

แนวทางการจัดการผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว
ในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

จิตติยา ไม้แก้ว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ)

คณะกรรมการจัดการการท่องเที่ยว
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

2559

แนวทางการจัดการผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว
ในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
จิตติยา ไม้แก้ว
คณะกรรมการจัดการการท่องเที่ยว

อาจารย์

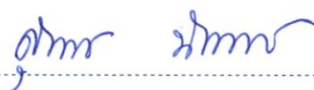

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ดร.ไพฑูรย์ มนต์พานทอง)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์

ประธานกรรมการ

(ดร.สุมาลี นันทศิริพล)

อาจารย์

กรรมการ

(ดร.แสงแข บุญศิริ)

อาจารย์

กรรมการ

(ดร.ไพฑูรย์ มนต์พานทอง)

รองศาสตราจารย์

คณบดี

(ดร.เทิดชาย ช่วยบำรุง)

พฤศจิกายน 2559

บทคัดย่อ

ชื่อวิทยานิพนธ์	แนวทางการจัดการผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวใน ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
ชื่อผู้เขียน	นางสาวจิตติยา ไม้แก้ว
ชื่อปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ)
ปีการศึกษา	2559

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชน ตำบลสวนผึ้งจำนวน 385 คนโดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติ t-test และ F-test มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความแตกต่างของตัวแปรด้านประชากร ต่อผลกระทบทางสังคมและความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของชุมชนต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี 3) เพื่อศึกษาความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี 4) เพื่อเสนอแนวทางการจัดการผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

ผลการศึกษาวัตถุประสงค์การวิจัยที่ 1 สรุปการทดสอบสมมุติฐาน 1) ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมและความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีแตกต่างกัน ยอมรับสมมุติฐานรอง (H_1) ในประเด็นผลกระทบทางสังคม ด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ 2) ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีอายุต่างกัน ยอมรับสมมุติฐานรอง (H_1) ในประเด็นความคาดหวัง ด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และครอบครัว 3) ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีศาสนาต่างกัน ยอมรับสมมุติฐานรอง (H_1) ในประเด็นผลกระทบทางสังคม ด้านประชากร 4) ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ยอมรับสมมุติฐานรอง (H_1) ทุกด้าน

ยกเว้นในประเด็นความคาดหวัง ด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน 5) ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีอาชีพต่างกัน ยอมรับสมมุติฐานรอง (H_1) ในประเด็นผลกระทบทางสังคม ด้านประชากร 6) ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน ยอมรับสมมุติฐานรอง (H_1) ในประเด็นผลกระทบ ด้านประชากร 7) ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่ต่างกัน ยอมรับสมมุติฐานรอง (H_1) ในประเด็นผลกระทบทางสังคม ด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่

ผลการศึกษาวัตถุประสงค์การวิจัยที่ 2 พบว่า ประเด็นที่มีผลกระทบทางสังคม ระดับผลกระทบมาก มี 7 ประเด็น ได้แก่ 1) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนเจ้าของที่ดิน การมีสิทธิ์ในที่ดิน และการใช้ประโยชน์ที่ดิน 2) การเปลี่ยนแปลงอาชีพของชุมชน 3) ค่าครองชีพมีความเหมาะสมแก่ชุมชน 4) การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรในสังคมของชุมชน 5) ชุมชนเห็นด้วยที่ตำบลสวนผึ้งมีการท่องเที่ยว 6) ประชากรจากชุมชนอื่น เข้ามาหางานในแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน และ 7) เกิดอาชีพและรายได้แก่ชุมชน

ผลการศึกษาวัตถุประสงค์การวิจัยที่ 3 ประเด็นความคาดหวังของชุมชน ระดับความคาดหวังน้อย มี 7 ประเด็น ได้แก่ 1) ชุมชนคาดหวังให้เกิดการเอาเปรียบกันในชุมชน 2) การขายบริการทางเพศ 1) การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต และค่านิยมของสังคมชุมชน 3) การเปลี่ยนเจ้าของที่ดิน การมีสิทธิ์ในที่ดิน และการใช้ประโยชน์ที่ดิน 4) การเปลี่ยนแปลงอาชีพของชุมชนท้องถิ่น 5) การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม และคุณค่างานศิลปหัตถกรรม และ 7) ความแตกต่างด้านอายุ เพศ เชื้อชาติของชุมชน

ประเด็นที่มีผลกระทบมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 และ 3 ได้แก่ การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอาชีพของชุมชน การเปลี่ยนแปลงเจ้าของที่ดิน การมีสิทธิ์ในที่ดิน และการใช้ประโยชน์ที่ดิน ประชากรจากชุมชนอื่นเข้ามาหางานในแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต และค่านิยมของสังคม การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรในสังคมของชุมชน ความแตกต่างด้านอายุ เพศ เชื้อชาติของชุมชน การเอาเปรียบกันในชุมชน ปัญหาการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม และคุณค่างานศิลปหัตถกรรม ปัญหาการขายบริการทางเพศ สามารถกำหนดเป็นแนวทาง ได้ดังนี้ 1) การพัฒนาและส่งเสริมด้านประชากร 2) ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดิน และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 3) พัฒนาสังคมและชุมชนให้เข้มแข็ง และ 4) ส่งเสริมคุณค่างานศิลปหัตถกรรมและวัฒนธรรมท้องถิ่นให้ยั่งยืน

ABSTRACT

Title of Thesis	Guidelines for the Social Impacts Management of Tourism in Suanphung Sub-District, Suanphung District, Ratchaburi Province
Author	Miss Thitiya Maikaew
Degree	Master of Arts (Integrated Tourism Management)
Year	2016

The study was conducted quantitative research. Classified according to gender, age, religion, education level, occupation, salary and length of residence in the area. The samples were 385 people who lived in Suanphung Sub-District. Data collection was conducted by using a questionnaire and then analyzed the data were frequency, percentage, standard deviation, t-test and F-test statistic. The purpose was to 1) study the difference of population variables to social impacts and people's expectation toward social changes of tourism management in Suanphung Sub-District, Suanphung District, Ratchaburi Province 2) study the level of people's opinion toward social impacts of tourism in Suanphung Sub-District, Suanphung District, Ratchaburi Province 3) study the level of people's expectation toward social changes of tourism management in Suanphung Sub-District, Suanphung District, Ratchaburi Province 4) proposed guidelines for the social impacts management of tourism in Suanphung Sub-District, Suanphung District, Ratchaburi Province.

The objective first's results showed 7 hypothesis testing; 1) Gender differences made the people's opinion about the social impacts and expectation toward social changes of tourism management in Suanphung Sub-District difference, accepted hypothesis (H_1) in the social impacts subject: the conflict in the local community and outsiders 2) Age differences, accepted hypothesis (H_1) in the expectation subject: the impact on privacy, person and family 3) Religion differences, accepted hypothesis (H_1) in the social impacts subject: the population 4) Education level differences, accepted hypothesis (H_1) excepted in the expectation subject: the infrastructure

(6)

- 5) Occupation differences, accepted hypothesis (H_1) in the social impacts subject: the population
- 6) Salary differences, accepted hypothesis (H_1) in the social impacts subject: the population
- 7) Length of residence in the area differences, accepted hypothesis (H_1) in the social impacts subject: the conflict in the local community and outsiders.

The objective second's results showed the high social impacts were 1) the tourism caused rapidly frequent changes of the land ownership, the possession right of the lands 2) the tourism caused the local jobs changes 3) the tourism caused the cost living is reasonable 4) the tourism caused population increase 5) the people agree that Suanphung Sub-District have the tourism 6) the tourism caused people from other communities come to community for work 7) the tourism caused occupation and salary.

The objective third's results showed the low expectations were 1) the people expect to unfairness 2) the people expect to commercial sex 3) the people expect to lifestyle and values changes 4) the people expect to rapidly frequent changes of the lands ownership, the possession right of the land 5) the people expect to the local jobs changes 6) the people expect to cultures and value of arts and crafts changes 7) the people expect to other differences when comparing between their age, gender and nationality of community.

The objective fourth's results showed that the highest social impacts were 1) the tourism caused the local jobs changes 2) the tourism caused rapidly frequent changes of the lands ownership, the possession right of the lands 3) the tourism caused people from other communities come to community for work 4) the tourism caused lifestyle and values changes 5) the tourism caused population increase 6) the tourism caused other differences when comparing between their age, gender and nationality of community 7) the tourism caused unfairness 8) the tourism caused cultures and value of arts and crafts changes 9) the tourism caused commercial sex. This research proposed the following 4 guidelines; 1) developing and supporting to the population, 2) supporting the land use, treating national resources and environment, 3) social development and strong community and 4) promoting sustainable value of cultures, arts and craft's local community.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง แนวทางการจัดการผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี สำเร็จลุล่วง ได้เนื่องมาจากผู้เขียนได้รับความช่วยเหลือในการให้ข้อมูล คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ ความคิดเห็นและกำลังใจจากบุคคลหลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนตำบลสวนผึ้งที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งทำให้การศึกษาครั้งนี้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

ผู้เขียนขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุคสันต์ สุทธิพิศาล ผู้ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์ ดร.ไพฑูรย์ มนต์พานทอง อาจารย์ที่ปรึกษาคนปัจจุบัน อาจารย์ ดร.แสงแข บุญศิริ ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ของผู้เขียน ที่ได้กรุณาสละเวลาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ในทุกขั้นตอน ตลอดจนให้กำลังใจแก่ผู้เขียนในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ตลอดมา และขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี นันทศิริพล ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการศึกษาครั้งนี้รวมทั้ง กรุณาพิจารณาและตรวจสอบวิทยานิพนธ์ให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ทุกท่านแห่งสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ที่ได้ถ่ายทอดและสร้างความรู้ให้แก่ผู้เขียน และขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการจัดการการท่องเที่ยวทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการศึกษาในครั้งนี้เป็นอย่างดี ขอขอบคุณเพื่อนๆ ที่รักทุกคนของผู้เขียน สำหรับกำลังใจและความช่วยเหลือที่มีให้มาโดยตลอด

ท้ายสุด ผู้เขียนขอขอบพระคุณ และขอมอบความสำเร็จทั้งหมดจากการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แก่ อาจารย์ประสิทธิ์ ไม้แก้ว และคุณมณฑนา ไม้แก้ว ผู้ซึ่งเป็นคุณพ่อและคุณแม่ของผู้เขียนที่เป็นผู้ที่ช่วยส่งเสริม สนับสนุน กระตุ้นเตือน และเป็นกำลังใจ ตลอดจนเป็นแรงใจที่สำคัญยิ่งของผู้เขียนตลอดมา จนทำให้การศึกษาครั้งนี้ประสบผลสำเร็จได้ตามที่ตั้งใจ

จิตติยา ไม้แก้ว

พฤศจิกายน 2559

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญ	(8)
สารบัญตาราง	(10)
สารบัญภาพ	(16)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามวิจัย	5
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย	5
1.4 วิธีดำเนินการวิจัย	5
1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	6
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ	6
1.7 ขอบเขตการวิจัย	7
1.8 นิยามศัพท์	7
1.9 ตัวแปรในการวิจัย	8
1.10 กรอบแนวคิดการวิจัย	9
1.11 สมมุติฐานการวิจัย	11
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	12
2.1 ข้อมูลเชิงพื้นที่	12
2.2 แนวคิดด้านการท่องเที่ยว	27
2.3 แนวคิดผลกระทบจากการท่องเที่ยว	36
2.4 แนวคิดการจัดการผลกระทบทางสังคม	50

2.5	แนวคิดความคาดหวังของชุมชน	56
2.6	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	58
บทที่ 3	ระเบียบวิธีวิจัย	63
3.1	วิธีการวิจัย	63
3.2	ประชากร	64
3.3	กลุ่มตัวอย่างและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	64
3.4	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	66
3.5	การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	70
3.6	การเก็บรวบรวมข้อมูล	70
3.7	การวิเคราะห์ข้อมูล	71
บทที่ 4	ผลการศึกษา	73
4.1	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	74
4.2	ความคิดเห็นของชุมชนต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว ในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี	77
4.3	ความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการ ท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี	83
4.4	การทดสอบสมมุติฐาน	92
บทที่ 5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	150
5.1	สรุปผลการศึกษา	150
5.2	อภิปรายผล	154
5.3	ข้อเสนอแนะ	180
	บรรณานุกรม	182
	ภาคผนวก	188
	ภาคผนวก ก แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	189
	ภาคผนวก ข แบบตรวจสอบเครื่องมือการทำวิจัย	197
	ภาคผนวก ค หนังสือตอบรับการส่งบทความ	206
	ประวัติผู้เขียน	208

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
2.1	ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อชุมชนท้องถิ่นด้านเศรษฐกิจ	39
2.2	ผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อชุมชนท้องถิ่นด้านสังคม	40
2.3	ผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อชุมชนท้องถิ่นด้านวัฒนธรรม	41
2.4	ผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อชุมชนท้องถิ่นด้านสิ่งแวดล้อม	42
2.5	ผลการสังเคราะห์ผลกระทบทางสังคมจากการท่องเที่ยว	48
3.1	จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหมู่บ้านในตำบลสวนผึ้ง	65
3.2	ระดับผลกระทบเชิงบวก	67
3.3	ระดับผลกระทบเชิงลบ	68
3.4	ระดับความคาดหวัง	69
4.1	ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	74
4.2	ความคิดเห็นของชุมชนต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว ในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี	77
4.3	สรุปผลกระทบทางสังคม ระดับผลกระทบมาก	81
4.4	ความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว ในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี	83
4.5	ตารางสรุปความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี	84
4.6	ตารางสรุปผลกระทบทางสังคม และความคาดหวังของชุมชนต่อการ เปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี	88
4.7	ตารางเปรียบเทียบแสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับ ความคิดเห็นของประชาชนตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ต่อ ผลกระทบทางสังคมและความคาดหวังทางสังคมต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจาก การท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี	90

- 4.8 แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมและ
ความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว
ในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี จำแนกตามเพศ 93
- 4.9 แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม
และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการ
ท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี จำแนกตามอายุ 95
- 4.10 การเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม
ที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
ด้านประชากร กับอายุ 97
- 4.11 แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม
และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจาก
การท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี จำแนกตามศาสนา 98
- 4.12 แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม
และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจาก
การท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี จำแนกตาม
ระดับการศึกษา 100
- 4.13 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจาก
การท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ด้านประชากร
กับระดับการศึกษา โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่าง
กลุ่มระดับการศึกษา 103
- 4.14 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจาก
การท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านการจัดการ
ชุมชนสถาบันหรือทางสังคม กับระดับการศึกษา โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อ
ทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มระดับการศึกษา 104
- 4.15 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจาก
การท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านความขัดแย้ง
เกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ กับระดับการศึกษา โดยใช้ค่าสถิติ LSD
เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มระดับการศึกษา 106

- 4.16 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจาก
การท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านผลกระทบ
ในระดับส่วนตัว บุคคลกับระดับการศึกษา โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบ
ค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มระดับการศึกษา 107
- 4.17 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจาก
การท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านความต้องการ
ในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน กับระดับการศึกษา โดยใช้ค่าสถิติ LSD
เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มระดับการศึกษา 109
- 4.18 การเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทาง
สังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
ด้านผลกระทบของประชากรของประชาชน กับระดับการศึกษา โดยใช้
ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มระดับการศึกษา 111
- 4.19 การเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทาง
สังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
ด้านการจัดการชุมชนสถาบันหรือทางสังคม กับระดับการศึกษา
โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มระดับการศึกษา 112
- 4.20 การเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลง
ทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
ด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ กับระดับการศึกษา
โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มระดับการศึกษา 114
- 4.21 การเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทาง
สังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
ด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล กับระดับการศึกษา โดยใช้ค่าสถิติ LSD
เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มระดับการศึกษา 115
- 4.22 แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม
และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการ
ท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี จำแนกตามอาชีพ 117
- 4.23 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจาก
การท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านประชากร
กับอาชีพ โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มอาชีพ 120

- 4.24 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ กับอาชีพ โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มอาชีพ 121
- 4.25 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และครอบครัว กับอาชีพ โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มอาชีพ 122
- 4.26 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านความต้องการใน โครงสร้างพื้นฐานของชุมชน กับอาชีพ โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มอาชีพ 126
- 4.27 การเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านประชากรกับอาชีพ โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มอาชีพ 125
- 4.28 การเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม กับอาชีพ โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มอาชีพ 126
- 4.29 การเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านผลกระทบในระดับส่วนตัวบุคคล และครอบครัว กับอาชีพ โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มอาชีพ 127
- 4.30 แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมและความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 129

- 4.31 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่
เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
ด้านประชากรกับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบ
ค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 132
- 4.32 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิด
จากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้าน
ความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่กับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน
โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 133
- 4.33 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจาก
การท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านผลกระทบ
ในระดับส่วนตัว บุคคล และครอบครัว กับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้ค่า
สถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 134
- 4.34 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจาก
การท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านความ
ต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชนกับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้
ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 135
- 4.35 การเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทาง
สังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
ด้านประชากรกับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ย
รายคู่ระหว่างกลุ่มรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 137
- 4.36 การเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทาง
สังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
ด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม กับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้
ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 138
- 4.37 แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม
และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจาก
การท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี จำแนกตามระยะ
เวลาที่อาศัยในพื้นที่ 139

- 4.38 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่
เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้าน
ความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ กับระยะเวลาที่อาศัย
ในพื้นที่ โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ย รายคู่ระหว่างกลุ่ม
ระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่ 142
- 4.39 การเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทาง
สังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
ด้านผลกระทบต่อประชากรของประชาชน กับระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่
โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มระยะเวลา
ที่อาศัยในพื้นที่ 143
- 4.40 การเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทาง
สังคมเกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีที่
ด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม กับระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่
โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มระยะเวลาที่
อาศัยในพื้นที่ 145
- 4.41 การเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทาง
สังคมเกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีที่
ด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน กับระยะเวลาที่อาศัย
ในพื้นที่ โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่าง
กลุ่มระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่ 146
- 4.42 แสดงผลการทดสอบสมมุติฐาน และสถิติที่ใช้ในการทดสอบ 148
- 5.1 สรุปประเด็นที่มีผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง
มากที่สุด 173

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1	2
1.2	3
1.3	4
1.4	10
2.1	13
2.2	14
2.3	14
2.4	15
2.5	26
3.1	72
5.1	80

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยเป็นอย่างมาก การท่องเที่ยวสามารถช่วยให้เศรษฐกิจฟื้นตัวได้อย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตามก็ยังส่งผลกระทบต่อหลายด้าน โดยเฉพาะด้านสังคม การให้ความสนใจกับชุมชน มรดกทางวัฒนธรรมและการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรผู้สูงอายุ ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยว โดยนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่ต้องปลอดภัย สะอาด มีการรักษาสภาพแวดล้อม และใช้สื่อสารสนเทศในการท่องเที่ยวมากขึ้น รูปแบบของการท่องเที่ยวจึงมีแนวโน้มท่องเที่ยวแบบอิสระ สนใจการท่องเที่ยวเฉพาะทาง เช่น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health and Wellness Tourism) การท่องเที่ยวแบบผจญภัย (Adventure Tourism) การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Tourism) เป็นต้น นอกจากนี้ผลกระทบต่อด้านสังคม กระแสโลกาภิวัตน์และวัฒนธรรมโลกที่เข้ามาในประเทศไทย การเปิดการค้าเสรี ก่อให้เกิดการอพยพย้ายถิ่น การเคลื่อนย้ายแรงงาน ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตคนไทยทั้งระดับครอบครัว ชุมชนและประเทศ เกิดการสูญหายของวัฒนธรรมพื้นถิ่น ปัจจัยเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2555: 1) ดังนั้น จึงเป็นความท้าทายที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องมีการกำหนดทิศทางและมาตรการในการปรับตัวให้ทันต่อสถานการณ์ตลอดเวลา (สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดราชบุรี, 2555ค: 3)

จังหวัดราชบุรีตั้งอยู่ในเขตภาคกลางด้านตะวันตกของประเทศไทย อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครตามทางหลวงแผ่นดิน หมายเลขที่ 4 ประมาณ 100 กิโลเมตร อาณาเขต ทิศเหนือติดต่อกับจังหวัดกาญจนบุรี ทิศใต้ติดต่อกับจังหวัดเพชรบุรี ทิศตะวันออกติดต่อกับจังหวัดนครปฐม และจังหวัดสมุทรสงคราม ทิศตะวันตกติดต่อกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา โดยมีเทือกเขาตะนาวศรีเป็นพรมแดนระหว่างประเทศ ความยาว 73 กิโลเมตร มีแม่น้ำแม่กลองเป็นแม่น้ำสายหลัก ไหลผ่านในเขตจังหวัดราชบุรีประมาณ 67 กิโลเมตร จังหวัดมีพื้นที่ 5,196.462 ตารางกิโลเมตร หรือ

3,247,789 ไร่ สภาพพื้นที่เป็นที่ราบสูงทางด้านตะวันตกและค่อยเป็นที่ราบลุ่มถึงที่ราบต่ำไปทางตะวันออก มีอุณหภูมิอยู่ระหว่าง 19-38 องศาเซลเซียส

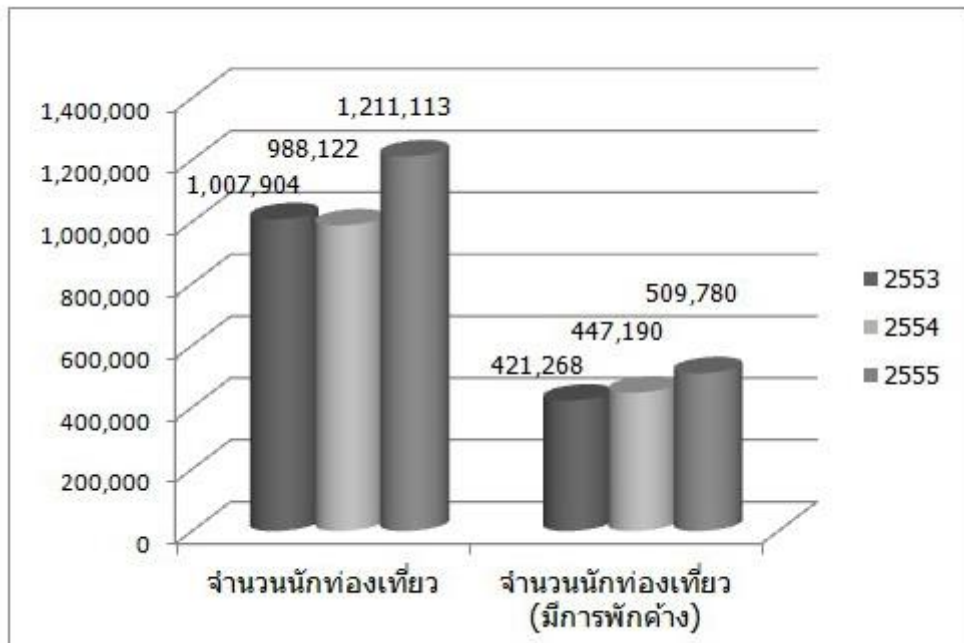

ภาพที่ 1.1 แผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี
แหล่งที่มา: แผนที่จังหวัดราชบุรี, ม.ป.ป.

จังหวัดราชบุรีมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย ทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และแหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวิทยาการ ประกอบกับการเดินทางที่สะดวกสบายและอยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร เพียง 100 กิโลเมตร นักท่องเที่ยวจึงตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรีเป็นจำนวนมากในแต่ละปี โดยเฉพาะปัจจุบันแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอสวนผึ้ง กำลังได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก เนื่องจากมีสภาพภูมิประเทศที่สวยงาม ความอุดมสมบูรณ์ของป่าต้นน้ำ สภาพภูมิอากาศที่เย็นสบาย จึงกลายเป็นจุดขายที่สำคัญของจังหวัดราชบุรี ส่งผลให้เกิดการสร้างงานและกระจายรายได้สู่ชุมชนมากขึ้น เช่น ธุรกิจโรงแรม ที่พัก รีสอร์ท ธุรกิจรถโดยสาร ธุรกิจร้านอาหาร ธุรกิจของที่ระลึก ธุรกิจ

สื่อประชาสัมพันธ์ ธุรกิจนำเที่ยว และธุรกิจที่เกี่ยวข้องอื่นๆ (สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดราชบุรี, 2555ค: 14)

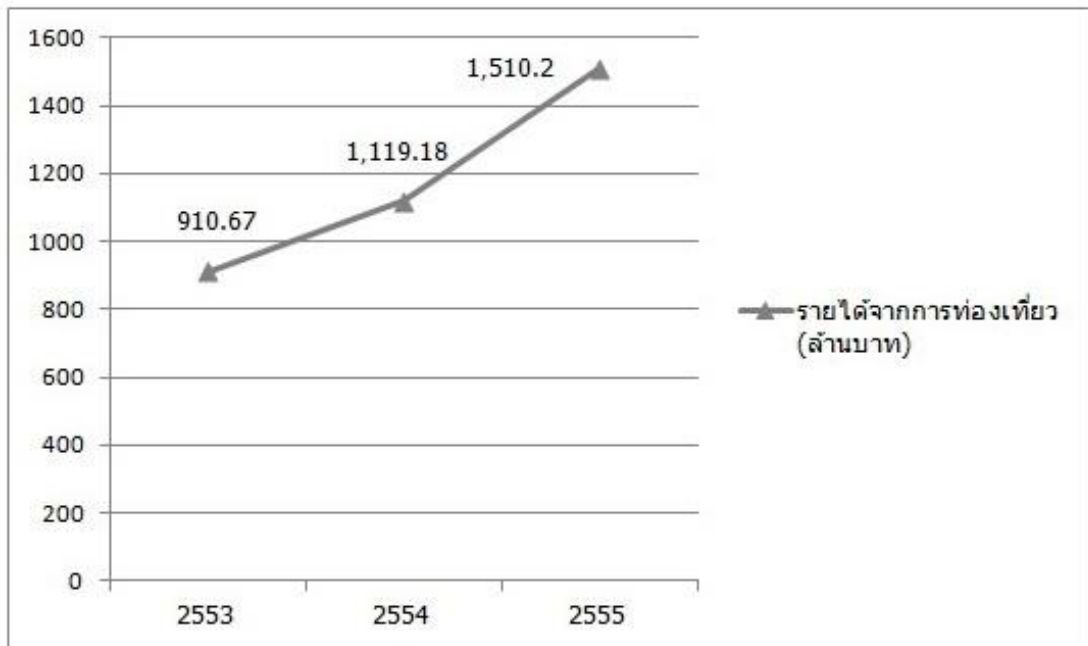
ในระหว่างปี พ.ศ. 2553-2555 จังหวัดราชบุรีมีจำนวนนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังจังหวัดราชบุรีและมีจำนวนนักท่องเที่ยวเข้าพักค้างคืนเพิ่มขึ้น กล่าวคือ จำนวนนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ. 2553 จำนวน 1,007,904 คน ปี พ.ศ. 2554 จำนวน 988,122 คน และปี พ.ศ. 2555 จำนวน 1,211,113 คน โดยมีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าพักค้างคืนปี พ.ศ. 2553 จำนวน 421,268 คน ปี พ.ศ. 2554 จำนวน 447,190 คน และปี พ.ศ. 2555 จำนวน 509,780 คน (สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดราชบุรี, 2555ก)

ภาพที่ 1.2 แผนภูมิแสดงจำนวนนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวและจำนวนนักท่องเที่ยว (มีการพักค้างคืน) ที่จังหวัดราชบุรี ระหว่างปี พ.ศ. 2553-2555

แหล่งที่มา: สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดราชบุรี, 2555ก.

และเมื่อดูจากรายได้จากการท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรีระหว่างปี พ.ศ. 2553-2555 มีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นตามลำดับ ดังนี้ ปี พ.ศ. 2553 มีรายได้ 910.67 ล้านบาท ปี พ.ศ. 2554 มีรายได้ 1,119.18 ล้านบาท และปี พ.ศ. 2555 มีรายได้ 1,510.20 ล้านบาท (สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดราชบุรี, 2555ข)

ภาพที่ 1.3 กราฟแสดงรายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท) ในจังหวัดราชบุรี ระหว่างปี พ.ศ. 2553-2555

แหล่งที่มา: สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดราชบุรี, 2555ข.

อย่างไรก็ตามการท่องเที่ยวของจังหวัดราชบุรีมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วในบางพื้นที่ ทำให้เกิดการบุกรุกทำลายพื้นที่ต้นน้ำเพื่อสร้างที่พักและรีสอร์ทเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะที่อำเภอสวนผึ้ง ปัจจุบันมีที่พักและรีสอร์ทจำนวน 156 แห่ง (ข้อมูล ณ เดือนกันยายน พ.ศ. 2556) (การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดราชบุรี, 2556) แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งอยู่ในสภาพใกล้เสื่อมโทรม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชนเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม อัตลักษณ์ที่เป็นวิถีชีวิตและวัฒนธรรมส่วนหนึ่งถูกละเลย ทำให้สิ่งดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวลดลง (สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดราชบุรี 2556: 4-5) ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุจากการขาดการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการท่องเที่ยวจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการศึกษาการจัดการผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี เพื่อที่จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในระดับท้องถิ่นต่อไป ยิ่งไปกว่านั้นในอนาคตหากมีการเปิดท่าเรือน้ำลึกและนิคมอุตสาหกรรมทวายในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา จังหวัดราชบุรีจะเป็นหนึ่งในจังหวัดภาคตะวันตกของไทยที่เป็นฐานการผลิต และฮับโลจิสติกส์ (Logistic Hub) และยังเป็นประตูเชื่อมต่อ (Gateway) ของ 6 ประเทศในภูมิภาคอาเซียน เช่น สาธารณรัฐแห่ง

สหภาพเมียนมา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม มาเลเซีย และสาธารณรัฐสิงคโปร์ เป็นต้น ซึ่งจะเป็นโอกาสอันดีหากมีการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ในอนาคตที่จะเกิดขึ้น (คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ จังหวัดราชบุรี, 2556) โดยการศึกษาหาแนวทางการจัดการผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

1.2 คำถามวิจัย

แนวทางการจัดการผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ควรเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาความแตกต่างของตัวแปรด้านประชากร ต่อผลกระทบทางสังคมและความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
- 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของชุมชนต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
- 3) เพื่อศึกษาความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
- 4) เพื่อเสนอแนวทางการจัดการผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

1.4 วิธีดำเนินการวิจัย

- 1) ศึกษารวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสาร ตำรา งานวิจัย สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ข้อมูลเชิงพื้นที่ แนวคิดด้านการท่องเที่ยว แนวคิดการจัดการผลกระทบทางสังคม และแนวคิดความคาดหวังของชุมชน

2) ศึกษารวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ จากการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลประชากรศาสตร์ ผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

3) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐานคือ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one way-ANOVA) ด้วยสถิติ F-test

1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1) ข้อมูลความแตกต่างของตัวแปรด้านประชากร ต่อผลกระทบทางสังคม และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี สามารถนำมาใช้เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็น และความคาดหวังในแต่ละด้านของประชาชน

2) ข้อมูลความคิดเห็นของชุมชนต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี เพื่อให้ทราบระดับผลกระทบทางสังคมที่เกิดขึ้น และนำมาวิเคราะห์เป็นแนวทางการจัดการผลกระทบทางสังคม

3) ข้อมูลความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี สามารถนำมาวิเคราะห์เป็นแนวทางการจัดการผลกระทบทางสังคมต่อไป

4) แนวทางการจัดการผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี เพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ

1) องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดราชบุรี สามารถนำผลการวิจัย มากำหนดแนวทางในการทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนางค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง แผนการพัฒนาอำเภอสวนผึ้ง และแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี ให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและนักท่องเที่ยว เพื่อลดผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว

2) ประชาชนในท้องถิ่น สามารถนำแนวทางการจัดการผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวเพื่อใช้พัฒนาชุมชน

1.7 ขอบเขตการวิจัย

1.7.1 ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ทำการศึกษาครั้งนี้คือ ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี เนื้อที่ประมาณ 426 ตารางกิโลเมตร แบ่งเป็น 8 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านบ่อ บ้านทุ่งแฝก บ้านผาปก บ้านนาขุนแสน บ้านถ้ำหิน บ้านห้วยคลุ่ม บ้านห้วยผาก และบ้านตะโกล่าง

1.7.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ทั้งหมด 8 หมู่บ้าน จำนวนทั้งสิ้น 10,948 คน แยกเป็น ชาย 5,704 คน หญิง 5,244 คน (ฝ่ายทะเบียนราษฎร ที่ว่าการอำเภอสวนผึ้ง, ข้อมูล ณ เดือนกันยายน 2556) ได้กลุ่มตัวอย่าง 385 คน โดยใช้สูตรคำนวณของ Taro Yamane (1973) เพื่อหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง

1.7.3 ขอบเขตด้านระยะเวลาในการทำวิจัย

ระยะเวลาในการลงพื้นที่เพื่อแจกแบบสอบถาม ระหว่างเดือน มิถุนายนถึงสิงหาคม พ.ศ. 2557 ระยะเวลา 2 เดือน โดยลงพื้นที่เก็บข้อมูลในวันเสาร์-อาทิตย์ ตั้งแต่เวลา 8.00-17.00 น.

1.8 นิยามศัพท์

การจัดการการท่องเที่ยว หมายถึง การบริหารจัดการท่องเที่ยว ด้านสภาพทางภูมิศาสตร์ วิถีการดำเนินชีวิต สภาพศิลปวัฒนธรรมและประเพณีดั้งเดิม ลักษณะทางชาติพันธุ์ และความสัมพันธ์ทางสังคม เพื่อพัฒนาความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว

ผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว หมายถึง การเปลี่ยนแปลง ที่ส่งผลต่อทัศนคติ สุขภาพ ความปลอดภัย วิถีชีวิต โครงสร้าง แบบแผนทางเศรษฐกิจ และการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อตั้งแต่ระดับบุคคลถึงชุมชน ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างประชากร การลอกเลียนแบบพฤติกรรมนักท่องเที่ยว การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต ความเชื่อ ศิลปวัฒนธรรม และความสัมพันธ์

ระหว่างคนในชุมชน อันเป็นผลเนื่องจากการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

แนวทางการจัดการผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว หมายถึง กรอบการวางแผนและบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่สังเคราะห์จากความคิดเห็นของชุมชนตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี เกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว

ความคาดหวังของชุมชน หมายถึง ความคาดหวังต่อสภาพของแหล่งท่องเที่ยวชุมชนที่พึงปรารถนา โดยความคาดหวังนั้นขึ้นอยู่กับผลตอบแทน ความพึงพอใจ ความมั่นใจว่าเป็นผู้เหมาะสมที่จะได้ และโอกาสที่จะได้ในสิ่งที่คาดหวัง ในแต่ละบุคคลก็จะมี ความคาดหวังแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับประสบการณ์และปัจจัยส่วนบุคคลด้วย

1.9 ตัวแปรในการวิจัย

1.9.1 ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย เพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่

1.9.2 ตัวแปรตาม

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ทั้งหมด 26 ตัวแปร ประกอบด้วย

1) ด้านประชากร

- (1) การเปลี่ยนแปลงประชากรที่ได้รับผลกระทบ
- (2) อัตราการอพยพเข้าและออกของแรงงาน
- (3) การปรากฏของกลุ่มชั่วครั้งชั่วคราว (ฤดูกาล)
- (4) การจำแนกตัวบุคคล และครอบครัว
- (5) ความแตกต่างในเรื่อง อายุ เพศ เชื้อชาติ กลุ่มบุคคลที่เป็นส่วนประกอบ

2) การจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม

- (1) การประเมินเกี่ยวกับทัศนคติของชุมชน
- (2) การประเมินส่วนได้ส่วนเสียในแต่ละกลุ่ม

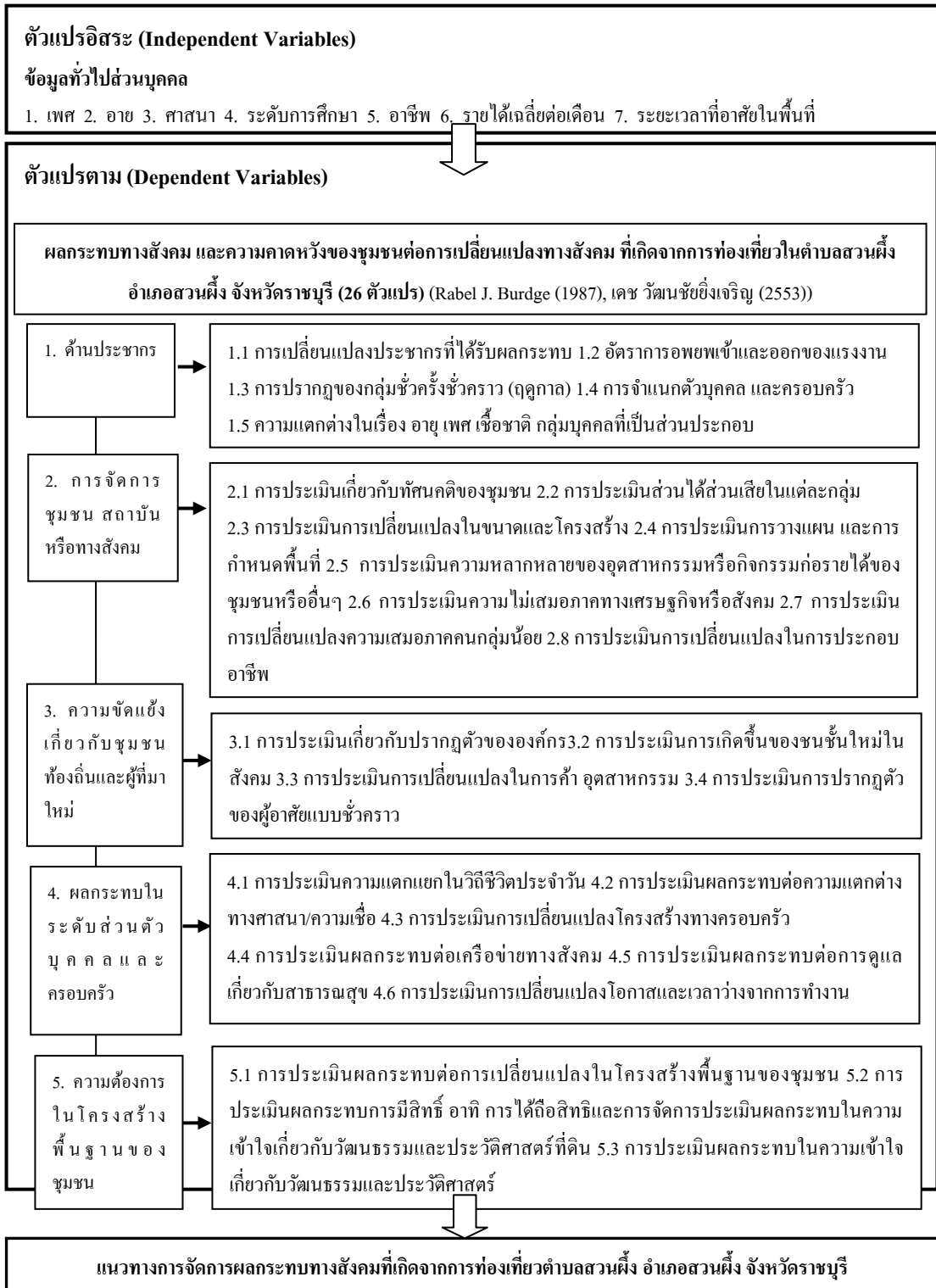

- (3) การประเมินการเปลี่ยนแปลงในขนาดและโครงสร้าง
- (4) การประเมินการวางแผน และการกำหนดพื้นที่
- (5) การประเมินความหลากหลายของอุตสาหกรรมหรือกิจกรรมก่อรายได้ของชุมชนหรืออื่นๆ
- (6) การประเมินความไม่เสมอภาคทางเศรษฐกิจหรือสังคม
- (7) การประเมินการเปลี่ยนแปลงความเสมอภาคคนกลุ่มน้อย
- (8) การประเมินการเปลี่ยนแปลงในการประกอบอาชีพ
- 3) ความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่
  - (1) การประเมินเกี่ยวกับปรากฏตัวขององค์กร
  - (2) การประเมินการเกิดขึ้นของชนชั้นใหม่ในสังคม
  - (3) การประเมินการเปลี่ยนแปลงในการค้า อุตสาหกรรม
  - (4) การประเมินการปรากฏตัวของผู้อาศัยแบบชั่วคราว
- 4) ผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคลและครอบครัว
  - (1) การประเมินความแตกแยกในวิถีชีวิตประจำวัน
  - (2) การประเมินผลกระทบต่อความแตกต่างทางศาสนา/ความเชื่อ
  - (3) การประเมินการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางครอบครัว
  - (4) การประเมินผลกระทบต่อเครือข่ายทางสังคม
  - (5) การประเมินผลกระทบต่อดูแลเกี่ยวกับสาธารณสุข
  - (6) การประเมินการเปลี่ยนแปลงโอกาสและเวลาว่างจากการทำงาน
- 5) ความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน
  - (1) การประเมินผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน
  - (2) การประเมินผลกระทบการมีสิทธิ อาชีพ การได้ถือสิทธิและการจัดการที่ดิน
  - (3) การประเมินผลกระทบในความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์

1.10 กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำตัวแปรอิสระ 7 ตัว ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่ ซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อตัวแปร 26 ตัว ในการแสดงความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม และความความหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี และนำ

ผลการวิจัยที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางการจัดการผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

ภาพที่ 1.4 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่องแนวทางการจัดการผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อมูลเชิงพื้นที่ที่ศึกษา ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษา ประกอบด้วย

- 2.1 ข้อมูลเชิงพื้นที่
- 2.2 แนวคิดด้านการท่องเที่ยว
- 2.3 แนวคิดผลกระทบจากการท่องเที่ยว
- 2.4 แนวคิดการจัดการผลกระทบทางสังคม
- 2.5 แนวคิดความคาดหวังของชุมชน
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ข้อมูลเชิงพื้นที่

2.1.1 ประวัติความเป็นมา

อำเภอสวนผึ้งเดิมเป็นตำบลสวนผึ้งขึ้นอยู่กับอำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ต่อมา มีประชาชนอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานเพิ่มมากขึ้น การปกครองดูแลไม่ทั่วถึง กระทรวงมหาดไทย จึงอนุมัติให้ตั้งกิ่งอำเภอสวนผึ้งขึ้นเมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2517 จังหวัดและอำเภอได้ส่งเจ้าหน้าที่ไปปฏิบัติงาน เปิดทำการบริการประชาชน เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2517 มีเขตการปกครอง 5 ตำบล คือ ตำบลสวนผึ้ง ตำบลป่าหวาย ตำบลบ้านบึง ตำบลท่าเคย และตำบลบ้านคา สภาพท้องที่เป็นถิ่นทุรกันดาร เป็นกิ่งอำเภอชายแดนด้านทิศตะวันตกของจังหวัดราชบุรี ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นป่าไม้ มีภูเขาสลับซับซ้อนอยู่ทั่วไป ระยะทางจากอำเภอจอมบึง 30 กิโลเมตร ห่างจากตัวจังหวัดราชบุรี 60 กิโลเมตร และได้ประกาศตั้งเป็นอำเภอสวนผึ้งเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2525 (สำนักงานจังหวัดราชบุรี, 2526: 171-172)

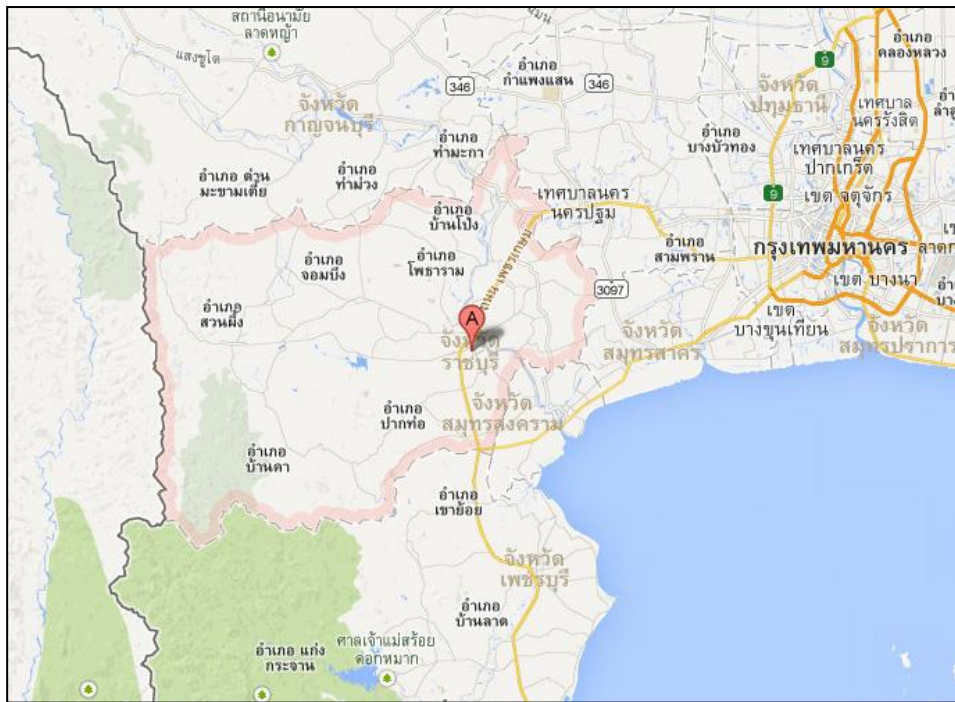
อำเภอสวนผึ้ง ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ที่ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากมหาสมุทรอินเดีย แต่การที่มีเทือกเขาตะนาวศรีบังไว้ทำให้เป็นพื้นที่อับฝน โดยมีฝนตกน้อย และ

เป็นพื้นที่หนึ่งที่มีฝนตกน้อยที่สุดในประเทศ ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,000 - 1,250 มิลลิเมตรต่อปี อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 27 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเดือนเมษายน - พฤษภาคม ประมาณ 36 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดในเดือนธันวาคม - มกราคม ประมาณ 18 องศาเซลเซียส ฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม - พฤศจิกายน โดยฝนตกหนักที่สุดในเดือนกันยายน มีแม่น้ำภาชี ซึ่งมีต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาตะนาวศรีในเขตกิ่งอำเภอบ้านคา ไหลผ่านอำเภอสวนผึ้ง อำเภอจอมบึง ไปบรรจบแม่น้ำไทรโยคในเขตจังหวัดกาญจนบุรี มีความยาวเฉพาะในเขตจังหวัดราชบุรี 80 กิโลเมตร เป็นแม่น้ำที่สำคัญของชุมชนสวนผึ้ง ด้วยลักษณะทางภูมิศาสตร์และภูมิอากาศทำให้อำเภอสวนผึ้งเป็นสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยวและพักผ่อนได้ตลอดปี

ภาพที่ 2.1 ตำแหน่ง A คือ จังหวัดราชบุรี

แหล่งที่มา: Google Map, 2556ก.

ภาพที่ 2.2 แผนที่จังหวัดราชบุรี
แหล่งที่มา: Google Map, 2556ค.

ภาพที่ 2.3 แผนที่อำเภอสวนผึ้ง
แหล่งที่มา: Google Map, 2556ง.

ภาพที่ 2.4 ตำแหน่ง A คือ อบต.สวนผึ้ง

แหล่งที่มา: Google Map, 2556ข.

2.1.2 สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้งอยู่ในตำบลสวนผึ้ง ซึ่งแบ่งเขตบริหารกับเทศบาลตำบลสวนผึ้ง มีที่ทำการตั้งอยู่เลขที่ 147 หมู่ที่ 2 บ้านทุ่งแฝก ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ห่างจากที่ว่าการอำเภอสวนผึ้ง 2 กิโลเมตร ซึ่งยกฐานะของสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง ในวันที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2539 (องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง, 2556)

2.1.2.1 สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง

1) อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ ต.จระเข้เผือก อ.ด่านมะขามเตี้ย จ.กาญจนบุรี
ทิศตะวันออก	ติดกับ อบต.ป่าหวาย อำเภอสวนผึ้ง เทศบาลตำบลสวนผึ้ง
ทิศใต้	ติดกับ อบต.ตะนาวศรี อำเภอสวนผึ้ง
ทิศตะวันตก	ติดกับ สหภาพเมียนมาร์ (Union of Myanmar)

2) เนื้อที่ ประมาณ 426 ตารางกิโลเมตร หรือ 266,250 ไร่ แบ่งเป็น

- หมู่ที่ 1 บ้านบ่อ เนื้อที่ 3.53 ตารางกิโลเมตร หรือ 2,211 ไร่
- หมู่ที่ 2 บ้านทุ่งแฝก เนื้อที่ 15.55 ตารางกิโลเมตร หรือ 9,721 ไร่
- หมู่ที่ 3 บ้านผาปก เนื้อที่ 28.65 ตารางกิโลเมตร หรือ 17,912 ไร่

หมู่ที่ 4 บ้านนาขุนแสน เนื้อที่ 7.09 ตารางกิโลเมตร หรือ 4,433 ไร่

หมู่ที่ 5 บ้านถ้ำหิน เนื้อที่ 18.14 ตารางกิโลเมตร หรือ 11,343 ไร่

หมู่ที่ 6 บ้านห้วยคลุ่ม เนื้อที่ 9.03 ตารางกิโลเมตร หรือ 5,649 ไร่

หมู่ที่ 7 บ้านห้วยผาก เนื้อที่ 9.93 ตารางกิโลเมตร หรือ 6,211 ไร่

หมู่ที่ 8 บ้านตะโกกลาง เนื้อที่ 19.26 ตารางกิโลเมตร หรือ 12,042 ไร่

3) ภูมิประเทศ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสลับที่ราบเชิงเขาเล็กน้อย มีป่าโปร่งตามภูเขาในพื้นที่ทั่วไป มีป่าดงดิบ เฉพาะตามแนวเขตชายแดน และเป็นต้นกำเนิดต้นน้ำลำธารที่มีหลายสาย ในช่วงฤดูฝนจะเกิดอุทกภัยทุกปี เนื่องจากมีพื้นที่ป่าไม้ไม่เพียงพอไม่สามารถเก็บน้ำได้ ในช่วงฤดูแล้งเกิดไฟป่าและพื้นที่การเกษตรได้รับความเสียหาย

ฤดูฝน ฝนตกประมาณเดือนพฤษภาคม-ตุลาคม ได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ปริมาณฝนตกไม่มาก เนื่องจากมีเทือกเขาตะนาวศรีกั้นอยู่

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่ต้นเดือนธันวาคม-มกราคม จะมีอากาศเย็น ค่อนข้าง

หนาว

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่ เดือนกุมภาพันธ์-เมษายน จะมีอากาศค่อนข้างร้อน

4) จำนวนหมู่บ้าน 8 หมู่บ้าน

จำนวนหมู่บ้านในเขต อบต. เต็มทั้งหมู่บ้าน 5 หมู่

หมู่ที่ 3 บ้านผาปก (อพป.)

หมู่ที่ 5 บ้านถ้ำหิน (อพป.)

หมู่ที่ 6 บ้านห้วยคลุ่ม (อพป.)

หมู่ที่ 7 บ้านห้วยผาก (อพป.)

หมู่ที่ 8 บ้านตะโกกลาง (ปชด.)

จำนวนหมู่บ้านในเขต อบต. ไม่เต็มหมู่บ้าน 3 หมู่

หมู่ที่ 1 บ้านบ่อ

หมู่ที่ 2 บ้านทุ่งแฝก (อพป.)

หมู่ที่ 4 บ้านนาขุนแสน

ในตำบลสวนผึ้งมี เทศบาล จำนวน 1 แห่ง

5) ประชากร

ราษฎรดั้งเดิมเป็นชนพื้นเมืองชาวกะเหรี่ยงส่วนใหญ่ และราษฎรที่เข้ามาเป็นคนที่ทำงานทำเหมืองแร่และเหมืองแร่เล็กกิจการที่อยู่อาศัยต่อมา ประชากรทั้งสิ้น 10,948 คน

แยกเป็น ชาย 5,704 คน หญิง 5,244 คน จำนวนครัวเรือน 6,928 หลังคาเรือน (ไม่รวมทะเบียนบ้านกลางจำนวน 5 หลัง) (ที่ว่าการอำเภอสวนผึ้ง ฝ่ายทะเบียนราษฎร 2556, กันยายน)

6) สภาพทางเศรษฐกิจ

(1) อาชีพ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักซึ่งประกอบด้วย

ก) การทำพืชไร่ยืนต้น คือ ส้มโอ ลำไย ขนุน มะม่วง มะขามหวาน
ยูคาลิปตัส สะเดา

ข) การทำพืชไร่ล้มลุก คือ มันสำปะหลัง พักทอง ฝ้าย ข้าวโพด
พุทรา ถั่วฝักยาว ถั่วลิสง ถั่วเขียว ถั่วเหลือง ถั่วดำ ถั่วแดง ถั่วขาว ถั่วเขียว ถั่วเหลือง ถั่วดำ ถั่วแดง ถั่วขาว

ค) การทำไม้ประดับ คือ กุหลาบ ดอกดาวเรือง

(2) ธุรกิจภายในตำบลสวนผึ้ง ได้แก่

ก) ที่พักนักท่องเที่ยว เช่น เดอะชินเนอริตี้รีสอร์ท เดอะนาถาญา บั้ว
วัฒนาฮิลล์รีสอร์ท บ้านริมเขา บ้านสวนหงษ์เหิร ธารน้ำร้อนบ่อคลึง บ้านสวนคาร์ตัน บ้านอ้อม
กอดขุนเขา บ้านสวนยอห์น พนาลีโฮมแอนด์แคมป์ปิ้ง เดอะแคมป์บูติก บ้านธารพฤษยา อุ้หลงรี
สอร์ท รีสอร์ท J.W. ธารน้ำร้อนบ่อคลึง ไร่กุหลาบอุษาวดี ไร่พงษ์แพทย์ ภูผาผึ้งรีสอร์ท จัสมินรี
สอร์ท เดอะโกดังฮิลล์รีสอร์ท บ้านไร่ริมธาร อัจฉารีสอร์ท บ้านชิษญา ดิโอโซน สวนผึ้งรีสอร์ท ไฮ
ซินรีสอร์ท สามอนงค์รีสอร์ท คันทรีโฮม เดอะอิมเมจิ้น ลาทอสคาน่า โรยัลกูดวิวรีสอร์ทแอนด์
ฟาร์ม สวิสวัลย์ฮิลล์รีสอร์ท

ข) ร้านอาหาร เช่น ครัวตะวันาวศรี 1 ร้านอาหารเจ็ลเล็ก
ร้านอาหารธารน้ำร้อนบ่อคลึง ครัวสวนบัว อันนี้ซินสเด็กแอนด์บาร์ ครัวม่อนไข้ เป็นต้น

(3) ศูนย์ฝึกอาชีพ จำนวน 4 แห่ง

(4) สหกรณ์ จำนวน 1 แห่ง

2.1.2.2 สภาพทางสังคม ได้แก่ การศึกษา สถาบันและองค์กรทางศาสนา
สาธารณสุข ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

1) การศึกษา โรงเรียนขั้นพื้นฐาน จำนวน 6 แห่ง ได้แก่ (ณ ภาคเรียนที่
1/2555)

(1) โรงเรียนสินแร่สยาม จำนวนนักเรียน 440 คน

(2) โรงเรียนบ้านห้วยผาก จำนวนนักเรียน 307 คน

(3) โรงเรียนบ้านตะโกกลาง จำนวนนักเรียน 485 คน

203 คน

(4) โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนตะโกปิดทอง จำนวนนักเรียน

(5) โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน จำนวนนักเรียน 239 คน

(6) โรงเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาปก จำนวนนักเรียน 79 คน

ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนตำบลสวนผึ้ง 1 แห่ง จำนวนนักเรียน 80 คน

หอกระจายข่าว จำนวน 7 แห่ง

ศูนย์ข้อมูลหมู่บ้าน จำนวน 4 แห่ง

ศูนย์ข้อมูลโครงการอุทยานธรรมชาติวิทยา จำนวน 1 แห่ง

2) สถาบันและองค์กรทางศาสนา

(1) วัด/สำนักสงฆ์ จำนวน 11 แห่ง

(2) ที่พักสงฆ์ จำนวน 2 แห่ง

(3) โบสถ์ จำนวน 4 แห่ง

3) สาธารณสุข

(1) สถานีอนามัยประจำตำบล/หมู่บ้าน จำนวน 4 แห่ง ตั้งอยู่หมู่ที่ 3,5,7

(2) ร้านขายยาแผนปัจจุบัน จำนวน 2 แห่ง

(3) อัตราการมีและใช้ส้วมราดน้ำ 100 %

(4) หน่วยรักษามาลาเรีย จำนวน 2 แห่ง ตั้งอยู่หมู่ที่ 8

(5) ศูนย์ ศ.ส.ม.ช. (ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน) จำนวน 8 แห่ง

ตั้งอยู่หมู่ที่ 1-8

4) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

(1) สถานจุดตรวจประจำหมู่บ้าน จำนวน 3 แห่ง

(2) สถานจุดตรวจทหารพราน จำนวน 1 แห่ง

(3) สถานจุดตรวจทหาร จำนวน 1 แห่ง

(4) สถานีดับไฟฟ้า จำนวน 1 แห่ง

2.1.2.3 การบริการพื้นฐาน

1) การคมนาคม

การคมนาคม มีถนนลาดยางสายสำคัญ ถนนราชบุรี-ผาปก ซึ่งเป็นสายหลัก ระหว่างอำเภอสู่จังหวัดจะมีรถวิ่งประจำทางสายบ้านบ่อ-ราชบุรี ทุกๆ 30 นาที แต่เส้นทางสัญจร ระหว่างอำเภอสู่หมู่บ้านขาดรถประจำทาง ส่วนเส้นทางหมู่บ้านยังเป็นลูกรังและดิน

2) การโทรคมนาคม

- (1) ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขอำเภอสวนผึ้ง จำนวน 1 แห่ง
- (2) โทรศัพท์สาธารณะ มีครบทุกหมู่บ้าน (ไม่เพียงพอ)

3) การไฟฟ้า

- (1) สำนักงานไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอสวนผึ้ง
- (2) หมู่บ้านมีไฟฟ้าเข้าถึง ทุกหมู่บ้าน

4) แหล่งน้ำธรรมชาติ

- (1) แม่น้ำ 1 แห่ง
- (2) น้ำตก 5 แห่ง
- (3) ลำห้วย 12 แห่ง
- (4) สระน้ำขนาดใหญ่จากเหมืองแร่ 7 แห่ง
- (5) ธารน้ำร้อน 1 แห่ง

5) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

- (1) ฝายน้ำล้นขนาดเล็ก จำนวน 3 แห่ง
- (2) ฝายประชาอาสา จำนวน 5 แห่ง
- (3) อ่างเก็บน้ำ จำนวน 6 แห่ง
- (4) ประปาหมู่บ้าน จำนวน 17 แห่ง
- (5) บ่อน้ำตื้น จำนวน 74 แห่ง
- (6) สระน้ำขนาดใหญ่ 5 ไร่ จำนวน 1 แห่ง
- (7) สระสาธารณะ จำนวน 2 แห่ง

6) ทรัพยากรธรรมชาติ

- (1) ป่าไม้เบญจพรรณ เช่น ไม้เต็ง ไม้รัง ไม้ประดู่ ป่าไผ่ และกล้วยไม้

ต่างๆ

- (2) สัตว์ป่า เช่น ช้าง เก้ง เลียงผา หมูป่า กระซัง หมี ลิง ค่าง ชะนี ไก่ป่า

และนก

(3) น้ำตก และลำธารต่างๆ เช่น น้ำตกเก้าชั้น น้ำตกผาแดง น้ำตกเหมืองผาปก ถ้ำค้างคาวน้ำตกตะโกปิดทอง ธารน้ำร้อนบ่อคลึง น้ำตกห้วยพลู

- (4) แร่ธาตุ เช่น ดินบุก วุลแฟรม เลสปาร์ ฟลูไรไมกา คอวอร์ท

7) กองทุนส่งเสริมอาชีพ

- (1) กองทุนหมู่บ้านละหนึ่งล้าน (กทบ.) มีทั้งหมดจำนวน 8 กองทุน

- (2) กองทุนหมู่บ้านละแสน จำนวน 8 กองทุน
- (3) กลุ่มออมทรัพย์สัจจะ จำนวน 4 กลุ่ม
- (4) กองทุน กขคจ. (280,000) จำนวน 6 กลุ่ม
- 8) กลุ่มอาชีพ
  - (1) กลุ่มผู้ปลูกผัก จำนวน 4 กลุ่ม
  - (2) กลุ่มจักสาน จำนวน 2 กลุ่ม
  - (3) กลุ่มเลี้ยงสัตว์ จำนวน 8 กลุ่ม
  - (4) กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้า จำนวน 1 กลุ่ม
  - (5) กลุ่มปลูกข้าวโพดอ่อน จำนวน 2กลุ่ม
  - (6) กลุ่มปลูกมันสำปะหลัง จำนวน 3 กลุ่ม
  - (7) กลุ่มเพาะเห็ดนางฟ้า จำนวน 1 กลุ่ม

2.1.3 สถานที่ท่องเที่ยว

1) น้ำตกเก้าชั้น

น้ำตกเก้าชั้นตั้งอยู่ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีบนเทือกเขาตะนาวศรี ซึ่งมีลักษณะป่าที่อุดมสมบูรณ์ ชื่อเดิม เรียกว่า น้ำตกเก้าโจน ซึ่งมาจากคำว่า เก้ากระโจน เป็นน้ำตกขนาดกลาง มีความสูงแบ่งได้เป็น 9 ชั้น แต่เดิมน้ำตกนี้รู้จักกันเฉพาะในกลุ่มชาวกะเหรี่ยง ต่อมาบริษัทต่างชาติเข้ามาจับสัมปทานเหมืองแร่เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2484 เมื่อหมดสัมปทาน ทางราชการจึงเข้ามาดูแล และพัฒนาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวมาจนกระทั่งถึงปัจจุบันนี้ (องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง, ม.ป.ป.)

2) ธารน้ำร้อนบ่อคลึง

ตั้งอยู่หมู่ที่ 7 บ้านห้วยผาก ต.สวนผึ้ง ห่างจากที่ว่าการอำเภอประมาณ 15 กม. ธารน้ำร้อนบ่อคลึง เป็นบ่อแช่น้ำแร่ของเอกชน ผู้ค้นพบ คือ นายประยูร โมทนยะกุล คุณแลรักษาที่นี้โดยลูกหลาน คุณประยูร และเป็นที่ดินกรรมสิทธิ์ส่วนบุคคล ซึ่งได้ปรับปรุงอาณาบริเวณและสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะกับการพักผ่อนซึ่งมีการติดตั้งต่อท่อน้ำร้อนลงมายังสระน้ำด้านล่าง

ธารน้ำร้อนบ่อคลึง มีบริการสระอาบน้ำร้อนอยู่ 2 แบบ คือ สระธรรมชาติ เป็นสระดินที่ไม่มีหลังคาปกคลุม พื้น ไรยด้วยหินและกรวด น้ำตื้นแค่ระดับเอว อุณหภูมิของน้ำอยู่ที่ประมาณ 40-50 องศาเซลเซียส และสระกระเบื้อง มีที่สำหรับลงแช่อาบน้ำอุ่น มีขนาดเล็กกว่าสระดิน เป็นสระลักษณะกลมเหมือนสระว่ายน้ำเด็ก สามารถใส่ขาสั้นและเสื้อลงสระได้ สระลึกประมาณ 60 ซม. ทำเป็นที่ให้นั่งแช่น้ำรอบสระ น้ำไม่ร้อนจัดอุณหภูมิประมาณ 56 องศาเซลเซียส

บริเวณต้นน้ำ เป็นจุดต้นกำเนิดธารน้ำร้อนซึ่งอยู่ห่างจากสระน้ำร้อนทั้งสองไปอีกประมาณ 150 เมตร สามารถเดินไปสำรวจตาน้ำร้อนบริเวณที่น้ำไหลซึมออกมาจากพื้นทรายได้ มีอุณหภูมิประมาณ 60 องศาเซลเซียส การอาบน้ำแร่เหมือนกับการได้อบไอน้ำ ช่วยให้ระบบไหลเวียนโลหิตในร่างกายดีขึ้น เสริมสร้างภูมิต้านทานโรคและช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดของกล้ามเนื้อ (องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง, ม.ป.ป.)

3) น้ำตกห้วยผาก ตั้งอยู่หมู่ที่ 7 บ้านห้วยผาก ต.สวนผึ้ง อยู่ก่อนธารน้ำร้อนบ่อคลึงประมาณ 1 กิโลเมตร มีทางแยกซ้ายเข้าไปทางวัดห้วยผาก ประมาณ 1 กิโลเมตร เป็นน้ำตกสายเล็กๆ เริงเทือกเขาตะนาวศรี ความสูงของชั้นน้ำตกสามารถเดินเที่ยวชมได้ (สำนักงานจังหวัดราชบุรี, ม.ป.ป.)

4) เขากระโจม

ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 บ้านผาปก ต.สวนผึ้ง ห่างจากที่ว่าการอำเภอประมาณ 24 กม. เขากระโจม ตั้งอยู่ชายแดนไทย - พม่า มีเทือกเขาตะนาวศรีกั้นพรมแดนระหว่างทั้งสองประเทศ เขากระโจม มีบางคนเรียกว่า เขาช่องกระโจม ชาวกะเหรี่ยงที่อยู่อาศัยในพื้นที่บริเวณนี้มาก่อน เรียกชื่อว่า เขาลันดา ซึ่งหมายถึง ภูเขาที่มีที่ราบ คนไทยรุ่นที่ไปทำเหมืองแร่ดีบุกที่นั่นย้อนหลังไปเมื่อประมาณ 50 ปีก่อน เห็นรูปลักษณะของเขาว่าคล้ายกระโจมอินเดียแดง ก็เลยเปลี่ยนชื่อให้เป็นเขากระโจมในอดีตพื้นที่นี้มีความเสี่ยง เนื่องจากมีชนกลุ่มน้อยหลายกลุ่ม ปัจจุบันเป็นแหล่งท่องเที่ยว สามารถท่องเที่ยวได้ อุณหภูมิหนาวเย็นทั้งปี

การเดินทางต้องนั่งรถขับเคลื่อน 4 ล้อขึ้น เนื่องจากว่าเส้นทางขึ้นเขากระโจมนั้นสูงชันและสมบุกสมบัน โดยเฉพาะช่วงที่เป็นถนนลูกรัง และบางช่วงยังต้องลุยน้ำที่สูงถึงครึ่งคันรถ

เขากระโจมห่างจากจังหวัดราชบุรีประมาณ 80 กม. เป็นภูเขาที่สูงที่สุดในจังหวัดราชบุรี ประมาณ 1,045 เมตรจากระดับน้ำทะเล มีสภาพทั่วไปเป็นภูเขาที่มีสภาพป่าสมบูรณ์ โดยรวมคล้ายผืนป่าบริเวณภาคเหนือ บนจุดสูงสุดเป็นเส้นแบ่งเขตแดนประเทศไทยกับประเทศพม่า มีลานกว้างสำหรับกางเต็นท์พักแรม สามารถชมทิวทัศน์ได้รอบบริเวณ แต่ความท้าทายอยู่ที่การเดินทาง เนื่องจากถนนไม่ค่อยดี หากเดินทางฤดูฝนถนนจะลื่น ระหว่างทางมีแอ่งน้ำที่รถสูงเท่านั้นสามารถผ่านไปได้ โดยเฉพาะ เนิน 1000 ที่จะเป็นโค้งหักศอก พื้นที่ข้างบนเหมาะสำหรับกางเต็นท์สามารถทำอาหารได้ และมีห้องน้ำบริการ ในช่วงเวลาที่อากาศปลอดโปร่งนักท่องเที่ยวจะมองเห็นแม่เงาะฝั่งพม่าที่ติดกับแม่น้ำสาละวิน ฐานกองกำลังพม่า หมู่บ้านถือดาบมีเก่า หรือกำมะป้อ และที่สำคัญนักท่องเที่ยวยังสามารถมองเห็นทะเลฝั่งอันดามันได้อย่างสวยงามในฝั่งพม่า บรรยากาศตอนกลางคืนเงียบสงบ เวลากลางคืนถ้าฟ้าโปร่งจะเห็นดาวเต็มท้องฟ้า ด้านบนเขากระโจมมีตำรวจตระเวนชายแดน 137 ประจำการอยู่ตลอดเวลา จะเป็นผู้ดูแลสถานที่ ให้ความสะดวกและความ

ปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว ด้วยการต้อนรับที่เป็นกันเอง ถ้าไม่ใช่ช่วงเทศกาลจะไม่ค่อยมีคนขึ้นไป เนื่องจากเดินทางลำบากต้องใช้รถ 4x4 เท่านั้น (องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง, ม.ป.ป.)

5) น้ำตกผาแดง

ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ต.สวนผึ้ง อยู่ระหว่างเส้นทางที่จะขึ้นไปเขากระโจม อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี บริเวณฝั่งตรงข้ามกับจุดตรวจบุษราคัมของกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 137 จะมีทางแยกเดินเท้าเข้าไปที่น้ำตกผาแดง ซึ่งถ้าตั้งใจจะไปชมหมอกหยอกตะวันบนยอดเขากระโจม ขึ้นมาแต่เช้ามีด ก็ค่อยกลับมาแวะเที่ยวตอนกลางวันจากยอดเขากระโจมลงมาที่จุดตรวจบุษราคัม ระยะทาง 2 กิโลเมตร ใช้เวลาประมาณ 15 นาที ปากทางเดินเขาน้ำตกมีป้ายบอกระยะทางถึงน้ำตก 200 เมตร สภาพเส้นทางเดินกลางผืนป่าเหมือนเส้นทางศึกษาธรรมชาติ ทางเดินเท้ามีความต่างระดับ แต่เป็นการลงจากที่สูงสู่ที่ต่ำ จะมีจุดพักให้แวะ แต่เมื่อถึงจุดปลายทางสุดของทางเดิน จะเป็นแก่งหินผาที่สูงเหนือขึ้นไปจะเห็นทางน้ำตกใสไหลลาดกระเซ็นลงมาเบื้องล่าง ชื่อ ผาแดง ของน้ำตก คนที่ตั้งใจคิดถึงให้จากหินผาใหญ่สีแดงที่น้ำตก ซึ่งเมื่อเอามือไปสัมผัสต้อง ตะกอนดินสีแดงนั้นก็หลุดติดมือมา น้ำตกผาแดง มีต้นน้ำเกิดจากห้วยลันดา ซึ่งน้ำจากหลายๆ ลำห้วยบนเขากระโจมไหลมารวมตัวกัน (องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง, ม.ป.ป.)

6) บ้านหอมเทียน

บ้านหอมเทียน ตั้งอยู่ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง กิโลเมตรที่ 33 เป็นทั้งร้านอาหารและที่พัก และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงโด่งดังมากในด้านเทียนแฟนซี สัญลักษณ์ของความโรแมนติกสวยงาม หลากหลายและแปลกตา ผู้ที่มาเยือนนอกจากจะได้เลือกซื้อเทียนคุณภาพระดับพรีเมียมไปเป็นของฝากแล้ว ยังได้รับความอึ้งใจในบรรยากาศที่แวดล้อมด้วยธรรมชาติ และศิลปะพร้อมรูปถ่ายสวยๆ นอกจากนั้นในส่วนของร้านอาหารที่จัดบริการแบบมีเอกลักษณ์ย้อนอดีตสไตล์ร่วมสมัย ใช้ภาชนะสังกะสี ตกแต่งด้วยตะเกียงโบราณ ของเล่นเก่า ที่แลดูมีเสน่ห์ อีกทั้งของที่ระลึกประเภทเสื้อผ้าพันซ์สด ร้านกาแฟสด กาแฟโบราณ ไอศกรีมรสดี และของกิน ของใช้อื่นๆ อีกมากมาย

บ้านหอมเทียนจะมีอยู่ 2 โซน คือร้านขายของที่ระลึกและร้านอาหารซึ่งตั้งอยู่ด้านหน้า โซนนี้ไม่เสียค่าเข้าชม บริการอาหารไทย เปิดบริการทุกวัน เวลา 7.00-18.00 น. อีกโซนเสียค่าเข้าชม คนละ 40 บาทโดย 10 บาทสามารถนำไปใช้เป็นส่วนลดในการซื้อของได้ โซนนี้มีร้านและจุดถ่ายภาพ ตกแต่งสวยงามสำหรับผู้ชื่นชอบการถ่ายภาพ เสียค่าเข้าคนละ 40 บาทแบ่งเป็นร้านกาแฟได้แก่ ร้านกาแฟซึ่งเป็นจุดชมวิว ร้านขายของ วินเทจ ร้านขายของที่ระลึกแนวโบราณ กิจกรรมทำเทียนด้วยตัวเอง (องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง, ม.ป.ป.)

7) อุทยานธรรมชาติวิทยา

อุทยานธรรมชาติวิทยา ตั้งอยู่ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง สร้างขึ้นโดยพระดำริใน พระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี มีเนื้อที่รวม 132,905 ไร่ วัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่ง ศึกษาเรียนรู้ทางด้านธรรมชาติวิทยา และจัดเป็นสถานที่เรียนรู้ทางธรรมชาติวิทยา ด้านหน้าอุทยาน มีอาคารรับรอง และนิทรรศการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอุทยาน สัตว์ และสิ่งแวดล้อม มีห้องสมุด สิ่งแวดล้อมที่รวบรวมหนังสือ เอกสาร วารสาร สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ สื่อทางคอมพิวเตอร์ วีดีโอ รวมทั้ง เรื่องราวของอำเภอสวนผึ้ง และมีเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ พร้อมป้ายสื่อความหมายธรรมชาติ ตลอดเส้นทาง 5,800 เมตร นอกจากนี้ยังมีบริการค่ายสิ่งแวดล้อมศึกษาสำหรับเยาวชน พร้อมทั้ง ให้บริการสถานที่พักแรมเพื่อการศึกษา โดยขณะนี้เปิดให้บริการเป็นบ้านพักขนาด 3 ห้องนอน บ้านพัก ขนาด 6 ห้องนอน (สำหรับพักได้ 30 คน) และเตียง ขนาด 2 คน นอกจากนี้มีสถานที่ จำหน่ายของที่ระลึก อาหารว่าง และสินค้าของชุมชนบริเวณของศาลาข้อมูลธรรมชาติวิทยามีร้าน มองคันตา โดยเป็นร้านสวัสดิการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพจากชุมชนในพื้นที่อุทยาน ธรรมชาติวิทยา ซึ่งได้รับการส่งเสริม และฝึกอบรมเพิ่มทักษะจากโครงการ นอกจากนี้ยังมี ผลิตภัณฑ์อื่นๆ อีก เช่น หนังสือพระราชนิพนธ์ ของที่ระลึก ผลิตภัณฑ์จากร้านกาแฟ และเครื่องคัมนานาชนิด (องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง, ม.ป.ป.)

8) เดอะซินเนอร์รี่ วินเทจ ฟาร์ม

ตั้งอยู่ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอสวนผึ้ง 9 กิโลเมตร เป็น แหล่งท่องเที่ยวภาพลักษณ์ของอำเภอสวนผึ้ง จากเดิมที่เป็นที่พักสไตล์แปลกตาปัจจุบันปรับเป็น สถานที่ท่องเที่ยวแบบวันเดย์ทริป มีทั้งหมู่บ้านชาวไร่สไตล์อังกฤษ ฟาร์มแกะที่มีกิจกรรมครบวงจร ตั้งแต่การให้อาหารแกะ ถ่ายรูปกับแกะและมุมเก๋ไก๋ อินชูลูและเกมต่างๆ ร้านอาหารหลากหลาย สไตล์ คาเฟ่สด คาเฟ่โบราณ ของขวัญ ของฝาก ของที่ระลึก เปิดบริการทุกวัน จันทร์-ศุกร์ เวลา 10.00-18.00 น. เสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ เวลา 8.30-18.30 น. ค่าเข้าชม ผู้ใหญ่ 40 บาท เด็กต่ำกว่า 120 เซนติเมตร 20 บาท (องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง, ม.ป.ป.)

9) นิวแลนด์ สวนผึ้ง

นิวแลนด์ สวนผึ้ง ตั้งอยู่ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง เป็นสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใหม่ ของสวนผึ้ง ลักษณะสวนสนุกที่มีกิจกรรมที่น่าตื่นเต้นเร้าใจ เช่น นั่งรถไฟเล็กเราะริมห่มทุ่ง ให้อาหารแกะ ป้อนนมแกะ จี๊ป ATV เป็นต้น นับได้ว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เปรียบได้กับดินแดนแห่ง ความสุขสนุกสนานโดยเฉพาะเด็กๆ ที่อาจคุ้นเคยกับที่เที่ยวแบบอื่น นอกจากนั้นยังมีร้านอาหารรดีและของที่ระลึกให้เลือกอย่างมากมาย (องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง, ม.ป.ป.)

10) ไร่กุหลาบอุษาวดี

ไร่กุหลาบอุษาวดี ตั้งอยู่ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง ระยะทางจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 200 กิโลเมตร เป็นไร่เอกชนซึ่งปลูกกุหลาบพันธุ์ต่างๆ พื้นที่ไร่อยู่บนพื้นที่สูงและหุบเขา ฤดูหนาวจะมีอากาศหนาวจัด ที่ไร่ยังมีรีสอร์ทสำหรับนักท่องเที่ยว (องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง, ม.ป.ป.)

2.1.4 งานเทศกาลและประเพณี

1) งานประเพณีผูกแขนเรียกขวัญกินข้าวห่อ จัดขึ้นในเดือนสิงหาคม สถานที่จัดงาน สนามกีฬาชุมชนบ้านบ่อ อำเภอสวนผึ้ง ความเป็นมาเป็นประเพณีเรียกขวัญเดือนเก้าของชาวกระเหรี่ยง สืบทอดกันมายาวนานตามความเชื่อที่ว่า ความเจ็บป่วยเกิดจากการที่คนกระเหรี่ยงได้ทำผิดกฎข้อห้ามของบรรพบุรุษ หรือถูกผีป่า ผีน้ำ เจ้าที่เจ้าทางรบกวน จึงได้มีประเพณีผูกแขนเรียกขวัญ เพื่อขจัดความเจ็บไข้ได้ป่วยของลูกหลาน และเรียกขวัญสมาชิกในครอบครัว และบรรดาลูกหลานที่ออกจากบ้านไปทำงานที่อื่น กิจกรรมประเพณีกินข้าวห่อ หรืออั้งหมีถ่อง พิธีเรียกขวัญโดยผู้สูงอายุของหมู่บ้าน (สำนักงานเกษตรอำเภอสวนผึ้ง, ม.ป.ป.)

2) งานประเพณีไทยตะนาวศรี

จัดในเดือนธันวาคม สถานที่จัดงานบริเวณ โดยรอบที่ว่าการอำเภอสวนผึ้ง ความเป็นมา เป็นกิจกรรมต่อเนื่องจากประเพณีเรียกขวัญกินข้าวห่อของชาวไทยเชื้อสายกระเหรี่ยงซึ่งยังไม่ครอบคลุมประเพณีของทุกคนเผ่าในเขตอำเภอสวนผึ้ง จึงจัดงานนี้ขึ้นเพื่ออนุรักษ์ฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีอันเก่าแก่ ที่ควรค่าแก่การรักษาไว้ของชนพื้นเมืองเดิม กิจกรรม การแสดงวิถีชนเผ่า การแสดงวัฒนธรรมประเพณีของชาวไทยเชื้อสายต่างๆ การแข่งขันกีฬาพื้นบ้าน การประกวดธิดาไทย ตะนาวศรี การประกวดพืชผล และผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร มหรสพต่างๆ และชมนิทรรศการประวัติความเป็นมาของอำเภอสวนผึ้ง (สำนักงานเกษตรอำเภอสวนผึ้ง, ม.ป.ป.)

3) งานส่งเสริมการท่องเที่ยวอำเภอสวนผึ้ง (So in Art So in Love) จัดในเดือนธันวาคม สถานที่จัดงานชินาริ วินเทจ ฟาร์ม สวนผึ้ง รีสอร์ทแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ (ตามโอกาสและความพร้อม) ความเป็นมา เป็นกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวรู้จักแพร่หลายมากขึ้น กิจกรรมการแสดงดนตรี ในบรรยากาศแสงสีโรแมนติคท่ามกลางธรรมชาติแห่งขุนเขา (สำนักงานเกษตรอำเภอสวนผึ้ง, ม.ป.ป.)

4) งานประเพณีลอยกระทง จัดในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 ของทุกปี สถานที่จัดคืออ่างเก็บน้ำห้วยป่าหวาย วัดบ้านก่อ นอกจากนี้ใน พ.ศ. 2556 มีการจัดงาน “กระทงเทียนแห่งแรงอธิษฐาน” ขึ้นระหว่างวันที่ 16-17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2556 เวลาเริ่มตั้งแต่ 17.30-24.00 น. ณ ตลาดน้ำ

สวนผึ้ง เวเนโต จังหวัดราชบุรี ในงานมีกิจกรรม เช่น วงดนตรี ชุมนอาหาร เครื่องดื่ม ลานเบียร์ ชุมนกิจกรรมจากบ้านหอมเทียน ผู้เข้าร่วมสามารถประดิษฐ์กระทงได้ด้วยตัวเอง บัตรเข้างานราคา 100 บาท สามารถนำบัตรเข้างาน ไปแลกรับกระทงเทียน ณ จุดบริการ บัตรเข้างาน 1 ใบ แลกกระทงเทียน 1 ใบ (“เชิญเที่ยวงาน “ลอยกระทงเทียนแห่งแรงอธิษฐาน””, 2556)

5) งานประเพณีออกพรรษาของชนเผ่ากะเหรี่ยง จัดในวันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 ที่สนามกีฬาชุมชนบ้านบ่อ (สำนักงานเกษตรอำเภอสวนผึ้ง, ม.ป.ป.)

2.2 แนวคิดด้านการท่องเที่ยว

2.2.1 ความหมายของการท่องเที่ยว

Gee and Choy (1989: 98-101 อ้างถึงใน นิสา ชัชกุล, 2554: 2-5) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเป็นการเดินทางที่ทำให้นักท่องเที่ยวมีความเพลิดเพลินสนุกสนาน โดยที่นักเดินทางนั้นคือนักท่องเที่ยวนั่นเอง

สหพันธ์องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (International Union of Official Travel Organization หรือ IUOTO) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวว่า จะต้องเป็นการท่องเที่ยวที่มีเงื่อนไขตามหลักสากลดังต่อไปนี้ คือ Goelder and Ritchie (2006: 7 อ้างถึงใน นิสา ชัชกุล, 2554: 2-5)

- 1) ต้องเป็นการเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว
- 2) ต้องเป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจ
- 3) ต้องเป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใดๆ ก็ตามที่มีไว้เพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้ในกรณีนั้น

อย่างไรก็ตามมีข้อถกเถียงว่า "ผู้เดินทาง" จะเรียกว่าอย่างไร เพราะบทนิยามของแต่ละคำที่เรียกนั้นในแต่ละองค์การแตกต่างกัน ซึ่งทำให้เกิดความไม่สะดวกหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อต้องการจะรวบรวมสถิตินักท่องเที่ยวของโลกหรือในพิธีการทางการเมือง ทางศุลกากร ฯลฯ ทำให้ประสบปัญหามากมายประการ

สหพันธ์องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (International Union of Official Travel Organization หรือ IUOTO (ซึ่งต่อมาพัฒนามาเป็นองค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization หรือ WTO)) ได้เริ่มเสนอบทนิยามขึ้นมาใหม่ เพื่อให้ทุกประเทศทั่วโลกรับเอาไปใช้อย่างเดียวกัน โดยในปี พ.ศ. 2506 องค์การสหประชาชาติได้จัดประชุมว่าด้วยการเดินทางและการท่องเที่ยวระหว่างประเทศขึ้นที่กรุงโรม ประเทศอิตาลี และได้ให้คำจำกัดความของคำว่า "การท่องเที่ยว" การเดินทางเพื่อการประกอบอาชีพเป็นหลักเป็นฐานหรือไปพักผ่อนอยู่เป็นการถาวร และยังได้ให้คำจำกัดความของคำต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว คือ

ผู้มาเยือน (Visitors) เป็นคำทั่วไป ให้หมายถึงบุคคลผู้ซึ่งมา (หรือไป) ยังประเทศหนึ่งซึ่งมิใช่การอยู่อาศัยถาวร ด้วยเหตุจงใจใดก็ได้ ซึ่งมีไว้เป็นการไปประกอบอาชีพที่ได้รับค่าจ้างตอบแทน และเข้ามาอยู่อย่างน้อย 24 ชั่วโมงและอย่างมากไม่เกิน 6 เดือน

และในบทนิยามยังบัญญัติให้มี "ผู้มาเยือน" 2 ประเภท คือ "นักท่องเที่ยว" (Tourists) และ "นักทัศนจาร" (Excursionists) ดังนี้

1) นักท่องเที่ยว (Tourists) คือ ผู้มาเยือนชั่วคราวที่มาพักอาศัยอย่างน้อย 24 ชั่วโมงในประเทศที่ไปเยือนและมีเหตุจูงใจในการเยือนเพื่อ

(1) เพื่อเป็นการพักผ่อน เพื่อความเพลิดเพลิน เพื่อสุขภาพ เพื่อการศึกษา การกีฬา และการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา

(2) เพื่อการปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมาย การปฏิบัติเกี่ยวกับครอบครัวและการประชุมต่างๆ

2) นักทัศนจร (Excursionists) คือ ผู้ที่เดินทางมาเยือนชั่วคราวที่เข้าไปอยู่ในประเทศเพียงวันเดียว (น้อยกว่า 24 ชั่วโมง) และมีได้พักค้างคืน รวมทั้งผู้โดยสารพาหนะทางเรือประเภทเรือสำราญ (Cruise) ด้วย

สำหรับ “นักท่องเที่ยวภายในประเทศ” (Domestic Tourists) คือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปไหนก็ตามโดยใช้เส้นทางที่มีได้ช้อยู่เป็นประจำวัน และมีระยะทางไม่ต่ำกว่า 60 กิโลเมตรหรือออกไปนอกเขตจังหวัดที่เป็นภูมิลำเนาของตน ดุย ชุมสาย และคณะ (2527: 55 อ้างถึงใน นิศา ชัชกุล, 2554: 2-5) แต่ตามบทนิยามของประเทศสหรัฐอเมริกาถือว่าต้องมีระยะทาง 100 ไมล์หรือมากกว่า จากภูมิลำเนาของตน หรือมีการพักค้างแรมหนึ่งคืน หรือมากกว่าหนึ่งคืน Mill and Morrison (1985: 139 อ้างถึงใน นิศา ชัชกุล, 2554: 2-5)

และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ให้คำจำกัดความตามที่องค์การการท่องเที่ยวโลกกำหนดขึ้นที่กรุงโรม เป็นหลักในการจัดบันทึกรวบรวมสถิติจำนวน “นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ” (International Tourist) หมายถึง ชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยและพำนักอยู่ครั้งหนึ่งๆ ไม่น้อยกว่า 1 คืน และไม่มากกว่า 90 วัน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2536: 1 (อ้างถึงใน นิศา ชัชกุล, 2554: 2-5)) โดยมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางเพื่อ

- 1) มาท่องเที่ยวพักผ่อน มาเยี่ยมญาติ หรือมาเพื่อการพักผ่อน
- 2) มาร่วมประชุมหรือเป็นตัวแทนของสมาคม ผู้แทนศาสนา นักกีฬา ฯลฯ
- 3) มาเพื่อติดต่อธุรกิจ แต่ไม่ใช่เพื่อมาทำงานหารายได้
- 4) มากับเรือเดินสมุทรที่แวะจอด ณ ท่าเรือ แม้ว่าจะแวะน้อยกว่า 1 คืน

Burkart and Medlik (1981 อ้างถึงใน มาฆะ ชิตตะสังคะ, 2549: 24-25) ได้สรุปคุณลักษณะของการท่องเที่ยวไว้ 5 ประการ ดังนี้

1) การท่องเที่ยวเกิดจากการเคลื่อนย้ายของประชาชนจากที่หนึ่งไปสู่จุดหมายปลายทาง

2) องค์ประกอบ 2 ประการของการท่องเที่ยวทุกประเภทได้แก่ การเดินทางไปสู่จุดหมายปลายทางและการพักแรมที่รวมถึงกิจกรรมที่เกิดขึ้น ณ จุดหมายปลายทางนั้น

3) การเดินทางและการพักผ่อนเกิดขึ้นนอกสถานที่พักปกติและที่ทำงาน การท่องเที่ยวจึงเป็นกิจกรรมที่แตกต่างจากกิจกรรมของประชาชนในส่วนที่พักอาศัยหรือการทำงาน จากกิจวัตรปกติ

4) การเคลื่อนย้ายไปสู่จุดหมายปลายทางชั่วคราว มีระยะเวลาสั้น ภายในเวลา 2-3 วัน หนึ่งอาทิตย์หรือ หนึ่งเดือน มีความมุ่งหมายเพื่อเดินทางกลับ

5) จุดหมายปลายทางมีเป้าหมายเพื่อการท่องเที่ยวไม่ใช่การแสวงหาที่พักอยู่ถาวร หรือเพื่อการจ้างงานในสถานที่นั้น

สรุป การท่องเที่ยว คือ การเดินทางจากภูมิลำเนาด้วยความสมัครใจ โดยมีจุดประสงค์เพื่อพักผ่อน เยี่ยมญาติ ประชุม การศึกษา การกีฬา ซึ่งต้องไม่เกี่ยวข้องกับการหารายได้ และต้องพักอาศัย ณ จุดหมายปลายทางนั้นอย่างน้อย 24 ชั่วโมง

2.2.2 ความสำคัญของการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวได้ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการทางธุรกิจหลายประเภท ได้แก่ ธุรกิจการขนส่ง ที่พักแรม อาหารและเครื่องดื่ม ธุรกิจบริการอื่นๆ ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม เช่น การผลิตสินค้า เกษตรกรรมและหัตถกรรม การก่อสร้าง รวมทั้งกิจการสาธารณูปโภคของรัฐ นอกจากนี้ยังมีความสำคัญต่อสังคมในท้องถิ่นที่มีการท่องเที่ยวและยังขยายผลไปถึงระดับประเทศและโลกด้วยซึ่งสามารถแยกให้เห็นความสำคัญเป็นด้านๆ ดังนี้ (กุลวรา สุวรรณพิมล, 2548: 34-35)

2.2.2.1 ความสำคัญต่อเศรษฐกิจ

1) ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศมีส่วนช่วยให้ประเทศได้รับรายได้ในรูปของเงินตราต่างประเทศ และรายได้ดังกล่าวก็มีลักษณะเช่นเดียวกับการส่งสินค้าออกไปขายในต่างประเทศ แต่เป็นสินค้าออกประเภท “ไม่เห็นตัวสินค้า” (Invisible Export) ซึ่งมีผลให้การเงินระหว่างประเทศดีขึ้น เช่น ประเทศเม็กซิโก สเปน ออสเตรีย สหรัฐอเมริกา และบางประเทศก็สามารถนำเงินมาพัฒนาประเทศจนสามารถทัดเทียมกับประเทศข้างเคียง เช่น อิตาลี ลักเซมเบิร์ก เป็นต้น

2) การช่วยให้คนมีงานทำมากขึ้น รายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นรายได้ที่กระจายไปสู่ประชากรทั่วประเทศ ดังนั้นภูมิภาคต่างๆ ก็มีการพัฒนาเพิ่มขึ้นมีการสร้างสิ่งใหม่ เกิดอาชีพใหม่และมีความต้องการแรงงานจำนวนมาก

3) ช่วยให้ฐานะการเงินระหว่างประเทศ โดยเฉพาะในด้านดุลการชำระเงินดีขึ้น เพราะรายได้จากนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศเป็นไปในรูปของการขายสินค้าและบริการ

ภายในประเทศ แต่อย่างไรก็ตาม การท่องเที่ยวของชาวไทยที่ท่องเที่ยวภายในประเทศก็มีความสำคัญเช่นเดียวกันในการช่วยลดปัญหาการนำเงินตราออกไปใช้นอกประเทศ

4) การท่องเที่ยวมีบทบาทในการกระตุ้นให้เกิดการผลิต และยังก่อให้เกิดการนำทรัพยากรของประเทศมาใช้ และการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ไม่สิ้นเปลืองวัตถุดิบมากนัก

5) การท่องเที่ยวมีบทบาทในการสร้างสรรค์ความเจริญไปสู่ภูมิภาคต่างๆ เป็นตัวนำให้เกิดการลงทุนในหมวดอุตสาหกรรมอื่นๆ รวมทั้งการพัฒนาแถบภูมิภาคของรัฐบาลในด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ทั้งสาธารณูปโภค ถนนหนทาง การประปา การติดต่อสื่อสาร ไฟฟ้า เป็นต้น

2.2.2.2 ความสำคัญต่อสังคมและวัฒนธรรม

1) ช่วยให้สภาพแวดล้อมของท้องถิ่นดีขึ้น หากสถานที่ใดมีปัญหาในเรื่องเกี่ยวกับสภาพความเสื่อมโทรม ความสกปรก หรือความปลอดภัย ก็จะไม่เป็นที่ประสงค์ที่นักท่องเที่ยวจะเดินทางไป เพราะนักท่องเที่ยวประสงค์จะไปสัมผัสสภาพธรรมชาติของท้องถิ่น ความสะอาดสบายที่พอควรและมีความปลอดภัย

2) ช่วยให้ประชาชนได้เห็นความสำคัญของศิลปวัฒนธรรมประเพณีของแต่ละท้องถิ่นที่เดินทางไปถึง ซึ่งเปรียบเสมือนการทำให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนและมีส่วนในการเสริมสร้างสัมพันธไมตรีความเข้าใจอันดีระหว่างเจ้าของประเทศและผู้มาเยือน เช่น การให้การต้อนรับตามประเพณีไทย การช่วยเหลือนักท่องเที่ยว การจัดเทศกาลประเพณีต่างๆ นอกจากนี้การท่องเที่ยวทำให้รับทราบถึงอารยธรรมที่แตกต่างออกไป ขณะเดียวกันผู้ที่อยู่ในท้องถิ่นก็ได้รับทราบถึงสิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ ที่คนเดินทางไปมีพฤติกรรมหรืออารยธรรมเป็นเช่นไร เพื่อนำเอาส่วนที่ดีมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

3) การท่องเที่ยวช่วยขจัดปัญหาความแตกต่างเหลื่อมล้ำระหว่างสังคมเมืองและสังคมชนบท เป็นการลดปัญหาการย้ายถิ่นที่อยู่อพยพเข้ามาหางานทำ หรือเสี่ยงโชคในเมืองใหญ่ๆ ของประชาชนจากชนบท

ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่าการท่องเที่ยวมีส่วนเสริมสร้างฐานะและพัฒนาความก้าวหน้าให้กับประเทศ ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมประเพณีไทย

2.2.3 ทรัพยากรการท่องเที่ยว

ทรัพยากรการท่องเที่ยว (Tourism Resource) เป็นสินค้าหลักทางการท่องเที่ยวที่จะขายหรือสร้างแรงดึงดูดใจให้แก่นักท่องเที่ยว ซึ่งรวมถึง แหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมและศิลปวัฒนธรรม

ประเพณีที่สะท้อนให้เห็นถึงอารยธรรมท้องถิ่นที่มีลักษณะเด่นเป็นที่น่าสนใจ ซึ่งอาจแบ่งได้ดังนี้ (เทิดชาย ช่วยบำรุง, 2552: 7-8)

2.2.3.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ หมายถึง สภาพภูมิประเทศ รวมทั้งอากาศและทรัพยากรที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น น้ำตก ภูเขา ทะเล ป่าไม้ ชายหาด เกาะแก่ง สัตว์ป่า เป็นต้น

2.2.3.2 ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศาสนสถาน หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นและมีความสำคัญในฐานะเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี และศาสนาที่แสดงถึงอารยธรรมของท้องถิ่น มีผลดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวไปเยือน เช่น เมืองโบราณ พระราชวัง ปราสาทหิน สุสาน หอไตร พิพิธภัณฑสถานอารยธรรม อุทยานประวัติศาสตร์ อนุสรณ์สถาน สมรภูมิ บ้านบุคคลสำคัญ วัด โบสถ์ วิหาร เทวรูป รูปปั้น พระพุทธรูป จิตรกรรมฝาผนัง เป็นต้น

2.2.3.3 ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรมและประเพณี หมายถึง ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีที่มีเอกลักษณ์ และถ่ายทอดกันมาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ เช่น วิถีชีวิตความเป็นอยู่ สถาปัตยกรรม ภาษา การแต่งกาย การละเล่น ดนตรี กวี ศิลปะ ประเพณี งานเทศกาล พิธีกรรม ความเชื่อ ค่านิยม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

2.2.3.4 ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทมนุษย์สร้างขึ้น หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยการสร้างกิจกรรมใหม่หรือปรับปรุงดัดแปลงให้สถานที่ที่มีความหลากหลายในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยว ได้แก่ สวนสัตว์ ศูนย์วิจัยเกษตร สวนส้ม สวนกล้วยไม้ สวนสนุก สถานที่ชมทิวทัศน์ สถานบันเทิง สถานที่ซื้อสินค้า สถานที่เล่นกีฬา พิพิธภัณฑสถานของเอกชน เป็นต้น

2.2.4 ความหมายของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Tourism Industry)

อุตสาหกรรม ความหมายตามพจนานุกรมไทย คือ การประกอบธุรกิจขนาดใหญ่ที่ต้องใช้แรงงานและทุนมาก แต่ในปัจจุบันนี้มีความหมายมากไปกว่านั้น คือ อุตสาหกรรม หมายถึง กิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างมีระบบ ด้านการพาณิชย์หรือการผลิตสาขาใดสาขาหนึ่ง ซึ่งมีองค์ประกอบของการจัดการในอุตสาหกรรม 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้าหรือวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต (Input) กระบวนการผลิต (Process) และผลผลิตที่ได้รับ (Output)

ส่วนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Tourism Industry) หมายถึงธุรกิจท่องเที่ยวขนาดใหญ่ที่ต้องอาศัยแรงงานและการลงทุนสูงใช้เทคนิควิชาการเฉพาะ มีการวางแผน (Planning) การจัดการ

องค์การ (Organizing) การควบคุม (Controlling) และการตลาด (Marketing) และครอบคลุมธุรกิจหลายประเภททั้งที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยตรงและโดยอ้อม (นิศา ชัชกุล, 2554: 6-7)

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ "ไร้ตัวตน" เพราะเกิดจากการรวมตัวของอุตสาหกรรมอื่นๆ นั่นหมายความว่า หากจะจัดการการท่องเที่ยวให้ยั่งยืนก็ต้องจัดการองค์ประกอบต่างๆ ให้ยั่งยืนด้วย องค์ประกอบของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีดังนี้

2.2.4.1 ที่พัก (Accommodation) หมายถึง สถานที่ที่จัดไว้เพื่อให้คนเดินทางหรือนักท่องเที่ยวได้เข้าพัก พร้อมการบริการอาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งปัจจุบันธุรกิจที่พักได้พัฒนาเรื่อยมาโดยมีรูปแบบการจัดการบริการต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับลูกค้าอย่างสูงสุด มีการบริหารงานในระบบเครือข่ายทั้งในรูปของเครือข่ายท้องถิ่นและเครือข่ายระหว่างประเทศมากขึ้น ทั้งนี้การพัฒนาธุรกิจที่พักรูปแบบต่างๆ ยังเป็นแรงผลักดันให้มีการแข่งขันกันสูงขึ้นทั้งระบบมาตรฐานการบริการที่สูงขึ้น และการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมควบคู่กับการบริหารจัดการที่เอื้อประโยชน์ต่อนักท่องเที่ยว ระบบเศรษฐกิจของประเทศชาติและความยั่งยืนของการท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น เช่น โรงแรม รีสอร์ท บูติกโฮเทล บังกะโล เกสท์เฮ้าส์ โฮมสเตย์ โมเทล ลอร์จ เป็นต้น

2.2.4.2 การคมนาคม (Accessibility) เป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญเนื่องจากมีบทบาทในการเคลื่อนย้ายนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ทั่วโลกซึ่งการคมนาคมในปัจจุบันได้ถูกพัฒนาให้สามารถตอบสนองการเดินทางท่องเที่ยวได้หลายรูปแบบ เช่น ธุรกิจการบิน การเดินเรือและการคมนาคมขนส่งทางรถยนต์ รถโดยสาร รถไฟ รถไฟฟ้า เป็นต้น

2.2.4.3 สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) หมายถึง ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่สามารถดึงให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปท่องเที่ยวได้ เช่น สิ่งดึงดูดใจประเภทแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ ได้แก่ ทะเล ภูเขา น้ำตก เกาะ แม่น้ำ หาดทราย ฯลฯ สิ่งดึงดูดใจประเภทวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ได้แก่ ประเพณีสงกรานต์ ลอยกระทง งานแห่เทียนพรรษา เป็นต้น ซึ่งสิ่งดึงดูดใจนี้หมายรวมถึง สิ่งดึงดูดใจที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงหรือมีความโดดเด่นและเป็นที่น่าสนใจกว่าแหล่งอื่นๆ เช่น ทะเลหมอก ทะเลแหวก บ่อน้ำพุร้อน เป็นต้น

2.2.4.4 สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity) หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นเพื่อให้เอื้อประโยชน์และอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว เช่น ถนน ไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ แผนที่ อินเทอร์เน็ต ศูนย์ให้ข้อมูลทางการท่องเที่ยว ระบบป้องกันความปลอดภัยทางทะเล เป็นต้น

2.2.4.5 กิจกรรมต่างๆ ด้านการท่องเที่ยว (Activity) หมายถึง ผลลัพธ์ทางการท่องเที่ยวที่ถูกสร้างขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและดึงดูดให้เกิดการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น นอกเหนือจากการไปเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวเท่านั้น โดยรูปแบบของกิจกรรมต่างๆ จะแตกต่างกันตามประเภทของแต่ละแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ กิจกรรมการท่องเที่ยวทาง

ธรรมชาติ เช่น การเดินป่า การนั่งช้าง การดูนก ฯลฯ กิจกรรมการท่องเที่ยวทางทะเล เช่น การดำน้ำ การตกปลา เป็นต้น

นอกจากนี้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวยังคงต้องพึ่งพาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการท่องเที่ยว (Infrastructure) ประกอบด้วยระบบสาธารณูปโภคที่อำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวในการเดินทางและท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นจุดหมายปลายทางได้อย่างสะดวกและปลอดภัย ได้แก่ ระบบคมนาคมขนส่ง ระบบไฟฟ้า ระบบประปา ระบบการสื่อสาร ระบบสาธารณสุข ระบบระบายน้ำและกำจัดน้ำเสีย ระบบกำจัดขยะ เป็นต้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไม่ใช่อุตสาหกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งด้านการท่องเที่ยวเท่านั้น หากแต่ประกอบด้วยอุตสาหกรรมหลากหลาย ดังนั้นกลไกการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจึงไม่สามารถดำเนินการได้เพียงลำพัง แต่ต้องดำเนินการโดยคำนึงถึงอุตสาหกรรมแวดล้อมที่เกี่ยวข้องด้วย (เทิดชาย ช่วยบำรุง, 2552: 14-16)

2.2.5 แนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

นักพัฒนาการท่องเที่ยวจากองค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization: WTO) และสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก (Pacific Asia Travel Association: PATA) ได้คิดรูปแบบการบริการที่สอดคล้องกับการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวในแต่ละท้องถิ่น โดยใช้หลักการของแผนแม่บทของโลกหรือ Agenda 21 เป็นกรอบการจัดการ ดังนั้นการพัฒนาการท่องเที่ยวในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (Sustainable Tourism Development) แนวคิดต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนนี้มุ่งเน้นในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยรวมปรับเปลี่ยนแนวความคิดการจัดการเข้ากับกระแสโลกที่เปลี่ยนไปจากสังคมบริโภคนิยมเข้าสู่สังคมที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้น ขอบเขตของการพัฒนา จึงครอบคลุมทุกองค์ประกอบของการท่องเที่ยวหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ การพัฒนาการท่องเที่ยวทั้งหมดต้องมุ่งสู่ความยั่งยืน (All Tourism should be Sustainable Tourism: Dowling, 1995) โดยคำนึงหลักการปฏิบัติ 4 ประการคือ

1) การดำเนินกิจการการท่องเที่ยวในขอบเขตความสามารถรองรับของธรรมชาติ ชุมชน ขนบธรรมเนียม ประเพณีวัฒนธรรม และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนต่อกิจกรรมการท่องเที่ยว

2) การตระหนักในกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีผลกระทบต่อชุมชน ขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชน (เอกลักษณ์และอัตลักษณ์)

3) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว ผู้เกี่ยวข้องทั้งผู้เป็นพันธมิตรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต้องประสานการจัดการร่วมกัน เพื่อลดผลกระทบต่อระบบนิเวศ ชุมชน ขนบธรรมเนียม ประเพณีวัฒนธรรม และวิถีชีวิตที่มีต่อการท่องเที่ยว

4) การประสานความต้องการและกำหนดแผนงาน ทางเศรษฐกิจ การดำรงอยู่ของ สังคม และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน คือ หลักการจัดการเพื่อให้รูปแบบและกิจกรรมการท่องเที่ยวสามารถดำรงอยู่ได้ มีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมเยือนอย่างสม่ำเสมอ แม้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นก็ตาม แต่ทรัพยากรการท่องเที่ยวยังคงรักษาไว้ได้อย่างคงมีเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ดั้งเดิม ไม่เสื่อมคลาย เป็นธุรกิจบริการที่มีผลกำไร แม้ต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการให้บริการอยู่เสมอก็ตาม ผลกระทบที่มีต่อสิ่งแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติ สังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่นจะต้องไม่เกิดขึ้น หรือหากมีต้องเป็นผลกระทบน้อยที่สุด จึงสามารถคงความยั่งยืนของการท่องเที่ยวไว้ได้ยาวนานที่สุด (ราไพพรรณ แก้วสุริยะ, 2545)

การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนมาจากแนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนซึ่งทำให้นักวิชาการทางการท่องเที่ยวนำมาประยุกต์ใช้กับแนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เนื่องจากการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่ต้องอาศัยสิ่งแวดล้อมเป็นทรัพยากรทางการท่องเที่ยว หากทรัพยากรทางธรรมชาติถูกทำลายถึงขั้นวิกฤติ การท่องเที่ยวก็ไม่สามารถดำรงอยู่ได้ ด้วยเหตุนี้ทำให้การท่องเที่ยวคำนึงการพัฒนาอย่างยั่งยืน แม้ว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจะไม่ก่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเท่ากับอุตสาหกรรมอื่นๆ ก็ตาม

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548: 352) ได้ให้ความหมายการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism) ว่าหมายถึง การท่องเที่ยวกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มเล็กที่มีการจัดการอย่างดีเยี่ยม เพื่อเอื้อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมโดยให้การท่องเที่ยวมุ่งหารายได้ทางเศรษฐกิจ ขณะเดียวกันก็ให้การท่องเที่ยวช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมควบคู่กันไปด้วย

มาณะ ชิตตะสังคะ (2549: 44) กล่าวว่า การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน หมายถึง การท่องเที่ยวที่ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและสถานภาพการเป็นเจ้าของท้องถิ่นภายใต้ขีดความสามารถของธรรมชาติที่จะรองรับได้ และตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน ขนบธรรมเนียมประเพณีที่มีต่อกระบวนการท่องเที่ยว อีกทั้งประชาชนทุกส่วนต้องได้รับผลประโยชน์ที่เกิดจากการท่องเที่ยวอย่างเสมอภาคกัน รวมถึงมีการจัดการทรัพยากรเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ในขณะที่ยังสามารถรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและระบบนิเวศของท้องถิ่นนั้นไว้ได้

จากความหมายของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนดังกล่าวข้างต้น ทำให้สรุปได้ว่า การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน หมายถึง การท่องเที่ยวที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยเน้นรักษาความสมดุลของระบบนิเวศและทรัพยากรธรรมชาติ อีกทั้งผลของการท่องเที่ยวต้องก่อให้เกิดผลกระทบด้านลบต่อชุมชนน้อยที่สุด เพื่อรักษาไว้ให้คนรุ่นหลังได้มีโอกาสใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวต่างๆ ได้

2.2.6 หลักการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน มีหลักการดังนี้ (อุษาวดี พูลพิพัฒน์, 2545: 38-48)

2.2.6.1 การอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรอย่างพอดี (Using Resource Sustainable) ทั้งในส่วนที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรมเป็นสิ่งสำคัญและเน้นการทำธุรกิจในระยะยาว

2.2.6.2 การลดการบริโภคที่เกินความจำเป็นและการลดของเสีย (Reducing Over-Consumption and Waste) จะช่วยลดค่าใช้จ่ายในการทำนุบำรุงสิ่งแวดล้อมที่ถูกทำลายในระยะยาว และเป็นการเพิ่มคุณภาพของการท่องเที่ยวด้วย

2.2.6.3 การรักษาและส่งเสริมความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติ (Maintaining Diversity) สังคมและวัฒนธรรม จะช่วยขยายฐานของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในอนาคต

2.2.6.4 การประสานการพัฒนาการท่องเที่ยว (Integrating Tourism into Planning) เข้ากับกรอบแผนกลยุทธ์การพัฒนาแห่งชาติ การพัฒนาท้องถิ่น และการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมจะช่วยขยายศักยภาพการท่องเที่ยว

2.2.6.5 การท่องเที่ยวที่รองรับกิจกรรมในท้องถิ่น (Supporting Local Economic) โดยคำนึงถึงราคาและพัฒนาคุณค่าของสิ่งแวดล้อมไว้ ไม่เพียงแต่ทำให้เกิดการประหยัด แต่ยังป้องกันสิ่งแวดล้อมไม่ให้ถูกทำลายอีกด้วย

2.2.6.6 เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น (Involving Local Communities) ในด้านการจัดการผลตอบแทนของประชาชน และสิ่งแวดล้อมเพื่อช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตและการจัดการการท่องเที่ยว

2.2.6.7 การประสานความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการ ประชาชนท้องถิ่น องค์กร และสถาบันที่เกี่ยวข้อง (Consulting Stakeholders and the Public) เพื่อลดข้อขัดแย้งและร่วมแก้ปัญหา

2.2.6.8 เป็นการฝึกอบรมบุคลากร (Training Staff) โดยสอดแทรกแนวคิดและวิธีปฏิบัติในการพัฒนาแบบยั่งยืนแก่บุคลากรท้องถิ่นทุกระดับ เพื่อยกระดับการบริการการท่องเที่ยว

2.2.6.9 ข้อมูลข่าวสารที่สื่อให้กับนักท่องเที่ยว โดยมุ่งสร้างความเข้าใจในการเคารพต่อธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรมที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว (Marketing Tourism Responsibly) อีกทั้งเป็นการช่วยยกระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวอีกทางหนึ่ง

2.2.6.10 การวิจัยและติดตามผล (Undertaking Research) เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพในการดำเนินงาน รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคต่างๆ เพื่อนำไปสู่แนวทางการแก้ไขที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

จากหลักการของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนดังกล่าวข้างต้นทำให้สรุปได้ว่าหลักการของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เป็นขั้นตอนในการวางแผนการจัดการต่อทรัพยากรทางการท่องเที่ยว เศรษฐกิจ และสังคมอย่างมีระบบ ตั้งแต่กระบวนการคิดอย่างมีจิตสำนึกต่อธรรมชาติ การปฏิบัติอย่างมีจิตสำนึกต่อทรัพยากรธรรมชาติ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ อีกทั้งพัฒนาบุคลากรและคู่มือข้อมูลบริการให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้หาทางป้องกันผลกระทบด้านลบที่อาจเกิดขึ้นหรือกำลังเกิดขึ้นให้น้อยที่สุด และยั่งยืนที่สุดบนพื้นฐานของความสมดุลของทุกภาคส่วน

2.3 แนวคิดผลกระทบจากการท่องเที่ยว

ผลกระทบ หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งใดสิ่งหนึ่งทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและมนุษย์สร้างขึ้น ส่งผลให้เกิดผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบ

2.3.1 ผลกระทบจากการท่องเที่ยว

ศรัญญา วรากุลวิทย์ (2546: 21-36) ผลกระทบจากการท่องเที่ยวแบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1) ผลกระทบของการท่องเที่ยวด้านเศรษฐกิจ

ถ้าพิจารณาประเทศในฐานะเจ้าของบ้านหรือแหล่งท่องเที่ยวแล้ว ปริมาณของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศมากเพียงใด ย่อมเป็นปัจจัยสำคัญที่กระตุ้นและสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมทั้งทางตรง และทางอ้อมที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้เจริญเติบโต ส่งผลให้เกิดการผลิตสินค้าและบริการ เพื่อรองรับหรือตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ก่อให้เกิดการกระจายรายได้อย่างกว้างขวาง และเกิดผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศ อาทิ การท่องเที่ยวมีผลต่อการเพิ่มรายได้ประชาชาติ และเป็นแหล่งที่มาของเงินตรา

ต่างประเทศ ทำให้เกิดเสถียรภาพของดุลการชำระเงิน และเป็นเครื่องมือที่จะแก้ไขปัญหา ดุลการชำระเงินได้เป็นอย่างดีสำหรับประเทศกำลังพัฒนา มีการสร้างงานและอาชีพให้แก่ประชาชน เกิดการกระจายรายได้ต่อเศรษฐกิจของท้องถิ่น กระตุ้นให้เกิดการลงทุนในการผลิตสาขาต่างๆ เพื่อผลิตสินค้าและบริการรองรับและตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว เช่น ธุรกิจสถานที่พัก แรม การขนส่ง การนำเที่ยว อาหารและเครื่องดื่ม และการผลิตสินค้าประเภทต่างๆ ทำให้รัฐบาลได้ประโยชน์จากการเก็บภาษี ภาษีที่รัฐบาลจัดเก็บเนื่องจากผลของการพัฒนาการท่องเที่ยวมีทั้งภาษีที่เก็บได้โดยตรง เช่น ภาษีเงินได้ และภาษีที่เก็บโดยอ้อม

ในทางตรงข้ามการท่องเที่ยวทำให้ค่าครองชีพในแหล่งท่องเที่ยวสูงขึ้น เนื่องจากนักท่องเที่ยวมีเป็นจำนวนมาก ทำให้ราคาสินค้าและบริการสูงขึ้นกว่าท้องถิ่นอื่น มูลค่าของที่ดิน และสิ่งก่อสร้างมีราคาแพงขึ้น ซึ่งถ้าพิจารณาอย่างถี่ถ้วนรายได้ส่วนใหญ่ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไม่กระจายสู่ประชาชนในชุมชนเท่าที่ควรจะเป็น

2) ผลกระทบของการท่องเที่ยวด้านสังคม

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวส่งผลให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่น ประชาชนในแหล่งท่องเที่ยวเวลานั้นนำเงินรายได้ที่เพิ่มขึ้นในการทำงานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว พัฒนาคุณภาพชีวิตของตนให้ดีขึ้น มีการจ้างแรงงานผู้หญิงเพิ่มขึ้น โดยประชากรในแหล่งท่องเที่ยวมีโอกาสเลือกงานให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ เกิดการจัดตั้งสถานบันการศึกษาในระดับต่างๆ มากขึ้นเพื่อรองรับขนาดของประชากรที่เพิ่มอีกทั้งเสริมสร้างสัมพันธภาพและความเข้าใจอันดีระหว่างมนุษยชาติ นักท่องเที่ยว เจ้าของบ้านและประชาชนในท้องถิ่น ได้มีโอกาสเรียนรู้ซึ่งกันและกัน แลกเปลี่ยนความคิดก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างกัน มีการขยายตัวของชุมชนเนื่องจากการอพยพของประชากรจากชุมชนอื่น เพื่อมาประกอบอาชีพในชุมชนที่มีแหล่งท่องเที่ยว ในขณะที่เดียวกันอัตราการเคลื่อนย้ายถิ่นที่อยู่อาศัยของประชากรไปยังถิ่นอื่นน้อยลง และมีมาตรการส่งเสริมความมั่นคงปลอดภัยในพื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว

ส่วนผลกระทบด้านลบของการท่องเที่ยวด้านสังคม คือ ทำให้ปริมาณของอาชญากรรมเพิ่มสูงขึ้น เป็นแหล่งยาเสพติดซึ่งเป็นอันตรายอย่างมากโดยเฉพาะเยาวชนในท้องถิ่น มีความแออัดของจำนวนประชากรที่หลั่งไหลเข้ามาหางานในแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะปริมาณของหญิงขายบริการที่มีจำนวนสูงขึ้นเรื่อยๆ ทำให้ภาพพจน์ของแหล่งท่องเที่ยวเปลี่ยนไป

3) ผลกระทบของการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างเจ้าบ้าน คือ ผู้คนในท้องถิ่น และผู้มาเยือน คือ นักท่องเที่ยว ก่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างกัน เกิดการฟื้นฟูและ

เผยแพร่วัฒนธรรมท้องถิ่น เพิ่มปริมาณการติดต่อสื่อสารระหว่างประชาชนในท้องถิ่นกับชาวต่างชาติ และส่งเสริมการฟื้นฟูหัตถกรรมพื้นบ้านที่แสดงถึงวิถีชีวิตของผู้คนในท้องถิ่นนั้นๆ

อย่างไรก็ตามการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อการบิดเบือนวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีท้องถิ่นเนื่องจากการคัดแปลงเพื่อแสวงหาผลกำไรและรายได้เพียงอย่างเดียว ทำให้วัฒนธรรมผิดเพี้ยนไปจากความเป็นจริง และมีการลอกเลียนงานศิลปะเพื่อการค้า อีกทั้งเกิดการเปลี่ยนค่านิยมของคนในสังคมโดยให้ความสำคัญกับค่านิยมต่างๆ ของสังคมตะวันตกมากกว่าชนชาติที่มีอารยธรรม ทำให้เกิดการละทิ้งขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมดั้งเดิม เช่น วัฒนธรรมการแต่งกายและวัฒนธรรมการกิน

4) ผลกระทบของการท่องเที่ยวด้านสภาพแวดล้อม

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทำให้มีการสร้างโครงสร้างพื้นฐาน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว เช่น ถนน ปรุป่า โทรศัพท์ ซึ่งส่งผลให้ประชาชนในท้องถิ่นได้รับประโยชน์ในการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านี้ด้วยมีการกระตุ้นให้เกิดธุรกิจต่างๆ ที่เกี่ยวกับนักท่องเที่ยว เช่น ธุรกิจสถานที่พักผ่อนประเภทต่างๆ สถานที่พักผ่อนและบันเทิง โดยมีการพัฒนาสภาพแวดล้อมโดยการรักษาสิ่งแวดล้อมให้สะอาดสวยงาม และมีการสร้างพิพิธภัณฑ์สถาน ซึ่งนอกจากดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวชมแล้ว ยังเป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ของประชาชนในท้องถิ่นด้วย

ในขณะเดียวกันการท่องเที่ยวที่นำรายได้มาสู่ประเทศเป็นจำนวนมาก ก็มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม อาทิ ทรัพยากรการท่องเที่ยวเสื่อมโทรมเนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวมากขึ้นทำให้การดูแลตรวจตรา การปฏิบัติตามคำแนะนำในการชมสถานที่ท่องเที่ยวไม่ทั่วถึงและครอบคลุม มีการทำลายธรรมชาติอันเนื่องมาจากการพัฒนาสาธารณูปโภคเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว อาทิ เช่น การตัดถนน ก่อให้เกิดการทำลายพื้นที่ป่าไม้ และการปลูกสร้างสิ่งก่อสร้างได้แก่ สถานที่พักผ่อน ร้านค้า ร้านขายของที่ระลึกเหล่านี้จะบดบังทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยวทำให้ความงามลดคุณค่าลง รวมถึงมลพิษทางเสียงและมลพิษทางอากาศ จากการใช้ยานยนต์บริเวณแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ซึ่งมีความสอดคล้องกับบุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548: 156-160) ที่จำแนกผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อชุมชนท้องถิ่นออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านวัฒนธรรม และด้านสิ่งแวดล้อม ดังนี้

ตารางที่ 2.1 ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อชุมชนท้องถิ่นด้านเศรษฐกิจ

ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อชุมชนท้องถิ่น ด้านเศรษฐกิจด้านผลบวก	ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อชุมชนท้องถิ่น ด้านเศรษฐกิจด้านผลลบ
1. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจของชุมชนท้องถิ่น	1. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหารายได้ในนอกฤดูกาลท่องเที่ยวแก่ชุมชนท้องถิ่น
2. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการขยายตัวของธุรกิจท่องเที่ยวในชุมชนท้องถิ่น	2. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาคุณภาพของแรงงานแก่ชุมชนท้องถิ่น
3. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างสรรค์อาชีพและการจ้างงานแก่ชุมชนท้องถิ่น	3. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาค่าครองชีพสูงแก่ชุมชนท้องถิ่น
4. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการนำรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่น	4. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการสั่งซื้อสินค้าจากต่างประเทศแก่ชุมชนท้องถิ่น
5. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการกระจายรายได้สู่ภูมิภาค	5. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาแก่งแย่งผลประโยชน์ชุมชนท้องถิ่น
6. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการเพิ่มรายได้ต่อหัวของชุมชนท้องถิ่น	6. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาส่วนแบ่งผลประโยชน์อันควรได้ของชุมชนท้องถิ่น
7. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการกระตุ้นการผลิตของชุมชนท้องถิ่น	7. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาค่าใช้จ่ายการจัดการชุมชนท้องถิ่น
8. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการช่วยแก้ปัญหาดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ	8. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาราคาที่ดินแก่ชุมชนท้องถิ่น

แหล่งที่มา: บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548.

ตารางที่ 2.2 ผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อชุมชนท้องถิ่นด้านสังคม

ผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อชุมชนท้องถิ่น ด้านสังคมทางด้านบวก	ผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อชุมชนท้องถิ่น ด้านสังคมทางด้านลบ
1. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการเปลี่ยนแปลงแบบแผนประกอบอาชีพของชุมชนท้องถิ่น	1. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและค่านิยมของสังคมชุมชนท้องถิ่น
2. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างสรรค์ความเจริญทางสังคมแก่ชุมชนท้องถิ่น	2. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาความผูกพันภายในชุมชนท้องถิ่น
3. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการช่วยยกมาตรฐานการครองชีพของชุมชนท้องถิ่น	3. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาความไม่เป็นธรรมในสังคมของชุมชนท้องถิ่น
4. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างครอบครัวของชุมชนท้องถิ่น	4. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการเปลี่ยนแปลงอุปนิสัยอันดีของชุมชน
5. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชนท้องถิ่น	5. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการอพยพย้ายถิ่นของชุมชนท้องถิ่น
6. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความสามัคคีแก่ชุมชนท้องถิ่น	6. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการหลอกลวงเอาเปรียบนักท่องเที่ยวของชุมชนท้องถิ่น
7. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการป้องกันการอพยพย้ายถิ่นของชุมชนท้องถิ่น	7. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมขึ้นในชุมชนท้องถิ่น
8. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการเสริมสร้างการศึกษาแก่ชุมชนท้องถิ่น	8. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการขัดแย้งระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชนท้องถิ่น

แหล่งที่มา: บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548.

ตารางที่ 2.3 ผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อชุมชนท้องถิ่นด้านวัฒนธรรม

ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อชุมชนท้องถิ่น ด้านวัฒนธรรมทางด้านการบวก	ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อชุมชนท้องถิ่น ด้านวัฒนธรรมทางด้านการลบ
1. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการใช้ วัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่นเป็นสิ่งดึงดูดใจ นักท่องเที่ยว	1. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการขัดแย้ง ทางวัฒนธรรมระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชน ท้องถิ่น
2. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการ สร้างความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับ วัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น	2. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการ เปลี่ยนแปลงค่านิยมทางวัฒนธรรมของชุมชน ท้องถิ่น
3. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการช่วย ฟื้นฟูสืบทอดวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น	3. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการ เปลี่ยนแปลงรูปแบบวัฒนธรรมอย่างรวดเร็ว แก่ชุมชนท้องถิ่น
4. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการ สร้างความรักความหวงแหน และความ ภาคภูมิใจของวัฒนธรรมประเพณีแก่ชุมชน ท้องถิ่น	4. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการลดคุณค่า ของวัฒนธรรมในชุมชนท้องถิ่น
5. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการ ร่วมมือร่วมใจช่วยอนุรักษ์วัฒนธรรมของชุมชน ท้องถิ่น	5. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการลดคุณค่า งานศิลปหัตถกรรมของชุมชนท้องถิ่น
6. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการ แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมอันดีระหว่างชุมชน ท้องถิ่น	6. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการทำลาย ศิลปวัตถุของชุมชนท้องถิ่น
7. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการ ส่งเสริมการผลิตและจำหน่ายงาน ศิลปวัฒนธรรมแก่ชุมชนท้องถิ่น	

แหล่งที่มา: บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548.

ตารางที่ 2.4 ผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อชุมชนท้องถิ่นด้านสิ่งแวดล้อม

ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อชุมชนท้องถิ่น ด้านสิ่งแวดล้อมทางด้านผลบวก	ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อชุมชนท้องถิ่น ด้านสิ่งแวดล้อมทางด้านผลลบ
1. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความตระหนักถึงคุณค่าสิ่งแวดล้อมของชุมชนท้องถิ่น	1. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการทำลายทรัพยากรป่าไม้ของชุมชนท้องถิ่น
2. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมของชุมชนท้องถิ่น	2. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาทรัพยากรน้ำของชุมชนท้องถิ่น
3. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการช่วยฟื้นฟูและเสริมคุณค่าของสิ่งแวดล้อมในชุมชนท้องถิ่น	3. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาทำลายทรัพยากรชีวภาพของชุมชนท้องถิ่น
4. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมของชุมชนท้องถิ่น	4. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหามลภาวะในชุมชนท้องถิ่น
5. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการค้นคว้าหาแนวทางรักษาสิ่งแวดล้อมของชุมชนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	5. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการทรุดตัวของทรัพยากรดินในชุมชนท้องถิ่น
	6. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาทำลายภูมิทัศน์ของชุมชนท้องถิ่น

แหล่งที่มา: บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548.

2.3.2 ผลกระทบทางสังคมจากการท่องเที่ยว

จากที่ได้พบทวนแนวคิดผลกระทบจากการท่องเที่ยวพอสรุปเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมจากการท่องเที่ยวได้ดังนี้

นิคม จารุมณี (2544: 247-248) ได้กล่าวว่า ผลกระทบทางสังคมเป็นสิ่งที่รัฐบาลจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ รัฐบาลจะต้องตัดสินใจว่ากลยุทธ์ใดทางความเติบโตของเศรษฐกิจที่ต้องการ รวมทั้งผลกระทบทางด้านสังคมอันเกิดจากการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในความเป็นจริงนั้นผลกระทบทางเศรษฐกิจก็เป็นส่วนหนึ่งของสังคมนั่นเอง ในฐานะที่เป็นส่วนของความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน โดยตรงต่อการสร้างงานใหม่ๆ ในบริเวณใดบริเวณหนึ่งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว และยังรวมทั้งการก่อให้เกิดการหมุนเวียนของเงินสดด้วย ดังตัวอย่างเช่น การสร้างระบบการ

ห้องที่เยวก่อให้เกิดงานใหม่ๆ สำหรับประชาชนในชุมชนและยังดึงดูดให้ประชาชนจากภายนอกซึ่งกำลังแสวงหางานใหม่เข้ามาสู่ชุมชนด้วย คนจากภายนอกที่เข้ามาในชุมชนนี้จะแข่งขันกับคนจากภายในชุมชนในการหางานทำ แต่ในขณะเดียวกันก็จะสร้างความต้องการในด้านการแสวงหาที่พักเพื่อการพักอาศัยเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งบริการอื่นๆ ที่ชุมชนจะต้องจัดหา ทั้งหมดเหล่านี้จะกลายเป็นแรงกดดันทางสังคมที่มีต่อชุมชนไปในที่สุด ดังนั้น แนวโน้มของอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรจึงเป็นสิ่งที่ต้องตระหนักเมื่อเริ่มทำการพัฒนาเศรษฐกิจโดยอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเริ่มขึ้นการเข้ามาของคนภายนอกในชุมชนยังมีผลกระทบทางสังคมต่อชุมชนใกล้เคียงด้วย ดังจะเห็นตัวอย่างจากการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในบริเวณท้องถิ่นหรือชุมชนก็จะก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมคือการขาดแคลนแรงงานในภาคเกษตรกรรม เนื่องจากผู้คนจากชนบทได้หลั่งไหลกันเข้าไปทำงานบริการในภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเสียเป็นส่วนใหญ่

บุษบา สิทธิการ และคณะ (2549: ง) ทำการศึกษาเรื่องผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคมและวัฒนธรรมในชุมชนการท่องเที่ยว จังหวัดเชียงราย จากการศึกษาผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อสภาพสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงรายพบทั้งผลกระทบในด้านบวกและด้านลบ โดยผลกระทบด้านบวก ได้แก่ ผลกระทบด้านรายได้และอาชีพ เนื่องจากในภาพรวมการท่องเที่ยวจะมีผลให้ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการท่องเที่ยวและการประกอบอาชีพที่หลากหลายโดยเฉพาะการบริการทางการท่องเที่ยว ส่วนผลกระทบในด้านลบ ได้แก่ ความสัมพันธ์ทางสังคมที่มักเปลี่ยนแปลงไปจากการพึ่งพาอาศัยกันและกันของชุมชน เป็นการเอาตัวรอดและเอาเปรียบซึ่งกันและกันเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ส่วนตัว ที่ก่อให้เกิดลักษณะของสังคมที่ไร้ระเบียบ นอกจากนี้ยังเกิดการกระจายรายได้ที่กระจุกอยู่เฉพาะในกลุ่มผู้มีอำนาจทางการเงินและมีอิทธิพลทำให้ชาวบ้านได้รับส่วนแบ่งไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต เช่นเดียวกับผลกระทบต่อศิลปวัฒนธรรมดั้งเดิม ที่ถือเป็นเครื่องกลมเกลียวจิตใจของชาวบ้านให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติสุข

เทิดชาย ช่วยบำรุง (2552: 10-13) กล่าวว่าการท่องเที่ยวเป็นได้ทั้ง "มิตร" และ "ศัตรู" หากขาดการจัดการที่ดีผลกระทบทางสังคมด้านลบต่างๆ ก็ตามมา ดังนี้

1) ปัญหาเพศพาณิชย์ เมื่อมีการท่องเที่ยวเข้ามาทำให้ธุรกิจด้านนี้พัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็วเพื่อตอบสนองความต้องการทางเพศของนักท่องเที่ยวบางกลุ่มซึ่งเกิดปัญหาตามมา เช่น โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การล่อลวงเด็กและผู้หญิงเพื่อค้าประเวณี ยาเสพติด เป็นต้น

2) ปัญหาอาชญากรรม เช่น นักท่องเที่ยวถูกล่อลวง ถูกข่มขืน ถูกฆ่า ถูกจี้ปล้น หรือขโมยทรัพย์สินตามสถานที่ต่างๆ ก่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ไม่ดีแก่นานาประเทศ

3) ปัญหาค่าครองชีพ ในพื้นที่ที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว มักประสบปัญหา ค่าครองชีพที่สูงกว่าพื้นที่อื่น จึงส่งผลกระทบต่อประชาชนในท้องถิ่นที่มีรายได้น้อย

4) ปัญหาความไม่เสมอภาคในการมุ่งเน้นพัฒนาเฉพาะพื้นที่ ในการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ตลอดจนการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน มักจะดำเนินการในพื้นที่ที่มีการส่งเสริมการท่องเที่ยว แต่ในพื้นที่ที่ไม่เป็นแหล่งท่องเที่ยวกลับได้รับการพัฒนาน้อย ประชาชนจึงเกิดความรู้สึกไม่ได้รับความเป็นธรรม

5) ปัญหาค่านิยมที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งมุ่งให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจและเงินตรา อีกทั้งพฤติกรรมเลียนแบบนักท่องเที่ยวทั้งด้านการแต่งกาย ภาษาและการดำรงชีวิตจนละทิ้งขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิม

6) ปัญหาการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมประเพณี การนำขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมความเป็นไทยมาเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยว โดยมุ่งหวังผลประโยชน์ด้านการค้า แต่กลับลดความประณีต ตัดทอนขั้นตอนที่เป็นหัวใจหรือเนื้อหาของวัฒนธรรม การดำเนินงานมักจะเน้นการแสดงเพื่อโชว์ความตื่นตาตื่นใจ โดยละเลยเนื้อหาสาระเกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น รวมทั้งคุณค่าที่แท้จริงในสังคม

7) ปัญหาความขัดแย้งระหว่างเจ้าของท้องถิ่นกับนักท่องเที่ยว ที่เกิดจากความแตกต่างของขนบธรรมเนียมประเพณี ซึ่งนักท่องเที่ยวอาจจะเปลือยกายอาบแดด กอดจูบก้นในที่สาธารณะหรือแต่งกายไม่สุภาพในการเข้าชมสถานที่สำคัญทางศาสนาหรือปูชนียสถาน จึงทำให้เจ้าของท้องถิ่นไม่พอใจ จนบางครั้งอาจเกิดการต่อต้านและไม่ต้อนรับนักท่องเที่ยว

8) ปัญหาการลดคุณค่าของงานศิลปหัตถกรรม เกิดจากความเห็นแก่ตัวของผู้ผลิตและจำหน่าย โดยลดมาตรฐานเพื่อให้ได้กำไรสูงสุด มีการลอกเลียนแบบศิลปหัตถกรรม โดยไม่คำนึงถึงความประณีตและคุณภาพของสินค้า ทำให้คุณค่าทางศิลปะหายไปใน

ฉันทิช วรรณถนอม (2552: 107-110) ได้กล่าวถึงผลกระทบทางสังคมจากการท่องเที่ยว ทั้งด้านบวกและด้านลบไว้ดังนี้

ผลกระทบด้านบวกทางสังคมจากการท่องเที่ยว

1) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการเปลี่ยนแปลงแบบแผนการประกอบอาชีพของประชาชน กล่าวคือ เมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น ย่อมเกิดธุรกิจการท่องเที่ยว เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ทำให้ประชาชนในสถานที่ท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในธุรกิจท่องเที่ยวในลักษณะของการเป็นผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวหรือเป็นผู้รับจ้างในธุรกิจ ซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงแบบแผนการประกอบอาชีพของประชาชนในท้องถิ่น จากเดิมทำการเกษตร ไปสู่

อาชีพด้านการท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังทำให้ประชาชนมีโอกาสเลื่อนฐานะทางสังคม เนื่องจากมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

2) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างสรรค์ความเจริญทางสังคม กล่าวคือ เมื่อเกิดการท่องเที่ยว ย่อมต้องสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ก่อให้เกิดการลงทุนทั้งภาครัฐบาลและเอกชน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว อันเป็นการสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่สังคมในชุมชนแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ

3) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการช่วยยกมาตรฐานการครองชีพ กล่าวคือ เมื่อการท่องเที่ยวก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ มีการสร้างอาชีพ และการจ้างงานมากขึ้นในชุมชนแหล่งท่องเที่ยว ทำให้คนในชุมชนมีรายได้และอำนาจซื้อมากขึ้น ทำให้ความเป็นอยู่ดีขึ้น อันเป็นการช่วยยกมาตรฐานการครองชีพของคนในชุมชนแหล่งท่องเที่ยวให้ดีขึ้น

4) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศชาติ ศาสนา การท่องเที่ยวย่อมเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวมีการแลกเปลี่ยนทำความเข้าใจต่อขนบธรรมเนียม ประเพณีของแต่ละชาติ อันก่อให้เกิดความสัมพันธและความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนไทย และนักท่องเที่ยวต่างชาติ

5) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความสามัคคีให้แก่สังคมชุมชน การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความรู้สึกรักภักดีภูมิใจ ตระหนักในคุณค่า ความรัก และความห่วงใย ทรัพยากรการท่องเที่ยวของคนในชุมชนแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ยังผลให้เกิดความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการร่วมมือพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวในชุมชนท้องถิ่นนั้นๆ ให้คงอยู่อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ยังส่งเสริมเกียรติภูมิของท้องถิ่น ในขณะที่เดียวกันก็เปิดโอกาสให้มีการติดต่อสื่อสารกัน อันมีผลต่อการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกันในกลุ่มชนที่มีภูมิหลังที่หลากหลาย และแตกต่างกัน

6) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการป้องกันการอพยพย้ายถิ่นของชุมชนท้องถิ่น กล่าวคือ เมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้นในชุมชนท้องถิ่น ย่อมก่อให้เกิดการสร้างอาชีพการจ้างงานภายในชุมชนแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ จึงทำให้คนในชุมชนไม่อยากจะย้ายถิ่นไปทำงานในเมืองใหญ่ๆ อันเป็นการป้องกันการอพยพย้ายถิ่นของคนในชุมชนได้อย่างดี

7) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการเสริมสร้างการศึกษา กล่าวคือ เมื่อมีการท่องเที่ยวย่อมทำให้ประชาชนในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ มีความต้องการด้านการศึกษาเพิ่มขึ้น เพื่อพัฒนาตัวเองให้มีความรู้ความสามารถมากขึ้น และมีโลกทัศน์กว้างขวางยิ่งขึ้น ยอมรับความแตกต่างทางสังคม อันนำไปใช้ในการประกอบอาชีพด้านการท่องเที่ยว และการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชนตนเองให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

8) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการเสริมสร้างความปลอดภัย กล่าวคือ เมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น จึงต้องมีการเสริมสร้างความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวจะเลือกเดินทางท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวที่ปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สิน ดังนั้นชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ จึงต้องเสริมสร้างความปลอดภัยให้เพียงพอ อันเป็นการดีต่อคนในชุมชนแหล่งท่องเที่ยวอีกด้วย

9) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความสุขลดความตึงเครียด ทรัพยากรการท่องเที่ยวทั้งประเภทความสวยงามตามธรรมชาติหรือโบราณสถาน ศิลปวัฒนธรรม สามารถใช้เป็นแหล่งท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปพักผ่อนหย่อนใจให้หายจากความตึงเครียดจากภาระหน้าที่ประจำได้

ผลกระทบด้านลบทางสังคมจากการท่องเที่ยว

1) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและค่านิยมของคนในสังคม กล่าวคือชุมชนท้องถิ่นเคยมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย เมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น อาจเป็นเหตุให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นชื่นชมและเลียนแบบนักท่องเที่ยว ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและค่านิยมแบบดั้งเดิมมาเป็นแบบสมัยใหม่

2) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาความผูกพันทางครอบครัว กล่าวคือ เมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น ย่อมเปิดโอกาสให้หนุ่มสาวมีงานทำในธุรกิจท่องเที่ยว ซึ่งธุรกิจท่องเที่ยวมักมีวันหยุดไม่แน่นอน และเป็นวันหยุดที่ไม่เหมือนภาคธุรกิจอื่นๆ จึงอาจทำให้เกิดการห่างเหินจากครอบครัว ทำให้ความผูกพันทางครอบครัวลดน้อยลง

3) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาความไม่เป็นธรรมในสังคม และการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว หรือแรงงานในท้องถิ่น เมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น ย่อมทำให้ประชาชนบางส่วนมองเห็นความแตกต่างในการดำรงชีวิตของตนเมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยว โดยเห็นว่านักท่องเที่ยวเป็นผู้มีฐานะดี จึงมุ่งหวังหาผลประโยชน์จากนักท่องเที่ยวมากเกินไป โดยไม่คำนึงถึงคุณธรรมและคุณค่าของความเป็นมิตรซึ่งเป็นอุปนิสัยพื้นฐานอันดีของคนในสังคมไทย นอกจากนี้ยังมีการหลอกลวง เอาเปรียบ น้อ โกงนักท่องเที่ยว และก่ออาชญากรรม ทำให้ภาพพจน์การท่องเที่ยวเสื่อมเสีย นอกจากนี้ยังไม่มีคำตอบที่ชัดเจนว่า ตัวเลขรายได้จากการท่องเที่ยวนั้น จะมีการกระจายไปสู่บุคคลหรือท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวอย่างเป็นธรรมหรือไม่ และผู้ประกอบการอาจเป็นผู้กำหนดสัดส่วนค่าแรงงานซึ่งยังต่ำกว่าอัตราค่าจ้างตามที่กฎหมายกำหนด นอกจากนี้ แรงงานฝีมือ หรือระดับผู้บริหารส่วนมากจะเป็นคนนอกท้องถิ่น หรือเป็นชาวต่างชาติ และลูกจ้างในท้องถิ่นมักเป็นแรงงานไร้ฝีมือ และเป็นแรงงานที่มาจากภาคเกษตรกรรม

4) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาเพศพาณิชย์ กล่าวคือ เมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้นย่อมทำให้เกิดธุรกิจการขายบริการทางเพศเพิ่มมากขึ้น ซึ่งปัญหาเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อศีลธรรมแล้วยังเกิดปัญหาอื่นๆ ตามมาอีกด้วย เช่น ปัญหาโรคติดต่อ การล่อลวงผู้หญิงและเด็ก ปัญหาขายเสพติดปัญหานี้โดยมากมักจะมีพื้นฐานควบคู่กับปัญหาด้านเศรษฐกิจ

5) การท่องเที่ยวอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งของคนในชุมชนแหล่งท่องเที่ยวกับนักท่องเที่ยว กล่าวคือเมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น ย่อมทำให้สถานที่บางแห่งต้องสงวนไว้สำหรับนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะ ทำให้ประชาชนในชุมชนแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ รู้สึกไม่พอใจที่ถูกกีดกันไม่ให้ใช้สถานที่เหล่านั้น ก่อให้เกิดความไม่เป็นมิตรกับนักท่องเที่ยว เกิดการแบ่งผลประโยชน์ไม่ลงรอยกันระหว่างคนในพื้นที่หรือระหว่างคนในพื้นที่กับนายทุน นอกจากนี้พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวบางอย่างอาจขัดแย้งกับความรู้สึกของคนในชุมชน อาจถึงขั้นต่อต้านและไม่ต้อนรับนักท่องเที่ยวได้ เช่น การเปลือยกายอาบแดด การแต่งกายไม่สุภาพเข้าไปยังศาสนสถาน การกอดจูบในที่สาธารณะ เป็นต้น

6) การท่องเที่ยวอาจทำให้สถาบันชุมชนไม่สามารถรักษาจิตความสามารถในการบริหารคุณภาพของสิ่งมีคุณค่าต่างๆ ในชุมชนนั้นได้ตลอดไป โดยความมีคุณค่าต่างๆ จะเสื่อมสลายอันเนื่องมาจากการใช้ประโยชน์ที่เกินพอดี นอกจากนี้ เกิดลักษณะความแออัดยัดเยียดและปัญหาการจราจรติดขัด ลักษณะดังกล่าวเป็นการสร้างความไม่สะดวกให้กับท้องถิ่น และจะมองว่าคุณภาพชีวิตที่ดีที่มีอยู่เดิมเปลี่ยนแปลงไป

7) การท่องเที่ยวอาจก่อให้เกิดอาชญากรรม เนื่องจากในพื้นที่ที่มีนักท่องเที่ยวมากมักจะเป็นที่ดึงดูดมิชฉาชีพ หรือผู้ที่คอยหาโอกาสขายผลประโยชน์โดยสร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่น นักท่องเที่ยวที่ดีจึงควรศึกษาหาข้อมูลก่อนเดินทาง ตลอดจนรัฐบาลเจ้าของพื้นที่ก็ควรให้ความรู้แนะนำสร้างระบบให้ความปลอดภัย ให้เขารู้สึกว่ามีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

จากการสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบทางสังคมจากการท่องเที่ยวมีความสอดคล้องกันในด้านบวกคือ การท่องเที่ยวก่อให้เกิดอาชีพ และรายได้แก่ชุมชน ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น รองลงมาคือ การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชน และการท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการป้องกันการอพยพย้ายถิ่นของชุมชน ส่วนในด้านลบมีความสอดคล้องกันมากที่สุดคือ การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาความไม่เป็นธรรมในสังคมของชุมชน รองลงมาคือ การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาความผูกพันภายในชุมชน และการท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมขึ้นในชุมชน

ตารางที่ 2.5 ผลการสังเคราะห์ผลกระทบทางสังคมจากการท่องเที่ยว

ผลกระทบทางสังคมจากการท่องเที่ยว	ศรัณยา วรากุลวิทย์ (2546)	บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548)	นิคม จารุมณี (2544)	บุษบา สิทธิการ (2549)	ฉันทิชา วรวัฒนอม (2552)	เทิดชาย ช่วยบำรุง (2552)	เดช วัฒนชัยเชิงเจริญ (2553)
ด้านบวก							
1. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดอาชีพและรายได้แก่ชุมชน ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น (2.5)*	√	√	√	√	√		√
2. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างสรรค ความเจริญทางสังคม (5.1)*	√	√			√		√
3. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง ครอบครัวของชุมชน (4.3)*		√			√		√
4. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชน (3.1)*	√	√			√		√
5. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความสามัคคีแก่ชุมชน (4.4)*		√			√		√
6. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการป้องกันการอพยพ ย้ายถิ่นของชุมชน (1.4)*	√	√			√		√
7. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการเสริมสร้าง การศึกษาแก่ชุมชน	√	√			√		
8. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการเสริมสร้าง ความปลอดภัย (4.5)*	√				√		√
9. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการจัดตั้งกลุ่มเกี่ยวกับการ สนับสนุนการท่องเที่ยว (1.3)*							√
10. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขนาดและ โครงสร้างขององค์กรรัฐบาลส่วนท้องถิ่น (2.3)*							√
11. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดเวลาว่าง และ โอกาสในการ พักผ่อนแก่ชุมชน (4.6)*							√
12. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดชุมชนมีการวางแผน และการ กำหนดพื้นที่ที่ดี (2.4)*							√
13. ชุมชนเห็นด้วยที่ตำบลสวนผึ้งมีการท่องเที่ยว (2.1)*							√
14. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความแตกต่างทางศาสนา และวัฒนธรรม (4.2)*							√
ด้านลบ							
1. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต และ ค่านิยมของสังคมชุมชน (4.1)*		√			√	√	√

ตารางที่ 2.5 (ต่อ)

ผลกระทบทางสังคมจากการท่องเที่ยว	ศรัทธา วรากุลพิทักษ์ (2546)	บุญเลิศ จิตตั้ง วัฒนา (2548)	นิคม จารุมณี (2544)	บุษบา สิทธิการ (2549)	ฉันทิชา วรวัฒนอม (2552)	เทิดชาย ช่วยบำรุง (2552)	เดช วัฒนชัยยังเจริญ (2553)
2. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาความผูกพันภายในชุมชน (3.2)*	✓	✓		✓	✓		✓
3. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาความไม่เป็นธรรมในสังคมของชุมชน (2.2)*	✓	✓		✓	✓	✓	✓
4. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม และการลดคุณค่างานศิลปหัตถกรรม(5.3)*				✓		✓	✓
5. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมขึ้นในชุมชน (3.4)*	✓	✓			✓	✓	✓
6. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการประกอบอาชีพ และวิถีชีวิต (2.8)*			✓				✓
7. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาเพศพาณิชย์(2.7)*	✓				✓	✓	✓
8. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาค่าครองชีพ(2.6)*						✓	✓
9. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการอพยพของประชากรจากชุมชนอื่น เพื่อเข้ามาหางานในแหล่งท่องเที่ยว (1.2)*	✓		✓				✓
10. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการค้าและอุตสาหกรรมของชุมชน (3.3)*							✓
11. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรในสังคมของชุมชน (1.1)*							✓
12. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความหลากหลายด้านอายุเพศ เชื้อชาติของชุมชน (1.5)*							✓
13. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดผลกระทบการมีสิทธิ์ การใช้ประโยชน์ที่ดิน และการถือครองที่ดิน (5.2)*							✓

หมายเหตุ: *ตัวเลขที่อยู่ด้านหลังประเด็นผลกระทบทางสังคม คือ หัวข้อคำถามที่ใช้ในแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

จากตารางที่ 2.5 แสดงผลการสังเคราะห์ผลกระทบทางสังคมจากการท่องเที่ยว พบว่างานวิจัยของเดช วัฒนชัยยังเจริญ มีความสอดคล้องและครอบคลุมในประเด็นต่างๆ มากที่สุด

2.4 แนวคิดการจัดการผลกระทบทางสังคม

ขั้นตอนในการจัดการผลกระทบทางสังคมจำเป็นที่จะต้องมีการประเมินผลกระทบทางสังคม ดังนี้

2.4.1 การประเมินผลกระทบทางสังคม

การประเมินผลกระทบทางสังคม (Social Impact Assessment: SIA) มีจุดกำเนิดในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยถูกกำหนดไว้เป็นขั้นตอนที่ต้องมีการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยนโยบายสิ่งแวดล้อมของสหรัฐฯ (US National Environmental Policy Act: NEPA) ในปี พ.ศ. 2512 ซึ่งมีนักวิชาการให้คำนิยามไว้ ดังนี้

Joyce and MacFarlane (2001 อ้างถึงใน เดช วัฒนชัยยิ่งเจริญ, 2553: 155) เสนอว่า SIA เป็นกระบวนการที่มีการเคลื่อนไหวต่อเนื่องของการประสานองค์ความรู้ที่มีศักยภาพ ในการวิเคราะห์ผลกระทบทางสังคมที่แท้จริงในช่วงเวลาหนึ่งๆ (Real Social Impact) นำไปสู่การตัดสินใจและปฏิบัติการแก้ไขปัญหา

การประเมินผลกระทบทางสังคม (SIA) คือ วิธีการวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดจากการกระทำหรือโครงการพัฒนาของรัฐ ที่มีผลต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมทางสังคม NEPA (2005 อ้างถึงใน เดช วัฒนชัยยิ่งเจริญ, 2553: 155)

แต่นักวิชาการบางกลุ่มได้แยกย่อย เป็น 1) การประเมินทางสังคม (Social Assessment : SA) หมายถึง การวิเคราะห์ชุมชน (Community) เพื่อให้ทราบถึงโครงสร้างองค์กร ความสัมพันธ์ กระบวนการตัดสินใจ ปัจจัยทางสังคมและเงื่อนไขสังคมในสภาพนั้นๆ 2) การประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจสังคมและข้อมูลเชิงปริมาณที่ประเมินได้ แล้วหาผลกระทบจากโครงการและเสนอแนวทางเลือกในการดำเนินโครงการ (NEPA, 2005 อ้างถึงใน เดช วัฒนชัยยิ่งเจริญ, 2553: 155)

SIA (Social Impact Assessment) เป็นเครื่องมือทางนโยบาย การวางแผน การพัฒนา การปฏิบัติที่ถูกต้องตามมิติทางสังคมของมนุษย์ ซึ่งให้ความสำคัญเรื่องของ บุคคล ครอบครัว ร่างกาย จิตใจ ความต้องการทางสังคม ความขัดแย้ง และความสัมพันธ์ทางสังคมกับสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบรอบ ไปสู่สถานภาพของสังคมใหม่ที่ทุกฝ่ายในสังคมมีส่วนร่วมกำหนดและพัฒนา ดังนั้น "การประเมินผลกระทบทางสังคมเพื่อกำกับบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมที่เราต้องการ" (SIA : The Social Changes We Need) ไปพร้อมกับการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจแบบสร้างสรรค์ (Creative Economy)

สรุปคือ SIA เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับสังคม อันเนื่องมาจากการวางแผน นโยบาย หรือ โครงการต่างๆ และนำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาหาแนวทางลดผลกระทบทางสังคมเพื่อนำไปสู่ความยั่งยืน (Sustainability)

2.4.2 ความสำคัญของการประเมินผลกระทบทางสังคม

การประเมินผลกระทบทางสังคมมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของโครงการ ถ้าขาดสิ่งเหล่านี้แล้ว หลายโครงการของรัฐต้องยุติหรือไม่ก็เกิดการคัดค้านและความขัดแย้งที่รุนแรงเนื่องจากโครงการที่กำหนดเป็นกิจกรรมของมนุษย์ หรือแม้กระทั่งปรากฏการณ์ทางธรรมชาติเองก็ยังสามารถให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อชุมชน เมื่อเกิดผลกระทบกับชุมชนที่เป็นผลกระทบทางตรง (Direct Impact) และผลกระทบทางอ้อม (Indirect Impact) ก่อผลกระทบทางบวกหรือผลกระทบทางลบกับชุมชน ทำให้เกิดการตอบสนองของประชาชนในชุมชนกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (เดช วัฒนชัยยิ่งเจริญ, 2553: 8)

การประเมินผลกระทบทางสังคมต้องเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมของโครงการต่างๆ ข้อเสียของการประเมินผลกระทบในแต่ละโครงการคือมักไม่พิจารณาถึงผลกระทบที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างปัจเจกชนในสังคม ทำให้วิถีชุมชนไม่ได้รับน้ำหนักในการพิจารณาในส่วนของคุณทุนโครงการ การประเมินผลกระทบทางสังคมเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม เป็นการศึกษาผลกระทบของโครงการที่เกิดขึ้นกับชุมชน คนที่อาศัยอยู่ในชุมชนและสังคม และสามารถคาดคะเนการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรมและคุณภาพชีวิตที่เกิดขึ้น พร้อมกับนำเสนอมาตรการในการลดผลกระทบทางสังคม เพื่อพิจารณาทางเลือกโครงการและปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสภาพชุมชน เพื่อให้เกิดประโยชน์รวมถึงผลกระทบทางลบแก่ชุมชนและสังคมให้มากที่สุด (สถาบันนโยบายศึกษา, 2539)

ศิรินุช สุวรรณ (2551: 13) กล่าวว่า การประเมินผลกระทบทางสังคม (SIA) มีความจำเป็นอย่างยิ่งในสังคมไทยทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ซึ่งแรงผลักดันทางเศรษฐกิจทำให้มีโครงการลงทุนและโครงการพัฒนาต่างๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในทุกพื้นที่ของประเทศ ทำให้โครงการพัฒนาเหล่านี้ส่งผลกระทบทางสังคมเท่าผลกระทบด้านอื่นๆ จนทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งขึ้นในโครงการต่างๆ แม้ในโครงการที่ไม่มีการต่อต้านหรือความขัดแย้ง ก็อาจพบว่ามีผลกระทบทางลบตามมา จึงทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากโครงการพัฒนาไม่คุ้มค่าเท่าที่ควร การประเมินผลกระทบทางสังคมจึงเป็นการคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นในชุมชนหลังเกิดการเปลี่ยนแปลงจากการกำหนดนโยบายและโครงการพัฒนาขึ้นในชุมชนนั้น

จากการทบทวนงานวิจัยเกี่ยวกับความสำคัญของการประเมินผลกระทบทางสังคม พบว่ามีความสอดคล้องกัน การประเมินผลกระทบทางสังคมมีความสำคัญต่อการทำโครงการหรือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากนโยบายของรัฐบาลหรือเอกชน เพื่อให้เกิดความราบรื่น และเป็นการลดผลกระทบด้านลบที่จะเกิดขึ้นทั้งระหว่างการดำเนินการ โครงการและสิ้นสุดโครงการ ดังนั้นการประเมินผลกระทบทางสังคมจึงเป็นเครื่องมือที่ช่วยลดความขัดแย้ง และยังทำให้ทราบความคิดเห็นจากชุมชนในพื้นที่ จากขั้นตอนการมีส่วนร่วมของชุมชนนั่นเอง

2.4.3 ขั้นตอนหลักที่สำคัญในการประเมินผลกระทบทางสังคม (Joyce and NEPA, 2005; MacFarlane, 2001; Vanclay, 2000 อ้างถึงใน เศษ วัฒนชัยยิ่งเจริญ, 2551: 8-9)

- 1) มีแผนและการจัดการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ที่มีประสิทธิภาพ (Public Involvement)
- 2) จัดทำแผนทางเลือก (Identify Alternative) เพื่อลดปัญหาและผลกระทบ
- 3) จัดทำเงื่อนไขพื้นฐาน (Define Baseline Conditions) ในการประเมินผลกระทบ
- 4) การกำหนดขอบเขตและหัวข้อ (Scoping) เพื่อการประเมินและกำหนดมาตรการทางสังคม
- 5) คาดการณ์ผลกระทบทางสังคม (Projection) เพื่อการลดผลกระทบ
- 6) คาดการณ์การตอบสนองต่อผลกระทบ (Predict Responses) เพื่อลดผลจากการเปลี่ยนแปลง
- 7) พิจารณาผลกระทบทางอ้อมและผลกระทบสะสม (Indirect & Cumulative Impacts) ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาระยะยาว
- 8) เสนอทางเลือกใหม่ตามความต้องการและความเป็นไปได้ (Alternative: Needed: Feasible) เพื่อให้ผู้ได้รับผลกระทบได้รับความพึงพอใจต่อการเยียวยาและชดเชยความเสียหาย
- 9) พัฒนาแผนการลดผลกระทบ (Mitigation Plan) เพื่อการบริหารจัดการในระยะยาวอย่างเป็นระบบ

เกรียงไกร น้อยแก้ว (2553: 31-32) ได้เสนอขั้นตอนในการจัดทำประเมินผลกระทบแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย

- 1) การจัดทำการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้เสีย
- 2) การจัดระบบและดำเนินการให้ผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มได้เข้ามีส่วนร่วมในกระบวนการ

- 3) การใช้ดุลพินิจพิจารณาเลือกเทคนิคการให้ข้อมูล เก็บข้อมูล การหาวิธีที่เหมาะสมกับสภาพของชุมชนและท้องถิ่น
- 4) การจัดระบบการบันทึกข้อมูลโดยเฉพาะจากการหาวิธี เก็บข้อมูล โดยแยกเป็นประเด็นที่สำคัญๆ
- 5) การวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินระดับความสำคัญของข้อมูลที่ได้มา
- 6) การพัฒนาแผนการลดผลกระทบทางสังคมร่วมกับผู้มีส่วนได้เสีย
- 7) การจัดทำกรเสริมสร้างขีดความสามารถของผู้มีส่วนได้เสียให้สามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างพอเพียง
- 8) การปรับขั้นตอนและโครงการให้เอื้อต่อการมีส่วนร่วม
- 9) การจัดให้มีการติดตามประเมินผลอย่างมีส่วนร่วม

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าขั้นตอนในการประเมินผลกระทบทางสังคมจำเป็นที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย โดยเฉพาะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้รับผลกระทบไม่ว่าจะจากทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม ควรมีขอบเขตหรือหัวข้อในการประเมินที่ชัดเจน นำข้อมูลจากการประเมินผลกระทบมาวิเคราะห์ จัดทำแผนลดผลกระทบ และมีการติดตามประเมินผลเพื่อนำมาพัฒนาแผนในการลดผลกระทบต่อไป

เดช วัฒนชัยยิ่งเจริญ (2553: 75-76) ได้กล่าวถึงการกำหนดมาตรการในการแก้ไขปัญหาผลกระทบทางสังคมโดยใช้หลัก 4C + 3P ดังนี้

Control คือ การสร้างมาตรการควบคุมสภาพปัญหาที่ชัดเจน ไม่ให้ก่อปัญหาเพิ่มเติมเพื่อการบริหารจัดการขั้นตอนต่อไป

Concentration คือ การสร้างมาตรการเข้มงวดขึ้นเพื่อจำกัดขอบเขตหรือสภาพปัญหาหรือลดขนาดและพื้นที่ของผลกระทบ ไม่ให้ขยายปัญหาไปแหล่งอื่น

Clean Up คือ การสร้างมาตรการฟื้นฟู ปรับปรุงใหม่ หรือจัดสภาพปัญหาหรือผลกระทบในทางลบให้หมดไป

Conservation คือ มาตรการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า

Prevention คือ มาตรการป้องกันก่อนเกิดปัญหา หรือยุติผลกระทบ หรือปัญหา ณ จุดก่อนเกิดปัญหา หรือผลกระทบนั้นๆ (Source)

Protection คือ เมื่อเกิดปัญหาแล้วหรือมีผลกระทบทางสังคม การสร้างมาตรการป้องกันสังคม เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบที่รุนแรงตามมา อาทิ มาตรการในรูปแบบหักล้างสภาพของผลกระทบ มาตรการบรรเทาหรือเยียวยาและชดเชย ฯลฯ

Promotion คือ การประชาสัมพันธ์ส่งเสริมขยายผลดีของกิจกรรมด้านต่างๆ

Burdge (1987) (อ้างถึงใน เปล่งศรี ทองอ่อน, 2551: 12-13) ได้สรุปการระบุตัวแปรทางสังคมในการศึกษา SIA ดังนี้

- 1) ผลกระทบทางด้านประชากร
  - (1) การเปลี่ยนแปลงด้านประชากร
  - (2) การอพยพแรงงานชั่วคราว
  - (3) คนที่ว่างงานตามฤดูกาล
  - (4) การโยกย้ายปัจเจกชนและครอบครัว
  - (5) ความแตกต่างด้านอายุ เพศ เชื้อชาติ และความแตกต่างด้านชาติพันธุ์
- 2) การจัดการด้านชุมชนและสถาบัน
  - (1) ทักษะติดต่อโครงการ
  - (2) กิจกรรมของกลุ่มผลประโยชน์
  - (3) การเปลี่ยนแปลงเรื่องขนาด และ โครงสร้างของรัฐบาลท้องถิ่น
  - (4) การวางแผนและกำหนดพื้นที่สำหรับกิจกรรมต่างๆ
  - (5) ความหลากหลายของอุตสาหกรรม
  - (6) ความเท่าเทียมทางเศรษฐกิจ
  - (7) ความเปลี่ยนแปลงในเรื่องการให้ความยุติธรรมในการจ้างงานแก่ชนกลุ่มน้อย
  - (8) โอกาสในการประกอบอาชีพ
- 3) ความขัดแย้งระหว่างคนท้องถิ่นและผู้มาอยู่ใหม่
  - (1) องค์กรภายนอกท้องถิ่น
  - (2) การเกิดขึ้นชั้นใหม่ในสังคม
  - (3) การเปลี่ยนแปลงด้านการค้าและอุตสาหกรรมในชุมชน
  - (4) การที่คนต่างถิ่นมาพักหรืออยู่อาศัยในท้องถิ่น
- 4) ผลกระทบที่มีต่อปัจเจกบุคคลและครอบครัว
  - (1) วิถีชีวิตประจำวันถูกทำลายลง
  - (2) ความแตกต่างกันในด้านการศึกษาปฏิบัติของศาสนา
  - (3) การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างครอบครัว
  - (4) การล่มสลายของเครือข่ายสังคม
  - (5) ความรับรู้ถึงความปลอดภัยและการรักษาสุขภาพของตน
  - (6) โอกาสด้านสันตินาการ

5) ความต้องการโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน

- (1) การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน
- (2) การครอบครองที่ดินและอำนาจในการจัดการใช้สอยที่ดิน
- (3) ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์แหล่งโบราณคดี

ซึ่งแนวคิดนี้มีความสอดคล้องและใกล้เคียงกับ (เดช วัฒนชัยยิ่งเจริญ, 2553: 24-25) ที่เสนอตัวแปรหลัก 5 ประเภท ได้แก่

1) ผลกระทบต่อประชากรของประชาชน

- (1) การเปลี่ยนแปลงประชากรที่ได้รับผลกระทบ
- (2) อัตราการอพยพเข้าและออกของแรงงาน
- (3) การปรากฏของกลุ่มชั่วครั้งชั่วคราว (ฤดูกาล)
- (4) การจำแนกตัวบุคคล และครอบครัว
- (5) ความแตกต่างในเรื่อง อายุ เพศ เชื้อชาติ กลุ่มบุคคลที่เป็นส่วนประกอบ

2) การจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม

- (1) การประเมินเกี่ยวกับทัศนคติของชุมชน
- (2) การประเมินส่วนได้ส่วนเสียในแต่ละกลุ่ม
- (3) การประเมินการเปลี่ยนแปลงในขนาดและโครงสร้าง
- (4) การประเมินการวางแผน และการกำหนดพื้นที่
- (5) การประเมินความหลากหลายของอุตสาหกรรมหรือกิจกรรมก่อรายได้ของ

ชุมชนหรืออื่นๆ

- (6) การประเมินความไม่เสมอภาคทางเศรษฐกิจหรือสังคม
- (7) การประเมินการเปลี่ยนแปลงความเสมอภาคคนกลุ่มน้อย
- (8) การประเมินการเปลี่ยนแปลงในการประกอบอาชีพ

3) ความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่

- (1) การประเมินเกี่ยวกับปรากฏตัวขององค์กร
- (2) การประเมินการเกิดขึ้นของชนชั้นใหม่ในสังคม
- (3) การประเมินการเปลี่ยนแปลงในการค้า อุตสาหกรรม
- (4) การประเมินการปรากฏตัวของผู้อาศัยแบบชั่วคราว

4) ผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคลและครอบครัว

- (1) การประเมินความแตกแยกในวิถีชีวิตประจำวัน
- (2) การประเมินผลกระทบต่อความแตกต่างทางศาสนา/ความเชื่อ

- (3) การประเมินการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางครอบครัว
  - (4) การประเมินผลกระทบต่อเครือข่ายทางสังคม
  - (5) การประเมินผลกระทบต่อดูแลเกี่ยวกับสาธารณสุข
  - (6) การประเมินการเปลี่ยนแปลงโอกาสและเวลาว่างจากการทำงาน
- 5) ความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน
- (1) การประเมินผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน
  - (2) การประเมินผลกระทบการมีสิทธิ อาทิ การได้ถือสิทธิและการจัดการที่ดิน
  - (3) การประเมินผลกระทบในความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์

2.5 แนวคิดความคาดหวังของชุมชน

ได้มีผู้กล่าวถึงความหมายของความคาดหวังไว้หลากหลายดังต่อไปนี้

Finn and Jeremy (1962: 390) ได้กล่าวว่า ความคาดหวัง หมายถึง การประเมินค่าของบุคคลหรือตนเองด้านจิตสำนึกและจิตใต้สำนึก และความคาดหวังนั้นจะเป็นแนวทางในการกำหนดพฤติกรรมที่มีผลต่อบุคคลที่ตนคาดหวัง หรือต่อตนเองในลักษณะที่ตนคิดว่าถูกต้อง

ทิพรัตน์ วรรณกุล (2551: 5) กล่าวว่า ความคาดหวัง หมายถึง การคาดหมายที่ต้องการไว้ล่วงหน้าหรือการมุ่งหวังถึงสิ่งที่ต้องการจะให้เกิดขึ้นในอนาคตโดยอาศัยข้อมูลจากอดีตและปัจจุบันมาใช้ในการตัดสินใจ ซึ่งจะแตกต่างกันตามลักษณะของบุคคล ความต้องการ บทบาทหน้าที่ และเป้าหมายในการกระทำนั้นๆ ซึ่งความคาดหวังกับความเป็นจริงอาจไม่ตรงกันเสมอไป

คมพัชญ์ ทักษิณ (2550: 18) กล่าวว่า ความคาดหวัง เป็นความหวังหรือความเชื่อมั่นซึ่งเกิดจากการไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล ว่าตนจะได้รับสิ่งที่ตอบสนองความพึงพอใจตามความเหมาะสมในสถานการณ์นั้น

จุฑามาศ จิเจริญ (2545: 26) กล่าวว่า ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบลทุกคนจะมีความคาดหวังในการแสดงพฤติกรรมในการพัฒนาการท่องเที่ยวมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับ ความพอใจ ผลตอบแทน และโอกาสที่แต่ละบุคคลจะได้รับผลตอบแทนในด้านการแสดงบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาการท่องเที่ยวนั้น หากผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบลมีความพอใจในผลตอบแทน และมีโอกาสที่เหมาะสม บุคคลนั้นมีแนวโน้มที่จะแสดงบทบาทในการพัฒนาการท่องเที่ยวของตนเองมากขึ้น

อุดมศักดิ์ แนวจิตร (2544: 27) กล่าวว่า ความคาดหวังของบุคคล เป็นแรงกระตุ้นที่ทำให้บุคคลนั้นพยายามที่จะทำในสิ่งที่จะทำให้ตนเองได้รับความสมหวังตามความคาดหวัง จึง

เปรียบเสมือนความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองมนุษย์ต้องการที่จะตอบสนองความคาดหวังของตนเอง

Dodge and Ramsey (1980: 43-54) กล่าวว่า องค์ประกอบใหญ่ๆ ของทฤษฎีความคาดหวัง คือ ความพยายาม การปฏิบัติงาน สิ่งตอบแทน (Outcome) ความพอใจ (Valence) ความคาดหวัง (Expectancies) และเครื่องมือต่างๆ (Instrumentalities)

และกล่าวถึงความพึงพอใจ (Satisfaction) ว่าบุคคลคาดหวังที่จะได้รับความพอใจ โดยแสดงออก และรับผลที่แสดงนั้น โดยการตอบสนองความต้องการของบุคคลหรือความพึงพอใจของบุคคลจะเป็นผลต่อแรงจูงใจในอนาคต คือ ก่อนที่จะออกมาเป็นความพึงพอใจนั้น จะต้องมีความพยายามเกิดการปฏิบัติงาน และมีผลลัพธ์หรือผลตอบแทนออกมา และสิ่งที่สนองความต้องการของบุคคลให้เกิดความพอใจนี้ จะต้องมีความยุติธรรมเป็นสำคัญ และมีผลต่อความพอใจในอนาคต ซึ่งมีการเรียนรู้จากประสบการณ์

Vroom (1964: 91-103) ได้กล่าวถึงทฤษฎีความคาดหวังไว้ว่า การที่บุคคลจะกระทำการใดๆ ก็ตาม ขึ้นอยู่กับปัจจัย 4 ประการ คือ

- 1) ผลตอบแทนที่เขาได้รับนั้นเหมาะสมกับบทบาทที่เขาครอบครองเพียงใด
- 2) ความพอใจหรือไม่พอใจต่อผลที่เขาได้รับ
- 3) เมื่อเปรียบเทียบกับผู้อื่นแล้วเขาเชื่อว่าเขาต้องเป็นผู้ได้รับผลอันนั้น
- 4) เขามีโอกาสที่จะได้รับผลตอบแทนตามความคาดหวัง

องค์ประกอบของความคาดหวัง ของ Victor H. Vroom

ความคาดหวังมีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 3 ประการ ได้อธิบายไว้ว่า การคาดหวังเป็นทฤษฎีของ Victor H. Vroom ที่เรียกย่อๆ ว่า ทฤษฎี V.I.E. หรือ V.I.E. Theory ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

- 1) V มาจากคำว่า Valence ซึ่งหมายถึง ความพึงพอใจ
- 2) I มาจากคำว่า Instrumentality ซึ่งหมายถึง สื่อ เครื่องมืออุปกรณ์ วิธีทางที่จะนำไปสู่ความพึงพอใจ

3) E มาจากคำว่า Expectancy หมายถึง ความคาดหวังภายในตัวบุคคลนั้น บุคคลหรืออินทรีย์มีความต้องการหลายสิ่งหลายอย่าง ทุกชีวิตพยายามดิ้นรนแสวงหาอย่างน้อยที่สุด ก็คือ ต้องการอาหาร เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค เมื่อชีวิตปัจจัยเหล่านั้น ได้รับการสนองตอบแล้ว ก็มีความต้องการระดับสูงขึ้นไปเรื่อยๆ จากความต้องการหลายสิ่งหลายอย่างนี้เอง ทำให้เกิดความพยายามกระทำดำเนินการด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งด้วยสื่อ หรือเครื่องมืออย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้บรรลุ

ความพอใจ หรือเพื่อให้ได้รับผลของการดำเนินการนั้น ตามที่ได้แสดงความพยายามนั่นเอง เรียกว่า ความคาดหวัง และความพอใจสิ่งต่างๆ ความหวังอาจจะเป็นไปในทางบวกหรือทางลบก็ได้

ดังนั้นความคาดหวังของชุมชนต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว จึงเป็น ความคาดหวังต่อสภาพของแหล่งท่องเที่ยวชุมชนที่พึงปรารถนา โดยความคาดหวังนั้นขึ้นอยู่กับ ผลตอบแทน ความพึงพอใจ ความมั่นใจว่าเป็นผู้เหมาะสมที่จะได้ และโอกาสที่จะได้ในสิ่งที่ คาดหวัง ในแต่ละบุคคลก็จะมี ความคาดหวังแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับประสบการณ์และปัจจัย ส่วนบุคคลด้วย

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศุภวรรณ โพธิ์นาค (2545: 40) มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้คือ การศึกษาถึงผลกระทบของ การท่องเที่ยวต่อวิถีชีวิตของชุมชนเพื่อดูความเปลี่ยนแปลงของชุมชนที่มีผลมาจากการท่องเที่ยว ซึ่ง เกี่ยวข้องในด้านสังคมและวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงไป จากการศึกษาพบว่า การท่องเที่ยวของเกาะ ล้าน ได้ก่อให้เกิดผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชน ด้านบวก คือ การ ท่องเที่ยวทำให้มีความหลากหลายของทางเลือกในการประกอบอาชีพมากขึ้นและก่อให้เกิดรายได้ แก่ครัวเรือนและชุมชนมากขึ้นซึ่งเป็นทางเลือกนอกเหนือจากการทำประมงรายย่อย ส่วนด้านลบ คือ จำนวนแรงงานต่างถิ่นที่เข้ามาในชุมชนอาจก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้ง การแก้ไข คือการมี ส่วนร่วมของคนในชุมชนในการสอดส่องดูแลพฤติกรรมและการสร้างจิตสำนึกในการเป็นเจ้าของ ชุมชน ส่วนปัญหาใหญ่อีกปัญหาหนึ่งคือ เรื่องขยะและน้ำเสีย ที่มาจากนักท่องเที่ยว เนื่องจากยังไม่ มีการจัดการและวางแผนจากทางภาครัฐ เอกชนและประชาชนในชุมชน เพื่อหาแนวทางในการ กำหนดรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติทั้ง ชายหาดและใต้ทะเล มีการกำหนดยุทธศาสตร์ของแผนหลักไว้และออกแผนรองรับปรับตาม สถานการณ์

วิลาวัลย์ บุญศรีและคณะ (2550: 47) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน ท้องถิ่นในกระบวนการวางแผนและพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับ งานวิจัยนี้คือ ได้เสนอแนวคิดและทฤษฎีในการมีส่วนร่วม เพื่อใช้เป็นเครื่องมือให้ประชาชนเข้า มามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ซึ่งสรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ การให้โอกาส ประชาชนเป็นฝ่ายการตัดสินใจ กำหนดปัญหาความต้องการของตนเองอย่างแท้จริง เป็นการเสริมพลังอำนาจให้แก่ประชาชน/กลุ่ม/องค์กรชุมชนให้สามารถระดมขีดความสามารถในการจัดการ ทรัพยากร การตัดสินใจ และควบคุมดูแลกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน สามารถกำหนดการดำรงชีวิตได้

ด้วยตนเองให้มีชีวิตมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นตามความจำเป็นอย่างมีศักดิ์ศรีและสามารถพัฒนาศักยภาพของประชาชน/ชุมชนในด้านภูมิปัญญา ทักษะ ความรู้ ความสามารถและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกได้ จากการศึกษาี้แสดงให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมของประชาชน มีความสำคัญในการประเมินผลกระทบด้านสังคม เนื่องจากการประเมินผลกระทบด้านสังคมจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากชุมชน

เกศประภา วัฒนาพันธ์ (2553: 140) ศึกษาการเปลี่ยนแปลงด้านสังคมและวัฒนธรรมอันเป็นผลมาจากการท่องเที่ยวในชุมชนบ้านท่าลั้ง เขตอุทยานแห่งชาติผาแต้ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้คือ การเปลี่ยนแปลงด้านสังคมอันเป็นผลมาจากการท่องเที่ยวในชุมชนบ้านท่าลั้ง เขตอุทยานแห่งชาติผาแต้ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร มีการย้ายเข้า ย้ายออกเพิ่มขึ้นภายในชุมชน ทั้งประชากรในทะเบียนราษฎรและนอกทะเบียน เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านความสัมพันธ์ของคนภายในชุมชนและคนนอกชุมชน ชุมชนมีกิจกรรมทางสังคมเพิ่มขึ้น เนื่องจากหน่วยงานภาครัฐเริ่มเข้ามามีบทบาท กลุ่มวัยแรงงานต้องออกไปทำงานรับจ้างตามสถานประกอบการ การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของชุมชนลดน้อยลงไป ผู้อาวุโสในชุมชนเริ่มมีบทบาททางครอบครัวและสังคมน้อยลงไป ส่งผลกระทบต่อค่านิยมและความเชื่อของชุมชนที่เคยยึดถือปฏิบัติสืบต่อกัน เกิดการยอมรับค่านิยมตามกระแสสังคมภายนอก และเกิดการไหลบ่าเข้ามาของวัฒนธรรมที่มีความหลากหลาย เกิดปัญหาความเสื่อมถอยทางด้านขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของชุมชนท้องถิ่น

อธิฏฐาน พงศ์พิศาล (2549: 89-132) ศึกษาเรื่องผลกระทบทางสังคมและวัฒนธรรมจากการพัฒนาการท่องเที่ยวภายใต้โครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ: กรณีศึกษา บ้านไทย-จังโหลน อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา โดยมีความเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้คือ การที่บริเวณพื้นที่อันเป็นที่ตั้งของบ้านไทย-จังโหลน เกิดการติดต่อสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างนักท่องเที่ยวและประชาชนในแหล่งท่องเที่ยว เรียกว่า อิทธิพลของการท่องเที่ยวก่อให้เกิดผลกระทบ ซึ่งเกิดขึ้นในชุมชนทั้งด้านบวกและด้านลบ มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว นั้น ส่งผลกระทบด้านบวกที่เห็นได้ชัดเจนที่สุด คือ รายได้ของคนในพื้นที่เพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันผลกระทบด้านลบพบว่า ปัญหาทางสังคมและวัฒนธรรมนั้นเพิ่มมากขึ้น ทั้งเรื่องหญิงบริการ ปัญหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การฉ้อโกง การปล้นทรัพย์ การพนันและยาเสพติดให้โทษ นอกจากนี้ยังพบว่าราคาที่ดินสูงขึ้น วิถีชีวิตของชาวบ้านเปลี่ยนไป ความสัมพันธ์ของชาวบ้านเปลี่ยนไปจากความสัมพันธ์แบบเพื่อนเป็นนายจ้างกับลูกจ้าง ความรู้สึกผูกพันและรักท้องถิ่นลดลง รวมถึงค่านิยมทางสังคมของเด็กและเยาวชนเปลี่ยนแปลงเป็นการลอกเลียนแบบพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวและหญิงบริการ ผลกระทบเหล่านี้เกิดขึ้นจากอิทธิพลของการท่องเที่ยว และไม่ได้รับการควบคุมจากทางภาครัฐ ในเรื่องของแผนพัฒนาของ

โครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ ความเจริญดังกล่าวจึงสวนทางกับความเจริญทางด้านสังคมและวัฒนธรรม หากปล่อยไว้อาจกลายเป็นสังคมที่เสื่อมโทรมและล่มสลายไปในที่สุด

เกรียงไกร หน่อแก้ว (2553: 81-88) ศึกษาเรื่องการประเมินผลกระทบด้านสังคมจากโครงการกระเช้าลอยฟ้าเชื่อมเชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน: กรณีศึกษาบ้านหนองตอง อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้คือ ผลกระทบทางสังคมที่อาจเกิดขึ้นเป็น 2 ด้าน 1) ด้านคุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ พบว่าหากมีโครงการเกิดขึ้นการใช้ประโยชน์ที่ดินจะไม่ได้รับผลกระทบมากนักแต่ควรระวังการเกิดดินถล่มหรือการกัดเซาะหน้าดินในบริเวณพื้นที่ตั้งเสา และจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพที่อยู่ การถือครองที่ดิน วิถีชีวิต จากชีวิตแบบเกษตรกรรมไปเป็นวิถีชีวิตแบบเมือง 2) ด้านคุณค่าต่อคุณภาพชีวิต สภาพเศรษฐกิจและสังคม ประชาชนส่วนใหญ่ในหมู่บ้านทำการเกษตรกรรม หากมีโครงการเกิดขึ้นอาจมีการจ้างงานทำให้ชาวบ้านมีรายได้เพิ่มขึ้น คุณค่าทางด้านประเพณีและวัฒนธรรมไม่กระทบมากแต่ควรหลีกเลี่ยงการก่อสร้างพาดผ่านสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ของหมู่บ้าน นอกจากนี้การท่องเที่ยว และความงดงามของทิวทัศน์ธรรมชาติ ไม่ได้รับผลกระทบมากนักเนื่องจากไม่ได้พาดผ่านภายในหมู่บ้าน แต่กลับจะส่งผลดีในการดึงดูดนักท่องเที่ยวมายังหมู่บ้าน

อรรถพล จันท์เพ็ญ (2554: 81-86) ศึกษาผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อชุมชนบริเวณคลองอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม แบ่งประชากรออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่อยู่รอบคลองอัมพวา และกลุ่มที่อยู่รอบนอกคลองอัมพวา ผลการศึกษาที่ได้คือผลกระทบด้านบวก ได้แก่ การท่องเที่ยวทำให้เกิดธุรกิจชุมชนมากขึ้น เกิดการสร้างอาชีพและการจ้างงานเพิ่มขึ้น และส่งผลให้ชุมชนพัฒนามากขึ้น ด้านลบ ได้แก่ การท่องเที่ยวทำให้ค่าครองชีพสูงขึ้น เกิดปัญหาความขัดแย้งมากขึ้น เกิดปัญหาการจราจร เกิดผลกระทบทางเสียงเพิ่มขึ้น และเกิดปัญหาขยะเพิ่มขึ้น

คลังขวัญ อุดลย์วิโรจน์ (2554: 111) ศึกษาผลกระทบของการท่องเที่ยวในอำเภอเกาะสมุย ในความคิดเห็นของประชาชนอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ต่อผลกระทบของการท่องเที่ยว ประกอบด้วยด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านสิ่งแวดล้อม สรุปผลด้านสังคมและวัฒนธรรมได้ว่าประชาชนอำเภอเกาะสมุยมีระดับความคิดเห็นต่อผลกระทบของการท่องเที่ยวในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมอยู่ในระดับเชิงบวก ได้แก่ การท่องเที่ยวทำให้มีการเปิดสถานประกอบการประเภทแหล่งบันเทิง เช่น ผับ ดิสโก้เทค บาร์เบียร์ คาราโอเกะ ก่อให้เกิดปัญหาการขยายบริการทางเพศปัญหาโสเภณี รองลงมาคือ การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาในสังคมทั้งด้านโจรกรรม (การลักทรัพย์ การลักเล็กขโมยน้อย) การปล้นจี้ชิงทรัพย์ การขโมยทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวตามสถานที่และด้านอาชญากรรม การล่อลวงข่มขืน

นักท่องเที่ยว และข้อที่มีคะแนนต่ำสุด ได้แก่ การท่องเที่ยวทำให้เกิดการสำนึกกรักบ้านเกิด เกิดความสามัคคี และความร่วมมือกันของประชาชนในพื้นที่

ธวัชชัย มานิตย์ (2550: 152-157) ศึกษาผลกระทบจากการพัฒนาการท่องเที่ยวต่อชุมชนท้องถิ่น: กรณีศึกษาตำบลเวียงใต้ อำเภอป่าฝาง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลกระทบด้านบวกทางสังคมมีดังนี้ การเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างประชากรจากการย้ายเข้าของผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยวและแรงงานต่างถิ่นทำให้ระบบเศรษฐกิจชุมชนขับเคลื่อนไปได้ แรงงานในภาคการเกษตรหันไปทำงานในภาคบริการการท่องเที่ยวมากขึ้น การส่งเสริมการท่องเที่ยวทำให้ชุมชนได้รับโอกาสจากการพัฒนาสิ่งบริการทางสังคมมากขึ้น เช่น โอกาสทางการศึกษา สุขภาพอนามัย สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ชาวบ้านเริ่มมีการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง มีการเปลี่ยนแปลงด้านกิจกรรมทางสังคมเพิ่มขึ้น หน่วยงานรัฐเข้ามามีบทบาทกระตุ้นให้ชาวบ้านเข้าร่วมกิจกรรมในการพัฒนาชุมชนในด้านต่างๆ ผลกระทบด้านลบ ได้แก่ การอพยพย้ายถิ่นของคนภายนอกเข้าสู่ชุมชน เนื่องจากเป็นศูนย์กลางการบริการด้านการท่องเที่ยวจึงทำให้ชุมชนป่วยมีอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบในหลายด้าน เช่น สาธารณูปโภค สาธารณูปการไม่สามารถให้บริการประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วได้ เกิดปัญหาแรงงานอพยพหนีเข้าเมือง ก่อปัญหาทะเลาะวิวาท ปัญหาลักทรัพย์นักท่องเที่ยว ปัญหาโรคติดต่อ เช่น ไข้มาลาเรีย วัณโรค การท่องเที่ยวทำให้ความสัมพันธ์ของคนภายในชุมชนลดน้อยลง เกิดความสัมพันธ์กับคนภายนอกมากขึ้น โดยเฉพาะความสัมพันธ์ลักษณะนายจ้างกับลูกจ้าง มีการรับข้อมูลข่าวสารต่างๆ มากขึ้น ทำให้เกิดการแพร่กระจายของวัฒนธรรมจากภายนอกเข้าสู่สังคมปายอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้เกิดความเสื่อมถอยทางวัฒนธรรมเร็วขึ้น นอกจากนี้การท่องเที่ยวทำให้เกิดปัญหาสุขภาพเสพติดในชุมชนเพิ่มขึ้น เกิดความขัดแย้งภายในชุมชน ทำให้เป็นอุปสรรคในการให้ความร่วมมือในการพัฒนาชุมชน

ทับทิม สุวรรณประภา (2541: 82) ศึกษาความคาดหวังและความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเชียงดาว มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้คือ การศึกษาความคาดหวังของประชาชนต่อสภาพของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเชียงดาวที่พึงปรารถนา พบว่าคาดหวังที่จะให้มีการพัฒนาและฟื้นฟูถ้ำเชียงดาว โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม ด้านสาธารณูปโภค และด้านนโยบายการจัดการ ส่วนในด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวตัวอย่างที่กำหนดศึกษายังไม่คาดหวังให้มีการพัฒนาและฟื้นฟูถ้ำเชียงดาว เนื่องจากเห็นว่าสภาพปัญหายังไม่มีความรุนแรง

ดารารุณ รักความชอบ (2552: บทคัดย่อ) ศึกษาระดับความคาดหวังของประชาชนและเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานพัฒนาตามยุทธศาสตร์ของเทศบาลตำบลโป่งน้ำร้อน อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่าระดับความคาดหวังของ

ประชาชนต่อการดำเนินงานพัฒนาตามยุทธศาสตร์ของเทศบาลตำบลโป่งน้ำร้อน อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี โดยรวมมีความคาดหวังอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความคาดหวังในด้านเศรษฐกิจมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านกีฬาและนันทนาการและด้านโครงสร้างพื้นฐาน

กนิษฐา สุทธิเจริญ (2552: บทคัดย่อ) ศึกษาความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลวังสรรพรส อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังสรรพรส อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานคมนาคมและสาธารณูปโภค ด้านการป้องกันบรรเทาสาธารณภัย สร้างสมดุลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาโครงสร้างระบบเศรษฐกิจและผลิตภัณฑ์ ด้านการพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ และด้านการบริหารจัดการที่ดียึดมั่นธรรมาภิบาลภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 5 ด้าน และเมื่อศึกษาเปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังสรรพรส อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี พบว่าประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่ รายได้ และสถานภาพทางสังคมที่ต่างกัน มีความคาดหวังที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังสรรพรสไม่แตกต่างกัน

กฤษดา ะการ (2543: บทคัดย่อ) ศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประชาชนตำบลแม่ทราย และเปรียบเทียบความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศระหว่างประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่าง ผลการวิจัยพบว่า 1) ประชาชนตำบลแม่ทรายมีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับมาก 2) ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่แตกต่างกัน 3) ประชาชนที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์จากการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกัน

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ในครั้งนี้เป็นการศึกษาโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อศึกษาผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว ความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และเสนอแนวทางการจัดการผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี โดยได้กำหนดแนวทางการวิจัย กลุ่มประชากรตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.1 วิธีการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีในการศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาความแตกต่างของตัวแปรด้านประชากร ต่อผลกระทบทางสังคมและความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

ใช้วิธีการเก็บข้อมูลทุติยภูมิโดยการรวบรวมเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลปฐมภูมิโดยการใช้แบบสอบถามแนวทางการจัดการผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของชุมชนต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

ใช้วิธีการเก็บข้อมูลทุติยภูมิโดยการรวบรวมเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลปฐมภูมิโดยการใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 เพื่อศึกษาความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

ใช้วิธีการเก็บข้อมูลทุติยภูมิโดยการรวบรวมเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลปฐมภูมิ โดยการใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 4 เพื่อเสนอแนวทางการจัดการผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

ใช้วิธีการเก็บข้อมูลทุติยภูมิจากการรวบรวมเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลปฐมภูมิ โดยการใช้แบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 และ 3 มาวิเคราะห์ รวมทั้งแบบสอบถามในส่วนที่ 4 ที่เป็นข้อเสนอแนะจากกลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัยครั้งนี้ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาจัดทำแนวทางการจัดการผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

3.2 ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี 8 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่ที่ 1 บ้านบ่อ หมู่ที่ 2 บ้านทุ่งแฝก หมู่ที่ 3 บ้านผาปก หมู่ที่ 4 บ้านนาขุนแสน หมู่ที่ 5 บ้านถ้ำหิน หมู่ที่ 6 บ้านห้วยคลุ่ม หมู่ที่ 7 บ้านห้วยผาก หมู่ที่ 8 บ้านตะโกกลาง รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 10,948 คน แยกเป็น ชาย 5,704 คน หญิง 5,244 คน จำนวน 6,928 ครัวเรือน (ไม่รวมทะเบียนบ้านกลางจำนวน 5 หลัง) (ฝ่ายทะเบียนราษฎร ที่ว่าการอำเภอสวนผึ้ง, 2556)

3.3 กลุ่มตัวอย่างและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างโดยการใช้หลักคำนวณของ Taro Yamane (1973) เพื่อหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) ในการตอบแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การคำนวณหาขนาดตัวอย่าง (Sample size) โดยใช้หลักการคำนวณของ Taro Yamane ดังต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e^2)}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N = จำนวนประชากรทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา
 e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ (กำหนดให้มีค่าเท่ากับ

0.05)

$$\text{แทนค่า} \quad n = \frac{10,948}{1 + 10,948 (0.05)^2}$$

$$n = 385$$

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ = 385 คน

ขั้นตอนที่ 2 แบ่งจำนวนตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย ด้วยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิและตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยมีวิธีการดังนี้

$$\text{จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม/ชั้น} = \frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละหมู่บ้าน}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

จากสูตรการคำนวณข้างต้นได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 385 คน ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหมู่บ้านในตำบลสวนผึ้ง

หมู่บ้าน	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
หมู่ที่ 1 บ้านบ่อ	354	13
หมู่ที่ 2 บ้านทุ่งแฝก	1,077	38
หมู่ที่ 3 บ้านผาปก	3,108	109
หมู่ที่ 4 บ้านนาขุนแสน	368	13
หมู่ที่ 5 บ้านลำหิน	889	31
หมู่ที่ 6 บ้านห้วยคลุม	627	22
หมู่ที่ 7 บ้านห้วยผาก	1,995	70
หมู่ที่ 8 บ้านตะโกล่าง	2,530	89
รวม	10,948	385

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยแจกให้กับกลุ่มตัวอย่างในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี เพื่อให้ได้ข้อมูลจากความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี รวมทั้งข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการจัดการการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี โดยแบ่งโครงสร้างแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ประกอบด้วยคำถาม จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี จำนวน 26 ข้อ ประกอบด้วย

ผลกระทบด้านประชากร	จำนวน	5	ข้อ
การจัดการชุมชน สถาบัน หรือทางสังคม	จำนวน	8	ข้อ
ความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนและบุคคลภายนอก	จำนวน	4	ข้อ
ผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และครอบครัว	จำนวน	6	ข้อ
ความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน	จำนวน	3	ข้อ

มีลักษณะคำถามเป็นแบบ Rating Scale โดยปรับวิธีการจาก คล็องขวัญ อดุลย์วิโรจน์ (2554: 63) ให้คะแนนเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละระดับ ดังนี้

	เชิงบวก	เชิงลบ	
เห็นด้วยมากที่สุด	5	1	คะแนน
เห็นด้วยมาก	4	2	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	3	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	2	4	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	1	5	คะแนน

เมื่อรวบรวมข้อมูลและแจกแจงความถี่แล้ว จะได้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งระดับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว ออกเป็น 3 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่องว่างของคะแนนระหว่างชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} = 0.80 \end{aligned}$$

ค่าเฉลี่ย	แปลความหมาย
1.00 - 1.80	หมายถึงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมเชิงลบมากที่สุด
1.81 - 2.60	หมายถึงความคิดเห็นต่อผลกระทบเชิงลบมาก
2.61 - 3.40	หมายถึงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมปานกลาง
3.41 - 4.20	หมายถึงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมเชิงบวกมาก
4.21 - 5.00	หมายถึงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมเชิงบวกมากที่สุด

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวสามารถแปลความหมายของระดับคะแนนได้ดังนี้

ตารางที่ 3.2 ระดับผลกระทบเชิงบวก

ผลกระทบเชิงบวก		
คะแนน	ความกว้างของอัตราภาคชั้น	ระดับผลกระทบ
5	4.21 - 5.00	มากที่สุด
4	3.41 - 4.20	มาก
3	2.61 - 3.40	ปานกลาง
2	1.81 - 2.60	น้อย
1	1.00 - 1.80	น้อยที่สุด

ตารางที่ 3.3 ระดับผลกระทบเชิงลบ

คะแนน	ผลกระทบเชิงลบ	
	ความกว้างของอัตราภาคชั้น	ระดับผลกระทบ
1	1.00 - 1.80	มากที่สุด
2	1.81 - 2.60	มาก
3	2.61 - 3.40	ปานกลาง
4	3.41 - 4.20	น้อย
5	4.21 - 5.00	น้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี จำนวน 26 ข้อ

ความคาดหวังด้านประชากร	จำนวน	5	ข้อ
การจัดการชุมชน สถาบัน หรือทางสังคม	จำนวน	8	ข้อ
ความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนและบุคคลภายนอก	จำนวน	4	ข้อ
ผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และครอบครัว	จำนวน	6	ข้อ
ความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน	จำนวน	3	ข้อ

มีลักษณะคำถามเป็นแบบ Rating Scale โดยปรับวิธีการจาก ทิพรัตน์ วรภัทยากุล (2551: 39-40) ให้คะแนนเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับความคาดหวัง	ระดับคะแนน	
ความคาดหวังมากที่สุด	5	คะแนน
ความคาดหวังมาก	4	คะแนน
ความคาดหวังปานกลาง	3	คะแนน
ความคาดหวังน้อย	2	คะแนน
ความคาดหวังน้อยที่สุด	1	คะแนน

เมื่อรวบรวมข้อมูลและแจกแจงความถี่แล้ว จะได้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งระดับความคาดหวังของชุมชนที่เกิดจากการท่องเที่ยว ออกเป็น 3 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่องว่างของคะแนนระหว่างชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} = 0.80 \end{aligned}$$

ค่าเฉลี่ย	ความคาดหวังของชุมชน	ระดับความคาดหวังของชุมชน
1.00 - 1.80	ความคาดหวังของชุมชนน้อยที่สุด	อยู่ในระดับต่ำที่สุด
1.81 - 2.60	ความคาดหวังของชุมชนน้อย	อยู่ในระดับต่ำ
2.61 - 3.40	ความคาดหวังของชุมชนปานกลาง	อยู่ในระดับปานกลาง
3.41 - 4.20	ความคาดหวังของชุมชนมาก	อยู่ในระดับสูง
4.21 - 5.00	ความคาดหวังของชุมชนมากที่สุด	อยู่ในระดับสูงที่สุด

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวสามารถแปลความหมายของระดับคะแนนได้ดังนี้

ตารางที่ 3.4 ระดับความคาดหวัง

คะแนน	ความคาดหวัง	
	ความกว้างของอัตรภาคชั้น	ระดับความคาดหวัง
5	4.21 - 5.00	มากที่สุด
4	3.41 - 4.20	มาก
3	2.61 - 3.40	ปานกลาง
2	1.81 - 2.60	น้อย
1	1.00 - 1.80	น้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการจัดการผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี จากความคิดเห็นของชุมชน

3.5 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้แบบสอบถามมีคุณภาพเหมาะสมที่จะใช้ในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือดังนี้

1) ความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบเนื้อหา ความเหมาะสมของคำถามรวมทั้งภาษาที่ใช้ และครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย จากนั้นส่งแบบตรวจสอบเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ (IOC) ให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านประเมินความสอดคล้องตามเนื้อหา

2) การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดสอบ (Try-Out) กับประชาชนที่มีได้เป็นกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาจำนวน 30 คน จากนั้นนำไปวิเคราะห์ และหาค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.793

$$= \left[\frac{n}{n-1} \right] \left[\frac{1 - \sum S_i^2}{S^2} \right]$$

α คือ สัมประสิทธิ์ความเที่ยงของเครื่องมือ

n คือ จำนวนข้อในเครื่องมือ

S_i^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนคำถามแต่ละข้อ

S^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนรวมของผู้ตอบทั้งหมด

3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นกระบวนการให้ได้มาซึ่งข้อมูลเพื่อตอบคำถามวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนดไว้ โดยแบ่งการเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Collection) และการรวบรวมข้อมูล (Data Compilation) ดังนี้

1) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) การรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลเชิงพื้นที่ แนวคิดการท่องเที่ยว แนวคิดการจัดการผลกระทบทางสังคม และแนวคิดความคาดหวังของชุมชน

2) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้ทำการจัดเก็บข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ใช้วิธีการเก็บข้อมูลประเภทการสำรวจภาคสนาม (Field Survey) โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งกลุ่มตัวอย่างอยู่ในพื้นที่ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี โดยประสานงาน และขอความ

ร่วมมือจากผู้นำชุมชนเกี่ยวกับแผนที่ และเส้นทางการเข้าถึงพื้นที่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 385 คน ตามข้อมูลทะเบียนราษฎร์ของที่ว่า การอำเภอสวนผึ้ง ซึ่งใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลในเดือน มิถุนายน-สิงหาคม พ.ศ. 2557

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม จะนำมาตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ทุกชุด และนำมาลงรหัสประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างมาทำการวิเคราะห์ประมวลผลโดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) ใช้สถิติร้อยละ (Percentage) สำหรับอธิบายลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่

2) ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สำหรับอธิบายเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว

3) ใช้สถิติ t-test สำหรับทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างสองกลุ่ม เกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว

4) ใช้สถิติ F-test สำหรับทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในกรณีที่มีสามกลุ่มหรือมากกว่า โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance: ANOVA) โดยทดสอบตัวแปรอิสระแต่ละตัวได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน และเมื่อพบความแตกต่าง จะใช้วิธีของ LSD (Least Significant Difference) วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่

สำหรับค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ระดับ .05

กิจกรรม	ปี 2556						ปี 2557												
	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
1. กำหนดหัวข้อการวิจัย	←→																		
2. ทบทวนวรรณกรรม	←→	←→	←→																
3. ติดต่อเพื่อขอข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่วิจัย ที่สวนผึ้ง		←→	←→																
4. เขียนโครงร่างวิทยานิพนธ์ และสร้างเครื่องมือ		←→	←→																
5. ตรวจสอบเครื่องมือ และแก้ไขเครื่องมือ			←→	←→															
6. สอบโครงร่างวิทยานิพนธ์				←→	←→														
7. แก้ไขโครงร่างวิทยานิพนธ์					←→	←→													
8. ทดสอบและแก้ไขเครื่องมือ						←→	←→	←→	←→	←→									
9. ติดต่อกับชุมชนเพื่อขอเส้นทางเพื่อเก็บข้อมูล										←→	←→								
10. ลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูล (แบบสอบถาม)												←→	←→						
11. ประมวลผล วิเคราะห์และแปลผลข้อมูล														←→	←→	←→			
12. เขียนรายงานการวิจัย																←→	←→	←→	←→
กิจกรรม	ปี 2558				ปี 2559														
	ม.ค.-ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.					
13. แก้ไขตามคำแนะนำและส่งรูปเล่ม	←→												←→						
14. เขียนบทความและเผยแพร่งานวิจัย		←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→
15. สอบป้องกันวิทยานิพนธ์													←→	←→					

ภาพที่ 3.1 ระยะเวลาการทำวิจัย

บทที่ 4

ผลการศึกษา

งานวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี เป็นการศึกษาความแตกต่างของตัวแปรด้านประชากร ต่อผลกระทบทางสังคมและความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ศึกษาความคิดเห็นของชุมชนต่อผลกระทบทางสังคม ศึกษาความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี และเสนอแนวทางการจัดการผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี โดยศึกษาในด้านต่างๆ ประกอบด้วย 1. ด้านประชากร 2. การจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม 3. ความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ 4. ผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคลและครอบครัว 5. ความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน เพื่อให้ทราบความคิดเห็นของชุมชนต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี จากการใช้แบบสอบถามกับประชาชนจำนวน 385 คน และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมทางสถิติ ได้ผลการศึกษา ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ จำนวน ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน

ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ	158	41
ชาย		
หญิง	227	59
2. อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	59	15.3
20-30 ปี	117	30.4
2. อายุ	101	26.2
30-40 ปี		
40-50 ปี	79	20.5
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	29	7.5
3. ศาสนา		
พุทธ	320	83.1
คริสต์	65	16.9
4. ระดับการศึกษา		
ไม่ได้ศึกษา	28	7.3
ประถมศึกษา	190	49.4
มัธยมศึกษาตอนต้น	69	17.9
มัธยมศึกษาตอนปลาย	61	15.8
ปวส.	13	3.4
ปริญญาตรี	19	4.9
สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไปและอื่นๆ	5	1.3

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคลของผู้ตอบ แบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. อาชีพ		
เกษตรกร	64	16.6
รับจ้างทั่วไป/พนักงาน/ลูกจ้าง	211	54.8
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	67	17.4
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ/ข้าราชการบำนาญ	12	3.1
อื่นๆ	31	8.1
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	278	72.2
10,000-20,000 บาท	65	16.9
20,000-30,000 บาท	31	8.1
30,000-40,000 บาท	4	1.0
40,000 บาทขึ้นไป	7	1.8
7. ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน		
ต่ำกว่า 5 ปี	13	3.4
5-10 ปี	40	10.4
10-15 ปี	44	11.4
15-20 ปี	76	19.7
20-25 ปี	52	13.5
25-30 ปี	76	19.7
มากกว่า 30 ปีขึ้นไป	84	21.8
รวม	385	100

จากตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละ จำแนกตามเพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ได้ดังต่อไปนี้

1) จำแนกตามเพศ พบว่า ประชาชนที่เป็นเพศชายร้อยละ 41 และประชาชนเพศหญิงร้อยละ 59

- 2) จำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชนร้อยละ 30.4 มีอายุ 20-30 ปี รองลงมาร้อยละ 26.2 มีอายุ 30-40 ปี และจำนวนที่น้อยที่สุดคือมากกว่า 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 7.5
- 3) จำแนกตามศาสนา พบว่า ประชาชนนับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 83.1 และประชาชนนับถือศาสนาคริสต์ ร้อยละ 16.9
- 4) จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนร้อยละ 49.4 อยู่ในระดับประถมศึกษา รองลงมาได้แก่ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 17.9 และจำนวนที่ น้อยที่สุดคือ ระดับสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไปและอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 1.3
- 5) จำแนกตามอาชีพ พบว่า ประชาชนร้อยละ 54.8 มีอาชีพรับจ้างทั่วไป/พนักงาน/ลูกจ้าง รองลงมาได้แก่ อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 17.4 และอาชีพที่น้อยที่สุดได้แก่ อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ/ข้าราชการบำนาญ คิดเป็นร้อยละ 3.1
- 6) จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ประชาชนร้อยละ 72.2 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท รองลงมาคือผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 16.9 และผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,000-40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 1
- 7) จำแนกตามระยะเวลาที่อยู่อาศัยอยู่ในชุมชน พบว่า ประชาชนร้อยละ 21.8 มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนมากกว่า 30 ปีขึ้นไป รองลงมาได้แก่ ผู้มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน 15-20 ปี และ 25-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.7 และน้อยที่สุดคือ ผู้มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.4

4.2 ความคิดเห็นของชุมชนต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

ตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของชุมชนต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

ผลกระทบ	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด	Mean	S.D.	ระดับผลกระทบ
1. ด้านประชากร								
1.1 การท่องเที่ยวทำให้เกิดการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรในสังคมของชุมชน	104 (27%)	110 (28.6%)	88 (22.9%)	27 (7%)	56 (14.5%)	2.54	1.344	มาก
1.2 การท่องเที่ยวทำให้ประชากรจากชุมชนอื่น เข้ามาหางานในแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน	98 (25.5%)	105 (27.3%)	92 (23.9%)	35 (9.1%)	55 (14.3%)	2.59	1.339	มาก
1.3 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดกลุ่มชมรม เกี่ยวกับการท่องเที่ยว	57 (14.8%)	125 (32.5%)	109 (28.3%)	43 (11.2%)	51 (13.2%)	3.24	1.226	ปานกลาง
1.4 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการป้องกันการอพยพ ย้ายถิ่นของชุมชน	80 (20.8%)	103 (26.8%)	95 (24.7%)	56 (14.5%)	51 (13.2%)	3.27	1.305	ปานกลาง
1.5 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความแตกต่างด้านอายุ เพศ เชื้อชาติของชุมชน	50 (13%)	74 (19.2%)	107 (27.8%)	69 (17.9%)	85 (22.1%)	3.17	1.323	ปานกลาง
รวม						2.96	0.505	ปานกลาง
2. การจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม								
2.1 ชุมชนเห็นด้วยที่ตำบลสวนผึ้งมีการท่องเที่ยว	129 (33.5%)	99 (25.7%)	73 (19%)	30 (7.8%)	54 (14%)	3.57	1.385	มาก
2.2 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเอาเปรียบกันในชุมชน	73 (19%)	91 (23.6%)	118 (30.6%)	63 (16.4%)	40 (10.4%)	2.76	1.232	ปานกลาง
2.3 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขนาดและโครงสร้างขององค์กรรัฐบาลส่วนท้องถิ่น	67 (17.4%)	106 (27.5%)	119 (30.9%)	37 (9.6%)	56 (14.5%)	3.24	1.264	ปานกลาง

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ผลกระทบ	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด	Mean	S.D.	ระดับผลกระทบ
2.4 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดชุมชนมีการวางแผน และการกำหนดพื้นที่อย่าง เป็นสัดส่วน	56 (14.5%)	129 (33.5%)	102 (26.5%)	55 (14.3%)	43 (11.2%)	3.26	1.201	ปานกลาง
2.5 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดอาชีพและ รายได้แก่ชุมชน	100 (26%)	136 (35.3%)	99 (25.7%)	30 (7.8%)	20 (5.2%)	3.69	1.097	มาก
2.6 การท่องเที่ยวทำให้ค่าครองชีพมี ความเหมาะสมแก่ชุมชน	79 (20.5%)	122 (31.7%)	116 (30.1%)	45 (11.7%)	23 (6%)	3.49	1.121	มาก
2.7 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการ ขาดบริการทางเทศ	72 (18.7%)	69 (17.9%)	81 (21%)	68 (17.7%)	95 (24.7%)	3.12	1.443	ปานกลาง
2.8 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงอาชีพของชุมชน	92 (23.9%)	135 (35.1%)	84 (21.8%)	33 (8.6%)	41 (10.6%)	2.47	1.242	มาก
รวม						2.94	0.855	ปานกลาง
3. ความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่								
3.1 การท่องเที่ยวทำให้เกิดความ เข้าใจอันดีระหว่างนักท่องเที่ยวกับ ชุมชน	63 (16.4%)	105 (27.3%)	118 (30.6%)	49 (12.7%)	50 (13%)	3.21	1.238	ปานกลาง
3.2 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความ ผูกพันภายในชุมชน	47 (12.2%)	124 (32.2%)	109 (28.3%)	52 (13.5%)	53 (13.8%)	3.16	1.215	ปานกลาง
3.3 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงในการค้า และ อุตสาหกรรมของชุมชน	67 (17.4%)	123 (31.9%)	91 (23.6%)	40 (10.4%)	64 (16.6%)	2.77	1.317	ปานกลาง
3.4 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความ สงบเรียบร้อย ไม่ก่อให้เกิดปัญหา อาชญากรรมในชุมชน	64 (16.6%)	96 (24.9%)	109 (28.3%)	51 (13.2%)	65 (16.9%)	3.11	1.309	ปานกลาง
รวม						3.06	0.634	ปานกลาง
4. ผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และครอบครัว								
4.1 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต และค่านิยม ของสังคมชุมชน	80 (20.8%)	115 (29.9%)	98 (25.5%)	39 (10.1%)	53 (13.8%)	2.66	1.293	ปานกลาง
4.2 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความ แตกต่างทางศาสนาและความเชื่อ	37 (9.6%)	66 (17.1%)	113 (29.4%)	78 (20.3%)	91 (23.6%)	2.69	1.269	ปานกลาง

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ผลกระทบ	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด	Mean	S.D.	ระดับผลกระทบ
4.3 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างครอบครัวของชุมชน	38 (9.9%)	100 (26%)	124 (32.2%)	57 (14.8%)	66 (17.1%)	2.97	1.221	ปานกลาง
4.4 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความสามัคคีแก่ชุมชน	52 (13.5%)	122 (31.7%)	113 (29.4%)	50 (13%)	48 (12.5%)	3.21	1.203	ปานกลาง
4.5 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการเสริมสร้างความปลอดภัย	54 (14%)	118 (30.6%)	95 (24.7%)	58 (15.1%)	60 (15.6%)	3.12	1.277	ปานกลาง
4.6 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดเวลาว่าง และโอกาสในการพักผ่อนของชุมชน	40 (10.4%)	58 (15.1%)	143 (37.1%)	70 (18.2%)	74 (19.2%)	2.79	1.216	ปานกลาง
รวม						2.90	0.729	ปานกลาง
5. ความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน								
5.1 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างสรรค์ความเจริญทางสังคม	74 (19.2%)	133 (34.5%)	90 (23.4%)	45 (11.7%)	43 (11.2%)	3.39	1.237	ปานกลาง
5.2 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนเจ้าของที่ดิน การมีสิทธิ์ในที่ดิน และการใช้ประโยชน์ที่ดิน	134 (34.8%)	85 (22.1%)	81 (21%)	54 (14%)	31 (8.1%)	2.38	1.304	มาก
5.3 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม และคุณค่างานศิลปหัตถกรรม	35 (9.1%)	87 (22.6%)	125 (32.5%)	64 (16.6%)	74 (19.2%)	3.14	1.228	ปานกลาง
รวม						2.97	0.761	ปานกลาง
โดยรวมทุกด้าน						2.97	0.341	ปานกลาง

หมายเหตุ: n = 385

จากตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของชุมชนต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ทำให้ทราบระดับผลกระทบที่เกิดขึ้น ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านประชากร ประกอบด้วย 1.1 การท่องเที่ยวทำให้เกิดการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรในสังคมของชุมชน เป็นผลกระทบเชิงลบ $\bar{x}$ 2.54 ระดับผลกระทบมาก 1.2 การท่องเที่ยวทำให้ประชากรจากชุมชนอื่น เข้ามาทำงานในแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน เป็นผลกระทบเชิงลบ $\bar{x}$ 2.59 ระดับผลกระทบมาก 1.3 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดกลุ่ม ชมรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยว เป็นผลกระทบเชิงบวก $\bar{x}$ 3.24 ระดับผลกระทบปานกลาง 1.4 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการป้องกันการอพยพ ย้ายถิ่นของชุมชน เป็นผลกระทบเชิงบวก $\bar{x}$ 3.27 ระดับผลกระทบปานกลาง 1.5 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความแตกต่างด้านอายุ เพศ เชื้อชาติของชุมชน เป็นผลกระทบเชิงลบ $\bar{x}$ 3.17 ระดับผลกระทบปานกลาง สรุปค่าเฉลี่ยโดยรวมของด้านที่ 1 ผลกระทบต่อประชากรของประชาชน $\bar{x}$ 2.96 ระดับผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านที่ 2 การจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม ประกอบด้วย 2.1 ชุมชนเห็นด้วยที่ตำบลสวนผึ้งมีการท่องเที่ยว เป็นผลกระทบเชิงบวก $\bar{x}$ 3.57 ระดับผลกระทบมาก 2.2 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเอาเปรียบกันในชุมชน เป็นผลกระทบเชิงลบ $\bar{x}$ 2.76 ระดับผลกระทบปานกลาง 2.3 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขนาดและ โครงสร้างขององค์กรรัฐบาลส่วนท้องถิ่น เป็นผลกระทบเชิงบวก $\bar{x}$ 3.24 ระดับผลกระทบปานกลาง 2.4 การท่องเที่ยวทำให้ชุมชนมีการวางแผน และการกำหนดพื้นที่อย่างเป็นสัดส่วน เป็นผลกระทบเชิงบวก $\bar{x}$ 3.26 ระดับผลกระทบปานกลาง 2.5 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดอาชีพและรายได้แก่ชุมชน เป็นผลกระทบเชิงบวก $\bar{x}$ 3.69 ระดับผลกระทบมาก 2.6 การท่องเที่ยวทำให้ค่าครองชีพมีความเหมาะสมแก่ชุมชน เป็นผลกระทบเชิงบวก $\bar{x}$ 3.49 ระดับผลกระทบมาก 2.7 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการขายบริการทางเพศ เป็นผลกระทบเชิงลบ $\bar{x}$ 3.12 ระดับผลกระทบปานกลาง 2.8 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอาชีพของชุมชน เป็นผลกระทบเชิงลบ $\bar{x}$ 2.47 ระดับผลกระทบมาก สรุปค่าเฉลี่ยโดยรวมของด้านที่ 2 การจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม $\bar{x}$ 2.94 ระดับผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านที่ 3 ความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ ประกอบด้วย 3.1 การท่องเที่ยวทำให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชน เป็นผลกระทบเชิงบวก $\bar{x}$ 3.21 ระดับผลกระทบปานกลาง 3.2 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความผูกพันภายในชุมชน $\bar{x}$ 3.16 ระดับผลกระทบปานกลาง 3.3 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการค้า และอุตสาหกรรมของชุมชน เป็นผลกระทบเชิงลบ $\bar{x}$ 2.77 ระดับผลกระทบปานกลาง 3.4 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อย ไม่ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมในชุมชน เป็นผลกระทบเชิงบวก $\bar{x}$ 3.11 ระดับผลกระทบปานกลาง สรุปค่าเฉลี่ยโดยรวมของด้านที่ 3 ความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ $\bar{x}$ 3.06 ระดับผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านที่ 4 ผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และครอบครัวประกอบด้วย 4.1 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและค่านิยมของสังคมชุมชน เป็นผลกระทบเชิงลบ $\bar{x}$ 2.66 ระดับผลกระทบปานกลาง 4.2 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความแตกต่างทางศาสนาและความเชื่อ เป็นผลกระทบเชิงบวก $\bar{x}$ 2.69 ระดับผลกระทบปานกลาง 4.3 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างครอบครัวของชุมชน เป็นผลกระทบเชิงบวก $\bar{x}$ 2.97 ระดับผลกระทบปานกลาง 4.4 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความสามัคคีแก่ชุมชน เป็นผลกระทบเชิงบวก $\bar{x}$ 3.21 ระดับผลกระทบปานกลาง 4.5 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการเสริมสร้างความปลอดภัย เป็นผลกระทบเชิงบวก $\bar{x}$ 3.12 ระดับผลกระทบปานกลาง 4.6 การท่องเที่ยวให้เกิดเวลาว่างและโอกาสในการพักผ่อนของชุมชน เป็นผลกระทบเชิงบวก $\bar{x}$ 2.79 ระดับผลกระทบปานกลาง สรุปค่าเฉลี่ยโดยรวมของด้านที่ 4 ผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล $\bar{x}$ 2.90 ระดับผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านที่ 5 ความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน ประกอบด้วย 5.1 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างสรรค์ความเจริญทางสังคม เป็นผลกระทบเชิงบวก $\bar{x}$ 3.39 ระดับผลกระทบปานกลาง 5.2 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนเจ้าของที่ดิน และการใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็นผลกระทบเชิงลบ $\bar{x}$ 2.38 ระดับผลกระทบมาก 5.3 การท่องเที่ยวให้เกิดปัญหาการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม และคุณค่างานศิลปหัตถกรรม เป็นผลกระทบเชิงลบ $\bar{x}$ 3.14 ผลกระทบปานกลาง สรุปค่าเฉลี่ยโดยรวมของด้านที่ 5 ความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน $\bar{x}$ 2.97 ระดับผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง

จากการศึกษาวัตถุประสงค์การวิจัยที่ 2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของชุมชนต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี สามารถสรุปผลกระทบทางสังคม ที่มีระดับผลกระทบมาก ตามตารางที่ 4.3 ดังนี้

ตารางที่ 4.3 สรุปผลกระทบทางสังคม ระดับผลกระทบมาก

สรุปผลกระทบทางสังคม ระดับผลกระทบมาก		
ลำดับ	ผลกระทบทางสังคมด้านบวก	Mean
1	การท่องเที่ยวก่อให้เกิดอาชีพและรายได้แก่ชุมชน	3.69
2	ชุมชนเห็นด้วยที่ตำบลสวนผึ้งมีการท่องเที่ยว	3.57
3	การท่องเที่ยวทำให้ค่าครองชีพมีความเหมาะสมแก่ชุมชน	3.49

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

สรุปผลกระทบทางสังคม ระดับผลกระทบมาก		
ลำดับ	ผลกระทบทางสังคมด้านบวก	Mean
1	การทอ้งที่ขั้วก่อให้เกดการเปลี่ยนเจ้าของที่ดิน การมีสิทธิในที่ดิน และการใช้ประโยชน์ที่ดิน	2.38
2	การทอ้งที่ขั้วก่อให้เกดการเปลี่ยนแปลงอาชีพของชุมชน	2.47
3	การทอ้งที่ขั้วทำให้เกดการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรในสังคมของชุมชน	2.54
4	การทอ้งที่ขั้วทำให้ประชากรจากชุมชนอื่น เข้ามาหางานในแหล่งทอ้งที่ขั้วของชุมชน	2.59

จากตารางที่ 4.3 สรุปผลกระทบทางสังคม ระดับผลกระทบมาก มีประเด็นที่มีผลกระทบทางสังคมในระดับมาก ด้านบวก ได้แก่ ประเด็นการทอ้งที่ขั้วก่อให้เกดอาชีพและรายได้แก่ชุมชน ประเด็นชุมชนเห็นด้วยที่ตำบลสวนผึ้งมีการทอ้งที่ขั้ว และประเด็นการทอ้งที่ขั้วทำให้ค่าครองชีพมีความเหมาะสมแก่ชุมชน

และมีประเด็นที่มีผลกระทบทางสังคมในระดับมาก ด้านลบ ได้แก่ ประเด็นการทอ้งที่ขั้วก่อให้เกดการเปลี่ยนเจ้าของที่ดิน การมีสิทธิในที่ดิน และการใช้ประโยชน์ที่ดิน ประเด็นการทอ้งที่ขั้วก่อให้เกดการเปลี่ยนแปลงอาชีพของชุมชน ประเด็นการทอ้งที่ขั้วทำให้เกดการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรในสังคมของชุมชน และประเด็นการทอ้งที่ขั้วทำให้ประชากรจากชุมชนอื่น เข้ามาหางานในแหล่งทอ้งที่ขั้วของชุมชน

4.3 ความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวใน ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

ตารางที่ 4.4 ความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวใน
ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

ความคาดหวัง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	Mean	S.D.	ระดับความ คาดหวัง
1. ด้านประชากร								
1.1 ท่านคาดหวังให้เกิดการเพิ่มขึ้นของ จำนวนประชากรในสังคมของชุมชน	79 (20.5%)	90 (23.4%)	83 (21.6%)	66 (17.1%)	67 (17.4%)	3.12	1.383	ปานกลาง
1.2 ท่านคาดหวังให้ประชากรจากชุมชน อื่น เข้ามาหางานในแหล่งท่องเที่ยวของ ชุมชน	67 (17.4%)	76 (19.7%)	105 (27.3%)	71 (18.4%)	66 (17.1%)	3.02	1.330	ปานกลาง
1.3 ท่านคาดหวังให้เกิดกลุ่ม ชมรม เกี่ยวกับการท่องเที่ยว	89 (23.1%)	98 (25.5%)	94 (24.4%)	51 (13.2%)	53 (13.8%)	3.31	1.331	ปานกลาง
1.4 ท่านคาดหวังให้เกิดการป้องกันการ อพยพ ย้ายถิ่นของชุมชน	140 (36.4%)	80 (20.8%)	86 (22.3%)	48 (12.5%)	31 (8.1%)	3.65	1.301	มาก
1.5 ท่านคาดหวังให้เกิดความแตกต่าง ด้านอายุ เพศ เชื้อชาติของชุมชน	35 (9.1%)	37 (9.6%)	87 (22.6%)	92 (23.9%)	134 (34.8%)	2.34	1.290	น้อย
รวม						3.08	0.751	ปานกลาง
2. การจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม								
2.1 ท่านคาดหวังให้ตำบลสวนผึ้งมีการ ท่องเที่ยว	129 (33.5%)	85 (22.1%)	80 (20.8%)	47 (12.2%)	44 (11.4%)	3.54	1.361	มาก
2.2 ท่านคาดหวังให้เกิดการเอาเปรียบกัน ในชุมชน	15 (3.9%)	23 (6%)	65 (16.9%)	93 (24.2%)	189 (49.1%)	1.91	1.116	น้อย
2.3 ท่านคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ขนาดและโครงสร้างขององค์กรรัฐบาล ส่วนท้องถิ่น	109 (28.3%)	95 (24.7%)	79 (20.5%)	51 (13.2%)	51 (13.2%)	3.42	1.369	มาก
2.4 ท่านคาดหวังให้ชุมชนมีการวางแผน และการกำหนดพื้นที่อย่างเป็นทางการ	125 (32.5%)	96 (24.9%)	76 (19.7%)	53 (13.8%)	35 (9.1%)	3.58	1.311	มาก
2.5 ท่านคาดหวังให้เกิดอาชีพและรายได้ แก่ชุมชน	210 (54.5%)	94 (24.4%)	55 (14.3%)	14 (3.6%)	12 (3.1%)	4.24	1.030	มากที่สุด

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ความคาดหวัง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	Mean	S.D.	ระดับความคาดหวัง
2.6 ท่านคาดหวังให้ค่าครองชีพมีความเหมาะสมแก่ชุมชน	210 (54.5%)	97 (25.2%)	52 (13.5%)	19 (4.9%)	7 (1.8%)	4.26	0.989	มากที่สุด
2.7 ท่านคาดหวังให้เกิดการขายบริการทางเพศ	38 (9.9%)	16 (4.2%)	51 (13.2%)	57 (14.8%)	223 (57.9%)	1.93	1.329	น้อย
2.8 ท่านคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอาชีพของชุมชน	18 (4.7%)	45 (11.7%)	88 (22.9%)	89 (23.1%)	145 (37.7%)	2.23	1.203	น้อย
รวม						3.14	0.564	ปานกลาง
3. ความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่								
3.1 ท่านคาดหวังให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชน	147 (38.2%)	105 (27.3%)	80 (20.8%)	30 (7.8%)	23 (6%)	3.84	1.190	มาก
3.2 ท่านคาดหวังให้เกิดความผูกพันภายในชุมชน	188 (48.8%)	106 (27.5%)	68 (17.7%)	19 (4.9%)	4 (1%)	4.18	0.962	มาก
3.3 ท่านคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการค้าและอุตสาหกรรมของชุมชน	122 (31.7%)	90 (23.4%)	92 (23.9%)	44 (11.4%)	37 (9.6%)	3.56	1.300	มาก
3.4 ท่านคาดหวังให้ชุมชนมีความสงบเรียบร้อย ไม่เกิดปัญหาอาชญากรรม	225 (58.4%)	79 (20.5%)	50 (13%)	22 (5.7%)	9 (2.3%)	4.27	1.041	มากที่สุด
รวม						3.96	0.805	มาก
4. ผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และครอบครัว								
4.1 ท่านคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต และค่านิยมของสังคมชุมชน	11 (2.9%)	35 (9.1%)	86 (22.3%)	103 (26.8%)	150 (39%)	2.10	1.108	น้อย
4.2 ท่านคาดหวังให้ไม่เกิดความแตกต่างทางศาสนาและความเชื่อ	160 (41.6%)	93 (24.2%)	91 (23.6%)	24 (6.2%)	17 (4.4%)	3.92	1.138	มาก
4.3 ท่านคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างครอบครัวของชุมชน	81 (21%)	104 (27%)	110 (28.6%)	47 (12.2%)	43 (11.2%)	3.35	1.251	ปานกลาง
4.4 ท่านคาดหวังให้เกิดการสร้างสามัคคีแก่ชุมชน	197 (51.2%)	93 (24.2%)	63 (16.4%)	20 (5.2%)	12 (3.1%)	4.15	1.070	มาก

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ความคาดหวัง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	Mean	S.D.	ระดับความ คาดหวัง
4.5 ท่านคาดหวังให้เกิดการ เสริมสร้างความปลอดภัยในชุมชน	218 (56.6%)	82 (21.3%)	52 (13.5%)	23 (6%)	10 (2.6%)	4.23	1.059	มากที่สุด
4.6 ท่านคาดหวังให้เกิดเวลาว่าง และโอกาสในการพักผ่อนของชุมชน	67 (17.4%)	87 (22.6%)	106 (27.5%)	71 (18.%)	544 (14%)	3.11	1.288	ปานกลาง
รวม		3.47	0.520	มาก				
5. ความต้องการในโครงสร้าง พื้นฐานของชุมชน								
5.1 ท่านคาดหวังให้เกิดการ สร้างสรรค์ความเจริญด้านโครงสร้าง พื้นฐานของชุมชน	170 (44.2%)	105 (27.3%)	63 (16.4%)	20 (5.2%)	27 (7%)	3.96	1.203	มาก
5.2 ท่านคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยน เจ้าของที่ดิน การมีสิทธิในที่ดิน และ การใช้ประโยชน์ที่ดิน	14 (3.6%)	35 (9.1%)	94 (24.4%)	87 (22.6%)	155 (40.3%)	2.13	1.150	น้อย
5.3 ท่านคาดหวังให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม และคุณค่า งานศิลปหัตถกรรม	25 (6.5%)	37 (9.6%)	93 (24.2%)	90 (23.4%)	140 (36.4%)	2.26	1.228	น้อย
รวม						2.78	0.647	ปานกลาง
โดยรวมทุกด้าน						3.29	0.427	ปานกลาง

หมายเหตุ: N = 385

จากตารางที่ 4.4 ความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีทำให้ทราบระดับความคาดหวังของชุมชน ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านประชากร ประกอบด้วย 1.1 ชุมชนคาดหวังให้เกิดการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรในสังคมของชุมชน $\bar{x}$ 3.12 ระดับความคาดหวังปานกลาง 1.2 ชุมชนคาดหวังให้ประชากรจากชุมชนอื่น เข้ามาหางานในแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน $\bar{x}$ 3.02 ระดับความคาดหวังปานกลาง 1.3 ชุมชนคาดหวังให้เกิดกลุ่ม ชมรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยว $\bar{x}$ 3.31 ระดับความคาดหวังปานกลาง 1.4 ชุมชนคาดหวังให้เกิดการป้องกันการอพยพ ย้ายถิ่นของชุมชน $\bar{x}$ 3.65 ระดับความคาดหวังมาก 1.5

ชุมชนคาดหวังให้เกิดความแตกต่างด้านอายุ เพศ เชื้อชาติของชุมชน $\bar{x}$ 2.34 ระดับความคาดหวังน้อย
สรุปค่าเฉลี่ยโดยรวมด้านที่ 1 ผลกระทบต่อประชากรของประชาชน $\bar{x}$ 3.08 ระดับความคาดหวังอยู่
ในระดับปานกลาง

ด้านที่ 2 การจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม ประกอบด้วย 2.1 ชุมชนคาดหวังให้
ตำบลสวนผึ้งมีการท่องเที่ยว $\bar{x}$ 3.54 ระดับความคาดหวังมาก 2.2 ชุมชนคาดหวังให้เกิดการเอา
เปรียบกันในชุมชน $\bar{x}$ 1.91 ระดับความคาดหวังน้อย 2.3 ชุมชนคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
ขนาดและโครงสร้างขององค์กรรัฐบาลส่วนท้องถิ่น $\bar{x}$ 3.42 ระดับความคาดหวังมาก 2.4 ชุมชน
คาดหวังให้ชุมชนมีการวางแผนและการกำหนดพื้นที่อย่างเป็นทางการเป็นส่วน $\bar{x}$ 3.58 ระดับความคาดหวัง
มาก 2.5 ชุมชนคาดหวังให้เกิดอาชีพและรายได้แก่ชุมชน $\bar{x}$ 4.24 ระดับความคาดหวังมากที่สุด 2.6
ชุมชนคาดหวังให้ค่าครองชีพมีความเหมาะสมแก่ชุมชน $\bar{x}$ 4.26 ระดับความคาดหวังมากที่สุด 2.7
ชุมชนคาดหวังให้เกิดการขายบริการทางเพศ $\bar{x}$ 1.93 ระดับความคาดหวังน้อย 2.8 ชุมชนคาดหวังให้
เกิดการเปลี่ยนแปลงอาชีพของชุมชน $\bar{x}$ 2.23 ระดับความคาดหวังน้อย สรุปค่าเฉลี่ยโดยรวมด้านที่ 2
การจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม $\bar{x}$ 3.14 ระดับความคาดหวังอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านที่ 3 ความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ ประกอบด้วย 3.1 ชุมชน
คาดหวังให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชน $\bar{x}$ 3.84 ระดับความคาดหวังมาก 3.2
ชุมชนคาดหวังให้เกิดความผูกพันภายในชุมชน $\bar{x}$ 4.18 ระดับความคาดหวังมาก 3.3 ชุมชนคาดหวัง
ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการค้า และอุตสาหกรรมของชุมชน $\bar{x}$ 3.56 ระดับความคาดหวังมาก 3.4
ชุมชนคาดหวังให้ชุมชนมีความสงบเรียบร้อย ไม่เกิดปัญหาอาชญากรรม $\bar{x}$ 4.27 ระดับความคาดหวัง
มากที่สุด สรุปค่าเฉลี่ยโดยรวมด้านที่ 3 ความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ $\bar{x}$ 3.96
ระดับความคาดหวังอยู่ในระดับมาก

ด้านที่ 4 ผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และครอบครัว ประกอบด้วย 4.1 ชุมชน
คาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต และค่านิยมของสังคมชุมชน $\bar{x}$ 2.10 ระดับความคาดหวัง
น้อย 4.2 ชุมชนคาดหวังให้ไม่เกิดความแตกต่างทางศาสนาและความเชื่อ $\bar{x}$ 3.92 ระดับความคาดหวัง
มาก 4.3 ชุมชนคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างครอบครัวของชุมชน $\bar{x}$ 3.35 ระดับความ
คาดหวังปานกลาง 4.4 ชุมชนคาดหวังให้เกิดการสร้างสามัคคีแก่ชุมชน $\bar{x}$ 4.15 ระดับความ
คาดหวังมาก 4.5 ชุมชนคาดหวังให้เกิดการเสริมสร้างความปลอดภัยในชุมชน $\bar{x}$ 4.23 ระดับความ
คาดหวังมากที่สุด 4.6 ชุมชนคาดหวังให้เกิดเวลาว่าง และโอกาสในการพักผ่อนของชุมชน $\bar{x}$ 3.11
ระดับความคาดหวังปานกลาง สรุปค่าเฉลี่ยโดยรวมด้านที่ 4 ผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล $\bar{x}$
3.47 ระดับความคาดหวังอยู่ในระดับมาก

ด้านที่ 5 ความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน ประกอบด้วย 5.1 ชุมชนคาดหวังให้เกิดการสร้างสรรคความเจริญด้าน โครงสร้างพื้นฐานของชุมชน $\bar{x}$ 3.96 ระดับความคาดหวังมาก 5.2 ชุมชนคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนเจ้าของที่ดิน การมีสิทธิในที่ดิน และการใช้ประโยชน์ที่ดิน $\bar{x}$ 2.15 ระดับความคาดหวังน้อย 5.3 ชุมชนคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม และคุณค่างานศิลปหัตถกรรม $\bar{x}$ 2.26 ระดับความคาดหวังน้อย สรุปค่าเฉลี่ยโดยรวมด้านที่ 5 ความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน $\bar{x}$ 2.78 ระดับความคาดหวังอยู่ในระดับปานกลาง

จากการศึกษาวัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี สามารถสรุประดับความคาดหวังของชุมชน ตามตารางที่ 4.5 ดังนี้

ตารางที่ 4.5 ตารางสรุปความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

ความคาดหวังของชุมชน	Mean	ระดับความคาดหวัง
ชุมชนคาดหวังให้ชุมชนมีความสงบเรียบร้อย ไม่เกิดปัญหาอาชญากรรม	4.27	มากที่สุด
ชุมชนคาดหวังให้ค่าครองชีพมีความเหมาะสมแก่ชุมชน	4.26	มากที่สุด
ชุมชนคาดหวังให้เกิดอาชีพและรายได้แก่ชุมชน	4.24	มากที่สุด
ชุมชนคาดหวังให้เกิดการเสริมสร้างความปลอดภัยในชุมชน	4.23	มากที่สุด
ชุมชนคาดหวังให้เกิดความแตกต่างด้านอายุ เพศ เชื้อชาติของชุมชน	2.34	น้อย
ชุมชนคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม และคุณค่างานศิลปหัตถกรรม	2.26	น้อย
ชุมชนคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอาชีพของชุมชนท้องถิ่น	2.23	น้อย
ชุมชนคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนเจ้าของที่ดิน การมีสิทธิในที่ดิน และการใช้ประโยชน์ที่ดิน	2.13	น้อย
ชุมชนคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต และค่านิยมของสังคมชุมชน	2.10	น้อย
ชุมชนคาดหวังให้เกิดการขายบริการทางเพศ	1.93	น้อย
ชุมชนคาดหวังให้เกิดการเอาเปรียบกันในชุมชน	1.91	น้อย

หมายเหตุ: N = 385

จากตารางที่ 4.5 สรุปความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี พบว่า

ประเด็นที่ชุมชนคาดหวังมากที่สุด คือ ต้องการให้เกิดขึ้น ได้แก่ ประเด็นชุมชนคาดหวังให้ชุมชนมีความสงบเรียบร้อย ไม่เกิดปัญหาอาชญากรรม ประเด็นชุมชนคาดหวังให้ค่าครองชีพมีความเหมาะสมแก่ชุมชน ประเด็นชุมชนคาดหวังให้เกิดอาชีพและรายได้แก่ชุมชน ประเด็นชุมชนคาดหวังให้เกิดการเสริมสร้างความปลอดภัยในชุมชน

และประเด็นที่ชุมชนคาดหวังน้อย คือ ไม่ต้องการให้เกิดขึ้น ได้แก่ ประเด็นชุมชนคาดหวังให้เกิดการเอาเปรียบกันในชุมชน ประเด็นชุมชนคาดหวังให้เกิดการขายบริการทางเพศ ประเด็นชุมชนคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต และค่านิยมของสังคมชุมชน ประเด็นชุมชนคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนเจ้าของที่ดิน การมีสิทธิ์ในที่ดิน และการใช้ประโยชน์ที่ดิน ประเด็นชุมชนคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอาชีพของชุมชนท้องถิ่น ประเด็นชุมชนคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม และคุณค่างานศิลปหัตถกรรม และประเด็นชุมชนคาดหวังให้เกิดความแตกต่างด้านอายุ เพศ เชื้อชาติของชุมชน

สามารถสรุปผลกระทบทางสังคม และความคาดหวังของชุมชนได้ตามตารางที่ 4.6 ดังนี้

ตารางที่ 4.6 ตารางสรุปผลกระทบทางสังคม และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

ลำดับ	ผลกระทบทางสังคม ระดับผลกระทบมาก
1	การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนเจ้าของที่ดิน การมีสิทธิ์ในที่ดิน และการใช้ประโยชน์ที่ดิน
2	การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอาชีพของชุมชน
3	การท่องเที่ยวทำให้ค่าครองชีพมีความเหมาะสมแก่ชุมชน
4	การท่องเที่ยวทำให้เกิดการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรในสังคมของชุมชน
5	ชุมชนเห็นด้วยที่ตำบลสวนผึ้งมีการท่องเที่ยว
6	การท่องเที่ยวทำให้ประชากรจากชุมชนอื่น เข้ามาหางานในแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน
7	การท่องเที่ยวก่อให้เกิดอาชีพและรายได้แก่ชุมชน
	ความคาดหวังของชุมชน ระดับความคาดหวังน้อย
1	ชุมชนคาดหวังให้เกิดการเอาเปรียบกันในชุมชน
2	ชุมชนคาดหวังให้เกิดการขายบริการทางเพศ

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ลำดับ	ผลกระทบทางสังคม ระดับผลกระทบมาก
	ความคาดหวังของชุมชน ระดับความคาดหวังน้อย
3	ชุมชนคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต และค่านิยมของสังคมชุมชน
4	ชุมชนคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนเจ้าของที่ดิน การมีสิทธิในที่ดิน และการใช้ประโยชน์ที่ดิน
5	ชุมชนคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอาชีพของชุมชนท้องถิ่น
6	ชุมชนคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม และคุณค่างานศิลปหัตถกรรม
7	ชุมชนคาดหวังให้เกิดความแตกต่างด้านอายุ เพศ เชื้อชาติของชุมชน

จากตารางที่ 4.6 พบว่าประเด็นที่มีผลกระทบทางสังคม ระดับผลกระทบมาก มี 7 ประเด็น ได้แก่ การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนเจ้าของที่ดิน การมีสิทธิในที่ดิน และการใช้ประโยชน์ที่ดิน การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอาชีพของชุมชน การท่องเที่ยวทำให้ค่าครองชีพมีความเหมาะสมแก่ชุมชน การท่องเที่ยวทำให้เกิดการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรในสังคมของชุมชน ชุมชนเห็นด้วยที่ตำบลสวนผึ้งมีการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวทำให้ประชากรจากชุมชนอื่น เข้ามาหางานในแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน และการท่องเที่ยวก่อให้เกิดอาชีพและรายได้แก่ชุมชน

และความคาดหวังของชุมชน ระดับความคาดหวังน้อย มี 7 ประเด็น ได้แก่ ชุมชนคาดหวังให้เกิดการเอาเปรียบกันในชุมชน ชุมชนคาดหวังให้เกิดการขายบริการทางเพศ ชุมชนคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต และค่านิยมของสังคมชุมชน ชุมชนคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนเจ้าของที่ดิน การมีสิทธิในที่ดิน และการใช้ประโยชน์ที่ดิน ชุมชนคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอาชีพของชุมชนท้องถิ่น ชุมชนคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม และคุณค่างานศิลปหัตถกรรม และชุมชนคาดหวังให้เกิดความแตกต่างด้านอายุ เพศ เชื้อชาติของชุมชน

จากการศึกษาวัตถุประสงค์ที่ 2 และวัตถุประสงค์ที่ 3 ได้นำผลการวิจัยมาเปรียบเทียบ และเรียงลำดับความสำคัญของผลกระทบทางสังคมที่เกิดขึ้น ตามตารางที่ 4.7 ดังนี้

ตารางที่ 4.7 ตารางเปรียบเทียบแสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็น
ของประชาชนตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ต่อผลกระทบทางสังคม
และความคาดหวังทางสังคมต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวน
ผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

ตารางเปรียบเทียบแสดงค่าเฉลี่ย และค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็น ของประชาชนตำบลสวนผึ้ง ต่อผลกระทบ ทางสังคมและความคาดหวังทางสังคม	ผลกระทบ			ความคาดหวัง			ลำดับ
	Mean	S.D.	ระดับ ผลกระทบ	Mean	S.D.	ระดับความ คาดหวัง	
การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง อาชีพของชุมชน	2.47	1.242	มาก	2.23	1.203	น้อย	1
การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนเจ้าของ ที่ดิน การมีสิทธิ์ในที่ดิน และการใช้ ประโยชน์ที่ดิน	2.38	1.304	มาก	2.13	1.150	น้อย	2
การท่องเที่ยวทำให้ประชากรจากชุมชนอื่น เข้ามาหางานในแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน	2.59	1.339	มาก	3.02	1.330	ปานกลาง	3
การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถี ชีวิต และค่านิยมของสังคมชุมชน	2.66	1.293	ปานกลาง	2.10	1.108	น้อย	4
การท่องเที่ยวทำให้เกิดการเพิ่มขึ้นของ จำนวนประชากรในสังคมของชุมชน	2.54	1.344	มาก	3.12	1.383	ปานกลาง	5
การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความแตกต่างด้าน อายุ เพศ เชื้อชาติของชุมชน	3.17	1.323	ปานกลาง	2.34	1.290	น้อย	6
การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเอาเปรียบกันใน ชุมชน	2.76	1.232	ปานกลาง	1.91	1.116	น้อย	7
การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการ เปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม และคุณค่างาน ศิลปหัตถกรรม	3.14	1.228	ปานกลาง	2.26	1.228	น้อย	8
การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการขาย บริการ	3.12	1.443	ปานกลาง	1.93	1.329	น้อย	9
การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง โครงสร้างครอบครัวของชุมชน	2.97	1.221	ปานกลาง	3.35	1.251	ปานกลาง	10
การท่องเที่ยวก่อให้เกิดเวลาว่างและโอกาส ในการพักผ่อนของชุมชน	2.79	1.216	ปานกลาง	3.11	1.288	ปานกลาง	11
การท่องเที่ยวก่อให้เกิดกลุ่ม ชมรมเกี่ยวกับ การท่องเที่ยว	3.24	1.226	ปานกลาง	3.31	1.331	ปานกลาง	12
ชุมชนเห็นด้วยที่ตำบลสวนผึ้งมีการ ท่องเที่ยว	3.57	1.385	มาก	3.54	1.361	มาก	13

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ตารางเปรียบเทียบแสดงค่าเฉลี่ย และค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็น ของประชาชนตำบลสวนผึ้ง ต่อผลกระทบ ทางสังคมและความคาดหวังทางสังคม	ผลกระทบ			ความคาดหวัง			ลำดับ
	Mean	S.D.	ระดับ ผลกระทบ	Mean	S.D.	ระดับความ คาดหวัง	
การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความแตกต่างทาง ศาสนาและความเชื่อ	2.69	1.269	ปานกลาง	3.92	1.138	มาก	14
การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความผูกพันภายใน ชุมชน	3.16	1.215	ปานกลาง	4.18	0.962	มาก	15
การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการ สร้างความสามัคคีแก่ชุมชน	3.21	1.203	ปานกลาง	4.15	1.070	มาก	16
การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใน การค้า และอุตสาหกรรมของชุมชน	2.77	1.317	ปานกลาง	3.56	1.300	มาก	17
การท่องเที่ยวทำให้ค่าครองชีพมีความ เหมาะสมแก่ชุมชน	3.49	1.121	มาก	4.26	0.989	มากที่สุด	18
การท่องเที่ยวทำให้เกิดความเข้าใจอันดี ระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชน	3.21	1.238	ปานกลาง	3.84	1.190	มาก	19
การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการ สร้างสรรค์ความเจริญทางสังคม	3.39	1.237	ปานกลาง	3.96	1.203	มาก	20
การท่องเที่ยวก่อให้เกิดอาชีพและรายได้แก่ ชุมชน	3.69	1.097	มาก	4.24	1.030	มากที่สุด	21
การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการ ป้องกันการอพยพ ย้ายถิ่นของชุมชน	3.27	1.305	ปานกลาง	3.65	1.301	มาก	22
การท่องเที่ยวทำให้ชุมชนมีการวางแผน และการกำหนดพื้นที่อย่างเป็นทางการเป็นส่วน	3.26	1.201	ปานกลาง	3.58	1.311	มาก	23
การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ขนาดและโครงสร้างขององค์กรรัฐบาล ส่วนท้องถิ่น	3.24	1.264	ปานกลาง	3.42	1.369	มาก	24
การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อย ไม่ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมในชุมชน	3.11	1.309	ปานกลาง	4.27	1.041	มากที่สุด	25
การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการ เสริมสร้างความปลอดภัย	3.12	1.277	ปานกลาง	4.23	1.059	มากที่สุด	26

หมายเหตุ: N = 385

จากตารางที่ 4.7 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของประชาชนตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีต่อผลกระทบทางสังคมและความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ประเด็นที่มีผลกระทบมากที่สุด คือ การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอาชีพของชุมชน รองลงมาคือ การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเจ้าของที่ดิน การมีสิทธิในที่ดิน และการใช้ประโยชน์ที่ดิน อันดับสาม คือ การท่องเที่ยวทำให้ประชากรจากชุมชนอื่นเข้ามาหางานในแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน อันดับสี่ คือ การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต และค่านิยมของสังคม อันดับห้า คือ การท่องเที่ยวทำให้เกิดการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรในสังคมของชุมชน อันดับหก คือ การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความแตกต่างด้านอายุ เพศ เชื้อชาติของชุมชน อันดับเจ็ด คือ การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเอาเปรียบกันในชุมชน อันดับแปด คือ การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม และคุณค่างานศิลปหัตถกรรม และอันดับเก้า คือ การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการขยายบริการทางเพศ ทั้งเก้าอันดับนี้เป็นผลกระทบเชิงลบ ซึ่งประชาชนมีความคาดหวังให้เกิดผลกระทบในด้านเหล่านี้ในระดับน้อยถึงปานกลาง

4.4 การทดสอบสมมุติฐาน

4.4.1 สมมุติฐานที่ 1 ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

จากสมมุติฐานข้างต้นสามารถกำหนดสมมุติฐานทางสถิติ ดังนี้

H_0 : ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.8 แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคม และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี จำแนกตามเพศ

ผลกระทบทางสังคม	เพศ	Mean	Std.	t	sig
		Deviation			
1. ด้านประชากร	ชาย	2.90	0.451	-1.947	0.052
	หญิง	3.00	0.537		
2. การจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม	ชาย	2.85	0.751	-1.858	0.064
	หญิง	3.01	0.916		
3. ความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ ที่มาจากใหม่	ชาย	3.15	0.650	2.284	0.023*
	หญิง	3.00	0.616		
4. ผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และ ครอบครัว	ชาย	2.94	0.703	0.856	0.393
	หญิง	2.88	0.747		
5. ความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของ ชุมชน	ชาย	2.97	0.768	0.142	0.887
	หญิง	2.96	0.757		
ความคาดหวัง	เพศ	Mean	Std.	t	sig
		Deviation			
1. ด้านประชากร	ชาย	3.19	0.693	2.346	0.020*
	หญิง	3.01	0.783		
2. การจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม	ชาย	3.25	0.498	3.492	0.001*
	หญิง	3.06	0.593		
3. ความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ ที่มาจากใหม่	ชาย	4.05	0.807	1.719	0.086
	หญิง	3.91	0.799		
4. ผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และ ครอบครัว	ชาย	3.55	0.540	2.528	0.012*
	หญิง	3.42	0.500		
5. ความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของ ชุมชน	ชาย	2.78	0.639	-0.162	0.871
	หญิง	2.79	0.653		

หมายเหตุ: N = 385, * ที่ระดับนัยสำคัญ .05

จากตารางที่ 4.8 ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีเพศต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมและความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีเพศต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมแตกต่างกันในด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ มีระดับความคาดหวังแตกต่างกันในด้านประชากร ด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม และด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล นั่นคือปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1)

4.4.2 สมมติฐานที่ 2 ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

จากสมมติฐานข้างต้นสามารถกำหนดสมมติฐานทางสถิติ ดังนี้

H_0 : ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.9 แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี จำแนกตามอายุ

ผลกระทบทางสังคม		Sum of		Mean		
		Squares	df	Square	F	Sig.
1. ด้านประชากร	Between Groups	0.761	4	0.190	0.742	0.564
	Within Groups	97.400	380	0.256		
	Total	98.161	384			
2. การจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม	Between Groups	2.587	4	0.647	0.883	0.474
	Within Groups	278.285	380	0.732		
	Total	280.872	384			
3. ความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่	Between Groups	0.625	4	0.156	0.386	0.819
	Within Groups	153.754	380	0.405		
	Total	154.379	384			
4. ผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และครอบครัว	Between Groups	0.272	4	0.068	0.126	0.973
	Within Groups	204.269	380	0.538		
	Total	204.540	384			
5. ความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน	Between Groups	3.339	4	0.835	1.447	0.218
	Within Groups	219.254	380	0.577		
	Total	222.593	384			

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ความคาดหวัง		Sum of		Mean		
		Squares	df	Square	F	Sig.
1. ด้านประชากร	Between	1.482	4	0.370	0.653	0.625
	Groups					
	Within	215.520	380	0.567		
	Groups					
	Total	217.002	384			
2. การจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม	Between	2.537	4	0.634	2.014	0.092
	Groups					
	Within	119.705	380	0.315		
	Groups					
	Total	122.242	384			
3. ความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ ที่มาจากใหม่	Between	4.920	4	1.230	1.915	0.107
	Groups					
	Within	244.034	380	0.642		
	Groups					
	Total	248.954	384			
4. ผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และ ครอบครัว	Between	4.722	4	1.181	4.514	0.001
	Groups					*
	Within	99.389	380	0.262		
	Groups					
	Total	104.112	384			
5. ความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของ ชุมชน	Between	0.773	4	0.193	0.459	0.766
	Groups					
	Within	159.985	380	0.421		
	Groups					
	Total	160.757	384			

หมายเหตุ: N = 385, *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีอายุต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมและความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) อย่างไรก็ตาม พบว่า ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีอายุต่างกัน มีระดับความคาดหวังแตกต่างกันในด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และครอบครัว นั่นคือปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1)

ตารางที่ 4.10 การเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านประชากร กับอายุ โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มอายุ

	ต่ำกว่า 20 ปี	20-30 ปี	30-40 ปี	40-50 ปี	มากกว่า 50 ปีขึ้นไป
ต่ำกว่า 20 ปี	-	0.008*	0.004*	0.013*	0.416
20-30 ปี		-	0.709	0.957	0.004*
30-40 ปี			-	0.776	0.002*
40-50 ปี				-	0.005*
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป					-

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 4.10 พบว่าระดับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านประชากร กับอายุมีความแตกต่างรายคู่อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มี 6 คู่ ได้แก่

คู่ที่หนึ่ง ประชาชนที่มีอายุ ต่ำกว่า 20 ปี มีความคาดหวังด้านประชากรมากกว่า ประชาชนที่มีอายุ 20-30 ปี โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.008

คู่ที่สอง ประชาชนที่มีอายุ ต่ำกว่า 20 ปี มีความคาดหวังด้านประชากรมากกว่า ประชาชนที่มีอายุ 30-40 ปี โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.004

คู่ที่สาม ประชาชนที่มีอายุ ต่ำกว่า 20 ปี มีความคาดหวังด้านประชากรมากกว่า ประชาชนที่มีอายุ 40-50 ปี โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.013

คู่ที่สี่ ประชาชนที่มีอายุ 20-30 ปี มีความคาดหวังด้านประชากรมากกว่า ประชาชนที่มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.004

คู่ที่ห้า ประชาชนที่มีอายุ 30-40 ปี มีความคาดหวังด้านประชากรมากกว่า ประชาชนที่มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.002

คู่ที่หก ประชาชนที่มีอายุ 40-50 ปี มีความคาดหวังด้านประชากรมากกว่า ประชาชนที่มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.005

4.4.3 สมมุติฐานที่ 3 ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีศาสนาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

จากสมมุติฐานข้างต้นสามารถกำหนดสมมุติฐานทางสถิติ ดังนี้

H_0 : ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีศาสนาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

H_1 : ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีศาสนาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.11 แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคม และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี จำแนกตามศาสนา

ผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว	ศาสนา	Mean	Std. Deviation	t	sig
1. ด้านประชากร	พุทธ	2.90	0.458	-4.836	0.000*
	คริสต์	3.28	0.600		
2. การจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม	พุทธ	2.91	0.834	-1.488	0.138
	คริสต์	3.09	0.942		
3. ความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่	พุทธ	3.13	0.595	4.962	0.000*
	คริสต์	2.68	0.687		

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว	ศาสนา	Mean	Std. Deviation	t	sig
4. ผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และครอบครัว	พุทธ	3.01	0.697	6.820	0.000*
	คริสต์	2.37	0.654		
5. ความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน	พุทธ	3.02	0.755	2.923	0.004*
	คริสต์	2.72	0.744		
ความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว	ศาสนา	Mean	Std. Deviation	t	sig
1. ด้านประชากร	พุทธ	3.20	0.691	7.110	0.000*
	คริสต์	2.52	0.782		
2. การจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม	พุทธ	3.23	0.509	7.213	0.000*
	คริสต์	2.67	0.589		
3. ความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่	พุทธ	3.99	0.830	1.633	0.105
	คริสต์	3.84	0.656		
4. ผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และครอบครัว	พุทธ	3.49	0.536	1.654	0.099
	คริสต์	3.38	0.427		
5. ความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน	พุทธ	2.85	0.664	5.678	0.000*
	คริสต์	2.47	0.436		

หมายเหตุ: N = 385, *ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีศาสนาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมและความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือปฏิเสธสมมุติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมุติฐานรอง (H_1) อย่างไรก็ตาม พบว่า ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีศาสนาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมไม่ต่างกัน ในด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม มีระดับความคาดหวังไม่แตกต่างกันในด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ และด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และครอบครัว นั่นคือยอมรับสมมุติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมุติฐานรอง (H_1)

4.4.4 สมมุติฐานที่ 4 ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

จากสมมุติฐานข้างต้นสามารถกำหนดสมมุติฐานทางสถิติ ดังนี้

H_0 : ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.12 แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา

ผลกระทบทางสังคม		Sum of	Mean		F	Sig.
		Squares	df	Square		
1. ด้านประชากร	Between	6.544	6	1.091	4.500	0.000*
	Groups					
	Within	91.617	378	0.242		
	Groups					
	Total	98.161	384			
2. การจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม	Between	9.502	6	1.584	2.206	0.042*
	Groups					
	Within	271.370	378	0.718		
	Groups					
	Total	280.872	384			

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ผลกระทบทางสังคม		Sum of		Mean		
		Squares	df	Square	F	Sig.
3. ความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่น และผู้ที่มาใหม่	Between Groups	6.425	6	1.071	2.736	0.013*
	Within Groups	147.954	378	0.391		
	Total	154.379	384			
4. ผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และครอบครัว	Between Groups	21.179	6	3.530	7.277	0.000*
	Within Groups	183.361	378	0.485		
	Total	204.540	384			
5. ความต้องการในโครงสร้างพื้นฐาน ของชุมชน	Between Groups	10.824	6	1.804	3.220	0.004*
	Within Groups	211.769	378	0.560		
	Total	222.593	384			
ความคาดหวัง		Sum of		Mean		
		Squares	df	Square	F	Sig.
1. ด้านประชากร	Between Groups	15.767	6	2.628	4.936	0.000*
	Within Groups	201.235	378	0.532		
	Total	217.002	384			
2. การจัดการชุมชน สถาบันหรือทาง สังคม	Between Groups	11.694	6	1.949	6.664	0.000*
	Within Groups	110.549	378	0.292		
	Total	122.242	384			

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ผลกระทบทางสังคม		Sum of		Mean		
		Squares	df	Square	F	Sig.
3. ความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่น และผู้ที่มาใหม่	Between	8.974	6	1.496	2.356	0.030*
	Groups					
	Within	239.980	378	0.635		
	Groups					
	Total	248.954	384			
4. ผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และครอบครัว	Between	4.647	6	0.775	2.944	0.008*
	Groups					
	Within	99.464	378	0.263		
	Groups					
	Total	104.112	384			
5. ความต้องการในโครงสร้างพื้นฐาน ของชุมชน	Between	4.312	6	0.719	1.737	0.111
	Groups					
	Within	156.445	378	0.414		
	Groups					

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคม และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือปฏิเสธสมมุติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมุติฐานรอง (H_1) อย่างไรก็ตามพบว่าประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความคาดหวังไม่ต่างกันในด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน มีระดับความคาดหวังไม่แตกต่างกัน นั่นคือยอมรับสมมุติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมุติฐานรอง (H_1)

ตารางที่ 4.13 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ด้านประชากร กับระดับการศึกษา โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มระดับการศึกษา

	ไม่ได้ศึกษา	ประถมศึกษา (ป.1-6)	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย	ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรีและอื่นๆ
ไม่ได้ศึกษา	-	0.096	0.506	0.291	0.437	0.380	0.591
ประถมศึกษา (ป.1-6)		-	0.001*	0.000*	0.037*	0.013*	0.187
มัธยมศึกษาตอนต้น			-	0.601	0.712	0.666	0.809
มัธยมศึกษาตอนปลาย				-	0.948	0.939	0.966
ปวส.					-	1.000	1.000
ปริญญาตรี						-	1.000
สูงกว่าปริญญาตรีและอื่นๆ							-

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 4.13 พบว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านประชากร กับระดับการศึกษามีความแตกต่างรายคู่อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มี 4 คู่ ได้แก่

คู่ที่หนึ่ง ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา (ป.1-6) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านประชากรมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.001

คู่ที่สอง ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา (ป.1-6) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านประชากรมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.000

คู่ที่สาม ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา (ป.1-6) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านประชากรมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับปวส. โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.037

คู่ที่สี่ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา (ป.1-6) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านประชากรมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.013

ตารางที่ 4.14 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านการจัดการชุมชนสถาบันหรือทางสังคม กับระดับการศึกษา โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มระดับการศึกษา

	ไม่ได้ศึกษา	ประถมศึกษา (ป.1-6)	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย	ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรีและอื่นๆ
ไม่ได้ศึกษา	-	0.013*	0.002*	0.008*	0.039*	0.076	0.013*
ประถมศึกษา (ป.1-6)		-	0.142	0.501	0.505	0.920	0.121
มัธยมศึกษาตอนต้น			-	0.541	0.960	0.481	0.283
มัธยมศึกษาตอนปลาย				-	0.763	0.776	0.194
ปวส.					-	0.642	0.330
ปริญญาตรี						-	0.177
สูงกว่าปริญญาตรีและอื่นๆ							-

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 4.14 พบว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม กับระดับการศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มี 5 คู่ ได้แก่

คู่ที่หนึ่ง ประชาชนที่ไม่ได้เรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคมมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา (ป.1-6) โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.013

คู่ที่สอง ประชาชนที่ไม่ได้เรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคมมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.002

คู่ที่สาม ประชาชนที่ไม่ได้เรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคมมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.008

คู่ที่สี่ ประชาชนที่ไม่ได้เรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคมมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับปวส. โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.039

คู่ที่ห้า ประชาชนที่ไม่ได้เรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคมมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีและอื่นๆ โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.013

ตารางที่ 4.15 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ กับระดับการศึกษา โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มระดับการศึกษา

	ไม่ได้ศึกษา	ประถมศึกษา (ป.1-6)	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย	ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรีและอื่นๆ
ไม่ได้ศึกษา	-	0.657	0.401	0.171	0.216	0.046*	0.643
ประถมศึกษา (ป.1-6)		-	0.048*	0.006*	0.078	0.005*	0.487
มัธยมศึกษาตอนต้น			-	0.487	0.452	0.117	0.936
มัธยมศึกษาตอนปลาย				-	0.737	0.283	0.850
ปวส.					-	0.618	0.717
ปริญญาตรี						-	0.462
สูงกว่าปริญญาตรีและอื่นๆ							-

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 4.15 พบว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ กับระดับการศึกษามีความแตกต่างรายคู่อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มี 4 คู่ ได้แก่

คู่ที่หนึ่ง ประชาชนที่ไม่ได้เรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่มากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.046

คู่ที่สอง ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา (ป.1-6) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่มากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.048

คู่ที่สาม ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา (ป.1-6) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่มากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.006

คู่ที่สี่ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา (ป.1-6) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่มากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.005

ตารางที่ 4.16 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และครอบครัว กับระดับการศึกษา โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มระดับการศึกษา

	ไม่ได้ศึกษา	ประถมศึกษา (ป.1-6)	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย	ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรีและอื่นๆ
ไม่ได้ศึกษา	-	0.954	0.004*	0.001*	0.168	0.023*	0.699
ประถมศึกษา (ป.1-6)		-	0.000*	0.000*	0.115	0.006*	0.697
มัธยมศึกษาตอนต้น			-	0.496	0.553	0.919	0.316
มัธยมศึกษาตอนปลาย				-	0.313	0.723	0.210
ปวส.					-	0.551	0.600
ปริญญาตรี						-	0.329

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

	ไม่ได้ ศึกษา	ประถมศึกษา (ป.1-6)	มัธยมศึกษา ตอนต้น	มัธยมศึกษา ตอนปลาย	ปวส.	ปริญญา ตรี	สูงกว่า ปริญญา ตรีและ อื่นๆ
สูงกว่า ปริญญาตรี และอื่นๆ							-

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 4.16 พบว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล กับระดับการศึกษาที่มีความแตกต่างรายคู่อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มี 6 คู่ ได้แก่

คู่ที่หนึ่ง ประชาชนที่ไม่ได้เรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคลมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.004

คู่ที่สอง ประชาชนที่ไม่ได้เรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคลมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.001

คู่ที่สาม ประชาชนที่ไม่ได้เรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคลมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.023

คู่ที่สี่ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา (ป.1-6) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคลมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.000

คู่ที่ห้า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา (ป.1-6) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคลมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.000

คู่มือ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา (ป.1-6) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคลมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.006

ตารางที่ 4.17 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน กับระดับการศึกษา โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มระดับการศึกษา

	ไม่ได้ศึกษา	ประถมศึกษา (ป.1-6)	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย	ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรีและอื่นๆ
ไม่ได้ศึกษา	-	0.893	0.027*	0.323	0.217	0.842	0.066
ประถมศึกษา (ป.1-6)		-	0.001*	0.178	0.177	0.719	0.043*
มัธยมศึกษาตอนต้น			-	0.123	0.784	0.032*	0.003*
มัธยมศึกษาตอนปลาย				-	0.537	0.278	0.017*
ปวส.					-	0.188	0.013*
ปริญญาตรี						-	0.098
สูงกว่าปริญญาตรีและอื่นๆ							-

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 4.17 พบว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชนการศึกษามีความแตกต่างรายคู่อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มี 7 คู่ ได้แก่

คู่ที่หนึ่ง ประชาชนที่ไม่ได้เรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชนมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.027

คู่ที่สอง ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา (ป.1-6) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชนมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.001

คู่ที่สาม ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา (ป.1-6) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชนมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีและอื่นๆ โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.043

คู่ที่สี่ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชนมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.032

คู่ที่ห้า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชนมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีและอื่นๆ โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.003

คู่ที่หก ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชนมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีและอื่นๆ โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.017

คู่ที่เจ็ด ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับปวส. มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชนมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีและอื่นๆ โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.013

ตารางที่ 4.18 การเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านประชากร กับระดับการศึกษา โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มระดับการศึกษา

	ไม่ได้ศึกษา	ประถมศึกษา (ป.1-6)	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย	ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรีและอื่นๆ
ไม่ได้ศึกษา	-	0.285	0.060	0.204	0.370	0.198	0.961
ประถมศึกษา (ป.1-6)		-	0.000*	0.001*	0.072	0.013*	0.670
มัธยมศึกษาตอนต้น			-	0.453	0.689	0.881	0.336
มัธยมศึกษาตอนปลาย				-	0.971	0.723	0.501
ปวส.					-	0.820	0.538
ปริญญาตรี						-	0.419
สูงกว่าปริญญาตรีและอื่นๆ							-

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 4.18 พบว่าระดับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านประชากร กับระดับการศึกษามีความแตกต่างรายคู่อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มี 3 คู่ ได้แก่

คู่ที่หนึ่ง ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา (ป.1-6) มีความคาดหวังด้านประชากรมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.000

คู่ที่สอง ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา (ป.1-6) มีความคาดหวังด้านประชากรมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.001

คู่ที่สาม ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา (ป.1-6) มีความคาดหวังด้านประชากรมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.013

ตารางที่ 4.19 การเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม กับระดับการศึกษา โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มระดับการศึกษา

	ไม่ได้ศึกษา	ประถมศึกษา (ป.1-6)	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย	ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรีและอื่นๆ
ไม่ได้ศึกษา	-	0.546	0.041*	0.015*	0.065	0.021*	0.390
ประถมศึกษา (ป.1-6)		-	0.000*	0.000*	0.010*	0.001*	0.234
มัธยมศึกษาตอนต้น			-	0.575	0.593	0.377	0.930
มัธยมศึกษาตอนปลาย				-	0.836	0.619	0.765
ปวส.					-	0.852	0.700
ปริญญาตรี						-	0.591
สูงกว่าปริญญาตรีและอื่นๆ							-

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 4.19 พบว่าระดับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม กับระดับการศึกษาที่มีความแตกต่างรายคู่อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มี 7 คู่ ได้แก่

คู่ที่หนึ่ง ประชาชนที่ไม่ได้เรียน มีความคาดหวังด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคมมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.041

คู่ที่สอง ประชาชนที่ไม่ได้เรียน มีความคาดหวังด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคมมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.015

คู่ที่สาม ประชาชนที่ไม่ได้เรียน มีความคาดหวังด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคมมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.021

คู่ที่สี่ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา (ป.1-6) มีความคาดหวังด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคมมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.000

คู่ที่ห้า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา (ป.1-6) มีความคาดหวังด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคมมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.000

คู่ที่หก ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา (ป.1-6) มีความคาดหวังด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคมมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับปวส. โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.010

คู่ที่เจ็ด ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา (ป.1-6) มีความคาดหวังด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคมมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.001

ตารางที่ 4.20 การเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ กับระดับการศึกษา โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มระดับการศึกษา

	ไม่ได้ศึกษา	ประถมศึกษา (ป.1-6)	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย	ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรีและอื่นๆ
ไม่ได้ศึกษา	-	0.073	0.064	0.002*	0.853	0.020*	0.428
ประถมศึกษา (ป.1-6)		-	0.710	0.016*	0.293	0.169	0.962
มัธยมศึกษาตอนต้น			-	0.084	0.242	0.281	0.947
มัธยมศึกษาตอนปลาย				-	0.032*	0.925	0.471
ปวส.					-	0.079	0.539
ปริญญาตรี						-	0.537
สูงกว่าปริญญาตรีและอื่นๆ							-

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 4.20 พบว่าระดับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ กับระดับการศึกษามีความแตกต่างรายคู่อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มี 4 คู่ได้แก่

คู่อีหนึ่ง ประชาชนที่ไม่ได้เรียน มีความคาดหวังด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่น และผู้ที่มาใหม่มากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.002

คู่อีสอง ประชาชนที่ไม่ได้เรียน มีความคาดหวังด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่น และผู้ที่มาใหม่มากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.020

คู่อีสอง ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา (ป.1-6) มีความคาดหวังด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่มากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.016

คู่อีสี่ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความคาดหวังด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่มากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับปวส. โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.032

ตารางที่ 4.21 การเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และครอบครัว กับระดับการศึกษา โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มระดับการศึกษา

	ไม่ได้ศึกษา	ประถมศึกษา (ป.1-6)	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย	ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรีและอื่นๆ
ไม่ได้ศึกษา	-	0.066	0.077	0.001*	0.147	0.013*	0.020*
ประถมศึกษา (ป.1-6)		-	0.858	0.006*	0.690	0.124	0.092
มัธยมศึกษาตอนต้น			-	0.030*	0.767	0.183	0.111
มัธยมศึกษาตอนปลาย				-	0.338	0.890	0.443
ปวส.					-	0.477	0.218
ปริญญาตรี						-	0.434

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

	ไม่ได้ ศึกษา	ประถมศึกษา (ป.1-6)	มัธยมศึกษา ตอนต้น	มัธยมศึกษา ตอนปลาย	ปวส.	ปริญญา ตรี	สูงกว่า ปริญญา ตรีและ อื่นๆ
สูงกว่า ปริญญาตรี และอื่นๆ							-

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 4.21 พบว่าระดับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคลกับระดับการศึกษา มีความแตกต่างรายคู่อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มี 5 คู่ ได้แก่

คู่ที่หนึ่ง ประชาชนที่ไม่ได้เรียน มีความคาดหวังด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคลมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.001

คู่ที่สอง ประชาชนที่ไม่ได้เรียน มีความคาดหวังด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคลมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.013

คู่ที่สาม ประชาชนที่ไม่ได้เรียน มีความคาดหวังด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคลมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีและอื่นๆ โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.020

คู่ที่สี่ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา (ป.1-6) มีความคาดหวังด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคลมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.006

คู่ที่ห้า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีความคาดหวังด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคลมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.030

4.4.5 สมมุติฐานที่ 5 ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

จากสมมุติฐานข้างต้นสามารถกำหนดสมมุติฐานทางสถิติ ดังนี้

H_0 : ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.22 แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี จำแนกตามอาชีพ

ผลกระทบทางสังคม		Sum of	Mean			
		Squares	df	Square	F	Sig.
1. ด้านประชากร	Between	5.606	4	1.402	5.754	0.000*
	Groups					
	Within	92.555	380	0.244		
	Groups					
	Total	98.161	384			
2. การจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม	Between	4.763	4	1.191	1.639	0.164
	Groups					
	Within	276.109	380	0.727		
	Groups					
	Total	280.872	384			
	Total	154.379	384			

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

ผลกระทบทางสังคม		Sum of	Mean	F	Sig.	
		Squares	df			Square
3. ความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชน ท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่	Between	10.754	4	2.689	7.113	0.000*
	Groups					
	Within	143.625	380	0.378		
	Groups					
	Total	154.379	384			
4. ผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และครอบครัว	Between	13.202	4	3.301	6.555	0.000*
	Groups					
	Within	191.338	380	0.504		
	Groups					
	Total	204.540	384			
5. ความต้องการในโครงสร้าง พื้นฐานของชุมชน	Between	11.758	4	2.939	5.298	0.000*
	Groups					
	Within	210.835	380	0.555		
	Groups					
	Total	222.593	384			
ความคาดหวัง		Sum of	Mean			
		Squares	df	Square	F	Sig.
1. ด้านประชากร	Between	16.636	4	4.159	7.888	0.000*
	Groups					
	Within	200.366	380	0.527		
	Groups					
	Total	217.002	384			

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

ผลกระทบทางสังคม		Sum of		Mean		Sig.
		Squares	df	Square	F	
2. การจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม	Between Groups	9.528	4	2.382	8.030	0.000*
	Within Groups	112.715	380	0.297		
	Total	122.242	384			
3. ความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่	Between Groups	5.052	4	1.263	1.968	0.099
	Within Groups	243.902	380	0.642		
	Total	248.954	384			
4. ผลกระทบในระดับส่วนตัวบุคคล และครอบครัว	Between Groups	3.008	4	0.752	2.827	0.025*
	Within Groups	101.103	380	0.266		
	Total	104.112	384			
5. ความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน	Between Groups	3.584	4	0.896	2.166	0.072
	Within Groups	157.173	380	0.414		
	Total	160.757	384			

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีอาชีพต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมและความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .05 นั่นคือปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) อย่างไรก็ตาม พบว่าประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีอาชีพต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมไม่ต่างกันในด้านจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม มีระดับความคาดหวังไม่แตกต่างกันในด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ และด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1)

ตารางที่ 4.23 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านประชากร กับอาชีพ โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มอาชีพ

เกษตรกร	รับจ้างทั่วไป/ พนักงาน/ ลูกจ้าง	ค้าขาย/ธุรกิจ ส่วนตัว	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ/ ข้าราชการ บำนาญ	อื่นๆ
เกษตรกร	-	0.000*	0.529	0.120
รับจ้างทั่วไป/ พนักงาน/ ลูกจ้าง	-	0.000*	0.307	0.404
ค้าขาย/ธุรกิจ ส่วนตัว	-	-	0.417	0.068
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ/ ข้าราชการ บำนาญ อื่นๆ	-	-	-	0.675
				-

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 4.23 พบว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านประชากร กับอาชีพมีความแตกต่างรายคู่อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มี 2 คู่ ได้แก่

คู่ที่หนึ่ง เกษตรกรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านประชากรมากกว่า อาชีพรับจ้างทั่วไป/พนักงาน/ลูกจ้าง โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.000

คู่ที่สอง อาชีพรับจ้างทั่วไป/พนักงาน/ลูกจ้างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านประชากรมากกว่า อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.000

ตารางที่ 4.24 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ กับอาชีพ โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มอาชีพ

	เกษตรกร	รับจ้างทั่วไป/ พนักงาน/ ลูกจ้าง	ค้าขาย/ธุรกิจ ส่วนตัว	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ/ ข้าราชการ บำนาญ	อื่นๆ
เกษตรกร	-	0.029*	0.245	0.845	0.017*
รับจ้างทั่วไป/ พนักงาน/ ลูกจ้าง		-	0.000*	0.398	0.000*
ค้าขาย/ธุรกิจ ส่วนตัว			-	0.398	0.140
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ/ ข้าราชการ บำนาญ อื่นๆ				-	0.086
					-

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 4.24 พบว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ กับอาชีพมีความแตกต่างรายคู่อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มี 4 คู่ ได้แก่

คู่ที่หนึ่ง เกษตรกร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นมากกว่า อาชีพรับจ้างทั่วไป/พนักงาน/ลูกจ้าง โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.029

คู่ที่สอง เกษตรกร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นมากกว่า อาชีพอื่นๆ โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.017

คู่ที่สาม อาชีพรับจ้างทั่วไป/พนักงาน/ลูกจ้าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นมากกว่า อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.000

คู่ที่สี่ อาชีพรับจ้างทั่วไป/พนักงาน/ลูกจ้าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นมากกว่า อาชีพอื่นๆ โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.000

ตารางที่ 4.25 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และครอบครัว กับอาชีพ โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มอาชีพ

	เกษตรกร	รับจ้างทั่วไป/ พนักงาน/ ลูกจ้าง	ค้าขาย/ธุรกิจ ส่วนตัว	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ/ ข้าราชการ บำนาญ	อื่นๆ
เกษตรกร	-	0.027*	0.039	0.837	0.719
รับจ้างทั่วไป/ พนักงาน/ลูกจ้าง		-	0.000*	0.199	0.040*
ค้าขาย/ธุรกิจ ส่วนตัว			-	0.343	0.193
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ/ ข้าราชการ บำนาญ				-	0.967

ตารางที่ 4.25 (ต่อ)

เกษตรกร	รับจ้างทั่วไป/ พนักงาน/ ลูกจ้าง	ค้าขาย/ธุรกิจ ส่วนตัว	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ/ ข้าราชการ บำนาญ	อื่นๆ
อื่นๆ				-

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 4.25 พบว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล กับ อาชีพมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มี 3 คู่ ได้แก่

คู่ที่หนึ่ง เกษตรกร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคลมากกว่า อาชีพรับจ้างทั่วไป/พนักงาน/ลูกจ้าง โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.027

คู่ที่สอง อาชีพรับจ้างทั่วไป/พนักงาน/ลูกจ้าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคลมากกว่า อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.000

คู่ที่สาม อาชีพรับจ้างทั่วไป/พนักงาน/ลูกจ้าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคลมากกว่า อาชีพอื่นๆ โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.040

ตารางที่ 4.26 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน กับอาชีพ โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มอาชีพ

	เกษตรกร	รับจ้างทั่วไป/ พนักงาน/ ลูกจ้าง	ค้าขาย/ธุรกิจ ส่วนตัว	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ/ ข้าราชการ บำนาญ	อื่นๆ
เกษตรกร	-	0.006*	0.755	0.167	0.132
รับจ้างทั่วไป/ พนักงาน/ ลูกจ้าง		-	0.016*	0.886	0.000*
ค้าขาย/ธุรกิจ ส่วนตัว			-	0.225	0.077
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ/ ข้าราชการ บำนาญ อื่นๆ				-	0.025*
					-

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 4.26 พบว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน กับอาชีพมีความแตกต่างรายคู่อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มี 4 คู่ ได้แก่

คู่ที่หนึ่ง เกษตรกร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชนมากกว่า อาชีพรับจ้างทั่วไป/พนักงาน/ลูกจ้าง โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.006

คู่ที่สอง อาชีพรับจ้างทั่วไป/พนักงาน/ลูกจ้าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชนมากกว่า อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.016

คู่ที่สาม อาชีพรับจ้างทั่วไป/พนักงาน/ลูกจ้าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชนมากกว่า อาชีพอื่นๆ โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.000

คู่ที่สี่ อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ/ข้าราชการบำนาญมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชนมากกว่า อาชีพอื่นๆ โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.025

ตารางที่ 4.27 การเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านประชากร กับอาชีพ โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มอาชีพ

เกษตรกร	รับจ้างทั่วไป/ พนักงาน/ ลูกจ้าง	ค้าขาย/ธุรกิจ ส่วนตัว	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ/ ข้าราชการ บำนาญ	อื่นๆ	
เกษตรกร	-	0.005*	0.127	0.816	0.265
รับจ้างทั่วไป/ พนักงาน/ ลูกจ้าง	-	0.000*	0.266	0.266	0.001*
ค้าขาย/ธุรกิจ ส่วนตัว		-	0.279	0.279	0.917
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ/ ข้าราชการ บำนาญ			-	-	0.351
อื่นๆ					-

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 4.27 พบว่าระดับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านประชากร กับอาชีพมีความแตกต่างรายคู่อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มี 3 คู่ ได้แก่

คู่ที่หนึ่ง เกษตรกร มีความคาดหวังด้านประชากรมากกว่า อาชีพรับจ้างทั่วไป/พนักงาน/ลูกจ้าง โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.005

คู่ที่สอง อาชีพรับจ้างทั่วไป/พนักงาน/ลูกจ้าง มีความคาดหวังด้านประชากรมากกว่า อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.000

คู่ที่สาม อาชีพรับจ้างทั่วไป/พนักงาน/ลูกจ้างมีความคาดหวังด้านประชากรมากกว่าอื่นๆ โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.001

ตารางที่ 4.28 การเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม กับอาชีพ โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มอาชีพ

	เกษตรกร	รับจ้างทั่วไป/ พนักงาน/ ลูกจ้าง	ค้าขาย/ธุรกิจ ส่วนตัว	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ/ ข้าราชการบำนาญ	อื่นๆ
เกษตรกร	-	0.004*	0.145	0.721	0.347
รับจ้างทั่วไป/ พนักงาน/ลูกจ้าง		-	0.000*	0.075	0.001
ค้าขาย/ธุรกิจ ส่วนตัว			-	0.649	0.822
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ/ ข้าราชการ บำนาญ				-	0.783
อื่นๆ					-

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 4.28 พบว่าระดับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม กับอาชีพมีความแตกต่างรายคู่อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มี 2 คู่ ได้แก่

คู่ที่หนึ่งเกษตรกร มีความคาดหวังด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคมมากกว่าอาชีพรับจ้างทั่วไป/พนักงาน/ลูกจ้าง โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.004

คู่ที่สอง อาชีพรับจ้างทั่วไป/พนักงาน/ลูกจ้าง มีความคาดหวังด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคมมากกว่า ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.000

ตารางที่ 4.29 การเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และครอบครัว กับอาชีพ โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มอาชีพ

	เกษตรกร	รับจ้างทั่วไป/ พนักงาน/ ลูกจ้าง	ค้าขาย/ธุรกิจ ส่วนตัว	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ/ ข้าราชการ บำนาญ	อื่นๆ
เกษตรกร	-	0.498	0.021*	0.979	0.014*
รับจ้างทั่วไป/ พนักงาน/ ลูกจ้าง		-	0.029*	0.723	0.022*
ค้าขาย/ธุรกิจ ส่วนตัว			-	0.188	0.532
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ/ ข้าราชการ บำนาญ อื่นๆ				-	0.107
					-

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 4.29 พบว่าระดับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล กับอาชีพมีความแตกต่างรายคู่อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มี 4 คู่ ได้แก่

คู่ที่หนึ่ง เกษตรกร มีความคาดหวังด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคลมากกว่า อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.021

คู่ที่สอง เกษตรกร มีความคาดหวังด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคลมากกว่า อาชีพอื่นๆ โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.014

คู่ที่สาม อาชีพรับจ้างทั่วไป/พนักงาน/ลูกจ้าง มีความคาดหวังด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคลมากกว่า อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.029

คู่ที่สี่ อาชีพรับจ้างทั่วไป/พนักงาน/ลูกจ้าง มีความคาดหวังด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคลมากกว่า อาชีพอื่นๆ โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.022

4.4.6 สมมุติฐานที่ 6 ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

จากสมมุติฐานข้างต้นสามารถกำหนดสมมุติฐานทางสถิติ ดังนี้

H_0 : ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.30 แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ผลกระทบทางสังคม		Sum of		Mean		Sig.
		Squares	df	Square	F	
1. ด้านประชากร	Between	5.641	4	1.410	5.792	0.000*
	Groups					
	Within	92.520	380	0.243		
	Groups					
	Total	98.161	384			
2. การจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม	Between	6.614	4	1.653	2.291	0.059
	Groups					
	Within	274.258	380	0.722		
	Groups					
	Total	280.872	384			
3. ความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่	Between	6.250	4	1.562	4.008	0.003*
	Groups					
	Within	148.129	380	0.390		
	Groups					
	Total	154.379	384			
4. ผลกระทบในระดับส่วนตัวบุคคล และครอบครัว	Between	29.894	4	7.474	16.261	0.000*
	Groups					
	Within	174.646	380	0.460		
	Groups					
	Total	204.540	384			

ตารางที่ 4.30 (ต่อ)

ผลกระทบทางสังคม		Sum of	Mean	F	Sig.
		Squares	Square		
5. ความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน	Between Groups	27.111	6.778	13.175	0.000*
	Within Groups	195.482	0.514		
	Total	222.593			
ความคาดหวัง		Sum of	Mean	F	Sig.
		Squares	Square		
		df			
1. ด้านประชากร	Between Groups	8.509	2.127	3.877	0.004*
	Within Groups	208.493	0.549		
	Total	217.002			
2. การจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม	Between Groups	9.340	2.335	7.859	0.000*
	Within Groups	112.903	0.297		
	Total	122.242			
3. ความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่	Between Groups	1.691	0.423	0.650	0.627
	Within Groups	247.263	0.651		
	Total	248.954			

ตารางที่ 4.30 (ต่อ)

ผลกระทบทางสังคม		Sum of	Mean	F	Sig.
		Squares	df		
4. ผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และครอบครัว	Between	0.266	4	0.066	0.243
	Groups				
	Within	103.846	380	0.273	
	Groups				
	Total	104.112	384		
5. ความต้องการใน โครงสร้าง พื้นฐานของชุมชน	Between	2.357	4	0.589	1.414
	Groups				0.229
	Within	158.400	380	0.417	
	Groups				
	Total	160.757	384		

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 4.30 พบว่า ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมและความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือปฏิเสธสมมุติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมุติฐานรอง (H_1) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมไม่ต่างกันในการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม มีระดับความคาดหวังไม่แตกต่างกันในด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ ด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคลและด้านความต้องการใน โครงสร้างพื้นฐานของชุมชน นั่นคือยอมรับสมมุติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมุติฐานรอง (H_1)

ตารางที่ 4.31 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านประชากร กับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้ (บาท)	ต่ำกว่า 10,000	10,000-20,000	20,000-30,000	30,000-40,000	40,000 บาทขึ้นไป
ต่ำกว่า 10,000	-	0.001*	0.000*	0.051	0.620
10,000-20,000		-	0.285	0.292	0.527
20,000-30,000			-	0.559	0.247
30,000-40,000				-	0.205
40,000 บาทขึ้นไป					-

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 4.31 พบว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านประชากร กับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีความแตกต่างรายคู่อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มี 2 คู่ ได้แก่

คู่ที่หนึ่ง ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย ต่ำกว่า 10,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านประชากรมากกว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย 10,000-20,000 บาท โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.001

คู่ที่สอง ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย ต่ำกว่า 10,000บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านประชากรมากกว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย 20,000-30,000 บาท โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.000

ตารางที่ 4.32 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่กับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้ (บาท)	ต่ำกว่า 10,000	10,000-20,000	20,000-30,000	30,000-40,000	40,000 บาทขึ้นไป
ต่ำกว่า 10,000	-	0.009*	0.001*	0.303*	0.728
10,000-20,000		-	0.254	0.763	0.563
20,000-30,000			-	0.860	0.252
30,000-40,000				-	0.538
40,000 บาทขึ้นไป					-

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 4.32 พบว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ กับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีความแตกต่างรายคู่อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มี 3 คู่ได้แก่

คู่ที่หนึ่ง ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย ต่ำกว่า 10,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่มากกว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย 10,000-20,000 บาท โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.009

คู่ที่สอง ประชาชนที่มีรายได้ ต่ำกว่า 10,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่มากกว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย 20,000-30,000 บาท โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.001

คู่ที่สาม ประชาชนที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่มากกว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย 30,000-40,000 บาท โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.303

ตารางที่ 4.33 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล กับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้ (บาท)	ต่ำกว่า 10,000	10,000- 20,000	20,000- 30,000	30,000- 40,000	40,000 บาท ขึ้นไป
ต่ำกว่า 10,000	-	0.000*	0.000*	0.011*	0.221
10,000- 20,000		-	0.001*	0.185	0.738
20,000- 30,000			-	0.955	0.044*
30,000- 40,000				-	0.193
40,000 บาท ขึ้นไป					-

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 4.33 พบว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล กับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีความแตกต่างรายคู่อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มี 5 คู่ได้แก่

คู่ที่หนึ่ง ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 10,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคลมากกว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย 10,000-20,000 บาท โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.000

คู่ที่สอง ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 10,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคลมากกว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย 20,000-30,000 บาท โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.000

คู่ที่สาม ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 10,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคลมากกว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย 30,000-40,000 บาท โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.011

คู่ที่สี่ ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย 10,000-20,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคลมากกว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย 20,000-30,000 บาท โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.001

คู่ที่ห้า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย 20,000-30,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคลมากกว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย 40,000 บาทขึ้นไป โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.044

ตารางที่ 4.34 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน กับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้ (บาท)	ต่ำกว่า 10,000	10,000- 20,000	20,000- 30,000	30,000- 40,000	40,000 บาท ขึ้นไป
ต่ำกว่า 10,000	-	0.313	0.000*	0.002*	0.762
10,000-20,000		-	0.000*	0.006*	0.953
20,000-30,000			-	0.554	0.006*
30,000-40,000				-	0.020*
40,000 บาทขึ้นไป					-

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 4.34 พบว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน กับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีความแตกต่างรายคู่อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มี 6 คู่ ได้แก่

คู่ที่หนึ่ง ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย ต่ำกว่า 10,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชนมากกว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย 20,000-30,000 บาท โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.000

คู่ที่สอง ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย ต่ำกว่า 10,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชนมากกว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย 30,000-40,000 บาท โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.002

คู่ที่สาม ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย 10,000-20,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชนมากกว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย 20,000-30,000 บาท โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.000

คู่ที่สี่ ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย 10,000-20,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชนมากกว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย 30,000-40,000 บาท โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.006

คู่ที่ห้า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย 20,000-30,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชนมากกว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย 40,000 บาทขึ้นไป โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.006

คู่ที่หก ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย 30,000-40,000บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชนมากกว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย 40,000 บาทขึ้นไป โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.020

ตารางที่ 4.35 การเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านประชากร กับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้ (บาท)	ต่ำกว่า 10,000	10,000- 20,000	20,000- 30,000	30,000- 40,000	40,000 บาท ขึ้นไป
ต่ำกว่า 10,000	-	0.000*	0.080	0.501	0.312
10,000- 20,000		-	0.443	0.755	0.777
20,000- 30,000			-	0.990	0.896
30,000- 40,000				-	0.939
40,000 บาท ขึ้นไป					-

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 4.35 พบว่าระดับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านประชากร กับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีความแตกต่างรายคู่อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มี 1 คู่ ได้แก่ ประชาชนที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มีความคาดหวังด้านประชากรมากกว่า ประชาชนที่มีรายได้ 10,000-20,000 บาท โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.000

ตารางที่ 4.36 การเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม กับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้ (บาท)	ต่ำกว่า 10,000	10,000- 20,000	20,000- 30,000	30,000- 40,000	40,000 บาท ขึ้นไป
ต่ำกว่า 10,000	-	0.000*	0.002*	0.154	0.186
10,000- 20,000		-	0.770	0.910	0.698
20,000- 30,000			-	0.818	0.828
30,000- 40,000				-	0.734
40,000 บาท ขึ้นไป					-

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 4.36 พบว่าระดับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม กับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีความแตกต่างรายคู่อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มี 2 คู่ ได้แก่

คู่ที่หนึ่ง ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย ต่ำกว่า 10,000 บาท มีความคาดหวังด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคมมากกว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย 10,000-20,000 บาท โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.000

คู่ที่สอง ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย ต่ำกว่า 10,000 บาท มีความคาดหวังด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคมมากกว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย 20,000-30,000 บาท โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.002

4.4.7 สมมุติฐานที่ 7 ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

จากสมมุติฐานข้างต้นสามารถกำหนดสมมุติฐานทางสถิติ ดังนี้

H_0 : ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.37 แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่

ผลกระทบทางสังคม		Sum of	Mean		F	Sig.
		Squares	df	Square		
1. ประชากร	Between	2.882	6	0.480	1.906	0.079
	Groups					
	Within	95.279	378	0.252		
	Groups					
	Total	98.161	384			
2. การจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม	Between	2.882	6	0.480	0.653	0.688
	Groups					
	Within	277.990	378	0.735		
	Groups					
	Total	280.872	384			

ตารางที่ 4.37 (ต่อ)

ผลกระทบทางสังคม		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
3. ความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่	Between Groups	6.618	6	1.103	2.822	0.011*
	Within Groups	147.761	378	0.391		
	Total	154.379	384			
4. ผลกระทบในระดับส่วนตัวบุคคล และครอบครัว	Between Groups	6.255	6	1.043	1.987	0.067
	Within Groups	198.285	378	0.525		
	Total	204.540	384			
5. ความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน	Between Groups	5.052	6	0.842	1.463	0.190
	Within Groups	217.541	378	0.576		
	Total	222.593	384			
ความคาดหวัง		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1. ประชากร	Between Groups	8.099	6	1.350	2.442	0.025*
	Within Groups	208.903	378	0.553		
	Total	217.002	384			

ตารางที่ 4.37 (ต่อ)

ความคาดหวัง		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
2. การจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม	Between Groups	9.021	6	1.503	5.019	0.000*
	Within Groups	113.222	378	0.300		
	Total	122.242	384			
3. ความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่	Between Groups	7.015	6	1.169	1.827	0.093
	Within Groups	241.939	378	0.640		
	Total	248.954	384			
4. ผลกระทบในระดับส่วนตัวบุคคล และครอบครัว	Between Groups	2.481	6	0.413	1.538	0.165
	Within Groups	101.631	378	0.269		
	Total	104.112	384			
5. ความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน	Between Groups	7.683	6	1.281	3.162	0.005*
	Within Groups	153.074	378	0.405		
	Total	160.757	384			

จากตารางที่ 4.37 พบว่าประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมและความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือยอมรับสมมุติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมุติฐานรอง (H_1) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่ต่างกัน มีระดับ

ความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมต่างกันในด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ มีระดับความคาดหวังแตกต่างกันในด้านประชากร ด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม และด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน นั่นคือปฏิเสธสมมุติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมุติฐานรอง (H_1)

ตารางที่ 4.38 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ กับระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่ โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่

	ต่ำกว่า 5 ปี	5-10 ปี	10-15 ปี	15-20 ปี	20-25 ปี	25-30 ปี	มากกว่า 30 ปีขึ้นไป
ต่ำกว่า 5 ปี	-	0.502	0.681	0.957	0.729	0.196	0.321
5-10 ปี		-	0.699	0.311	0.126	0.002*	0.008*
10-15 ปี			-	0.548	0.247	0.006*	0.023*
15-20 ปี				-	0.492	0.013*	0.049*
20-25 ปี					-	0.119	0.286
25-30 ปี						-	0.559
มากกว่า 30 ปีขึ้นไป							-

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 4.38 พบว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ กับระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่ที่มีความแตกต่างรายคู่อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มี 6 คู่ ได้แก่

คู่ที่หนึ่ง ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 5-10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่น และผู้ที่มาใหม่มากกว่า ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 25-30 ปี โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.002

คู่ที่สอง ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 5-10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่น และผู้ที่มาใหม่มากกว่า ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ มากกว่า 30 ปี ขึ้นไป โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.008

คู่ที่สาม ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 10-15 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่น และผู้ที่มาใหม่มากกว่า ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 25-30 ปี โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.006

คู่ที่สี่ ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 10-15 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่น และผู้ที่มาใหม่มากกว่า ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ มากกว่า 30 ปี ขึ้นไป โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.023

คู่ที่ห้า ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 15-20 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่น และผู้ที่มาใหม่มากกว่า ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 25-30 ปี โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.013

คู่ที่หก ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 15-20 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคม ด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่น และผู้ที่มาใหม่มากกว่า ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ มากกว่า 30 ปี ขึ้นไป โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.049

ตารางที่ 4.39 การเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านประชากร กับระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่ โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่

	ต่ำกว่า 5 ปี	5-10 ปี	10-15 ปี	15-20 ปี	20-25 ปี	25-30 ปี	มากกว่า 30 ปีขึ้นไป
ต่ำกว่า 5 ปี	-	0.804	0.437	0.818	0.947	0.133	0.186
5-10 ปี		-	0.138	0.448	0.635	0.007*	0.014*
10-15 ปี			-	0.352	0.273	0.278	0.422

ตารางที่ 4.39 (ต่อ)

	ต่ำกว่า 5 ปี	5-10 ปี	10-15 ปี	15-20 ปี	20-25 ปี	25-30 ปี	มากกว่า 30 ปีขึ้นไป
15-20 ปี				-	0.788	0.019*	0.040*
20-25 ปี					-	0.017*	0.034*
25-30 ปี						-	0.722
มากกว่า 30 ปีขึ้นไป							-

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 4.39 พบว่าระดับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านประชากร กับระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่ที่มีความแตกต่างรายคู่อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มี 6 คู่ ได้แก่

คู่ที่หนึ่ง ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 5-10 ปี มีความคาดหวังด้านผลกระทบต่อประชากรของประชาชนมากกว่า ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 25-30 ปี โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.007

คู่ที่สอง ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 5-10 ปี มีความคาดหวังด้านผลกระทบต่อประชากรของประชาชนมากกว่า ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ มากกว่า 30 ปีขึ้นไป โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.014

คู่ที่สาม ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 15-20 ปี มีความคาดหวังด้านผลกระทบต่อประชากรของประชาชนมากกว่า ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 25-30 ปี โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.019

คู่ที่สี่ ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 15-20 ปี มีความคาดหวังด้านผลกระทบต่อประชากรของประชาชนมากกว่า ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ มากกว่า 30 ปีขึ้นไป โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.040

คู่ที่ห้า ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 20-25 ปี มีความคาดหวังด้านผลกระทบต่อประชากรของประชาชนมากกว่า ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 25-30 ปี โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.017

คู่ที่หก ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 20-25 ปี มีความคาดหวังด้านผลกระทบต่อประชากรของประชาชนมากกว่า ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ มากกว่า 30 ปีขึ้นไป โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.034

ตารางที่ 4.40 การเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม กับระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่ โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างกลุ่มระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่

	ต่ำกว่า 5 ปี	5-10 ปี	10-15 ปี	15-20 ปี	20-25 ปี	25-30 ปี	มากกว่า 30 ปีขึ้นไป
ต่ำกว่า 5 ปี	-	0.213	0.700	0.578	0.692	0.141	0.373
5-10 ปี		-	0.207	0.238	0.192	0.000*	0.001*
10-15 ปี			-	0.811	0.995	0.003*	0.038*
15-20 ปี				-	0.806	0.000*	0.007*
20-25 ปี					-	0.002*	0.028*
25-30 ปี						-	0.265
มากกว่า 30 ปีขึ้นไป							-

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 4.40 พบว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม กับระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่ที่มีความแตกต่างรายคู่อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มี 8 คู่ ได้แก่

คู่ที่หนึ่ง ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 5-10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือสังคมมากกว่า ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 25-30 ปี โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.000

คู่ที่สอง ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 5-10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือสังคมมากกว่า ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ มากกว่า 30 ปีขึ้นไป โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.001

คู่มือสาม ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 10-15 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือสังคมมากกว่า ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 25-30 ปี โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.003

คู่มือสี่ ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 10-15 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือสังคมมากกว่า ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ มากกว่า 30 ปีขึ้นไป โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.038

คู่มือห้า ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 15-20 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือสังคมมากกว่า ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 25-30 ปี โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.000

คู่มือหก ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 15-20 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือสังคมมากกว่า ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ มากกว่า 30 ปีขึ้นไป โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.007

คู่มือเจ็ด ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 20-25 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือสังคมมากกว่า ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 25-30 ปี โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.002

คู่มือแปด ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 20-25 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือสังคมมากกว่า ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ มากกว่า 30 ปีขึ้นไป โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.028

ตารางที่ 4.41 การเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน กับระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่ โดยใช้ค่าสถิติ LSD เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่อะหว่างกลุ่มระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่

	ต่ำกว่า 5 ปี	5-10 ปี	10-15 ปี	15-20 ปี	20-25 ปี	25-30 ปี	มากกว่า 30 ปีขึ้นไป
ต่ำกว่า 5ปี	-	0.036*	0.068	0.107	0.105	0.707	0.663
5-10 ปี		-	0.667	0.340	0.424	0.004*	0.005*
10-15 ปี			-	0.625	0.717	0.015*	0.017*

ตารางที่ 4.41 (ต่อ)

	ต่ำกว่า 5 ปี	5-10 ปี	10-15 ปี	15-20 ปี	20-25 ปี	25-30 ปี	มากกว่า 30 ปีขึ้นไป
15-20 ปี				-	0.918	0.022*	0.025*
20-25 ปี					-	0.031*	0.035*
25-30 ปี						-	0.914
มากกว่า 30 ปีขึ้นไป							-

หมายเหตุ: *ระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 4.41 พบว่าระดับความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน กับระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่ที่มีความแตกต่างรายคู่อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มี 9 คู่ได้แก่

คู่ที่หนึ่ง ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ ต่ำกว่า 5 ปี มีความคาดหวังด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชนมากกว่า ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 5-10 ปี โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.036

คู่ที่สอง ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 5-10 ปี มีความคาดหวังด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชนมากกว่า ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 25-30 ปี โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.004

คู่ที่สาม ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 5-10 ปี มีความคาดหวังด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชนมากกว่า ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ มากกว่า 30 ปีขึ้นไป โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.005

คู่ที่สี่ ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 10-15 ปี มีความคาดหวังด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชนมากกว่า ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 25-30 ปี โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.015

คู่ที่ห้า ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 10-15 ปี มีความคาดหวังด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชนมากกว่า ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ มากกว่า 30 ปีขึ้นไป โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.005

คู่ที่หก ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 15-20 ปี มีความคาดหวังด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชนมากกว่า ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 25-30 ปี โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.022

คู่ที่เจ็ด ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 15-20 ปี มีความคาดหวังด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชนมากกว่า ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ มากกว่า 30 ปีขึ้นไป โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.025

คู่ที่แปด ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 20-25 ปี มีความคาดหวังด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชนมากกว่า ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 25-30 ปี โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.031

คู่ที่เก้า ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ 20-25 ปี มีความคาดหวังด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชนมากกว่า ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ มากกว่า 30 ปีขึ้นไป โดยมีค่า sig เท่ากับ 0.035

จากการทดสอบสมมติฐานทั้ง 7 ข้อ สามารถสรุปได้ตามตารางที่ 4.42 ดังนี้

ตารางที่ 4.42 ผลการทดสอบสมมติฐาน และสถิติที่ใช้ในการทดสอบ

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน	สถิติที่ใช้ในการทดสอบ
1. ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐานรอง ผลกระทบ ข้อที่ 3 ความคาดหวัง ข้อที่ 1,2 และ 4	t-test
2. ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐานรอง ความคาดหวัง ข้อที่ 4	F-test One way ANOVA
3. ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีศาสนาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐานรอง ผลกระทบ ข้อที่ 1 3 4 และ 5 ความคาดหวัง ข้อที่ 1 2 และ 5	t-test

ตารางที่ 4.42 (ต่อ)

สมมุติฐาน	ผลการทดสอบสมมุติฐาน	สถิติที่ใช้ในการทดสอบ
4. ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน	ยอมรับสมมุติฐานรอง ผลกระทบ ข้อที่ 1-5 ความคาดหวัง ข้อที่ 1-4	F-test One way ANOVA
5. ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน	ยอมรับสมมุติฐานรอง ผลกระทบ ข้อที่ 1 3 4 และ 5 ความคาดหวัง ข้อที่ 1 2 และ 4	F-test One way ANOVA
6. ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน	ยอมรับสมมุติฐานรอง ผลกระทบ ข้อที่ 1 3 4 และ 5 ความคาดหวัง ข้อที่ 1 และ 2	F-test One way ANOVA
7. ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน	ยอมรับสมมุติฐานรอง ผลกระทบ ข้อที่ 3 ความคาดหวัง ข้อที่ 1, 2 และ 5	F-test One way ANOVA

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ในครั้งนี้เป็นการศึกษาความแตกต่างของตัวแปรด้านประชากร ต่อผลกระทบทางสังคมและความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง ผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว ความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และการเสนอแนวทางการจัดการผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ในด้านต่างๆ ประกอบด้วย 1) ด้านประชากร 2) การจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม 3) ความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ 4) ผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคลและครอบครัว 5) ความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชนโดยการเก็บข้อมูลจากประชาชนในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี จำนวน 385 คน จากนั้นนำผลการศึกษาที่ได้จากการวิจัยเสนอเป็นแนวทางการจัดการผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาพัฒนา ปรับปรุง และแก้ไข ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อชุมชน ทำให้ชุมชนได้รับผลกระทบทางสังคมด้านลบน้อยที่สุด สำหรับผลการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 สรุปการทดสอบสมมุติฐาน

1) ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน ยอมรับสมมุติฐานรอง (H_1) ในประเด็นผลกระทบทางสังคม ด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ และในประเด็นความคาดหวัง ด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม และด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และครอบครัว

7) ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน ขอมรับสมมุติฐานรอง (H₁) ในประเด็นผลกระทบทางสังคม ด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ และในประเด็นความคาดหวัง ด้านประชากร ด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม และด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน

5.1.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 59 มีอายุ 20-30 ปี ร้อยละ 30.4 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 83.1 ระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา ร้อยละ 49.4 ประชาชนร้อยละ 54.8 มีอาชีพรับจ้างทั่วไป/พนักงาน/ลูกจ้าง ประชาชนร้อยละ 72.2 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท และประชาชนร้อยละ 21.8 มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนมากกว่า 30 ปีขึ้นไป

5.1.3 ผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

1) ด้านประชากร โดยรวมระดับผลกระทบปานกลาง $\bar{x}$ 2.96 ประเด็นที่มีระดับผลกระทบมาก และเป็นผลกระทบเชิงลบ ได้แก่ การท่องเที่ยวทำให้เกิดการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรในสังคมของชุมชน $\bar{x}$ 2.54 และการท่องเที่ยวทำให้ประชากรจากชุมชนอื่น เข้ามาหางานในแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน $\bar{x}$ 2.59 ส่วนในประเด็นการท่องเที่ยวก่อให้เกิดกลุ่ม ชุมชน เกี่ยวกับการท่องเที่ยว $\bar{x}$ 3.24 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการป้องกันการอพยพ ย้ายถิ่นของชุมชน $\bar{x}$ 3.27 และการท่องเที่ยวก่อให้เกิดความแตกต่างด้านอายุ เพศ เชื้อชาติของชุมชน $\bar{x}$ 3.17 ระดับผลกระทบปานกลาง

2) ด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม โดยรวมระดับผลกระทบปานกลาง $\bar{x}$ 2.94 ประเด็นที่มีระดับผลกระทบมาก และเป็นผลกระทบเชิงบวก ได้แก่ ชุมชนเห็นด้วยที่ตำบลสวนผึ้งมีการท่องเที่ยว $\bar{x}$ 3.57 การท่องเที่ยวทำให้ชุมชนมีการวางแผน และการกำหนดพื้นที่อย่างเป็นสัดส่วน $\bar{x}$ 3.26 การท่องเที่ยวทำให้เกิดอาชีพและรายได้แก่ชุมชน $\bar{x}$ 3.69 และประเด็นที่มีระดับผลกระทบมาก และเป็นผลกระทบเชิงลบ คือ การท่องเที่ยวทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอาชีพของชุมชน $\bar{x}$ 2.47

3) ด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ โดยรวมระดับผลกระทบปานกลาง $\bar{x}$ 3.06 และเมื่อแบ่งเป็นประเด็นระดับผลกระทบปานกลางเช่นกัน ได้แก่ การท่องเที่ยวทำ

ให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชน $\bar{x}$ 3.21 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความผูกพันภายในชุมชน $\bar{x}$ 3.16 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการค้า และอุตสาหกรรมของชุมชน $\bar{x}$ 2.77 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อย ไม่ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมในชุมชน $\bar{x}$ 3.11

4) ด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล โดยรวมระดับผลกระทบปานกลาง $\bar{x}$ 2.90 และเมื่อแบ่งเป็นประเด็นผลกระทบอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ได้แก่ การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต และค่านิยมของสังคมชุมชน $\bar{x}$ 2.66 การท่องเที่ยวเกิดความแตกต่างทางศาสนาและความเชื่อ $\bar{x}$ 2.69 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างครอบครัวของชุมชน $\bar{x}$ 2.97 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความสามัคคีแก่ชุมชน $\bar{x}$ 3.21 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการเสริมสร้างความปลอดภัย $\bar{x}$ 3.12 การท่องเที่ยวให้เกิดเวลาว่าง และโอกาสในการพักผ่อนของชุมชน $\bar{x}$ 2.79

5) ด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน โดยรวมระดับผลกระทบปานกลาง $\bar{x}$ 2.97 ประเด็นที่มีระดับผลกระทบมาก คือ การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนเจ้าของที่ดิน การมีสิทธิ์ในที่ดิน และการใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็นผลกระทบเชิงลบ $\bar{x}$ 2.38 ส่วนในประเด็นการท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างสรรค์ความเจริญทางสังคม $\bar{x}$ 3.39 และการท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม และคุณค่างานศิลปหัตถกรรม $\bar{x}$ 3.14ระดับผลกระทบปานกลาง

5.1.4 ความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

1) ด้านประชากร โดยรวมระดับความคาดหวังปานกลาง $\bar{x}$ 3.08 ประเด็นที่มีระดับความคาดหวังมาก คือ ท่านคาดหวังให้เกิดการป้องกันการอพยพ ย้ายถิ่นของชุมชน $\bar{x}$ 3.65 และประเด็นที่มีระดับความคาดหวังน้อย คือ ท่านคาดหวังให้เกิดความแตกต่างด้านอายุ เพศ เชื้อชาติของชุมชน $\bar{x}$ 2.34 ส่วนประเด็นอื่นๆ มีระดับความคาดหวังปานกลาง

2) ด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม โดยรวมระดับความคาดหวังปานกลาง $\bar{x}$ 3.14 ประเด็นที่มีระดับความคาดหวังมากที่สุด ได้แก่ ท่านคาดหวังให้เกิดอาชีพและรายได้แก่ชุมชน $\bar{x}$ 4.24 และท่านคาดหวังให้ค่าครองชีพมีความเหมาะสมแก่ชุมชน $\bar{x}$ 4.26 และประเด็นที่มีระดับความคาดหวังน้อย ได้แก่ ท่านคาดหวังให้เกิดการเอาเปรียบกันในชุมชน $\bar{x}$ 1.91 ท่านคาดหวังให้เกิดการขายบริการทางเพศ $\bar{x}$ 1.93 และท่านคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอาชีพของชุมชน $\bar{x}$ 2.23

3) ด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ โดยรวมระดับความคาดหวังมาก $\bar{x}$ 3.96 ประเด็นที่มีระดับความคาดหวังมากที่สุด คือ ท่านคาดหวังให้ชุมชนมีความสงบเรียบร้อย ไม่เกิดปัญหาอาชญากรรม $\bar{x}$ 4.27 และในประเด็นอื่นๆ มีระดับความคาดหวังมาก

4) ด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และครอบครัว โดยรวมระดับความคาดหวังมาก $\bar{x}$ 3.47 ประเด็นที่มีระดับความคาดหวังมากที่สุด คือ ท่านคาดหวังให้เกิดการเสริมสร้างความปลอดภัยในชุมชน $\bar{x}$ 4.23 ส่วนประเด็นที่มีระดับความคาดหวังน้อย คือ ท่านคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต และค่านิยมของสังคมชุมชน $\bar{x}$ 2.10

5) ด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน โดยรวมระดับความคาดหวังปานกลาง $\bar{x}$ 2.87 ประเด็นที่มีระดับความคาดหวังมาก คือ ท่านคาดหวังให้เกิดการสร้างสรรคความเจริญด้านโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน $\bar{x}$ 3.96 ส่วนประเด็นที่มีระดับความคาดหวังน้อย ได้แก่ ท่านคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนเจ้าของที่ดิน การมีสิทธิในที่ดิน และการใช้ประโยชน์ที่ดิน $\bar{x}$ 2.13 และท่านคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม และคุณค่างานศิลปหัตถกรรม $\bar{x}$ 2.26

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายได้ดังนี้

5.2.1 วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาความแตกต่างของตัวแปรด้านประชากรต่อผลกระทบทางสังคมและความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

1) ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน ขอมรับสมมุติฐานการวิจัย ในประเด็นผลกระทบทางสังคม ด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ และในประเด็นความคาดหวัง ด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม และด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และครอบครัว สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรินทร์ บรรดาศักดิ์ (2548) ศึกษาเรื่องความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พบว่าประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคาดหวังต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานแตกต่างกัน

และประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมุติฐานการวิจัย ในประเด็นผลกระทบทางสังคม ด้านประชากร ด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม ด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และครอบครัว ด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน และในประเด็นความคาดหวัง ด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ และด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนิษฐา สุทธิเจริญ (2555) ศึกษาเรื่องความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลวังสรรพรส อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี พบว่าประชาชนทั้งเพศหญิงและเพศชาย มีความคาดหวังต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังสรรพรส อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ไม่แตกต่างกัน

2) ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน ยอมรับสมมุติฐานการวิจัย ในประเด็นความคาดหวัง ด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และครอบครัว มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดารารุณ รักความชอบ (2552) ศึกษาเรื่องความคาดหวังของประชาชนต่อการดำเนินงานพัฒนาตามยุทธศาสตร์ของเทศบาลตำบลโป่งน้ำร้อน อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี พบว่าประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีระดับความคาดหวังต่อการดำเนินงานพัฒนาตามยุทธศาสตร์ของเทศบาลตำบลโป่งน้ำร้อน แตกต่างกัน

และประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมุติฐานการวิจัย ในประเด็นผลกระทบทางสังคมและความคาดหวัง ด้านประชากร ด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม ด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ ด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน และในประเด็นผลกระทบ ด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และครอบครัว สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนิษฐา สุทธิเจริญ (2555) พบว่าประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคาดหวังต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังสรรพรส อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ไม่แตกต่างกัน

3) ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีศาสนาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการ

ท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมุติฐานการวิจัย ในประเด็นผลกระทบทางสังคม ด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม และประเด็นความคาดหวังทางสังคม ด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ และด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล

และประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีศาสนาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน ยอมรับสมมุติฐานการวิจัย ในประเด็นผลกระทบทางสังคม ด้านประชากร ด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ ด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และครอบครัว ด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐาน และในประเด็นความคาดหวังทางสังคม ด้านประชากร ด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม และด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน ครอบครัว พบว่าไม่มีงานวิจัยที่สอดคล้อง เนื่องจากไม่มีผู้ทดสอบสมมุติฐานด้านศาสนา แต่ในงานวิจัยนี้ต้องการทราบว่าศาสนา นั้นทำให้ความคิดเห็นและความคาดหวังของชุมชนมีความแตกต่างกันหรือไม่ เนื่องจากในแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนมีจำนวนนักท่องเที่ยวและบุคคลภายนอกเดินทางเข้ามาในชุมชนมากขึ้น จึงอาจมีผลต่อตัวแปรด้านศาสนาได้

4) ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน ยอมรับสมมุติฐานการวิจัยในประเด็นผลกระทบทางสังคมและความคาดหวัง ด้านประชากร ด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม ด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ ด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และครอบครัว และในประเด็นผลกระทบทางสังคม ด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรินทร์ บรรดาศักดิ์ (2548) พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคาดหวังต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานแตกต่างกัน

และประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมุติฐานการวิจัย ในประเด็นความคาดหวัง ด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนิษฐา สุทธิเจริญ (2555) พบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคาดหวังต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังสรรพรส อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี ไม่แตกต่างกัน

5) ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมุติฐานการวิจัย ในประเด็นผลกระทบทางสังคม ด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม และในประเด็นความคาดหวัง ด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ และด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษดา ยะการ (2543) พบว่าประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่แตกต่างกัน

และประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน ยอมรับสมมุติฐานการวิจัย ในประเด็นผลกระทบ ด้านประชากร ด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ ด้านผลกระทบในระดับส่วนตัวบุคคล และครอบครัว ด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน และในประเด็นความคาดหวัง ด้านประชากร ด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม และด้านผลกระทบในระดับส่วนตัวบุคคล และครอบครัว มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรินทร์ บรรดาศักดิ์ (2548) พบว่าประชาชนที่มีอาชีพต่างกันต่างกัน มีความคาดหวังต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานแตกต่างกัน

6) ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน ยอมรับสมมุติฐานการวิจัย ในประเด็นผลกระทบ ด้านประชากร ด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ ด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และครอบครัว ด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานชุมชน และในประเด็นความคาดหวัง ด้านประชากร ด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ คมพัชญ์ ทักษิณ (2550) ศึกษาเรื่อง ความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลนนทรี อำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคาดหวังต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลนนทรี แตกต่างกัน

และประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมุติฐานการวิจัย ในประเด็นผลกระทบทางสังคม ด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม

และในประเด็นความคาดหวัง ด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ ด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และครอบครัว และด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนิษฐา สุทธิเจริญ (2555) พบว่าประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคาดหวังต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังสรรพรส อำเภอขลุ้ง จังหวัดจันทบุรี ไม่แตกต่างกัน

7) ประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน ขอมรับสมมุติฐานการวิจัย ในประเด็นผลกระทบทางสังคม ด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ และในประเด็นความคาดหวัง ด้านประชากร ด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม และด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ คารารุ รักความชอบ (2552) พบว่าประชาชนที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนแตกต่างกัน มีระดับความคาดหวังต่อการดำเนินงานพัฒนาตามยุทธศาสตร์ของเทศบาลตำบลโป่งน้ำร้อนแตกต่างกัน ในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการบริหารจัดการ ด้านความเข้มแข็งชุมชน ด้านการศึกษา ด้านกีฬาและนันทนาการ และด้านสุขภาพพลานามัย

และประชาชนตำบลสวนผึ้งที่มีระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมุติฐานการวิจัย ในประเด็นผลกระทบทางสังคม ด้านประชากร ด้านการจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม ด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และครอบครัว ด้านความต้องการในโครงสร้างพื้นฐาน และในประเด็นความคาดหวัง ด้านความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ และด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และครอบครัว สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนิษฐา สุทธิเจริญ (2555) พบว่าประชาชนที่มีระยะเวลาที่พักอาศัยในพื้นที่ที่ต่างกัน มีความคาดหวังต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังสรรพรส อำเภอขลุ้ง จังหวัดจันทบุรี ไม่แตกต่างกัน

5.2.2 วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของชุมชนต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

1) ด้านที่ 1 ด้านประชากร ประกอบด้วย

(1) การท่องเที่ยวทำให้เกิดการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรในสังคมของชุมชน เป็นผลกระทบเชิงลบ $\bar{x}$ 2.54 ระดับผลกระทบมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกรียงไกร หน่อแก้ว

(2553) และศรัณยู วรากุลวิทย์ (2546) พบว่ามีการขยายตัวของชุมชนเพิ่มขึ้น เนื่องจากการอพยพของประชากรจากชุมชนอื่น เพื่อมาประกอบอาชีพในชุมชนที่มีแหล่งท่องเที่ยว

(2) การท่องเที่ยวทำให้ประชากรจากชุมชนอื่น เข้ามาทำงานในแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน เป็นผลกระทบเชิงลบ $\bar{x}$ 2.59 ระดับผลกระทบมาก ชาวบ้านตำบลสวนผึ้งมีความคิดเห็นว่า คนต่างด้าวอพยพเข้ามาทำงานจำนวนมาก ทำให้คนในชุมชนตกงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเกรียงไกร หน่อแก้ว (2553) และศรัณยู วรากุลวิทย์ (2546) พบว่าการท่องเที่ยวทำให้นักท่องเที่ยวหรือคนแปลกหน้าเข้ามาในหมู่บ้านเพิ่มขึ้น ซึ่งคนแปลกหน้าอพยพเข้ามาเพื่อประกอบอาชีพในแหล่งท่องเที่ยว

(3) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดกลุ่ม ชมรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยว เป็นผลกระทบเชิงบวก $\bar{x}$ 3.24 ระดับผลกระทบปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เปล่งศรี ทองอ่อน (2551) พบว่าการท่องเที่ยวทำให้เกิดการรวมกลุ่มกันรักษาสภาพแวดล้อม เกิดการรวมกลุ่มเครือข่ายในหมู่บ้าน และก่อให้เกิดการเฝ้าระวังของหน่วยงานภาครัฐในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น นอกจากนี้แหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ความเป็นอยู่ และวิถีชีวิตของชุมชน ควรส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่ม เช่น กลุ่มหัตถกรรมพื้นบ้าน กลุ่มทอผ้า กลุ่มจักสาน รวมทั้งวิถีความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียม ประเพณีที่น่าสนใจของชุมชน เพราะเป็นมรดกที่มีค่าอย่างยิ่ง สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมได้ (บุญเลิศ จิตตั้ง วัฒนา, 2548)

(4) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการป้องกันการอพยพ ย้ายถิ่นของชุมชน เป็นผลกระทบเชิงบวก $\bar{x}$ 3.27 ระดับผลกระทบปานกลาง กล่าวคือ เมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้นในชุมชนท้องถิ่น ย่อมก่อให้เกิดการสร้างอาชีพ จึงทำให้คนในชุมชนไม่อยากจะย้ายถิ่นไปทำงานในเมืองใหญ่ๆ (ฉันทิช วรรณถนอม, 2552) สอดคล้องกับงานวิจัยของ เปล่งศรี ทองอ่อน (2551) พบว่าการท่องเที่ยวทำให้คนหนุ่มสาวมีโอกาสดับมาทำงานใกล้บ้าน และเกรียงไกร หน่อแก้ว (2553) พบว่าการที่หมู่บ้านมีงานมากขึ้นทำให้เยาวชนที่ออกไปทำงานนอกหมู่บ้านกลับมาทำงานในหมู่บ้านมากขึ้น

(5) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความแตกต่างด้านอายุ เพศ เชื้อชาติของชุมชน เป็นผลกระทบเชิงลบ $\bar{x}$ 3.17 ระดับผลกระทบปานกลาง การเดินทางเข้ามาของนักท่องเที่ยว หรือคนแปลกหน้าที่เข้ามาทำงานมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเดช วัฒนชัยยิ่งเจริญ (2553) ได้อธิบายไว้ว่าการเปลี่ยนแปลงด้านประชากรนี้จะเป็นตัวบ่งชี้ว่าเกิดผลกระทบอะไรขึ้นกับชุมชน ซึ่งจะนำไปสู่ผลกระทบด้านอื่น เช่น การค้าประเวณี การลักขโมย ปัญหาน้ำเสีย เป็นต้น

สรุปค่าเฉลี่ยโดยรวมของด้านที่ 1 ผลกระทบต่อประชากรของประชาชน $\bar{x}$ 2.96 ระดับผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง การท่องเที่ยวทำให้เกิดการเพิ่มขึ้นของประชากร ซึ่งสาเหตุ

มาจากการอพยพเพื่อเข้ามาทำงานในชุมชนที่มีการท่องเที่ยว ทำให้เกิดความแตกต่างด้านอายุ เพศ เชื้อชาติ แต่อย่างไรก็ตามก็ส่งผลดีในเรื่องการป้องกันการอพยพ เพราะการท่องเที่ยวทำให้เกิดอาชีพใหม่ ทำให้คนวัยทำงานไม่ต้องออกไปหางานทำนอกชุมชน นอกจากนี้ยังมีการจัดตั้งกลุ่ม ชมรม เกี่ยวกับการท่องเที่ยวทำให้คนในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น

2) ด้านที่ 2 การจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม ประกอบด้วย

(1) ชุมชนเห็นด้วยที่ตำบลสวนผึ้งมีการท่องเที่ยว เป็นผลกระทบเชิงบวก $\bar{x}$ 3.57 ระดับผลกระทบมาก เนื่องจากการท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจจำนวนมาก ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสังคมส่งผลให้เกิดผลดีต่อวิถีชีวิตของชุมชน การสร้างงานใหม่ๆ สร้างรายได้ให้แก่ชุมชน ทำให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น หากมีการวางแผนการจัดการที่ดีก็จะช่วยทำให้ประชาชนมีความซาบซึ้ง และหวงแหนวัฒนธรรมประเพณีและโบราณสถานมากขึ้น (นิคม จารุมณี, 2544)

(2) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเอาเปรียบกันในชุมชน เป็นผลกระทบเชิงลบ $\bar{x}$ 2.76 ระดับผลกระทบปานกลาง บุญบา สิทธิการ (2549) และฉันทัช วรรณถนอม (2552) พบว่าการท่องเที่ยวทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านวัฒนธรรมซึ่งเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของชาวบ้านในชุมชน การดำรงชีวิตร่วมกันของชาวบ้านเปลี่ยนไปจากการพึ่งพาอาศัยกันกลายเป็นการจ้างงาน และตอบแทนกันด้วยเงิน หรือวัตถุ กลายเป็นชุมชนทุนนิยม ทำให้บรรทัดฐานการอยู่ร่วมกันและกฎระเบียบดั้งเดิมของชุมชนเปลี่ยนไป ซึ่งก่อให้เกิดการเอาเปรียบกันในสังคมชุมชน

(3) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขนาดและโครงสร้างขององค์กร รัฐบาลส่วนท้องถิ่น เป็นผลกระทบเชิงบวก $\bar{x}$ 3.24 ระดับผลกระทบปานกลาง ชาวบ้านตำบลสวนผึ้งเสนอแนะว่าภาครัฐหรือองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรให้ความเสมอภาคกับชาวบ้านที่มีโอกาสน้อย เศษ วัฒนชัยยิ่งเจริญ (2553) กล่าวว่ารัฐบาลส่วนท้องถิ่นเป็นส่วนสำคัญในการควบคุมและกำกับทางสังคมจึงควรมีบทบาทหน้าที่ในการบรรเทาผลกระทบ ซึ่งควรมีการเพิ่มขีดความสามารถของรัฐบาลส่วนท้องถิ่นเพื่อสามารถรองรับกับสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้ และการท่องเที่ยวทำให้หน่วยงานรัฐเข้ามามีบทบาทกระตุ้นให้ชาวบ้านเข้าร่วมกิจกรรมในการพัฒนาชุมชนในด้านต่างๆ (ธวัชชัย มานิตย์, 2550)

(4) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดชุมชนมีการวางแผน และการกำหนดพื้นที่อย่างเป็นทางการ สัดส่วน เป็นผลกระทบเชิงบวก $\bar{x}$ 3.26 ระดับผลกระทบปานกลาง เศษ วัฒนชัยยิ่งเจริญ (2553) กล่าวว่า การกำหนดพื้นที่ที่มีความสำคัญในการควบคุมการเกิดผลกระทบให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวและการใช้ประโยชน์ นอกจากนี้ยังเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายในการจัดการและสร้างความสะอาดแก่เจ้าหน้าที่ในการเข้าไปปฏิบัติงาน สามารถแบ่งเป็น 8 เขตพื้นที่ ดังนี้ 1) เขตพื้นที่บริการข้อมูลทางการท่องเที่ยว 2) เขตพื้นที่บริการธุรกิจท่องเที่ยว 3) เขตพื้นที่

นันทนาการเพื่อการท่องเที่ยว 4) เขตพื้นที่สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ 5) เขตพื้นที่ประวัติศาสตร์ 6) เขตพื้นที่หวงห้าม 7) เขตพื้นที่กิจกรรมพิเศษ และ 8) เขตพื้นที่กันชนหรือป้องกัน (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2549)

(5) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดอาชีพและรายได้แก่ชุมชน เป็นผลกระทบเชิงบวก $\bar{x}$ 3.69 ระดับผลกระทบมาก นิคม จารุมณี (2544), ศุภวรรณ โพธิ์นาค (2545), กุลวรา สุวรรณพิมล (2548) และสไบทอง กันนะ (2556) พบว่าการท่องเที่ยวทำให้ประชาชนมีอาชีพที่มั่นคง และมีรายได้เพิ่มขึ้น เนื่องจากมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น เกิดการพัฒนาเพิ่มขึ้น มีการสร้างสิ่งใหม่ เกิดอาชีพใหม่ และมีความต้องการแรงงานจำนวนมาก เปล่งศรี ทองอ่อน (2551) พบว่าการท่องเที่ยวทำให้เกิดการจ้างงานในหมู่บ้าน มีอาชีพเสริม มีรายได้เพิ่มขึ้น เกรียงไกร หน่อแก้ว (2553) พบว่าชาวบ้านมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร โดยไม่ต้องรอเฉพาะช่วงเทศกาลที่สำคัญหรือฤดูการท่องเที่ยวเท่านั้น ทำให้ชาวบ้านมีอาชีพที่มั่นคงและรายได้เพิ่มขึ้น สามารถชำระหนี้สินหรือภาระต่างๆ ได้คล่องตัวโดยไม่ต้องไปทำงานที่อื่น สินค้าของฝากที่สามารถนำเงินจากการจำหน่ายเข้ากลุ่มและปันส่วนกันระหว่างสมาชิกได้เร็วขึ้นมีรายได้เพิ่มขึ้น ผู้สูงอายุก็มีงานทำไม่ต้องอยู่บ้านเฉยๆ ทำให้รายได้เพิ่มขึ้นจากการมาของนักท่องเที่ยว

(6) การท่องเที่ยวทำให้ค่าครองชีพมีความเหมาะสมแก่ชุมชน เป็นผลกระทบเชิงบวก $\bar{x}$ 3.49 ระดับผลกระทบมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548) และอรรดพล จันทรพีญ (2554) พบว่าการท่องเที่ยวทำให้ค่าครองชีพสูงขึ้น อย่างไรก็ตามการท่องเที่ยวทำให้ประชาชนมีรายได้ประจำทุกวันจากการนำผลผลิตทางการเกษตรออกมาขายแก่นักท่องเที่ยว เกิดการจ้างงานในชุมชนมากขึ้น ทำให้ประชาชนมีอาชีพที่มั่นคง มีรายได้เพิ่มขึ้น (สไบทอง กันนะ, 2556) มีอำนาจซื้อมากขึ้น อันเป็นการยกมาตรฐานการครองชีพของชุมชนให้ดีขึ้น (ฉันทัช วรรณถนอม, 2552) จึงทำให้มีค่าครองชีพที่เหมาะสม อย่างไรก็ตาม รพีพรรณ ทองห่อ (2545) และบุษบาลิทธิการ (2549) พบว่าประชาชนในท้องถิ่นมักไม่มีส่วนร่วมในการจัดการและได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น การกระจายรายได้ที่กระจุกอยู่เฉพาะในกลุ่มผู้มีอำนาจทางการเงินและมีอิทธิพล ทำให้ประชาชนทั่วไปได้รับส่วนแบ่งที่ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

(7) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการขายบริการทางเพศ เป็นผลกระทบเชิงลบ $\bar{x}$ 3.12 ระดับผลกระทบปานกลาง เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวบางกลุ่ม ซึ่งทำให้เกิดปัญหาตามมาเช่น โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การล่อลวงเด็กและผู้หญิงเพื่อค้าประเวณี ยาเสพติด เป็นต้น (เทิดชาย ช่วยบำรุง, 2552) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีญา วรากุลวิทย์ (2546), เปล่งศรี ทองอ่อน (2551) และฉันทัช วรรณถนอม (2552) พบว่าการท่องเที่ยวทำให้มีการขายบริการทาง

เพศเกิดขึ้น มีปริมาณของหญิงขายบริการจำนวนสูงขึ้นเรื่อยๆ เพราะมีคนแปลกหน้าเข้ามาในหมู่บ้านมากขึ้น ทำให้ภาพพจน์ของแหล่งท่องเที่ยวเปลี่ยนไป

(8) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอาชีพของชุมชน เป็นผลกระทบเชิงลบ $\bar{x}$ 2.47 ระดับผลกระทบมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เปล่งศรี ทองอ่อน (2551), เกรียงไกร หน่อแก้ว (2553) และสไบทอง กันนะ (2556) พบว่า อาชีพหลักของประชาชนในพื้นที่อำเภอสวนผึ้งมาจากภาคเกษตรกรรม แต่ปัจจุบันเปลี่ยนไปเป็นการรับจ้างในสถานประกอบการที่พักตากอากาศ การมีสถานประกอบการที่พักตากอากาศถือเป็นการสร้างอาชีพให้แก่ประชาชน ก่อให้เกิดปัญหาการขาดแคลนแรงงานในภาคเกษตรกรรม (นิคม จารุมณี, 2544)

สรุปค่าเฉลี่ยโดยรวมของด้านที่ 2 การจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม $\bar{x}$ 2.94 ระดับผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง จากการสอบถามความคิดเห็นของประชาชนในชุมชนทำให้ทราบว่าชุมชนต้องการให้ตำบลสวนผึ้งมีการท่องเที่ยว เนื่องจากการท่องเที่ยวทำให้เกิดงานใหม่ๆ สร้างรายได้แก่ชุมชน ทำให้ชุมชนมีค่าครองชีพที่เหมาะสม อย่างไรก็ตามการท่องเที่ยวทำให้เกิดการเอาเปรียบกันในชุมชน ซึ่งมีเรื่องของผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้อง ดังนั้นองค์กรรัฐบาลส่วนท้องถิ่นจึงควรมีบทบาทในการจัดการการท่องเที่ยว รวมทั้งกำหนดแผนและกำหนดพื้นที่อย่างเป็นทางการเป็นสัดส่วนเพื่อที่ประชาชนจะได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง

3) ด้านที่ 3 ความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ ประกอบด้วย

(1) การท่องเที่ยวทำให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชน เป็นผลกระทบเชิงบวก $\bar{x}$ 3.21 ระดับผลกระทบปานกลาง การให้การต้อนรับตามประเพณีไทย การช่วยเหลือนักท่องเที่ยว การจัดเทศกาลประเพณีต่างๆ ช่วยในการเสริมสร้างสัมพันธไมตรีความเข้าใจอันดีระหว่างเจ้าบ้านและผู้มาเยือน กุลวรา สุวรรณพิมล (2548), ศรีญา วรากุลวิทย์ (2546) และฉันทัช วรรณถนอม (2552) พบว่าการท่องเที่ยวทำให้มีโอกาสนเรียนรู้ซึ่งกันและกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างนักท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม เทิดชาย ช่วยบำรุง (2552) พบว่าการท่องเที่ยวทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างชุมชนและนักท่องเที่ยว จากความแตกต่างของขนบธรรมเนียมประเพณีซึ่งอาจแสดงกิริยาที่ไม่เหมาะสมในแหล่งท่องเที่ยว จนทำให้ชุมชนไม่พอใจ ต่อต้านและไม่ยอมรับนักท่องเที่ยว

(2) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความผูกพันภายในชุมชน เป็นผลกระทบเชิงบวก $\bar{x}$ 3.16 ระดับผลกระทบปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สไบทอง กันนะ (2556) พบว่าการท่องเที่ยวส่งผลถึงความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว เนื่องจากไม่ต้องออกไปทำงานนอกพื้นที่ ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยของ เปล่งศรี ทองอ่อน (2551) พบว่าความสัมพันธ์ของชุมชนลดน้อยลงเนื่องจากชาวบ้านเข้าสู่การทำงานภาคบริการ ทำให้ไม่มีเวลาพูดคุยช่วยเหลือกัน ต่างคนต่างอยู่ทั้ง

ในครอบครัวและเครือญาติ เกิดการห่างเหินจากครอบครัว เนื่องจากมีวันหยุดไม่แน่นอน (ฉันทิช วรรณถนอม, 2552) เกิดความแตกต่างกัน อาจทำให้เกิดความขัดแย้งในหมู่เครือญาติ การช่วยเหลือกันในการทำเกษตรลดลง การรวมกลุ่มทำกิจกรรมอาจไม่ได้รับความร่วมมือ เช่นเดียวกับบุษบา ลิทธิการ (2549) พบว่าความสัมพันธ์ทางสังคมมักเปลี่ยนแปลงไป จากการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ของชุมชน เป็นการเอาตัวรอดและเอาเปรียบซึ่งกันและกัน เพื่อได้มาซึ่งผลประโยชน์ส่วนตัว

(3) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการค้า และอุตสาหกรรมของชุมชน เป็นผลกระทบเชิงลบ $\bar{x}$ 2.77 ระดับผลกระทบปานกลาง เปล่งศรี ทองอ่อน (2551) และฉันทิช วรรณถนอม (2552) พบว่าการท่องเที่ยวทำให้ประชาชนคนวัยหนุ่มสาวไม่ทำอาชีพเกษตร ผันตัวเองเข้าสู่ภาคบริการ เกิดธุรกิจขายบริการเพิ่มขึ้น เกิดการแข่งขันระหว่างธุรกิจชาวบ้านกับนายทุนขนาดใหญ่ ประชาชนมีส่วนร่วมในธุรกิจท่องเที่ยวกลายเป็นผู้ประกอบการ หรือผู้รับจ้างในธุรกิจ นอกจากนี้อรุณพล จันทร์เพ็ญ (2554) พบว่าการท่องเที่ยวทำให้เกิดธุรกิจชุมชนมากขึ้น

(4) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อย ไม่ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมในชุมชน เป็นผลกระทบเชิงบวก $\bar{x}$ 3.11 ระดับผลกระทบปานกลาง เปล่งศรี ทองอ่อน (2551) พบว่าการท่องเที่ยวทำให้เกิดมิชฉาชีพ ควรมีการจัดการปัญหาเสพติด และอาชญากรรม นอกจากนี้ยังพบปัญหาารอดคิดในช่วงเทศกาล สร้างความไม่สะดวกให้กับท้องถิ่น ควรมีการจัดระเบียบจราจรในช่วงเทศกาล (ข้อเสนอแนะของชาวบ้านตำบลสวนผึ้ง, 2557) และ(ฉันทิช วรรณถนอม, 2552)

สรุปค่าเฉลี่ยโดยรวมของด้านที่ 3 ความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ $\bar{x}$ 3.06 ระดับผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง ศุภวรรณ โพธิ์นาค (2545) และอรุณพล จันทร์เพ็ญ (2554) พบว่าการท่องเที่ยวมีแนวโน้มทำให้เกิดความขัดแย้งมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การท่องเที่ยวยังส่งผลกระทบเชิงบวก ในด้านความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชน และความผูกพันภายในชุมชน นอกจากนี้ยังทำให้บ้านเมืองเกิดความสงบเรียบร้อยยิ่งขึ้น

4) ด้านที่ 4 ผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และครอบครัว ประกอบด้วย

(1) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและค่านิยมของสังคมชุมชน เป็นผลกระทบเชิงลบ $\bar{x}$ 2.66 ระดับผลกระทบปานกลาง (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548) และฉันทิช วรรณถนอม (2552) กล่าวคือชุมชนท้องถิ่นมีความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย เมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้นทำให้ประชาชนในชุมชนชื่นชมและเลียนแบบนักท่องเที่ยว ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและค่านิยม เกรียงไกร หน่อแก้ว (2553) พบว่าการท่องเที่ยวทำให้วิถีชีวิตของชุมชนเปลี่ยนแปลงจากเกษตรกรรมเป็นวิถีชีวิตแบบคนเมือง เช่นเดียวกับผลกระทบต่อศิลปวัฒนธรรมดั้งเดิมที่เป็นเครื่องเคลือบเคล้าจิตใจของชาวบ้านให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติสุข การท่องเที่ยวทำให้เกิดการยอมรับวัฒนธรรมต่างถิ่น ปฏิเสธศิลปวัฒนธรรมและความเชื่อดั้งเดิม (บุษบา ลิทธิการ, 2549)

ส่งผลให้ค่านิยมของชุมชนเปลี่ยนไป เกิดปัญหาค่านิยมที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งมุ่งให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจและเงินตรา (เทิดชาย ช้วยบำรุง, 2552)

(2) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความแตกต่างทางศาสนาและความเชื่อ เป็นผลกระทบเชิงบวก $\bar{x}$ 2.69 ระดับผลกระทบปานกลาง งานวิจัยของ เปล่งศรี ทองอ่อน (2551) พบว่าการท่องเที่ยวทำให้พิธีกรรมทางศาสนาหายไปจากชุมชน และเกิดลัทธิใหม่ๆเข้ามาในหมู่บ้าน ระบบความเชื่อของหมู่บ้านทั้งศาสนาพุทธและคริสต์ถูกลดความสำคัญจากการไปเป็นแรงงานรับจ้างเพราะไม่ได้หยุดงานมาเข้าร่วม อย่างไรก็ตามก็ตามความแตกต่างทางศาสนาและความเชื่อ ทำให้ประชาชนมีการเรียนรู้และเข้าใจในความแตกต่างด้านศาสนาภายในชุมชน

(3) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างครอบครัวของชุมชน เป็นผลกระทบเชิงบวก $\bar{x}$ 2.97 ระดับผลกระทบปานกลาง (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548) เช่น ผู้หญิงไม่นิยมแต่งงาน ครองตัวเป็นโสดมากขึ้น หรือครอบครัวที่แต่งงานแล้ว ไม่นิยมมีบุตร หรือครอบครัวที่เคยแยกกันอยู่ก็กลับมารวมตัวกัน (เดช วัฒนชัยยิ่งเจริญ, 2553) เปล่งศรี ทองอ่อน (2551) พบว่าวิถีชีวิตของชาวปกากะญอในครอบครัวยังคงมีปู่ย่าตายาย พ่อแม่ ลูกหลานอยู่ด้วยกันภายใต้หลังคาเดียวกัน เพราะชาวบ้านยังคงเชื่อมั่นในความสัมพันธ์ของสถาบันครอบครัวของตน อย่างไรก็ตามพบว่าในช่วงก่อสร้างโครงการฯ มีการจ้างแรงงานไปเป็นกรรมกรรับจ้าง ซึ่งต้องออกไปทำงานนอกหมู่บ้านทำให้เกิดความห่างเหินกับคนภายในครอบครัว โดยเฉพาะวัยรุ่นที่แต่งงานแล้ว จะให้แม่เลี้ยงลูกให้แทน กษมา ประจง (2546) พบว่าด้านครอบครัวและเครือญาติมีการเปลี่ยนแปลงโดยโครงสร้างทางสังคมเดิมเป็นครอบครัวขยายเปลี่ยนเป็นครอบครัวเดี่ยว

(4) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความสามัคคีแก่ชุมชน เป็นผลกระทบเชิงบวก $\bar{x}$ 3.21 ระดับผลกระทบปานกลาง การท่องเที่ยวทำให้รู้สึกภาคภูมิใจ ตระหนักในคุณค่า ความรัก และห่วงใยทรัพยากรการท่องเที่ยว ทำให้เกิดความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการร่วมมือพัฒนา และอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวให้คงอยู่อย่างยั่งยืน (ฉันทิช วรรณถนอม, 2552)

(5) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการเสริมสร้างความปลอดภัย เป็นผลกระทบเชิงบวก $\bar{x}$ 3.12 ระดับผลกระทบปานกลาง การท่องเที่ยวทำให้ระบบสาธารณสุขในหมู่บ้านดีขึ้น เนื่องจากการเข้ามาของนักท่องเที่ยว ทำให้ทางจังหวัดเล็งเห็นความสำคัญและมีการจัดระบบสาธารณสุขและระบบสุขภาพในหมู่บ้านดีขึ้น ส่งผลให้มีความปลอดภัยและเพียงพอการจัดการด้านบุคลากรทางการแพทย์ดีขึ้น เนื่องจากต้องมีการขยายงานและจำนวนแพทย์ที่สามารถรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่มีจำนวนเพิ่มขึ้น (เกรียงไกร หน่อแก้ว, 2553) ซึ่งสไปทอง กันนะ (2556) พบผลการวิจัยที่แตกต่างว่า การจราจรที่หนาแน่นในช่วงเทศกาลหรือวันหยุดยาวส่งผล

ต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนในเรื่องของความปลอดภัย ซึ่งสอดคล้องกับของชุมชนตำบลสวนผึ้งมีข้อเสนอแนะเรื่องความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและคนในชุมชน เช่น อุบัติเหตุจากรถยนต์ กลุ่มนักปั่นจักรยานเสือภูเขา หรือจากการรบกวนมอเตอร์ไซด์ 4 สูบที่มาจากเที่ยว ควรเพิ่มความระมัดระวังในการขับขี่มากขึ้น เนื่องจากสองข้างทางเป็นป่าเขาสลับกับชุมชน บางช่วงเป็นผาสูงอาจมีดินถล่มทำให้ได้รับอันตรายได้

(6) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดเวลาว่างและโอกาสในการพักผ่อนของชุมชน เป็นผลกระทบเชิงบวก $\bar{x}$ 2.79 ระดับผลกระทบปานกลาง ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงในการจัดการพื้นที่และทรัพยากรธรรมชาติ เช่น มีโครงการพัฒนาพื้นที่เพื่อความบันเทิง (Entertainment Complex) เพื่ออำนวยความสะดวกแห่งใหม่ (เดช วัฒนชัยยิ่งเจริญ, 2553) หรืออาจใช้เวลาว่างในการเข้ากลุ่ม ชมรม เพื่อการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของชุมชน และทำให้มีเวลาอยู่กับครอบครัวมากขึ้น ส่งผลให้มีความผูกพันกับคนในครอบครัวยิ่งขึ้น

สรุปค่าเฉลี่ยโดยรวมของด้านที่ 4 ผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และครอบครัว $\bar{x}$ 2.90 ระดับผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง การท่องเที่ยวทำให้เกิดประโยชน์หลายประการแก่ชุมชน ได้แก่ การเสริมสร้างความปลอดภัยภายในชุมชน ทำให้โครงสร้างของครอบครัวเปลี่ยนแปลง ประชาชนมีเวลาในการพักผ่อนและอยู่กับครอบครัวมากขึ้น ทำให้มีความสามัคคีในชุมชนมากขึ้น การท่องเที่ยวยังทำให้เกิดศาสนาและความเชื่อใหม่ๆ เกิดขึ้น ซึ่งควรกำหนดแนวทางในการส่งเสริมด้านผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคลและครอบครัวต่อไป อย่างไรก็ตามการท่องเที่ยวยังทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและค่านิยมของชุมชน ซึ่งควรมีการทำความเข้าใจเพื่อป้องกันปัญหาค่านิยมแบบผิดๆ

5) ด้านที่ 5 ความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน ประกอบด้วย

(1) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างสรรค์ความเจริญทางสังคม เป็นผลกระทบเชิงบวก $\bar{x}$ 3.39 ระดับผลกระทบปานกลาง ศรีญา วรากุลวิทย์ (2546), กุลวรา สุวรรณพิมล (2548), นุชบา สิทธิการ (2549), ธวัชชัย มานิตย์ (2550), ฉันทิช วรรณถนอม (2552) และเกรียงไกร หน่อแก้ว (2553) พบว่าการท่องเที่ยวมีบทบาทในการสร้างสรรค์ความเจริญไปสู่ภูมิภาคต่างๆ เป็นตัวนำให้เกิดการลงทุนในหมวดอุตสาหกรรมอื่นๆ รวมทั้งการพัฒนาแถบภูมิภาคของรัฐบาลในด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ทั้งสาธารณูปโภค ถนนหนทาง การประปา การติดต่อสื่อสาร ไฟฟ้า เป็นต้น อรรถพล จันทรเพ็ญ (2554) พบว่าการท่องเที่ยวส่งผลให้ชุมชนพัฒนามากขึ้น เทิดชาย ช่วยบำรุง (2552) พบว่าการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน มักมุ่งเน้นดำเนินการในพื้นที่ที่มีการส่งเสริมการท่องเที่ยว ทำให้ประชาชนเกิดความไม่เสมอภาค ซึ่งตรงกับข้อเสนอแนะของชุมชนตำบลสวนผึ้งที่ต้องการให้มีการปรับปรุงถนนเป็นถนนสี่เลน ควรมีไฟส่อง

สว่างตลอดทาง และควรปรับปรุงสัญญาบัตรเนื่องจากสัญญาไม่ดีในบางพื้นที่ อย่างไรก็ตามควรปรับปรุงภูมิทัศน์ เนื่องจากมีป้ายข้างทางที่มากเกินไป ควรปรับปรุงป้ายจราจรให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548) กล่าวว่า การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาทำลายภูมิทัศน์ของชุมชนท้องถิ่น นอกจากนี้เปล่งศรี ตองอ่อน (2551) และฉันทัช วรรณถนอม (2552) พบว่าการท่องเที่ยวทำให้มีโอกาสนในการพัฒนาทักษะความรู้ ความชำนาญในสายงานการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

(2) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนเจ้าของที่ดิน และการใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็นผลกระทบเชิงลบ $\bar{x}$ 2.38 ระดับผลกระทบมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สไบทอง กันนะ (2556) พบว่าการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินเชิงท่องเที่ยวอำเภอสวนผึ้งส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินของประชาชนในพื้นที่จากการเกษตรกรรมไปเป็นสถานประกอบการที่พักตากอากาศ เกิดการซื้อสิทธิ์จากประชาชนด้วยความเต็มใจ และการสร้างสถานประกอบการที่พักตากอากาศอยู่ในขอบเขตของตนเองไม่มีการบุกรุกพื้นที่ของประชาชน เปล่งศรี ตองอ่อน (2551) พบว่าการท่องเที่ยวให้เกิดการขายที่ดิน เกิดปัญหาราคาที่ดินแก่ชุมชนท้องถิ่น (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548) เพราะราคาที่ดินมีราคาสูงขึ้น เกิดการกว้านซื้อที่ดินเพื่อลงทุนทำที่พัก ร้านอาหาร ทำให้สูญเสียพื้นที่เลี้ยงสัตว์ และป่าชุมชน เกรียงไกร หน่อแก้ว (2553) พบว่าการก่อสร้างระบบขนส่งด้วยสายพานเชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการถือครองที่ดิน เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพที่อยู่ ซึ่งสอดคล้องกับชุมชนตำบลสวนผึ้งที่ให้ความเห็นว่ามีการบุกรุกพื้นที่ป่า และควรมีการจัดการเรื่องที่ดินทำกินของชาวบ้าน ให้ชาวบ้านมีสิทธิในที่ดินทำกิน

(3) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม และคุณค่างานศิลปหัตถกรรม เป็นผลกระทบเชิงลบ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 ผลกระทบปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของเปล่งศรี ตองอ่อน (2551), เทิดชาย ช่วยบำรุง (2552) และเกรียงไกร หน่อแก้ว (2553) พบว่าการเข้ามาของนักท่องเที่ยวต่างชาติทำให้วัฒนธรรมประเพณีพื้นบ้านบางอย่างสูญหายไป คนหนุ่มสาวในหมู่บ้านไม่ใส่ใจประจําถิ่น ภาษาพูดและภาษาเขียนถูกลดความสำคัญ ทำให้เกิดการลอกเลียนแบบวัฒนธรรมการแต่งกายภายนอกที่ไม่เหมาะสม เช่น การใส่สายเดี่ยว เสื้อรัดรูป กางเกงขาสั้น ซึ่งไม่เหมาะสมกับวิถีของชุมชน ทำให้สูญเสียเอกลักษณ์ของท้องถิ่น

สรุปค่าเฉลี่ยโดยรวมของด้านที่ 5 ความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน เท่ากับ 2.97 ระดับผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง การท่องเที่ยวทำให้บ้านเมืองมีการพัฒนาทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน แต่อาจทำให้วัฒนธรรม และคุณค่างานศิลปหัตถกรรมสูญหายไปจากการเลียนแบบวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว ยิ่งไปกว่านั้นยังทำให้เกิดการเปลี่ยนเจ้าของที่ดิน และการใช้

ประโยชน์ที่ดิน เนื่องจากการเข้ามาลงทุนเพื่อสร้างที่พักตากอากาศ มีการเปลี่ยนพื้นที่การเกษตรเป็นสถานที่สำหรับการท่องเที่ยวมากขึ้น

5.2.3 วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

1) ด้านที่ 1 ด้านประชากร ประกอบด้วย

(1) ชุมชนคาดหวังให้เกิดการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรในสังคมของชุมชน $\bar{x}$ 3.12 ระดับความคาดหวังปานกลาง ชุมชนต้องการให้มีจำนวนประชากรในชุมชนเพิ่มในระดับปานกลาง เป็นเพราะการที่มีคนเข้ามาในชุมชนมีทั้งข้อดี เช่น เข้ามาเพื่อทำให้ชุมชนเจริญขึ้น มีการสร้างสิ่งปลูกสร้างต่างๆ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (ฉันทิช วรรณถนอม, 2552) และข้อเสีย เช่น การเข้ามาเพื่อเป็นแรงงานในพื้นที่ชุมชน เนื่องจากการพัฒนาการท่องเที่ยว (ศรีธัญญา วรากุลวิทย์, 2546)

(2) ชุมชนคาดหวังให้ประชากรจากชุมชนอื่น เข้ามาหางานในแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน $\bar{x}$ 3.02 ระดับความคาดหวังปานกลาง ประชาชนตำบลสวนผึ้งมีความคิดเห็นว่ามีคนต่างด้าวอพยพเข้ามาทำงานมาก ทำให้คนในชุมชนตกงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการควบคุมการรับคนเข้าทำงาน เพื่อป้องกันการแย่งงานคนในพื้นที่ และยังเป็น การป้องกันคนในชุมชนการอพยพออกนอกชุมชนอีกด้วย สอดคล้องกับแนวคิดของ Finn (1962) กล่าวว่าความคาดหวังเป็นแนวทางในการกำหนดพฤติกรรม ประชาชนคาดหวังว่าจะได้ผลตอบแทนจากแหล่งท่องเที่ยวหากมีประชากรจากชุมชนอื่นเข้ามา ก็อาจทำให้เสียผลประโยชน์

(3) ชุมชนคาดหวังให้เกิดกลุ่ม ชมรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยว $\bar{x}$ 3.31 ระดับความคาดหวังปานกลาง ชุมชนมีความต้องการให้เกิดกลุ่ม ชมรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเพียงระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลกระทบทางสังคมที่อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน คือยังไม่เกิดความเปลี่ยนแปลงทางด้านลบมาก ชุมชนยังมีการรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมต่างๆ เช่น งานหัตถกรรม และชมรมปั่นจักรยานเสือภูเขา ชมรมคนรักเขากระโจม ชมรมผู้ประกอบการรีสอร์ทและที่พัก เป็นต้น

(4) ชุมชนคาดหวังให้เกิดการป้องกันการอพยพ ย้ายถิ่นของชุมชน $\bar{x}$ 3.65 ระดับความคาดหวังมาก งานวิจัยของ กษมา ประจง (2546) พบว่าการท่องเที่ยวช่วยลดภาวะการอพยพย้ายถิ่นเพื่อหางานทำ แสดงว่าสาเหตุที่ชุมชนต้องย้ายถิ่น คือการย้ายถิ่นเพื่อหางานทำ ดังนั้นเมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้นในชุมชน จึงเกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพมากขึ้น ทำให้ชาวบ้านมีทางเลือกในอาชีพมากขึ้น ชาวบ้านจึงไม่ต้องอพยพ ย้ายถิ่นเพื่อหางาน

(5) ชุมชนคาดหวังให้เกิดความแตกต่างด้านอายุ เพศ เชื้อชาติของชุมชน $\bar{x}$ 2.34 ระดับความคาดหวังน้อย ผลกระทบในด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าชุมชนยังไม่เกิดความ

เปลี่ยนแปลงมากนักในด้านนี้ ซึ่งงานวิจัยของเดช วัฒนชัยยิ่งเจริญ (2553) ได้อธิบายว่าว่าการเปลี่ยนแปลงด้านประชากรนี้จะเป็นตัวบอกว่าเกิดผลกระทบอะไรขึ้นกับชุมชน ในส่วนตรงนี้ควรต้องศึกษาเจาะลึกจากชุมชนเพิ่มเติม ว่าถ้าเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านเพศ จะทำให้มีผลอย่างไรตามมา จึงจะสามารถหาแนวทางป้องกันต่อไปได้

สรุปค่าเฉลี่ยโดยรวมด้านที่ 1 ผลกระทบต่อประชากรของประชาชน $\bar{x}$ 3.08 ระดับความคาดหวังอยู่ในระดับปานกลาง การท่องเที่ยวทำให้เกิดการเพิ่มขึ้นของประชากร ซึ่งสาเหตุมาจากกรอพยพเพื่อเข้ามาทำงานในชุมชนที่มีการท่องเที่ยว ทำให้เกิดความแตกต่างด้านอายุ เพศ เชื้อชาติ แต่อย่างไรก็ตามก็ส่งผลดีในเรื่องการป้องกันการอพยพ เพราะการท่องเที่ยวทำให้เกิดอาชีพใหม่ ทำให้คนวัยทำงานไม่ต้องออกไปหางานทำนอกชุมชน นอกจากนี้ยังมีการจัดตั้งกลุ่ม ชมรม เกี่ยวกับการท่องเที่ยวทำให้คนในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น

2) ด้านที่ 2 การจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม ประกอบด้วย

(1) ชุมชนคาดหวังให้ตำบลสวนผึ้งมีการท่องเที่ยว $\bar{x}$ 3.54 ระดับความคาดหวังมาก มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาศ จิเจริญ (2545) พบว่าประชาชนคาดหวังให้องค์การบริหารส่วนตำบล แสดงบทบาทในการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทุกด้าน อยู่ในระดับมาก

(2) ชุมชนคาดหวังให้เกิดการเอาเปรียบกันในชุมชน $\bar{x}$ 1.91 ระดับความคาดหวังน้อย ประชาชนตำบลสวนผึ้งมีข้อเสนอแนะว่าภาครัฐหรือองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรให้ความเสมอภาคกับชาวบ้านที่มีโอกาสน้อย เพื่อมิให้เกิดการเอาเปรียบกันทางการค้าในชุมชน มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาศ จิเจริญ (2545) พบว่าประชาชนคาดหวังให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดแบ่งผลประโยชน์ที่ได้จากการท่องเที่ยวให้ทุกฝ่ายอย่างเป็นธรรม อยู่ในระดับมาก

(3) ชุมชนคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขนาดและโครงสร้างขององค์กรรัฐบาลส่วนท้องถิ่น $\bar{x}$ 3.42 ระดับความคาดหวังมาก มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของประทีป วงศ์ไชย (2556) พบว่าประชาชนมีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ด้านการบริหารงานและการจัดการบ้านเมืองที่ดี เทศบาลควรมีความพร้อม ความทันสมัย เพื่อให้บริการและความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล และจุฑามาศ จิเจริญ (2545) ประชาชนคาดหวังให้องค์การบริหารส่วนตำบลแต่งตั้งบุคลากรเฉพาะเพื่อรับผิดชอบดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ในระดับมาก

(4) ชุมชนคาดหวังให้ชุมชนมีการวางแผนและการกำหนดพื้นที่อย่างเป็นทางการ $\bar{x}$ 3.58 ระดับความคาดหวังมาก ทิพรัดน์ วรรณกุล (2551) พบว่าประชาชนมีความคาดหวังสูงในการจัดระเบียบร้านค้าแผงลอยและกำหนดพื้นที่เป็นสัดส่วน มีการกำหนดพื้นที่ค้าขายทางน้ำโดยเฉพาะ เพื่อความเป็นระเบียบ

(5) ชุมชนคาดหวังให้เกิดอาชีพและรายได้แก่ชุมชน $\bar{x}$ 4.24 ระดับความคาดหวังมากที่สุด งานวิจัยของ อุดมศักดิ์ แนวจิตร (2544) พบว่าประชาชนคาดหวังในระดับปานกลางให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริการขายอาหาร เครื่องดื่ม ของที่ระลึก ร่วมปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่และคนงาน งานวิจัยของ กษมา ประจง (2546) พบว่าการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทำให้เกิดอาชีพที่หลากหลาย ชาวบ้านสามารถเลือกประกอบอาชีพได้ตามความสนใจและถนัด เมื่อมีอาชีพที่ดีย่อมจะก่อให้เกิดรายได้ ทำให้ชาวบ้านมีความคาดหวังมากที่สุดให้เกิดอาชีพ

(6) ชุมชนคาดหวังให้ค่าครองชีพมีความเหมาะสมแก่ชุมชน $\bar{x}$ 4.26 ระดับความคาดหวังมากที่สุด มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดมศักดิ์ แนวจิตร (2544) และทิพรัตน์ วรรณกุล (2551) พบว่าประชาชนมีความคาดหวังปานกลางเกี่ยวกับราคาสินค้าและค่าบริการมีความเหมาะสมและยุติธรรม ซึ่งชุมชนมีความต้องการให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยว เนื่องจากทำให้เกิดอาชีพที่หลากหลาย สร้างรายได้ให้กับชาวบ้าน เป็นการยกมาตรฐานการครองชีพของชุมชนให้สูงขึ้น ชาวบ้านมีศักยภาพในการซื้อมากขึ้น (กษมา ประจง, 2546)

(7) ชุมชนคาดหวังให้เกิดการขายบริการทางเพศ $\bar{x}$ 1.93 ระดับความคาดหวังน้อย ชุมชนไม่ต้องการให้เกิดการขายบริการทางเพศ อาจเป็นเพราะการขายบริการทางเพศทำให้ภาพลักษณ์ของชุมชนไม่ดี และยังทำให้เกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เกิดการล่อวงเด็กและผู้หญิงตามมา เป็นต้น (เทิดชาย ช่วยบำรุง, 2552) และ (ฉันทัช วรรณถนอม, 2552)

(8) ชุมชนคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอาชีพของชุมชน $\bar{x}$ 2.23 ระดับความคาดหวังน้อย มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนิษฐา สุทธิเจริญ (2555) พบว่าประชาชนมีความคาดหวังมากที่สุดให้มีการส่งเสริมด้านการเกษตรอินทรีย์ การฝึกอาชีพและส่งเสริมรายได้ หมายความว่าประชาชนไม่ต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอาชีพของชุมชน แต่กลับส่งเสริมอาชีพเดิมให้มีคุณภาพและสร้างรายได้ที่มากขึ้น

สรุปค่าเฉลี่ยโดยรวมด้านที่ 2 การจัดการชุมชน สถาบันหรือทางสังคม $\bar{x}$ 3.14 ระดับความคาดหวังอยู่ในระดับปานกลาง จากการสอบถามความคิดเห็นของประชาชนในชุมชนทำให้ทราบว่าชุมชนต้องการให้ตำบลสวนผึ้งมีการท่องเที่ยว เนื่องจากการท่องเที่ยวทำให้เกิดงานใหม่ๆ สร้างรายได้แก่ชุมชน ทำให้ชุมชนมีค่าครองชีพที่เหมาะสม อย่างไรก็ตามการท่องเที่ยวทำให้เกิดการเอาเปรียบกันในชุมชน ซึ่งมีเรื่องของผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้อง ดังนั้นองค์กรรัฐบาลส่วนท้องถิ่นจึงควรมีบทบาทในการจัดการการท่องเที่ยว รวมทั้งกำหนดแผนและกำหนดพื้นที่อย่างเป็นทางการ เพื่อให้ประชาชนจะได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง

3) ด้านที่ 3 ความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ ประกอบด้วย

(1) ชุมชนคาดหวังให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชน $\bar{x}$ 3.84 ระดับความคาดหวังมาก อุดมศักดิ์ แนวจิตร (2544) พบว่าประชาชนคาดหวังมากให้ไม่มีเสียงรบกวนในอุทยานเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความสอดคล้องกับความคิดเห็นของประชาชนตำบลสวนผึ้ง “ควรมีการควบคุมเรื่องเสียงรบกวนที่เกิดจากนักท่องเที่ยว จากที่พัก และจากแหล่งท่องเที่ยว เพราะทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างคนในชุมชนและคนนอกชุมชน และควรปลูกจิตสำนึกให้นักท่องเที่ยวและชุมชน ช่วยกันดูแลแหล่งท่องเที่ยว เช่น รักษาสิ่งแวดล้อม ทิ้งขยะให้ถูกที่”

(2) ชุมชนคาดหวังให้เกิดความผูกพันภายในชุมชน $\bar{x}$ 4.18 ระดับความคาดหวังมาก เนื่องจากการท่องเที่ยวทำให้คนวัยทำงานไม่ต้องออกไปทำงานนอกพื้นที่ ทำให้เกิดความผูกพันภายในชุมชนมากขึ้น (สไบทอง กันนะ, 2556) ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของชุมชนตำบลสวนผึ้งที่ต้องการให้มีการท่องเที่ยวเกิดขึ้นในชุมชน ที่จะทำให้เกิดงานและรายได้เพิ่มขึ้น และคนหนุ่มสาวไม่ต้องออกไปหางานทำนอกพื้นที่

(3) ชุมชนคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการค้า และอุตสาหกรรมของชุมชน $\bar{x}$ 3.56 ระดับความคาดหวังมาก งานวิจัยของ กษมา ประจง (2546) พบว่าประชาชนมีความต้องการงานที่มีค่าตอบแทนสูงกว่า จึงเปลี่ยนแปลงตัวเองเข้าสู่อุตสาหกรรมบริการ เช่น การขายอาหาร ขายของที่ระลึก หรือขับรถรับจ้าง ละทิ้งการทำเกษตรกรรม ส่งผลให้ผลผลิตของการเกษตรลดลงในขณะที่ความต้องการผลผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีนักท่องเที่ยวเข้ามาใช้บริการ

(4) ชุมชนคาดหวังให้ชุมชนมีความสงบเรียบร้อย ไม่เกิดปัญหาอาชญากรรม $\bar{x}$ 4.27 ระดับความคาดหวังมากที่สุด ประชาชนตำบลสวนผึ้งมีข้อเสนอแนะว่าควรมีการจัดการปัญหาอาชญากรรม และอาชญากรรมในชุมชน ซึ่งงานวิจัยของ ทิพรรัตน์ วรรณกุล (2551) พบว่าประชาชนมีความคาดหวังปานกลางในด้านการดูแลความปลอดภัยจากการถูกลอบปลงจากมิจฉาชีพและผู้ประกอบการ

สรุปค่าเฉลี่ยโดยรวมด้านที่ 3 ความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ $\bar{x}$ 3.96 ระดับความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ชุมชนต้องการให้มีความสงบเรียบร้อย เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชน ต้องการให้เกิดความผูกพันภายในชุมชน และต้องการให้การค้าและอุตสาหกรรมของชุมชนเปลี่ยนแปลงเนื่องจากต้องการรายได้ที่สูงขึ้น

4) ด้านที่ 4 ผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และครอบครัว ประกอบด้วย

(1) ชุมชนคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต และค่านิยมของสังคมชุมชน $\bar{x}$ 2.10 ระดับความคาดหวังน้อย เนื่องจากเมื่อภาคธุรกิจเจริญและขยายกิจการมากขึ้น ทำให้ชาวบ้าน

ละทิ้งอาชีพดั้งเดิม ผันตัวเองเข้าสู่ภาคบริการ ชาวบ้านไม่มีเวลาได้พูดคุย ไปมาหาสู่กันในครอบครัว ทำให้ต่างคนต่างอยู่ไม่ช่วยเหลือกันเหมือนเดิม (เปล่งศรี ตองอ่อน, 2551) กษมา ประจง (2546) พบว่าการดำรงชีวิตของชาวบ้านมีการเปลี่ยนแปลง ชุมชนมีความกระตือรือร้นในการประกอบอาชีพเนื่องจากการใช้ชีวิตที่เร่งรีบ ด้านค่านิยมชาวบ้านใช้สอยอย่างฟุ่มเฟือย เนื่องจากชาวบ้านมีรายได้สูงขึ้น

(2) ชุมชนคาดหวังให้ไม่เกิดความแตกต่างทางศาสนาและความเชื่อ $\bar{x}$ 3.92 ระดับความคาดหวังมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กษมา ประจง (2546) พบว่าความสัมพันธ์ของการจัดการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านวัฒนธรรมด้านความเชื่อ อย่างไรก็ตาม ชาวบ้านยังมีความเชื่อ และนับถือสิ่งที่เหนือธรรมชาติ แสดงให้เห็นว่าชาวบ้านยังคงมีความเชื่อที่นับถือกันมาตั้งแต่สมัยก่อนและไม่ต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านศาสนาและความเชื่อ

(3) ชุมชนคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างครอบครัวของชุมชน $\bar{x}$ 3.35 ระดับความคาดหวังปานกลาง งานวิจัยของ กษมา ประจง (2546) พบว่าด้านครอบครัวและเครือญาติมีการเปลี่ยนแปลงโดยโครงสร้างทางสังคมเดิมเป็นครอบครัวขยายเปลี่ยนเป็นครอบครัวเดี่ยว อาจเนื่องมาจากการพัฒนาการท่องเที่ยวทำให้คนหนุ่มสาวต้องออกมาทำงานในภาคบริการมากขึ้น จึงมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างครอบครัวของชุมชน ซึ่งก่อนพัฒนาการท่องเที่ยว ชาวบ้านจะประกอบอาชีพเกษตรกรรม และอยู่รวมกันใช้ชีวิตแบบพึ่งพาอาศัยกัน นอกจากนี้กษมา ประจง (2546) ยังพบว่าการท่องเที่ยวทำให้หนุ่มสาวแต่งงานช้าขึ้นและนิยมมีลูกน้อย เนื่องจากผลกระทบเกิดอย่างค่อยเป็นค่อยไปยังไม่เด่นชัดนัก ชาวบ้านจึงมีความคาดหวังในระดับปานกลาง

(4) ชุมชนคาดหวังให้เกิดการสร้างสามัคคีแก่ชุมชน (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548) $\bar{x}$ 4.15 ระดับความคาดหวังมาก งานวิจัยของ กษมา ประจง (2546) พบว่าการพัฒนาการท่องเที่ยวช่วยสร้างความสามัคคีให้แก่ชุมชน เนื่องจากมีกิจกรรมที่สามารถทำร่วมกันได้ เช่น การรวมกลุ่มกันทำงานหัตถกรรมเพื่อหารายได้เพิ่ม ทุกคนในชุมชนก็จะร่วมมือกันทำให้เกิดความสามัคคีเกิดขึ้น

(5) ชุมชนคาดหวังให้เกิดการเสริมสร้างความปลอดภัยในชุมชน $\bar{x}$ 4.23 ระดับความคาดหวังมากที่สุด กล่าวคือ เมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้นจะต้องมีการเสริมสร้างความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว เนื่องจากนักท่องเที่ยวจะเลือกเดินทางในสถานที่ท่องเที่ยวที่ปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สิน จึงต้องสร้างความปลอดภัยให้เพียงพอ อันเป็นการดีต่อชุมชนในแหล่งท่องเที่ยว (ฉันทขจร วรรณถนอม, 2552) และทิพรรัตน์ วรกุลยากุล (2551) พบว่าประชาชนมีความคาดหวังปานกลางให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงมีระบบป้องกันอุบัติเหตุที่เกิดจากการ

ท่องเที่ยวได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพ ประชาชนตำบลสวนผึ้งเสนอแนะว่า ผู้ประกอบการควรตระหนักถึงโรคระบาดในชุมชน เช่น มาลาเรีย ควรให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวในการระมัดระวังและป้องกันตัวจากโรคระบาด นอกจากนี้ กนิษฐา สุทธิเจริญ (2555) ยังพบว่าประชาชนมีความคาดหวังมากที่สุดในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณสุข เช่น ภัยแล้ง อุทกภัย วัคซีน รวมไปถึงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและเพื่อการอุปโภคบริโภค

(6) ชุมชนคาดหวังให้เกิดเวลาว่าง และโอกาสในการพักผ่อนของชุมชน $\bar{x}$ 3.11 ระดับความคาดหวังปานกลาง งานวิจัยของ กษมา ประจง (2546) พบว่าเนื่องจากวิถีชีวิตแบบเกษตรกรรมทำให้มีเวลาว่างนอกฤดูกาลจากการทำไร่ทำนาในช่วงฤดูหนาว ชาวบ้านก็สามารถทำอาชีพเกี่ยวกับการท่องเที่ยวได้ เช่น ให้เช่าที่พัก ขายอาหาร ขับรถรับส่งนักท่องเที่ยว เป็นต้น เป็นการลดเวลาว่างงาน เนื่องจากชาวบ้านต้องการความมั่นคงในฐานะครอบครัว จึงต้องการหารายได้หรืออาชีพเสริมมากกว่าโอกาสในการพักผ่อน มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยในครั้งนี้ที่ว่าชุมชนคาดหวังให้เกิดอาชีพและรายได้แก่ชุมชน ซึ่งมีระดับความคาดหวังมากที่สุด

สรุปค่าเฉลี่ยโดยรวมด้านที่ 4 ผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคล และครอบครัว $\bar{x}$ 3.47 ระดับความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ชุมชนมีความคาดหวังมากที่สุดให้เกิดการเสริมสร้างความปลอดภัยในชุมชน เนื่องจากการท่องเที่ยวทำให้มีคนต่างถิ่นเข้ามาในชุมชนมากขึ้นจึงควรมีมาตรการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินทั้งของคนในชุมชนและของนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ชุมชนยังต้องการให้เกิดความสามัคคีในชุมชน และมีการรักษาความเชื่อแบบโบราณ

5) ด้านที่ 5 ความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน ประกอบด้วย

(1) ชุมชนคาดหวังให้เกิดการสร้างสรรคความเจริญด้าน โครงสร้างพื้นฐานของชุมชน $\bar{x}$ 3.96 ระดับความคาดหวังมาก ทิพรัตน์ วรกุลยากุล (2551) และกนิษฐา สุทธิเจริญ (2555) พบว่าประชาชนมีความคาดหวังมาก ในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น มีเส้นทางคมนาคมเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยวได้สะดวก มีป้ายบอกทางที่ชัดเจน มีที่จอดรถเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว เป็นต้น สาเหตุที่ทำให้ประชาชนคาดหวังมาก อาจเป็นเพราะการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทำให้คุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชนดีขึ้นด้วย มีความสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของประชาชนตำบลสวนผึ้งว่าควรปรับปรุงถนนเป็นสี่เลนควรมีไฟส่องสว่างตลอดข้างทาง ควรปรับปรุงภูมิทัศน์ เช่น ป้ายจราจร หรือป้ายข้างทางที่มากเกินไป และควรปรับปรุงสัญญาณโทรศัพท์ที่ไม่ดีในบางพื้นที่

(2) ชุมชนคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนเจ้าของที่ดิน การมีสิทธิในที่ดิน และการใช้ประโยชน์ที่ดิน $\bar{x}$ 2.15 ระดับความคาดหวังน้อย ซึ่งประชาชนตำบลสวนผึ้งมีข้อเสนอแนะว่ามีการบุกรุกพื้นที่ป่า ควรมีการจัดการเรื่องที่ดินทำกินของชาวบ้าน ให้ชาวบ้านมีสิทธิในที่ดินทำกิน มี

ความสอดคล้องกับ แผนพัฒนาจังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2557-2560 กล่าวถึงความต้องการของประชาชนว่าเนื่องจากพื้นที่ป่าไม้ ที่ดินสาธารณะ และที่ดินของรัฐถูกบุกรุก จึงควรส่งเสริมให้ประชาชนมีจิตสำนึกในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(3) ชุมชนคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม และคุณค่างานศิลปหัตถกรรม $\bar{x}$ 2.26 ระดับความคาดหวังน้อย งานวิจัยของ ทิพรรัตน์ วรกุลยากุล (2551) พบว่าประชาชนมีความคาดหวังสูงให้สินค้าที่ระลึกมีลักษณะเป็นเอกลักษณ์ที่สามารถเป็นตัวแทนของตลาดน้ำดำเนินสะดวกและเป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวได้ นอกจากนี้ยังมีการทำเตาตาลไว้เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านสืบทอดจนถึงรุ่นลูกหลาน และกนิษฐา สุทธิเจริญ (2555) พบว่าประชาชนมีความคาดหวังมากให้มีการส่งเสริมอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น กล่าวคือประชาชนไม่ต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม และคุณค่างานศิลปหัตถกรรม

สรุปค่าเฉลี่ยโดยรวมด้านที่ 5 ความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน $\bar{x}$ 2.78 ระดับความคาดหวังอยู่ในระดับปานกลาง ประชาชนมีความคาดหวังให้มีการพัฒนาด้าน โครงสร้างพื้นฐาน และการส่งเสริมอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้ชุมชนมีความเจริญ และทำให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ตารางที่ 5.1 สรุปประเด็นที่มีผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้งมากที่สุด

ลำดับที่	ประเด็น
1	การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอาชีพของชุมชน
2	การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเจ้าของที่ดิน การมีสิทธิ์ในที่ดิน และการใช้ประโยชน์ที่ดิน
3	การท่องเที่ยวทำให้ประชากรจากชุมชนอื่นเข้ามาหางานในแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน
4	การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต และค่านิยมของสังคม
5	การท่องเที่ยวทำให้เกิดการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรในสังคมของชุมชน
6	การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความแตกต่างด้านอายุ เพศ เชื้อชาติของชุมชน
7	การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเอาเปรียบกันในชุมชน
8	การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม และคุณค่างานศิลปหัตถกรรม
9	การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการขายบริการทางเพศ

5.2.4 วัตถุประสงค์ที่ 4 เพื่อเสนอแนวทางการจัดการผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

จากการศึกษาวัตถุประสงค์การวิจัยที่ 2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของชุมชนต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี และวัตถุประสงค์การวิจัยที่ 3 เพื่อศึกษาความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ทำให้ทราบผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวและความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

ประเด็นที่มีผลกระทบมากที่สุด คือ การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอาชีพของชุมชน เนื่องจากการท่องเที่ยวทำให้เกิดอาชีพใหม่ๆ เกิดขึ้น (กุลวรา สุวรรณพิมล, 2548) ส่งผลให้ประชาชนเปลี่ยนไปทำงานรับจ้างในสถานประกอบการที่พักตากอากาศ และภาคบริการอื่นๆ ก่อให้เกิดปัญหาการขาดแคลนแรงงานในภาคเกษตรกรรม (นิคม จารุมณี, 2544) ซึ่งชุมชนมีความคาดหวังน้อยในประเด็นนี้ ดังนั้นจึงมีการส่งเสริมและพัฒนาผลผลิตของชุมชนอย่างสร้างสรรค์ในแผนพัฒนาจังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2557-2560 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและเพิ่มมูลค่าผลผลิตเชิงสร้างสรรค์ กลยุทธ์ที่ 2.1 ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนและเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ กลยุทธ์ที่ 2.2 พัฒนาและขยายการตลาดทั้งในและต่างประเทศ ทำให้ผลผลิตของชุมชนมีตลาดในการรองรับ และทำให้ชุมชนเห็นความสำคัญในอาชีพเกษตรกรรมมากขึ้น ซึ่งเป็นอาชีพดั้งเดิมของชุมชน นอกจากนี้ควรมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวชายแดน (Cross Border Tourism) เพื่อเพิ่มช่องทางการขายผลผลิตของชุมชนในทุกฤดูกาล ตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559

รองลงมาคือ การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเจ้าของที่ดิน การมีสิทธิ์ในที่ดิน และการใช้ประโยชน์ที่ดิน การท่องเที่ยวทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินเชิงท่องเที่ยว อำเภอสวนผึ้งส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินของประชาชนในพื้นที่จากการเกษตรกรรมไปเป็นสถานประกอบการที่พักตากอากาศ เกิดการซื้อสิทธิ์จากประชาชนด้วยความเต็มใจ (สไบทอง กันนะ, 2556) ทำให้เกิดการขายที่ดิน เกิดปัญหาราคาที่ดินแก่ชุมชนท้องถิ่น เพราะราคาที่ดินมีราคาสูงขึ้น (อธิฐาน พงศ์พิศาล, 2549) เกิดการกว้านซื้อที่ดินเพื่อลงทุนทำที่พัก ร้านอาหาร ทำให้สูญเสียพื้นที่เลี้ยงสัตว์ และป่าชุมชน (เปล่งศรี ทองอ่อน, 2551; บุญเลิศจิตตั้งวัฒนา, 2548) ที่ดินจัดเป็นทรัพยากรทางธรรมชาติและเป็นหนึ่งในทรัพยากรการท่องเที่ยว (Tourism Resource) ซึ่งเป็นสินค้าหลักทางการท่องเที่ยวที่จะขายหรือสร้างแรงดึงดูดใจให้แก่นักท่องเที่ยว (เทิดชายช่วยบำรุง, 2552) ดังนั้นจึงควรมีแนวทางในการพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งมีความสอดคล้องกับ

แผนพัฒนาจังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2557-2560 ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาความอุดมสมบูรณ์และคุณภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้เป็นเมืองน่าอยู่ สอดคล้องกับหลักการการท่องเที่ยวของ อุยวดี พูลพิพัฒน์ (2545) กล่าวว่าควรมีการอนุรักษ์การใช้ทรัพยากรอย่างพอดี และควรมีการประสานการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เข้ากับกรอบการพัฒนาท้องถิ่น และการประเมินผลกระทบเพื่อช่วยขยายศักยภาพการท่องเที่ยว

อันดับสาม คือ การท่องเที่ยวทำให้ประชากรจากชุมชนอื่นเข้ามาหางานในแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน ชาวบ้านตำบลสวนผึ้งมีความคิดเห็นว่า คนต่างด้าวอพยพเข้ามาทำงานจำนวนมาก ทำให้คนในชุมชนตกงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเกรียงไกร หน่อแก้ว (2553) และศรัญญา วรากุลวิทย์ (2546) พบว่าการท่องเที่ยวทำให้มีนักท่องเที่ยวหรือคนแปลกหน้าเข้ามาในหมู่บ้านเพิ่มขึ้น ซึ่งชุมชนมีความคาดหวังปานกลางให้มีคนแปลกหน้าอพยพเข้ามาเพื่อประกอบอาชีพในแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2557-2560 ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาการบริหารจัดการและเสริมสร้างความมั่นคง กลยุทธ์ที่ 5.4 ป้องกันและแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองและแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย ดังนั้นจึงมีความสำคัญในการกำหนดแนวทางเพื่อป้องกันประชากรจากชุมชนอื่นเข้ามาหางานในแหล่งท่องเที่ยว

อันดับสี่ คือ การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต และค่านิยมของสังคม (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548) และฉันทัช วรรณถนอม (2552) กล่าวคือชุมชนท้องถิ่นมีความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย เมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้นทำให้ประชาชนในชุมชนชื่นชมและเลียนแบบนักท่องเที่ยว ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและค่านิยม เกรียงไกร หน่อแก้ว (2553) พบว่าการท่องเที่ยวทำให้วิถีชีวิตของชุมชนเปลี่ยนแปลงจากเกษตรกรรมเป็นวิถีชีวิตแบบคนเมือง เช่นเดียวกับผลกระทบต่อศิลปวัฒนธรรมดั้งเดิมที่เป็นเครื่องกล่อมเกลาคใจของชาวบ้านให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติสุข การท่องเที่ยวทำให้เกิดการยอมรับวัฒนธรรมต่างถิ่น ปฏิเสธศิลปวัฒนธรรมและความเชื่อดั้งเดิม (บุษบา สิทธิการ, 2549) ส่งผลให้ค่านิยมของชุมชนเปลี่ยนไป เกิดปัญหาค่านิยมที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งมุ่งให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจและเงินตรา (เทิดชาย ช่วยบำรุง, 2552) ชุมชนคาดหวังน้อยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต และค่านิยม ดังนั้นควรกำหนดแนวทางด้านความรู้ความเข้าใจแก่ชุมชน เพื่อให้ชุมชนตระหนักถึงคุณค่าและเอกลักษณ์ของตน ทำให้ไม่หลงไปกับค่านิยมของนักท่องเที่ยว มีความเชื่อมโยงตามแผนพัฒนาจังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2557-2560 ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาสังคมคุณธรรมและชุมชนเข้มแข็ง กลยุทธ์ที่ 3.4 เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย

อันดับห้า คือ การท่องเที่ยวทำให้เกิดการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรในสังคมของชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรัญญา วรากุลวิทย์ (2546), เกรียงไกร หน่อแก้ว (2553) และธวัชชัย

มานิตย์ (2550) พบว่ามีการขยายตัวของชุมชนเพิ่มขึ้น เนื่องจากการอพยพของประชากรจากชุมชนอื่น เพื่อมาประกอบอาชีพในชุมชนที่มีแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากเป็นศูนย์กลางการบริการด้านการท่องเที่ยวจึงทำให้ชุมชนมีอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบในหลายด้าน เช่น สาธารณูปโภค สาธารณูปการไม่สามารถให้บริการประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วได้ เกิดปัญหาแรงงานอพยพหนีเข้าเมือง ก่อปัญหาทะเลาะวิวาท ปัญหาลักทรัพย์นักท่องเที่ยว ปัญหาโรคติดต่อ เกิดความสัมพันธ์กับคนภายนอกมากขึ้น โดยเฉพาะความสัมพันธ์ลักษณะนายจ้างกับลูกจ้าง มีการรับข้อมูลข่าวสารต่างๆ มากขึ้น ทำให้เกิดการแพร่กระจายของวัฒนธรรมจากภายนอกเข้าสู่สังคมชุมชนอย่างรวดเร็ว ซึ่งชุมชนมีความคาดหวังในระดับปานกลางให้เกิดการเพิ่มขึ้นของประชากรในชุมชน

อันดับหก คือ การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความแตกต่างด้านอายุ เพศ เชื้อชาติของชุมชน จากข้อมูลด้านประชากรอำเภอสวนผึ้ง พบว่าประชากรเพศชายและหญิงมีจำนวนไม่แตกต่างกันมาก แยกเป็น ชาย 5,704 คน หญิง 5,244 คน (ที่ว่าการอำเภอสวนผึ้ง ฝ่ายทะเบียนราษฎร 2556, กันยายน) จากการตอบแบบสอบถามทำให้ทราบความแตกต่างด้านอายุของประชาชนว่าในช่วงอายุ 20-30 ปี 30-40 ปี และ 40-50 ปี มีจำนวนประชากรใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 30.4, 26.2 และ 20.5 ตามลำดับ) โดยช่วงอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไปมีจำนวนประชากรน้อยที่สุด (ร้อยละ 7.5) ความแตกต่างด้านเชื้อชาติ โดยส่วนใหญ่จะเป็นชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงซึ่งอาศัยอยู่บริเวณเทือกเขาตะนาวศรีมาเป็นเวลานาน และได้สัญชาติไทยในเวลาต่อมา อย่างไรก็ตาม การเดินทางเข้ามาของนักท่องเที่ยว หรือคนแปลกหน้าที่เข้ามาหางานมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเดช วัฒนชัยยิ่งเจริญ (2553) ได้อธิบายไว้ว่าการเปลี่ยนแปลงด้านประชากรนี้จะเป็นตัวบอกว่าเกิดผลกระทบอะไรขึ้นกับชุมชน ซึ่งจะนำไปสู่ผลกระทบด้านอื่น เช่น การค้าประเวณี การลักขโมย ปัญหาน้ำเสีย เป็นต้น ซึ่งชุมชนมีความคาดหวังน้อยให้เกิดความแตกต่างด้านอายุ เพศ เชื้อชาติของชุมชน

อันดับเจ็ด คือ การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเอาเปรียบกันในชุมชน บุญบา สิทธิการ (2549) และฉันทัช วรรณถนอม (2552) พบว่าการท่องเที่ยวทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านวัฒนธรรมซึ่งเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของชาวบ้านในชุมชน การดำรงชีวิตร่วมกันของชาวบ้านเปลี่ยนไปจากการพึ่งพาอาศัยกันกลายเป็นการจ้างงาน และตอบแทนกันด้วยเงิน หรือวัตถุ กลายเป็นชุมชนทุนนิยม ทำให้บรรทัดฐานการอยู่ร่วมกันและกฎระเบียบดั้งเดิมของชุมชนเปลี่ยนไป ซึ่งก่อให้เกิดการเอารัดเอาเปรียบกันในสังคมชุมชน ซึ่งชุมชนมีความคาดหวังน้อยให้เกิดการเอาเปรียบกัน ควรมีการกำหนดแนวทางตามแผนพัฒนาจังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2557-2560 ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาสังคมคุณภาพและชุมชนเข้มแข็ง กลยุทธ์ที่ 3.1 พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่ชุมชน และกลยุทธ์ที่ 3.3 พัฒนาองค์กรชุมชนเพื่อการพึ่งตนเองอย่างยั่งยืน หากชุมชนมี

คุณภาพชีวิตที่ดีปัญหาการเอาเปรียบกันในชุมชนก็จะไม่มี และสามารถทำให้ชุมชนกลับมาช่วยเหลือเกื้อกูลกันทำให้เป็นชุมชนที่เข้มแข็งได้ สอดคล้องกับหลักการการท่องเที่ยวของ อุษาวดี พูลพิพัฒน์ (2545) กล่าวว่าควรเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในด้านผลตอบแทน และควรประสานความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการ ประชาชนท้องถิ่น องค์กรและสถาบันที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดข้อขัดแย้งและร่วมแก้ปัญหา

อันดับแปด คือ การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม และคุณค่างานศิลปหัตถกรรม อำเภอสวนผึ้งเป็นอำเภอที่มีชาวกะเหรี่ยงอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งมีถิ่นฐานอยู่ทางเทือกเขาตะนาวศรี ได้อาศัยทำมาหากินอยู่ในบริเวณนี้มาช้านาน มีความสัมพันธ์กับชนกลุ่มอื่นๆ เช่น นำของป่ามาแลกเปลี่ยนกับชาวเมืองราชบุรี มีวิถีการดำรงชีพด้วยการทำไร่ ทำนาและหาของป่า มีภาษาพูดเป็นของกลุ่มตนเอง ชาวกะเหรี่ยงที่ตั้งภูมิลำเนาในประเทศไทยจึงเรียนรู้ภาษาไทย ปฏิบัติตามกฎหมายไทย จึงเป็นคนไทยในเวลาต่อมา โดยมีวัฒนธรรมกะเหรี่ยง เช่น ภาษา ประเพณี พิธีกรรม ความเชื่อ การกระทำ เป็นแม่แบบของการเริ่มเรียนรู้สิ่งรอบตัว (สำนักงานจังหวัดราชบุรี, ม.ป.ป.: 40) งานวิจัยของเปล่งศรี ตองอ่อน (2551), เทิดชาย ช่วยบำรุง (2552) และเกรียงไกร หน่อแก้ว (2553) พบว่าการเข้ามาของนักท่องเที่ยวต่างชาติทำให้วัฒนธรรมประเพณีพื้นบ้านบางอย่างสูญหายไป คนหนุ่มสาวในหมู่บ้านไม่ใส่ใจจดจำถิ่น ภาษาพูดและภาษาเขียนถูกลดความสำคัญ ทำให้เกิดการลอกเลียนแบบวัฒนธรรมการแต่งกายภายนอกที่ไม่เหมาะสม เช่น การใส่สายเดี่ยว เสื้อรัดรูป กางเกงขาสั้น ซึ่งไม่เหมาะสมกับวิถีของชุมชน ทำให้สูญเสียเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ซึ่งชุมชนมีความคาดหวังน้อยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม และคุณค่างานศิลปหัตถกรรม อย่างไรก็ตาม บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548) กล่าวว่าการท่องเที่ยวส่งผลกระทบต่อบวกต่อชุมชนท้องถิ่นด้านวัฒนธรรม โดยการใช้วัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่นเป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยว ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นของชุมชนส่งผลให้เกิดการฟื้นฟูสืบต่อวัฒนธรรมของชุมชนขึ้น ยิ่งไปกว่านั้นยังทำให้ชุมชนเกิดความรัก ความหวงแหน และภาคภูมิใจในวัฒนธรรมประเพณีของตน ชุมชนจึงร่วมมือกันอนุรักษ์วัฒนธรรมและยังส่งเสริมการผลิตและจำหน่ายงานศิลปหัตถกรรมของชุมชนท้องถิ่นให้คงอยู่ต่อไป ซึ่งประชาชนตำบลสวนผึ้งมีความคาดหวังน้อยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม และคุณค่างานศิลปหัตถกรรม ดังนั้นจึงควรมีการกำหนดแนวทางเพื่อการส่งเสริมวัฒนธรรม และศิลปหัตถกรรมของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับซึ่งมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2557-2560 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และเพิ่มมูลค่าผลผลิตเชิงสร้างสรรค์ กลยุทธ์ที่ 2.5 สร้างเอกลักษณ์ด้านวัฒนธรรมและส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว และหลักการการท่องเที่ยวของ อุษาวดี พูลพิพัฒน์ (2545) กล่าวว่าควรมีข้อมูลข่าวสารที่สื่อให้กับนักท่องเที่ยว โดยมุ่งสร้าง

ความเข้าใจในการเคารพต่อธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรมที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว (Marketing Tourism Responsibly) อีกทั้งเป็นการช่วยยกระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวอีกทางหนึ่ง

และอันดับเก้า คือ การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการขยายบริการทางเพศ เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวบางกลุ่ม ซึ่งทำให้เกิดปัญหาตามมาเช่น โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การล่วงละเมิดและผู้หญิงเพื่อค้าประเวณี ยาเสพติด เป็นต้น (เทิดชาย ช่วยบำรุง, 2552) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีญา วรากุลวิทย์ (2546), อธิฐฐาน พงศ์พิศาล (2549), เปล่งศรี ทองอ่อน (2551), นันทัช วรรณถนอม (2552) และคลังขวัญ อุดลย์วิโรจน์ (2554) พบว่าการท่องเที่ยวทำให้มีการขยายบริการทางเพศเกิดขึ้น มีปริมาณของหญิงขายบริการจำนวนสูงขึ้นเรื่อยๆ เพราะมีคนแปลกหน้าเข้ามาในหมู่บ้านมากขึ้น ทำให้ภาพจน์ของแหล่งท่องเที่ยวเปลี่ยนไป ซึ่งชุมชนมีความคาดหวังน้อยให้เกิดการขยายบริการทางเพศ จึงควรกำหนดแนวทางเพื่อป้องกันการขยายบริการทางเพศในแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน เพราะจะทำให้เกิดปัญหาด้านอื่นตามมา ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาจังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2557-2560 ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาการบริหารจัดการและเสริมสร้างความมั่นคงกลยุทธ์ที่ 5.1 ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและอาชญากรรม

การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว จังหวัดราชบุรี มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย เน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อำเภอสวนผึ้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำหรับฤดูหนาว และได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวจำนวนมาก ทำให้ปริมาณนักท่องเที่ยว และรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (แผนพัฒนาจังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2557-2560) ในการจัดทำแนวทางการจัดการผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ได้กำหนดแนวทางเพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559 แผนพัฒนาจังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2557-2560 และยุทธศาสตร์การพัฒนางานองค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง โดยมาจากผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 และวัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อกำหนดเป็น 4 แนวทาง ดังนี้

- 1) แนวทางที่ 1 การพัฒนาและส่งเสริมด้านประชากร
  - (1) ส่งเสริมให้ประชาชนทำงานในชุมชนท้องถิ่น
  - (2) พัฒนาศักยภาพของชุมชน ให้ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจการท่องเที่ยว
  - (3) ส่งเสริมมาตรการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวและบุคคลภายนอกชุมชน ในแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนให้มีความเหมาะสม

2) แนวทางที่ 2 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดิน และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(1) ให้ความรู้แก่ชุมชนเกี่ยวกับการตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(2) ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่า

(3) ฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติให้มีความสมบูรณ์

3) แนวทางที่ 3 พัฒนาสังคมและชุมชนให้เข้มแข็ง

(1) สนับสนุนการทำเกษตรกรรม สิ้นค้าการเกษตร และการแปรรูปสินค้าการเกษตร

(2) ส่งเสริมช่องทางการตลาด เพื่อรองรับผลผลิตจากชุมชน

(3) ส่งเสริมการตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มอาชีพ และกลุ่มสินค้าชุมชน

(4) สร้างค่านิยมของชุมชนให้ชัดเจน ให้ชุมชนรู้คุณค่าของตนเอง ให้เกิดความรัก และภูมิใจในสิ่งที่เป็น และพร้อมแสดงให้นักท่องเที่ยวหรือบุคคลภายนอกชุมชนได้เห็นถึงค่านิยมของชุมชน

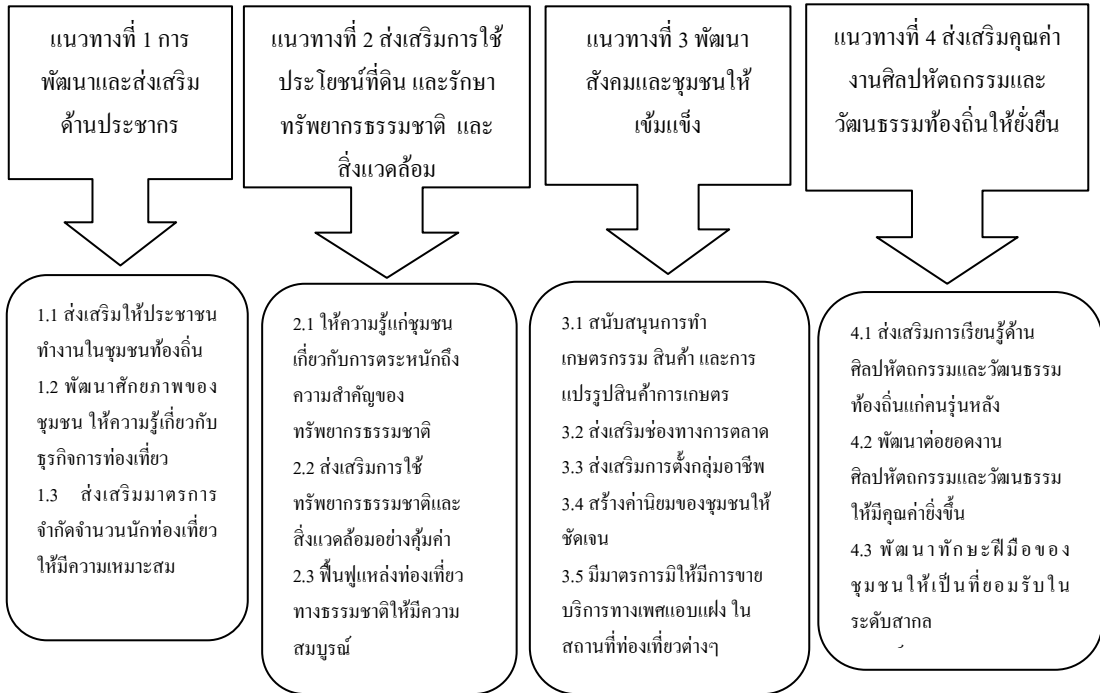
(5) มีมาตรการในการเปิดสถานบันเทิง ร้านค้า ร้านอาหาร และที่พักต่างๆ มิให้มีการขายบริการทางเพศแอบแฝง

4) แนวทางที่ 4 ส่งเสริมคุณค่างานศิลปหัตถกรรมและวัฒนธรรมท้องถิ่นให้ยั่งยืน

(1) ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านศิลปหัตถกรรมและวัฒนธรรมท้องถิ่นแก่คนรุ่นหลัง

(2) พัฒนาต่อยอดงานศิลปหัตถกรรมและวัฒนธรรมให้มีคุณค่ายิ่งขึ้น

(3) พัฒนาทักษะฝีมือของชุมชนให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

ภาพที่ 5.1 แนวทางการจัดการผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการทำวิจัย

1) การส่งเสริมการท่องเที่ยวตลอดปี ควรจัดกิจกรรมดึงดูดนักท่องเที่ยวในฤดูร้อนและฤดูฝน เพื่อสร้างรายได้เข้าอำเภอสวนผึ้งตลอดปี เนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเดินทางมาท่องเที่ยวเฉพาะฤดูหนาว และงานประเพณีของอำเภอสวนผึ้งยังมีเพียงช่วงปลายปี ได้แก่ ประเพณีกินข้าวห่อกะเหรี่ยง ในเดือนสิงหาคม งานลอยกระทง งานประเพณีออกพรรษาของชนเผ่ากะเหรี่ยงในเดือนพฤศจิกายน งานส่งเสริมการท่องเที่ยว และงานประเพณีไทยตะนาวศรี ในเดือนธันวาคม ดังนั้น จึงควรหาจุดเด่น หรือกิจกรรมการท่องเที่ยวอื่นๆ เพิ่มเติม ในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนกรกฎาคม ซึ่งเป็นช่วงที่มีนักท่องเที่ยวน้อย

2) การใช้ประโยชน์ที่ดินของชุมชน ควรส่งเสริมให้มีการปลูกป่า หรือทำเกษตรกรรมตามวิถีชีวิตดั้งเดิม เพื่อป้องกันการเสื่อมโทรมทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ เนื่องจากมีแนวโน้มว่าใน พ.ศ. 2563 บริเวณชายแดนประเทศไทยและพม่า จะมีปริมาณฝนเพิ่มขึ้น 300 มิลลิเมตร/ปี ประกอบกับอุณหภูมิที่ร้อนขึ้น ทำให้แหล่งท่องเที่ยวในภูมิภาคนี้เกิดความเสี่ยงต่อการ

เกิดไฟฟ้าและระบบนิเวศสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2552) และควรจัดการเรื่องที่ดินทำกินให้ประชาชน มีการออกเอกสารสิทธิ์ให้ประชาชนมีสิทธิ์ในที่ดินทำกินของตน

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1) การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ดังนั้นจึงควรศึกษาผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในเชิงคุณภาพ เพื่อให้ทราบถึงรายละเอียดและได้ทราบข้อมูลที่สมบูรณ์มากขึ้น เช่น ในประเด็นการท่องเที่ยวก่อให้เกิดความแตกต่างด้านอายุ เพศ เชื้อชาติของชุมชน ควรศึกษาเพิ่มเติมว่ามีความเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง และมีผลกระทบอะไรตามมา เป็นต้น

2) ควรศึกษาผลกระทบด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมเพิ่มเติม เพื่อจะสามารถกำหนดแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวให้ครอบคลุมทุกด้าน

บรรณานุกรม

- กนิษฐา สุทธิเจริญ. 2555. ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่
องค์การบริหารส่วนตำบลวังสรรพรส อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี. ปัญหาพิเศษ
วิทยาลัยบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. 2555. แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559. ค้น
วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2556 จาก http://tica.or.th/images/plan_tourism2555-2559/2555-2559.pdf
- กฤษดา ะการ. 2543. ความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประชาชน
ตำบลแม่ทราย อำเภอร่องควาง จังหวัดแพร่. การค้นคว้าแบบอิสระ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กษมา ประจง. 2546. ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนบ้านศรีฐาน ตำบล
ศรีฐาน อำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏ
เลย.
- กุดวรา สุวรรณพิมล. 2548. หลักการมัคคุเทศก์. กรุงเทพมหานคร: แสงดาว.
- เกรียงไกร หน่อแก้ว. 2553. การประเมินผลกระทบด้านสังคมจากโครงการกระเช้าลอยฟ้าเชื่อม
เชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน: กรณีศึกษาบ้านหนองตอง อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เกศประภา วัฒนาพันธ์. 2553. ผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อสังคมและวัฒนธรรมของชุมชน
บ้านท่าลี่ ในเขตอุทยานแห่งชาติผาแต้ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี. วารสาร
บัณฑิตวิทยาลัย พิษณุพนธ์. 5 (2): 140.
- คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการจังหวัดราชบุรี. 2557. แผนพัฒนาจังหวัดราชบุรี
พ.ศ. 2557-2560. ค้นวันที่ 27 พฤษภาคม 2556 จาก <http://rb-file.blogspot.com/2013/05/2557-2560.html>
- คมพัชญ์ ทักษิณ. 2550. ปัจจัยที่มีผลต่อความคาดหวังของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของ
องค์การบริหารส่วนตำบลสนนทรี อำเภอป้อไร่ จังหวัดตราด. ปัญหาพิเศษวิทยาลัยการ
บริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.

- คล็องซ์วีญ์ อุดุลย์วีโรจน์. 2554. ผลกระทบของการท่องเที่ยวในอำเภอเกาะสมุยในความคิดเห็น
ของประชาชนอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี. การศึกษาค้นคว้าอิสระคณะ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จุฑามาศ จิเจริญ. 2545. บทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวัง ในการพัฒนาการท่องเที่ยว:
ศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏเลย.
- นันทน์ วรรณถนอม. 2552. อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร: สามลดา.
- เชิญเที่ยวงาน “ลอยกระทงเทียนแห่งแรงอธิษฐาน”. 2556. ค้นวันที่ 31 ตุลาคม 2556 จาก
[http://www.amazingthaitour.com/เที่ยวเทศกาล/เชิญเที่ยวงาน-“กระทงเทียนแห่งแรง
อธิษฐาน”-16-17-พฤศจิกายน-2556-ณ-ตลาดน้ำสวนผึ้ง-เวเนโต้-จังหวัดราชบุรี/](http://www.amazingthaitour.com/เที่ยวเทศกาล/เชิญเที่ยวงาน-“กระทงเทียนแห่งแรง
อธิษฐาน”-16-17-พฤศจิกายน-2556-ณ-ตลาดน้ำสวนผึ้ง-เวเนโต้-จังหวัดราชบุรี/)
- ดารารักษ์ รักความชอบ. 2552. ความคาดหวังของประชาชนต่อการดำเนินงานพัฒนาตาม
ยุทธศาสตร์ ของเทศบาลตำบลโป่งน้ำร้อน อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- เดช วัฒนชัยยิ่งเจริญ. 2553. การประเมินผลกระทบทางสังคมอย่างเร่งรัด (SIA): เพื่อการ
เปลี่ยนแปลงที่เราต้องการ. พิษณุโลก: พิษณุโลกเปเปอร์แอนด์ซัพพลาย.
- เดช วัฒนชัยยิ่งเจริญ. 2551. Social Impact Assessment: การประเมินผลกระทบทางสังคม.
พิมพ์ครั้งที่ 2. พิษณุโลก: กลุ่มปัญญาวิถี.
- ทับทิม สุวรรณประภา. 2541. ความคาดหวังและความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
ฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเชียงดาว. การค้นคว้าแบบอิสระบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ทิพรัตน์ วรรณกุล. 2551. ความคาดหวังของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวตลาดน้ำดำเนิน
สะดวก. การศึกษาค้นคว้าอิสระคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ที่ว่ากล่าวอำเภอสวนผึ้ง. 2556ก. ข้อมูลด้านประชากร. 2556. ราชบุรี: ฝ่ายทะเบียนราษฎร ที่ว่าการ
อำเภอสวนผึ้ง.
- ที่ว่ากล่าวอำเภอสวนผึ้ง. 2556ข. จำนวนประชากรตำบลสวนผึ้ง. ฝ่ายทะเบียนราษฎร ที่ว่าการอำเภอ
สวนผึ้ง.
- เทิดชาย ช่วยบำรุง. 2552. บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการพัฒนาการท่องเที่ยว
อย่างยั่งยืน บนฐานแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพมหานคร: คณะรัฐมนตรีและ
ราชกิจจานุเบกษา.

- ธวัชชัย มานิตย์. 2550. ผลกระทบจากการพัฒนาการท่องเที่ยวต่อชุมชนท้องถิ่น: กรณีศึกษาตำบลเวียงใต้ อำเภอป่าฝาง จังหวัดแม่ฮ่องสอน. การค้นคว้าแบบอิสระบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นิคม จารุมณี. 2544. การท่องเที่ยวและการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โอ. เอส. พริ้นติ้ง เฮ้าส์.
- นิตยา ชัชกุล. 2554. อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. พิมพ์ครั้งที่ 3 ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. 2548. อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- บุษบา สิทธิการ และคณะ. 2549. โครงการศึกษาผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคมและวัฒนธรรมในชุมชนการท่องเที่ยว จังหวัดเชียงราย. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- ประทีป วงศ์ไชย. 2556. ความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่น: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลท่าวังทอง อำเภอพะเยา จังหวัดพะเยา. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองคณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ประเทศไทยได้ประโยชน์อะไร จากโครงการทำเรื่อน้ำลึกทวาย. 2555. ค้นวันที่ 27 ตุลาคม 2556 จาก http://banphunamron-dawei.blogspot.com/2012/05/blog-post_3042.html
- เปล่งศรี ตองอ่อน. 2551. ผลกระทบทางสังคมอันอาจเกิดจากโครงการก่อสร้างระบบขนส่งด้วยสายพานเชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน กรณีศึกษาบ้านแม่ปิง ตำบลแม่ฮี้ อำเภอป่าฝาง จังหวัดแม่ฮ่องสอน. การค้นคว้าแบบอิสระบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- แผนที่จังหวัดราชบุรี. ม.ป.ป. ค้นวันที่ 22 กันยายน 2556 จาก <http://first3690first.wordpress.com/>
แผนที่จังหวัดราชบุรี
- แผนที่ท่องเที่ยว อำเภอสวนผึ้ง. ม.ป.ป. ค้นวันที่ 22 กันยายน 2556 จาก <http://suanphueng.sadoodta.com/category/บทความ/แผนที่สวนผึ้ง>
- มาณะ จิตตะสังคะ. 2549. โครงการบทเรียนจากกระบวนการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวโดยภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อการจัดการเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน จังหวัดเชียงราย. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- ราไพพรรณ แก้วสุริยะ. 2545. หลักการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน: เอกสารประกอบการบรรยาย (ระบบออนไลน์) 2545. ค้นวันที่ 24 พฤษภาคม 2555 จาก <http://lib.dtc.ac.th/article/tourism/0007.pdf>

- วัชรินทร์ บรรดาศักดิ์. 2548. ความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- วิลาวัลย์ บุญศรี และคณะ. 2550. โครงการปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในกระบวนการวางแผนและพัฒนากองทุนที่เกี่ยวข้องในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- ศรัญญา วรากุลวิทย์. 2546. ปฐมนิเทศอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Orientation to Tourism Industry). กรุงเทพมหานคร: เพ็ญฟ้า.
- ศิริานุช สุวรรณ. 2551. ผลกระทบทางสังคมจากโครงการก่อสร้างระบบขนส่งด้วยสายพาน เชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน: กรณีศึกษา บ้านปางหมู ตำบลปางหมู อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน. การค้นคว้าแบบอิสระบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศุภวรรณ โพธิ์นาค. 2545. ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อวิถีชีวิตของชุมชนเกาะล้าน เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สถาบันนโยบายศึกษา. 2539. คู่มือแนวทางการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมทางสังคม. กรุงเทพมหานคร: สำนักนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม.
- สไบทอง กันนะ. 2556. ผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินเชิงท่องเที่ยว อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดราชบุรี. 2555ก. จำนวนนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังจังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2553-2555. ราชบุรี: สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดราชบุรี.
- สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดราชบุรี. 2555ข. จำนวนนักท่องเที่ยวที่พักค้างที่จังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2553-2555. ราชบุรี: สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดราชบุรี.
- สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดราชบุรี. 2555ค. แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี พ.ศ.2556-2559. ค้นวันที่ 26 ตุลาคม 2556 จาก <http://ratchaburi.mots.go.th/index.php?lay=show&ac=article&Id=539568264>
- สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดราชบุรี. 2556. จำนวนที่พัก. ราชบุรี: สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดราชบุรี.
- สำนักงานเกษตรอำเภอสวนผึ้ง. ม.ป.ป. งานเทศกาลและประเพณี. ค้นวันที่ 20 ตุลาคม 2556 จาก <http://suanphueng.ratchaburi.doae.go.th/tradition.html>

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรื. 2554.
 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559). ค้นวันที่ 31
 มกราคม 2555 จาก <http://www.nesdb.go.th/Portals/0/news/plan/p11/plan11.pdf>
- สำนักงานจังหวัดราชบุรี. 2526. ประวัติมหาดไทยส่วนภูมิภาคจังหวัดราชบุรี. เพชรบุรี: เขาย้อย
 การพิมพ์.
- สำนักงานจังหวัดราชบุรี. ม.ป.ป. ข้อมูลทั่วไปจังหวัดราชบุรี. ค้นวันที่ 17 กันยายน 2559 จาก
<http://www.ratchaburi.go.th/datass/ratchaburi.pdf>
- เสวนา "หลากเสียงหลายมุม โครงการทำเรื่อน้ำลึกทวาย" วันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2555. ม.ป.ป.
 ค้นวันที่ 27 ตุลาคม 2556 จาก <http://www.tanitsorat.com/v2/viewcontent.php?id=253>
- องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง. 2556ก. ข้อมูลทั่วไปของตำบลสวนผึ้งปี พ.ศ. 2556. ราชบุรี:
 องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง.
- องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง. 2556ข. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วน
 ตำบลสวนผึ้ง พ.ศ. 2556-2558. ราชบุรี: องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง.
- องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง. ม.ป.ป. สถานที่ท่องเที่ยว. ค้นวันที่ 8 มิถุนายน 2556 จาก
http://อบต-สวนผึ้ง.com/tns_travel.php?action=1
- อธิฏฐาน พงศ์พิศาล. 2549. ผลกระทบทางสังคมและวัฒนธรรมจากการพัฒนาการท่องเที่ยว
 ภายใต้โครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ: กรณีศึกษาบ้านไทย-จังโหลน อำเภอสะเดา
 จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรรถพล จันทร์เพ็ญ. 2554. ผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อชุมชน บริเวณคลองอัมพวา จังหวัด
 สมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อุดมศักดิ์ แนวจิตร. 2544. ความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัด
 สภาพแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ: กรณีอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน. การค้นคว้า
 แบบอิสระบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อุษาวดี พูลพิพัฒน์. 2545. การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน : กรณีศึกษาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนใน
 ประเทศไทย. จุลสารการท่องเที่ยว. 21 (ตุลาคม-ธันวาคม): 38-48.
- Dodge, L. Delf and Ramsey, V. Jean. 1981. Employee Motivation : Expectancy Theory at
 Work. **Journal of Library Administration**. 1 (3): 43-54
- Finn, Jeremy D. 1962 Expectation and Educational Environment. **Review of Educational
 Research**. 42 (3): 387-410.

Google Maps. 2556ก. ตำแหน่ง A คือ จังหวัดราชบุรี. ค้นวันที่ 22 กันยายน 2556 จาก

<https://www.google.co.th/maps/place/%E0%B8%A3%E0%B8%B2%E0%B8%8A%E0%B8%9A%E0%B8%B8%E0%B8%A3%E0%B8%B5/@13.5474034,97.3767126,7z/data=!4m5!3m4!1s0x30e31dd8cf77f347:0xeb3e1ac0a7db5582!8m2!3d13.5282893!4d99.8134211>

Google Maps. 2556ข. ตำแหน่ง A คือ อบต.สวนผึ้ง. ค้นวันที่ 22 กันยายน 2556 จาก

<https://www.google.co.th/maps/search/%E0%B8%AD%E0%B8%9A%E0%B8%95.%E0%B8%AA%E0%B8%A7%E0%B8%99%E0%B8%9C%E0%B8%B6%E0%B9%89%E0%B8%87/@13.5452128,99.3157318,12z/data=!3m1!4b1>

Google Maps. 2556ค. แผนที่จังหวัดราชบุรี. ค้นวันที่ 22 กันยายน 2556 จาก

<https://www.google.co.th/maps/place/%E0%B8%A3%E0%B8%B2%E0%B8%8A%E0%B8%9A%E0%B8%B8%E0%B8%A3%E0%B8%B5/@13.5474034,99.0576208,9z/data=!3m1!4b1!4m5!3m4!1s0x30e31dd8cf77f347:0xeb3e1ac0a7db5582!8m2!3d13.5282893!4d99.8134211>

Google Maps. 2556ง. แผนที่อำเภอสวนผึ้ง. ค้นวันที่ 22 กันยายน 2556 จาก

<https://www.google.co.th/maps/place/%E0%B8%AD%E0%B8%B3%E0%B9%80%E0%B8%A0%E0%B8%AD+%E0%B8%AA%E0%B8%A7%E0%B8%99%E0%B8%9C%E0%B8%B6%E0%B9%89%E0%B8%87+%E0%B8%A3%E0%B8%B2%E0%B8%8A%E0%B8%9A%E0%B8%B8%E0%B8%A3%E0%B8%B5/@13.5388751,99.0482099,10z/data=!4m5!3m4!1s0x30e35063884a3363:0x304fb54b0087a40!8m2!3d13.6001064!4d99.3229213>

Vroom, Victor. H. 1964. **Work and motivation**. New York: John Wiley & Sons.

Yamane, Taro. 1973. **Statistic:An Introductory Analysis**. 3rd ed. New York: Harper and Row.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

แบบสอบถาม

เรื่องแนวทางการจัดการผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว
ในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมความคิดเห็นของประชาชนในตำบลสวนผึ้งเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว และความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี โดยกำหนดพื้นที่ในการศึกษา คือ พื้นที่ในเขตตำบลสวนผึ้ง จำนวน 8 หมู่บ้าน เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาปริญญาโท คณะการจัดการการท่องเที่ยว สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดตอบตามความเป็นจริงเท่าที่ทราบ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือและไม่ตรีจิตจากทุกท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางสาวจิตติยา ไม้แก้ว

นักศึกษาปริญญาโท คณะการจัดการการท่องเที่ยว
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้ระบุเครื่องหมาย $\sqrt{\quad}$ ลงในช่อง ( ) ตามสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ   ( ) ชาย   ( ) หญิง
2. อายุ   ( ) ต่ำกว่า 20 ปี   ( ) 20-30 ปี   ( ) 30-40 ปี
                      ( ) 40-50 ปี   ( ) มากกว่า 50 ปีขึ้นไป
3. ศาสนา   ( ) พุทธ   ( ) คริสต์   ( ) อิสลาม
( ) อื่นๆ โปรดระบุ.....
4. ระดับการศึกษา
( ) ไม่ได้เรียน   ( ) ประถมศึกษา(ป. 1-6)   ( ) มัธยมศึกษาตอนต้น (ม. 1-3)
( ) มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม. 4-6)   ( ) ปวส.   ( ) ปริญญาตรี
( ) สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป   ( ) อื่นๆ โปรดระบุ.....

5. อาชีพ

- ( ) เกษตรกร ( ) รับจ้างทั่วไป/พนักงาน/ลูกจ้าง
 ( ) ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ( ) รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ/ข้าราชการบำนาญ
 ( ) อื่นๆ โปรดระบุ.....

6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

- ( ) ต่ำกว่า 10,000 บาท ( ) 10,000-20,000 บาท
 ( ) 20,000-30,000 บาท ( ) 30,000-40,000 บาท
 ( ) 40,000 บาทขึ้นไป

7. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน

- ( ) ต่ำกว่า 5 ปี ( ) 5-10 ปี ( ) 10-15 ปี ( ) 15-20 ปี ( ) 20-25 ปี
 ( ) 25-30 ปี ( ) มากกว่า 30 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว

ผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว	เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็น ด้วย น้อย	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด
ผลกระทบด้านประชากร					
-1.1 การท่องเที่ยวทำให้เกิดการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรในสังคมของชุมชน					
-1.2 การท่องเที่ยวทำให้ประชากรจากชุมชนอื่น เข้ามาหางานในแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน					
+1.3 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดกลุ่ม ชมรม เกี่ยวกับการท่องเที่ยว					
+1.4 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการป้องกันการอพยพ ย้ายถิ่นของชุมชน					
-1.5 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความแตกต่างด้านอายุ เพศ เชื้อชาติของชุมชน					
การจัดการชุมชน สถาบัน หรือทางสังคม					
+2.1 ชุมชนเห็นด้วยที่ตำบลสวนผึ้งมีการท่องเที่ยว					
-2.2 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเอาเปรียบกันในชุมชน					
+2.3 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขนาดและโครงสร้างขององค์กรรัฐบาลส่วนท้องถิ่น					
+2.4 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดชุมชนมีการวางแผน และการกำหนดพื้นที่อย่างเป็นสัดส่วน					
+2.5 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดอาชีพและรายได้แก่ชุมชน					
+2.6 การท่องเที่ยวทำให้ค่าครองชีพมีความเหมาะสมแก่ชุมชน					
-2.7 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการขายบริการทางเพศ					
-2.8 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอาชีพของชุมชน					

ผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว	เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็น ด้วย น้อย	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด
ความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนและบุคคลภายนอก +3.1 การท่องเที่ยวทำให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่าง นักท่องเที่ยวกับชุมชน					
+3.2 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความผูกพันภายในชุมชน					
-3.3 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการค้า และ อุตสาหกรรมของชุมชน					
+3.4 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อย ไม่ก่อให้เกิด ปัญหาอาชญากรรมในชุมชน					
ผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคลและครอบครัว					
-4.1 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต และ ค่านิยมของสังคมชุมชน					
+4.2 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความแตกต่างทางศาสนาและ ความเชื่อ					
+4.3 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง ครอบครัวของชุมชน					
+4.4 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความ สามัคคีแก่ชุมชน					
+4.5 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการเสริมสร้างความ ปลอดภัย					
+4.6 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดเวลาว่าง และ โอกาสในการ พักผ่อนของชุมชน					
ความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน					
+5.1 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างสรรค์ ความเจริญทางสังคม					
-5.2 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนเจ้าของที่ดิน การมี สิทธิ์ในที่ดิน และการใช้ประโยชน์ที่ดิน					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว

ความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว	คาดหวังมากที่สุด	คาดหวังมาก	คาดหวังปานกลาง	คาดหวังน้อย	คาดหวังน้อยที่สุด
ความคาดหวังด้านประชากร					
1.1 ท่านคาดหวังให้เกิดการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรในสังคมของชุมชน					
1.2 ท่านคาดหวังให้ประชากรจากชุมชนอื่น เข้ามาทำงานในแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน					
1.3 ท่านคาดหวังให้เกิดกลุ่ม ชมรม เกี่ยวกับการท่องเที่ยว					
1.4 ท่านคาดหวังให้เกิดการป้องกันการอพยพ ย้ายถิ่นของชุมชน					
*1.5 ท่านคาดหวังให้ไม่เกิดความแตกต่างด้านอายุ เพศ เชื้อชาติของชุมชน					
การจัดการชุมชน สถาบัน หรือทางสังคม					
2.1 ท่านคาดหวังให้ตำบลสวนผึ้งมีการท่องเที่ยว					
*2.2 ท่านคาดหวังให้ไม่เกิดการเอาเปรียบกันในชุมชน					
2.3 ท่านคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขนาดและโครงสร้างขององค์กรรัฐบาลส่วนท้องถิ่น					
2.4 ท่านคาดหวังให้ชุมชนมีการวางแผน และการกำหนดพื้นที่อย่างเป็นสัดส่วน					
2.5 ท่านคาดหวังให้เกิดอาชีพและรายได้แก่ชุมชน					
2.6 ท่านคาดหวังให้ค่าครองชีพมีความเหมาะสมแก่ชุมชน					

ความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลง	คาดหวังมากที่สุด	คาดหวังมาก	คาดหวังปานกลาง	คาดหวังน้อย	คาดหวังน้อยที่สุด
--------------------------------------	------------------	------------	----------------	-------------	-------------------

ทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว	หวัง มาก ที่สุด	หวัง มาก	หวัง ปาน กลาง	หวัง น้อย	หวัง น้อย ที่สุด
*2.7 ท่านคาดหวังให้ไม่เกิดการขายบริการทางเพศ					
*2.8 ท่านคาดหวังให้ไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงอาชีพของชุมชน					
ผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคลและครอบครัว					
*4.1 ท่านคาดหวังให้ไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต และค่านิยมของสังคมชุมชน					
4.2 ท่านคาดหวังให้ไม่เกิดความแตกต่างทางศาสนาและความเชื่อ					
4.3 ท่านคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างครอบครัวของชุมชน					
4.4 ท่านคาดหวังให้เกิดการสร้างสามัคคีแก่ชุมชน					
4.5 ท่านคาดหวังให้เกิดการเสริมสร้างความปลอดภัยในชุมชน					
4.6 ท่านคาดหวังให้เกิดเวลาว่าง และโอกาสในการพักผ่อนของชุมชน					
ความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน					
5.1 ท่านคาดหวังให้เกิดการสร้างสรรคความเจริญด้านโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน					
*5.2 ท่านคาดหวังให้เกิดการใช้ประโยชน์จากที่ดินโดยชุมชนมากที่สุด					
*5.3 ท่านคาดหวังให้ไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมและคุณค่างานศิลปหัตถกรรม					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

ท่านมีข้อเสนอแนะในการจัดการผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง
อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี อย่างไร

.....
.....

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงในการให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามครั้งนี้

ภาคผนวก ข
แบบตรวจสอบเครื่องมือการทำวิจัย

แบบตรวจสอบเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง แนวทางการจัดการผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง
อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

แบบตรวจสอบเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ (IOC) สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง

1. คำถามแบบมีโครงสร้าง มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- 1) เพื่อศึกษาผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
- 2) เพื่อศึกษาความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
- 3) เพื่อเสนอแนวทางการจัดการผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

2. แบบตรวจสอบเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ มีส่วนประกอบ 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว

3. เกณฑ์การประเมินความสอดคล้อง

- ค่า +1 หมายถึง สอดคล้อง
 ค่า 0 หมายถึง ไม่แน่ใจ
 ค่า -1 หมายถึง ไม่สอดคล้อง

ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ

- ชื่อ-สกุล .....
- ตำแหน่ง .....
- E-mail .....
- ที่อยู่ .....

5. อาชีพ

- ( ) เกษตรกร ( ) รับจ้างทั่วไป/พนักงาน/ลูกจ้าง
- ( ) ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ( ) รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ/ข้าราชการบำนาญ
- ( ) อื่นๆ โปรดระบุ.....

6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

- ( ) ต่ำกว่า 10,000 บาท ( ) 10,000-20,000 บาท
- ( ) 20,000-30,000 บาท ( ) 30,000-40,000 บาท
- ( ) 40,000 บาทขึ้นไป

7. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน

- ( ) ต่ำกว่า 10 ปี ( ) 10-20 ปี ( ) 20-30 ปี ( ) มากกว่า 30 ปีขึ้นไป

ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนต่อผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว

คำถามแบบมีโครงสร้าง	ระดับการพิจารณา		
	+1	0	-1
ผลกระทบด้านประชากร			
1.1 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของจำนวนประชากรในสังคมของชุมชน			
1.2 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประชากรจากชุมชนอื่น เข้ามาหางานในแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน			
1.3 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดกลุ่ม แก๊ง ชมรม เกี่ยวกับการท่องเที่ยว			
1.4 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการป้องกันการอพยพ ย้ายถิ่นของชุมชน			
1.5 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความแตกต่างด้านอายุ เพศ เชื้อชาติของชุมชน			
การจัดการชุมชน สถาบัน หรือทางสังคม			
2.1 ชุมชนเห็นด้วยที่ตำบลสวนผึ้งมีการท่องเที่ยว			
2.2 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความเป็นธรรมในสังคมของชุมชน			
2.3 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขนาดและโครงสร้างขององค์กรรัฐบาลส่วนท้องถิ่น			
2.4 การท่องเที่ยวทำให้ชุมชนมีการวางแผน และการกำหนดพื้นที่อย่างเป็นสัดส่วน			
2.5 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดอาชีพและรายได้แก่ชุมชน			
2.6 การท่องเที่ยวทำให้ค่าครองชีพมีความเหมาะสมแก่ชุมชน			
2.7 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการขายบริการทางเพศ			
2.8 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอาชีพของชุมชน			
ความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนและบุคคลภายนอก			
3.1 การท่องเที่ยวทำให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชน			

คำถามแบบมีโครงสร้าง	ระดับการพิจารณา		
	+1	0	-1
3.2 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความผูกพันภายในชุมชน			
3.3 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการค้า และอุตสาหกรรมของชุมชน			
3.4 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อย ไม่ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมในชุมชน			
ผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคลและครอบครัว			
4.1 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต และค่านิยมของสังคมชุมชน			
4.2 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความแตกต่างทางศาสนาและวัฒนธรรม			
4.3 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างครอบครัวของชุมชน			
4.4 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความสามัคคีแก่ชุมชน			
4.5 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการเสริมสร้างความปลอดภัย			
4.6 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดเวลาว่าง และ โอกาสในการพักผ่อนแก่ชุมชน			
ความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน			
5.1 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างสรรค์ความเจริญทางสังคม			
5.2 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนเจ้าของที่ดิน การมีสิทธิในที่ดิน และการใช้ประโยชน์ที่ดิน			
5.3 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม และคุณค่างานศิลปหัตถกรรม			

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว

ความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว	ระดับการพิจารณา		
	+1	0	-1
ความคาดหวังด้านประชากร			
1.1 ท่านคาดหวังให้เกิดการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของจำนวนประชากรในสังคมของชุมชน			
1.2 ท่านคาดหวังให้ประชากรจากชุมชนอื่น เข้ามาทำงานในแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน			
1.3 ท่านคาดหวังให้เกิดกลุ่ม แก๊ง ชมรม เกี่ยวกับการท่องเที่ยว			
1.4 ท่านคาดหวังให้เกิดการป้องกันการอพยพ ย้ายถิ่นของชุมชน			
1.5 ท่านคาดหวังให้เกิดความแตกต่างด้านอายุ เพศ เชื้อชาติของชุมชน			
การจัดการชุมชน สถาบัน หรือทางสังคม			
2.1 ท่านคาดหวังให้ตำบลสวนผึ้งมีการท่องเที่ยว			
2.2 ท่านคาดหวังให้เกิดความเป็นธรรมในสังคมของชุมชน			
2.3 ท่านคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขนาดและโครงสร้างขององค์กรรัฐบาลส่วนท้องถิ่น			
2.4 ท่านคาดหวังให้ชุมชนมีการวางแผน และการกำหนดพื้นที่อย่างเป็นทางการ สัดส่วน			
2.5 ท่านคาดหวังให้เกิดอาชีพและรายได้แก่ชุมชน			
2.6 ท่านคาดหวังให้ค่าครองชีพมีความเหมาะสมแก่ชุมชน			
2.7 ท่านคาดหวังให้เกิดการขายบริการทางเพศ			
2.8 ท่านคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอาชีพของชุมชน			
ความขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นและบุคคลภายนอก			
3.1 ท่านคาดหวังให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชน			
3.2 ท่านคาดหวังให้เกิดความผูกพันภายในชุมชน			

ความคาดหวังของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลง ทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยว	ระดับการพิจารณา		
	+1	0	-1
3.3 ท่านคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการค้า และอุตสาหกรรมของชุมชน			
3.4 ท่านคาดหวังให้ชุมชนมีความสงบเรียบร้อย ไม่เกิดปัญหาอาชญากรรม			
ผลกระทบในระดับส่วนตัว บุคคลและครอบครัว			
4.1 ท่านคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต และค่านิยมของสังคมชุมชน			
4.2 ท่านคาดหวังให้เกิดความแตกต่างทางศาสนาและวัฒนธรรม			
4.3 ท่านคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างครอบครัวของชุมชน			
4.4 ท่านคาดหวังให้เกิดการสร้างสามัคคีแก่ชุมชน			
4.5 ท่านคาดหวังให้เกิดการเสริมสร้างความปลอดภัยในชุมชน			
4.6 ท่านคาดหวังให้เกิดเวลาว่าง และโอกาสในการพักผ่อนแก่ชุมชน			
ความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน			
5.1 ท่านคาดหวังให้เกิดการสร้างสรรคความเจริญทางสังคม			
5.2 ท่านคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนเจ้าของที่ดิน การมีสิทธิ์ในที่ดิน และการใช้ประโยชน์ที่ดิน			
5.3 ท่านคาดหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม และคุณค่างานศิลปหัตถกรรม			

ข้อเสนอแนะ

.....
 .....
 .....

(ลงชื่อ) .....

.....

ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

ตาราง ผลการทดสอบความเชื่อมั่น

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.793	52

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิจัยเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ต่างๆ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
N	แทน	ขนาดของกลุ่มประชากร
$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติแจกแจง t
F	แทน	ค่าสถิติแจกแจง F
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง
Sig.	แทน	ค่าความน่าจะเป็นที่คำนวณได้จากค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบ สมมุติฐาน
MS	แทน	ค่าความแปรปรวน
df	แทน	ค่าระดับชั้นแห่งความอิสระ
H_0	แทน	สมมุติฐานที่ ~
H_1	แทน	สมมุติฐาน
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ภาคผนวก ค
หนังสือตอบรับการส่งบทความ

ที่ ศธ ๐๕๕๖.๐๖ / ๖๐๐๕

สถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
อ.จอมบึง จ.ราชบุรี ๗๐๑๕๐

๒๙ มกราคม ๒๕๕๙

เรื่อง ตอบรับบทความวิจัยเพื่อนำเสนอในการประชุมวิชาการระดับชาติ

เรียน คุณสุติยา ไม้แก้ว

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินผลการพิจารณาคุณภาพบทความวิจัย

ตามที่ท่านได้ส่งบทความวิจัยเรื่อง : ผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี เพื่อนำเสนอในการประชุมวิชาการระดับชาติราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงวิจัย ครั้งที่ ๔ “สร้างองค์ความรู้สู่การพัฒนา นำพาสังคม” ในวันอังคารที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี นั้น

บัดนี้คณะกรรมการคัดกรองบทความวิจัยได้พิจารณาบทความของท่านแล้ว ขอแจ้งให้ทราบว่าผลงานของท่านผ่านการคัดเลือกให้นำเสนอผลงานภาคบรรยาย ในการนี้ขอให้ท่านดำเนินการ ดังนี้

๑. ปรับแก้บทความวิจัยตามข้อเสนอแนะ ถ้าประเด็นใดไม่สามารถแก้ไขได้ให้ชี้แจงเหตุผล และจัดพิมพ์บทความให้ถูกต้องตามแบบฟอร์มที่กำหนด โดยดาวน์โหลด Template แบบฟอร์มได้จากเว็บไซต์ <http://irdmcrucru.ac.th> และส่งกลับมายังสถาบันวิจัยและพัฒนา ภายในวันจันทร์ที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙ หากไม่ได้รับผลงานที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วในเวลาที่กำหนด และไม่ปฏิบัติตามแบบฟอร์มที่แจ้ง สถาบันวิจัยและพัฒนาจะตีพิมพ์เฉพาะบทความที่ยื่นมา ไม่ตีพิมพ์บทความวิจัยฉบับเต็ม

๒. ชำระค่าลงทะเบียน จำนวน ๒,๐๐๐ บาท โดยฝากเข้าบัญชีออมทรัพย์เลขที่ ๗๕๔-๐-๒๐๑๙๓-๐ ชื่อบัญชีสถาบันวิจัยและพัฒนา ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาจอมบึง ภายในวันเสาร์ที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙ พร้อมส่งหลักฐานการโอนเงินมาที่อีเมลล์ : researchmcrucru@gmail.com หรือโทรสาร ๐๓๒ - ๒๖๑๐๗๘ และนำหลักฐานการชำระเงินตัวจริงมารับใบเสร็จรับเงิน ณ จุดลงทะเบียนในวันนำเสนอผลงาน

๓. เตรียมนำเสนอบทความวิจัยด้วยวาจา (oral presentation) ไม่เกิน ๑๕ นาที และตอบคำถาม ๕ นาที โดยส่งไฟล์ Power Point ๒๐๐๗ สำหรับการนำเสนอ บันทึกลงแผ่น CD-ROM มายังสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ๔๖ หมู่ ๓ ต.จอมบึง อ.จอมบึง จ.ราชบุรี ๗๐๑๕๐ และส่งทางอีเมลล์ : researchmcrucru@gmail.com ภายในวันเสาร์ที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยสถาบันวิจัยและพัฒนาจะแจ้งรายละเอียดกำหนดการนำเสนอให้ทราบอีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชญาพร โทค์ยสุวรรณค์)
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

สถาบันวิจัยและพัฒนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

โทร ๐๓๒-๒๖๑๗๙๐-๗ ต่อ ๑๒๐๐ - ๒ โทรสาร ๐๓๒ - ๒๖๑๐๗๘

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ ชื่อสกุล

นางสาวฐิตยา ไม้แก้ว

ประวัติการศึกษา

ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาฝรั่งเศส)

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ปีที่สำเร็จการศึกษา พ.ศ. 2551

ประสบการณ์ทำงาน

พ.ศ. 2553-ปัจจุบัน

Admin-Support-Operator

บริษัท แอลเอ็มจี ประกันภัย จำกัด (มหาชน)

กรุงเทพมหานคร